Leonida Neamțu

SPERANȚĂ PENTRU MARELE VIS

EDITURA ALBATROS

Leonida Neamţu

SPERANŢĂ PENTRU MARELE VIS

COLECŢIA AVENTURA

EDITURA ALBATROS • 1975

Lector: CONSTANDINA PALIGORA
Tehnoredactor: CORNEL CRISTESCU

Sun de tipar 7.VIII.1975, Apărut 1975. Comanda nr. 1004. Tiraj; 157 000 broşate. Coli de tipar: 21.

Combinatul Poligrafic „Casa Scânteii,
Piaţa Scânteii nr. 1 – Bucureşti.
Republica Socialistă România
Comanda nr, 50 361

CAPITOLUL UNU

I

„Există o soluţie radicală excelentă, care rezolvă într-adevăr totul. Cu acest gând se mai poate trăi.”
Montaigne (sau altcineva)

— Radio România, Radio Bucureşti, postul Dacia Română şi Radio Moldova, pe toate lungimile de undă! Important! Mâine începe desfacerea produselor din penitenciare, diferite jucării, table, şah, domino, coşuleţe împletite, diferite alte obiecte intime...

— Închide-i, te rog, pliscul! ceru Sergiu Ceclan Xilliphant, supraveghind cu plăcere timbrul vocii sale. Conturul Ceciliei lăsă pe diagonala camerei un tunel fosforescent de parfum, aparatul sughiţă şi tăcu. După ce tăcu, Sergiu mulţumi; el declară că i-a venit o mare idee şi începu s-o expună cu neglijenţa unui leopard sătul; Cecilia deodată îl întrerupse.

— Xilliphant! Ţi-a spus Teo că eu descind din suveranii Suediei?

Teofil mârâi:

— Ce legătură are una cu alta? Şi întinse spre pahar mâna sa păroasă şi leneşă.

— Poate că are! Ia repetă: din cine descind, iubitule?

Teofil nu binevoi să răspundă, trei picături de sudoare se plimbau nefiresc pe faţa lui strâmbă, urcau, în loc să coboare. Se şi cherchelise. Era descurajat, plictisit, gelos.

— Vorbeşti suedeza?

— Numai în somn, se interpuse Teo, şi linia gurii sale arăta la fel de nesigură ca o tranşee după ce a primit mângâierea artileriei inamice.

Aceşti vanitoşi – medita Cecilia – privindu-i printre gene cu un sentiment complex, poate cu un fel de ură indiferentă, dar şi cu o uşoară milă, aceşti bărbaţi vanitoşi; să vedem, vor cădea ei în capcana ce le-o pregătesc?

Puţin mai târziu, la o oră când nu se mai fac vizite (dar erau prieteni şi protocolul la ei nu conta), apăru şi un ofiţer, pe nume Fritz Hellermann, bun amic al lui Teofil. El depuse mantaua în antreul garsonierei şi, după ce-şi răzui cu insistenţă cizmele, înaintă, puţin ţeapăn, puţin solemn, dar învăluit într-o demnitate interesantă, până în faţa Ceciliei. O sticlă cu băutură se odihnea elegant, în unghiul drept al braţului său. Se înclină:

— Du bist schön, wie eine junge Wölfin.

— A spus un fel de prostie – traduse Teofil. Ceva cu o lupoaică. Şi, nemulţumit, preciză: A spus că eşti frumoasă ca o tânără lupoaică, poftim!

— Fritz ştie să fie galant! şi Cecilia îl gratulă cu o intensificare a strălucirii ochilor, incluzându-l în aceeaşi clipă în planul ei (de ce nu?!): „Cum de nu m-am gândit, un neamţ la casa omului nu strică, dacă n-ai unul, cumpără-ţi!” parafrază un proverb şi închise ochii peste un vis al ei, nerostit.

Terminară sticla de „Dr. Ambrosi Imperial”, băură „Furmint” trecură apoi la coniacul adus de oaspete, excelent, bun de plimbat îndelung pe limbă sub cerul gurii, ceea ce nu făcea Teo, lacom şi din minut în minut mai ameţit. Era de presupus că Hellermann atinsese vreo treizeci şi cinci de ani, cel mai vârstnic dintre cei de faţă; o figură atrăgătoare în formă de triunghi, uşor asimetrică datorită unei deviaţii de sept sau poate a unui accident

care-i cârmise vag şaua nasului, buze bine reliefate, cărnoase, deloc reci. Purta Frunzele de Stejar la Crucea de Cavaler a Crucii de Fier, peste care Sergiu Ceclan, într-un elegant costum civil, plimbă o privire indiferentă.

Teofil ridică pocalul în direcţia lui Hellermann, dar vorbi, cu gura puţin strâmbă, spre Ceclan:

— Am vaga bănuială că musafirul meu (şi al nostru!), deşi pretinde că nu ştie decât limba sa natală, mai cunoaşte pe puţin trei-patru graiuri, şi chiar româneşte, aşa că, vezi!

— Lucrează la unui din serviciile lor speciale?

— Pe naiba, pretinde că e pilot, dar predă la una din universităţile lor vechi, una din acelea care s-au înfiinţat pe când restul lumii era încă populat numai cu cimpanzei, cunoşti cântecul!

— *Gibt es in diesen Haus ein Bonbon?* se strecură pe neaşteptate între ei glasul potolit al lui Hellermann.

Îl priviră miraţi; discutând despre el, uitaseră prezenţa sa reală, şi ofiţerul neamţ repetă cu amabilitate întrebarea, iar Teo traduse:

— Întreabă dacă în casa asta există vreo bomboană. Trebuie să existe!

Cecilia pluti spre bufet.

— Se dă în vânt după dulciuri, explică ea instalând pe măsuţă o fructieră cu fursecuri. Moare după dulciuri, însă bomboane n-am! Teo, imploră-l să mă ierte. Am uitat de bomboane!

— *Cäcilia bittet un Entschuldigung, sie habe vergessen Kuchen zu kaufen, Fritz.*

— *Ich bin bereit alles zu verzeihen, dies aber nicht.*

Xilliphant interveni:

— Transmite-i acestui devorator de creme toate complimentele mele!

Teo, plictisit, îndeplini oficiul:

— *Mein Freund Sergiu bittet mich, dir zu sagen, dass du*

ihm sympatisch bist. Unerwartet für ihn war, dich bonhonknabbernd zu schen.

Ceclan îşi stăpânea râsul: Teo se împiedeca în cuvinte. – Parcă ai tăia cu fierăstrăul! făcu el.

Fritz Hellermann zise:

— Sergiu ist ein netter Junge, und ich glaube dass ihm die Mädchen nachsteigen, Worauf war er aber gefasst?

— Wahrscheinlich ist Sergiu der Meinung, dass ein Mannesbild wie du keine Bonbon schlucket, sondern..., bolborosi Teo, beat criţă, cu buzele învineţite, în vreme ce ochii începură să caute, bănuitori, eventuale schimburi de priviri între Cecilia şi Fritz Hellermann.

— Wir verbrachten einen reizenden Abend. Erlauben sie mir, mich zu verabschieden.

— Îmi place limba „aliaţilor”! Mai ales când o râşneşte Teo... Parcă bate cuie în beton!

— Gura, mă, Xill!! zbieră Teofil, isteric. Lasă politica şi nu te lega de sufletul meu!

Străbătu camera, bubuind cu picioroangele. Prin oglindă, pluti faţa lui melodramatică, şifonată, pe care gura părea o linie trasă greşit – sau din greşeală. Cecilia surise către depărtări, unde poate îi făcea semne amicale o cometă, şi urmări discuţia dintre Ceclan şi „aliat”. Sergiu, cu zâmbetul său din zilele bune, pretindea că dintre limbile pe care nu le cunoaşte, cel mai bine nu cunoaşte germana. Din păcate, Teo, interpretul lor, se află în situaţia plăcută de a fi beat...

— Wir sprechen versschiedene Sprachen, ich verstehe nicht, was sie meinen, răspundea pilotul neamţ cu o expresie puţin stânjenită; Sergiu îi analiză glasul; Hellermann articula cu precizie cuvintele, ca un *speaker*, dar în acelaşi timp, rostită prin gura sa, germana devenea, paradoxal, melodioasă. Între timp, vagi zgomote ce parveneau din toaletă îi avertizară că Teo vomează, ocupaţie căreia i se dedica totdeauna cu mare convingere, când bea mult şi amestecat.

— Are să-i treacă, explică aproape confidenţial, cu o nuanţă gracilă, Cecilia, ca şi cum ar fi vorbit despre nişte viorele peste care trece în zbor o rândunică. Roagă-l pe Fritz să mai rămână...

— Cum să-l rog? Prin semne?

— Dar Teo pretinde că te descurci în toate limbile, Xill! Şi de asemenea că eşti un... ala, cum se numeşte? Un afurisit de hipnotizator!

— Poate mai bem ceva? răspunse Ceclan cu o întrebare. Ciocniră iar: ochii „aliatului” râdeau cu distincţie; Ceclan simţi că e concurat neloial: îl şterse pe neamţ cu o privire ce se voia sfidătoare. Părul cărămiziu al acestuia, uşor rărit, era traversat de o cărare pe care un păduche s-ar fi plimbat cu satisfacţie, de dreaptă ce era. Sergiu se plictisea, în faza asta avea chef să dea sfaturi.

— Dacă-l iubeşti, fetiţo, du-te cu el! Cu „aliatul”...

— La mine iubirile nu durează, suspină Ceci.

— Dar cu Teo?

— Nu-l iubesc, de aceea durează, şi câteva clipe Cecilia rămase foarte singură, sub privirile lui Ceclan care o examina puţin mirat – şi ce vedea el? O femeie de douăzeci şi patru de ani, desigur puţin peste şaizeci de kilograme pe unu şaptezeci – interesantă conformaţie – şatenă, neglijent pieptănată, cu braţe frumoase, ochi de un albastru suficient de vinovat, interesanţi prin aceea că ascundeau enigme, deşi asta era desigur o iluzie, cu gura mică, rotundă, deasupra căreia nasul, suficient de mic ca să i se spună năsuc, ştia să-şi dilate nările vorbind despre o reală sau închipuită ferocitate senzuală. Sânii nu păreau pleoştiţi, dar erau mari, orgolioşi, şi-ţi aţineau calea. În ansamblu privind, apelativul de „fetiţă” i se potrivea la fel de bine ca şi cel de gâză.

Cecilia reveni din singurătatea ei cu o tresărire bruscă; poate o stăpânise frigul un moment, deşi soba de teracotă galbenă era pe cale să explodeze (Teo fura lemne de la un

vecin când nu era beat, fiindcă trebuia să facă echilibristică pe garduri).

— Sergiu, eşti în stare să auzi o enormitate?

— Oricând! Te-ai amorezat fulgerător de mine?

— Lasă asta acum!

Îl interesa timbrul vocii, sensul mai puţin. Cecilia părea să aibă la îndemână sumedenie de voci. Cea de acum era a unei suferinde.

— Xilliphant, eu am o INSULA. Mă crezi?

— De ce nu te-aş crede, fetiţo?! Ai o insulă – perfect! Descinzi din regii scandinavi – şi totuşi ar fi bine să vezi ce e cu Teo, iar eu, cu acest excelent Fritz, vom goli ultima sticlă de „Altvater Gessiler" – trebuie să fie o porcărie – *prosit, mein Herr!*

Cecilia, împingând un cot pe măsuţă, oferi privirii linia sânilor.

— Nu-mi mai spune fetiţă! îşi ridică bustul. Ziceam că posed o INSULĂ. Ţi se pare absurd?

— De ce? Cunosc povestea insulei tale: o leagănă Marea Baltică, o centură de stânci negre o păzesc, iar valurile verzi, printre stâncile negre se strecoară uite, cam aşa şi aşa...

Ceclan mirosi paharul în care combinase liqueur şi rom, dădu pe gât acest amestec, şi dacă ar fi înţeles ce zice Hellermann, ar fi aflat că a doua zi la trezire îl aşteaptă o durere de cap temeinică.

II

După ce-şi aprinse pipa, Ceclan continuă:

— Fiecare om cu păsărică lui: eu cânt la xilliphant, iubesc

pe cineva care se cheamă Planeta Trandafir Negru (persoană inexistentă!), pe tine te torturează originea ta regală şi INSULA, pe Teo gelozia, iar pe Fritz nu ştiu ce. Du-te cu Fritz dacă-l iubeşti.

— Nu mi-a propus. Ar fi primul motiv. În al doilea rând – ştii Xill de câtă vreme-s încurcată cu Teo? „Marele nostru amor" a început încă înainte de război, trebuia chiar să ne căsătorim după ce aş fi obţinut divorţul – nu ţi-a spus că şi acum, legal, sunt măritată, cu o altă lepădătură?, mă mir, el spune orice! Când a plecat pe front credeam şi speram că s-a terminat, dar s-a întors rănit, cum să părăseşti un nenorocit de rănit?

— Cred că la fel cum părăseşti pe unul sănătos tun!

— S-o crezi tu! I-au făcut în plămân o gaură în care un liliac s-ar fi simţit bine. A rămas în ţară şase luni, ce calvar şi atunci! A plecat iar, a mai venit, din nou a plecat – şi de aici poţi constata caracterul său infect, nici n-a plecat definitiv, nici nu s-a întors definitiv – iar acum iată-l în permisie! Iar eu sunt plictisită, plictisită, plictisită!

Degetele Ceciliei, toate cele zece, dănţuiră pe marginea mesei, Xill mai remarcase această mişcare de pianistă.

Fu rândul lui Fritz Hellermann, poate politicos plictisit, să ridice paharul – şi acum Sergiu observă o neînsemnată imperfecţiune ce intervenise în freza lui, cărarea nu mai era trasă cu rigla, şi observă mâna „aliatului" extrăgând din fructieră un fursec ca pe un fruct oprit. Maxilarul lui Xill pârâi, din cauza unui căscat înăbuşit.

— În vreme ce Teo face naveta dintre casă şi front, tu, suedezo, păstrezi nealterată flacăra credinţei?

— „Flacăra credinţei"! Aceeaşi întrebare de debil mintal mi-a strecurat-o şi el, mai mult sau mai puţin îndreptăţit, dar tu... tu... pilot de avioane prăbuşite, tu cu ce tupeu îmi aduci jigniri?

Xilliphant privi ceasul. Pometii îi ieşeau în relief, în-gheţaţi. Pipa stinsă atârna neglijent.

— De ce – (dar de ce pun o astfel de întrebare?!) – revii tot timpul înapoi la Teo?

— Mă caută neîncetat cu mutra lui plângăreaţă. Nu rezist!

— Nici nu-l cunoşti bine, măcar că sunteţi împreună de un veac, jucă Sergiu rolul de apărător al ofiţerului român plecat să lupte pentru Patrie. Se spune că acolo – gest vag către soare-răsare – nu se poartă ca o babă plângăreaţă şi nu se teme de nimic.

Faţa Ceciliei se schimbă. Obrazul se întinse, palid, lucios, ochii se tulburară, deveniră subţiri ca două curbe întoarse în sus. Ea schimbă şi subiectul.

— Faptele sale de arme mă lasă rece; e adevărat că tu poţi să hipnotizezi?

— Despre mine s-a spus orice – iar ce nu s-a spus începe într-o silabă scurtă.

Degetele Ceciliei mai executară un danţ. Ochii ei deveniră linii. Ostil, pieptul i se ridică.

— Acum, într-adevăr, n-ar fi rău s-o întindeţi! Şi în vreme ce Sergiu începea să se ridice, imitat la fracţiune de secundă de Fritz Hellermann, din nou, într-o clipă, totul, totul, vocea, nuanţa ochilor, chiar şi pieptănătura parcă, se schimbă în Cecilia. Ea se tângui: – Sunt doar o amărâtă de sentimentală, oare de ce nu pot să-l părăsesc pe Teo simplu, cum ai vărsa un lighean?

— Plecăm! Consider că ne-ai dat afară...

— Hei, cine pe cine dă afară, cine pleacă?! se iscă vocea lui Teo, zgâriind ferestrele. Beţia abia începe! Cavaleri ai mesei rotunde, să vedem dacă vinu-i bun!

Alb la faţă, cu părul desfăcut în vreo şaptesprezece coarne, suficient de lucid însă, Teo înainta ca un drapel uzat prin bătălii. „Până ne ia dracul să bem!” Către Fritz, în nemţeşte: „Nu mai sta în picioare, bunul meu amic, faci varice!” Sorbi scurt din paharul pe care Ceclan apucase să i-l umple, privi împrejur, o căuta pe Ceci:

— Scumpo! Fii pe pace! Am făcut curat în baie. Xill! să bem împreună cu „aliatul” pentru victorie. La marile lor chefuri orice neamţ cinstit face-n pantalon când e vorba despre victorie. Teo se aşează. El n-are să înţeleagă cât sunt de pervers – ce poate fi mai pervers decât să bei pentru victorie când înfrângerea e sub nas? Sunt subtil..., îşi încheie nasturii cămăşii. Se ridică iar. Trup disproporţionat, nu se mai terminau picioarele, bazinul lat, sub nişte umeri înguşti; haina militară îl aranjează mai bine, mârâia în sine Ceclan, cu colţurile gurii ridicate. Nu e un tip prea atrăgător... Pe front animalul ăsta de Teo are, ca să zic aşa, altă anvergură, se comportă demn, şi dracul mai ştie, poate că are mai multă greutate comportarea omului acolo, decât aici. Ceclan îi cuprinse în aceeaşi privire pe Teo şi pe Cecilia şi constată că uşoara silă ce o resimţea se echilibra între amândoi, porţiile erau egale – şi, îşi continuă el gândul, Teo e tot timpul ridicol, nu ştie să bea, şi uite câtă întârziere constat, e de fapt un tip infect, din categoria celor pe care i-am evitat de când mă ştiu. Nu mai vin pe aici. Deşi – privirea i se agăţă de silueta Cecilei – deşi, hm, poate am s-o ciugulesc într-o seară. Remuşcări n-o să am.

Şi Cecilia îl privea pe Xilliphant, fără să-i evite ochii; are mutră de asasin, îşi zicea, cu atât mai bine. N-ar ezita să vâre cuţitul în om, şi cred că a făcut-o, nu o dată; Teo zice că în străinătate a avut destule încurcături. E din genul celor care nu se leagă cu o femeie. Unul ca Teo e predestinat însurătorii, e lacrimogen şi libidinos – cum de m-am încurcat cu el? Ceclan reprezintă, cred, neprevăzutul!

În acest interval, Teo, cherchelit din nou cu ce luase în fugă, ţinuse un discurs în care tobele răpăiau, mereu în picioare, aplecat înainte şi în dreapta, mereu cu paharul în mână. Fritz îl asculta, şi el în picioare, şi el cu paharul în mână, ceremonios, deşi pe faţa lui nu se putea citi mare lucru, doar că nasul îi părea mai strâmb în clipa aia. Dacă sub ei s-ar fi căscat o gaură, nimeni nu s-ar fi mirat. După

ce Teo isprăvi, Hellermann luă cuvântul

Cecilia se aplecă la urechea lui Ceclan:

— Nu e aşa că Teo e un cretin fără pereche?

— Cum aşa? Perechea lui eşti tu!

— De fapt, nu îi eşti amic!

— Fetiţo! Lasă-mă să admir spectacolul!

— Dar nu înţelegi ce-şi spun!

— Eu ascult vocile omeneşti, ca pe o muzică, scumpo. Ambii alcătuiesc un duet, aproape o orchestră.

Hellermann luă loc. Se aşează şi Teo, gata să se răstoarne de pe scaun.

— Ei bine? Ce v-aţi urat?

Teofil nu răspunse, îşi făcu vânt spre bufet, de unde scoase o nouă sticlă, pe care o destupă cu oarecari opinteli. Umplu toate paharele. Abia după ce bău, explică: – I-am propus să închinăm pentru victorie, pentru Marele Reich, pentru armata germană... Pentru armata germană, repetă, sughiţând, pentru ofiţerii ei, pentru el personal, pentru Fritz adică, şi, în fine, cum era şi firesc, pentru Führer; la toate orgiile lor se ţine cel puţin câte un astfel de toast, dacă nu şase, iar eu, în calitate de gazdă eram obligat, obligat să nu s-sar peste acest m-moment. Ştii cât de formalişti sunt! Teo gâlgâi iarăşi. Ei bine, firesc era ca dumnealui să-mi răspundă propunând un pahar în onoarea armatei române, a ofiţerilor români, a regelui român. N-a făcut-o!

— Păi, să-i tragem o mamă de bătaie! Ce ţi-a răspuns?

— Ei bine, prietenul nostru – Teo se înclină în direcţia lui Hellermann, mai-mai să se răstoarne peste el – a declarat că n-are nimic împotrivă să radem un şnaps sau două pentru victorie şi tot restul, dar că de victorie, şi de rest, se ocupă intens generalii lor care-s cei mai geniali din lume, aşa că n-are rost să ne facem probleme... în legătură cu – hei! ce dracu voiam să spun? Teo privi împrejur, brusc absent, s-ar fi zis că vorbitul îl îmbăta la fel de tare ca şi alcoolul, Xilliphant, şi el ameţit, şi din cauza asta destins,

nepăsător, încercă să-l aducă la realitate: – Pe câte am auzit, „aliatul” spunea ceva în legătură cu Ceci.

— Serios? Sigur! Sigur, a propus să bem m a i bine în onoarea ei decât a dracu ştie cui.

— Şi de ce nu traduci asta, pifan nenorocit!

— Am tradus, şi nu mă insulta, nu mă sili să-ţi mut fălcile, Sergiule, cât îmi eşti de amic!

Interveni un nou moment; fu rândul lui Fritz Hellermann să se facă şi el criţă, dar el se îmbată foarte nemţeşte, se ridică, ţeapăn, alb, îngăimă o scuză şi ceru permisiunea de a se odihni o clipă pe dormeză, către care şi porni fără să se clatine, prăbuşindu-se apoi ca o grindă. Ceclan privi ceasul, Cecilia suspină, e unu! Mâine trebuie să fiu la birou, ce facem acum?

Următorul moment: Teo dispăruse; Xilliphant se pomeni că o ţine în braţe pe Cecilia. Recapitulând mai târziu, constată că există un neînsemnat interval care pur şi simplu îi lipseşte. Ce vorbiseră, cum de s-au pomenit îmbrăţişaţi, el n-o programase pentru seara aceea – pentru altădată, da. Se sărutau cu înverşunare. Corpul Ceciliei, plin, curbat, ideal pentru orice. Simţi cum urcă nebunia în el.

— Să trecem în camera alăturată.

— Prostule! Nu există nici o cameră alăturată.

Deodată, Cecilia se desprinse, Sergiu îi urmări privirea; de pe dormeză, cu ochii larg deschişi, lucid acum, Fritz Hellermann îi fixa, – oare de cât timp? Clipi, se ridică, îşi îndreptă corpul, îşi netezi creştetul capului, zâmbi vag şi spuse în nemţeşte:

— Am băut cam mult. Când exagerez, *nu-mi mai amintesc nimic*. Mâine n-am să ştiu nici măcar unde am fost.

— Ce spune?

— Orice, răspunse Ceclan. De pildă că i-a plăcut cum ne

pupam, sau că îi va face o relatare exactă lui Teo, că te va şantaja, sau pur şi simplu că îţi stă bine îmbujorată...

— O, mai taci, îl opri Ceci, cu lehamite, şi tu nu eşti decât un nătărău ca şi toţi ceilalţi.

— Probabil, acceptă cu mare blazare Xilliphant, luându-şi pălăria din cuier. Ca şi cum ar fi avut mişcările sincronizate, Hellermann, în aceeaşi clipă, îşi desprinse din cornul de capră neagră chipiul.

— Plecaţi împreună?

— Împreună e un fel de a zice.

Fritz declamă un salut, se înclină şi ieşi.

— Bai, păpuşico, făcu Sergiu, voit persiflator, şi deschise repede uşa. Hellermann îl aştepta pe trotuar, şi merseră un timp cot la cot, fiecare rostind în acest interval câte două scurte propoziţiuni, fiecare în limba sa şi întru totul de acord cu celălalt. La un colţ, Fritz îl salută foarte corect şi apucă altă direcţie. Ceclan rămase locului. Ce să facă? Bezna era desăvârşită. Cadranul fosforescent al ceasornicului arăta trei şi paisprezece minute. Ce să facă? Beţia îi trecuse.

CAPITOLUL DOI

Beţia îi trecuse. O lume străină împrejur, nesfârşită petală neagră; am aterizat pe un uriaş trandafir negru. O planetă neagră cu forma unui trandafir străbate spaţiile, pe ea am aterizat. Mai exact vorbind, am capotat. Măcar o viespe. Cum? Straniu gând! De ce neapărat o viespe? Poate doar ca să bâzâie, ca să înşele singurătatea.

Încotro? De undeva se stârni vântul. Zăpadă puţină, doar un rest, şi aia murdară, neagră. Ceclan trase o lovitură, cu piciorul, unui ghemotoc ce-i apăruse în drum. Se auzi un mieunat, mai mult un ţipăt, ghemotocul se rostogoli, dispăru. Dumnezeule bun, o pisică. O pisică pe Planeta Trandafir Negru, o singură pisică, şi. pe aia am lovit-o.

Scormoni bezna, strecură printre dinţi un „pssst!” care nu chema pe nimeni. Cine să mai apară, pisica, viespea? – Ora trei şi douăzeci şi cinci, oră la care de ce să te mai culci, pentru un somn atât de scurt şi care, printr-un accident, s-ar putea prelungi la nesfârşit. Nu merită să rişti. Nu merită să rişti câtă vreme asupra vieţii de dincolo nu există semne certe. Coti la dreapta, şi iarăşi la dreapta, sună la intrarea unui bloc monstruos; după lungi minute – apucă să privească ceasul de trei ori – veni portarul, cu o şubă puturoasă azvârlită peste cămaşă. Purta şi izmene dintr-acelea care se infiretează jos, pe gleznă, iar la piciorul stâng şiretul atârna peste papuc. Pata de lumină a lanternei se târa pe jos ca o gânganie plată, bănuitoare, totuşi îl recunoscu pe Ceclan.

— Să trăiiiiiţi – murmură tărăgănat, iar Xilliphant, strecurându-i o bancnotă, îi savura intonaţia glasului ca pe o simfonie de Sibelius.

— Să trăiiiiţi – liftul nu merge.

— Ştiu.

Sergiu Ceclan urcă în salturi nouă etaje, orientându-se bine şi mai mult ghicind, prin întuneric, cotiturile scării, totuşi nu reuşi să descopere butonul soneriei, aprinse un chibrit, iar când îl aprinse, constată un neplăcut tremur al degetelor. Renunţă să mai apese pe buton, ciuli urechea, din locuinţă se strecura un fir de muzică lentă, oare ce post mai emite la ora asta? Ceclan aşternu doar câteva cuvinte pe o carte de vizită albă, o strecură în crăpătura uşii, suspină, şi, coborând, îl extrase iarăşi din vizuină pe portar.

— Doamna nu e acasă? Nu rămâneţi?

Îi înfipse în mână altă hârtie – altfel cum să-i astupe gura, dar nici aşa nu i-o astupă, şi Sergiu plecă urmărit de un al treilea „Să trăiiiiţi”.

O femeie înainta spre el, pe mijlocul trotuarului.

Mai mult simţi, probabil cu ajutorul unui radar organic pe care academicienii nu l-au localizat încă, simţi cum, apropiindu-se, ea încetineşte pasul, ceea ce îl determină să facă la fel. Mai există fiinţe care nu dorm – viespea, pisica, portarul, un misterios post de radio, şi această femeie care se opri la un pas de el, apoi îşi aplecă fruntea, lipind-o de pieptul său, lăsându-i perplex. Crezu că are s-o audă povestind ceva deosebit sau irosindu-şi măcar un suspin, ceea ce nu se întâmplă şi Sergiu ieşi din încurcătură în modul cel mai stupid şi mai masculin cu putinţă, îi strecură şi ei o bancnotă, pe care ea n-o refuză, apoi el o respinse încetişor, şi o luă la pas, repede. Am dat într-o biată pisică, iar acum am lovit o biată fată – şi ce răutăţi urmează să mai comit? Privi ceasul, tot timpul îşi consulta ceasul – altfel, nu s-ar putea zice că nu sunt generos astăzi, în această dimineaţă. Şi acum, în această optimistă dimineaţă, ce aş putea să mai fac? Haide la spitalul militar!

Fireşte, altă nebunie: la ora aceea! Dar Silviu Balamela are să-l înţeleagă, admiţând că mai e în viaţă. Are să-l

înjure bine, dar tot are să-l înţeleagă. Ocoli cu grijă intrarea principală, nu făcea să încerce pe acolo, sări prin evitare un gard, se fofilă sub un geam jos, la care ciocăni. O palidă izbucnire de lumină pâlpâi, apoi uşa de alături se crăpă, şi până ca bătrânul viezure să apuce a deschide gura, Ceclan şi întinse o hârtie, una din hârtiile fermecate.

— Să trăiiiiţi!...

Se frecă la ochi uluit, ce intonaţie asemănătoare, dar, de data asta, avea de-a face cu un bătrân caporal infirmier, care-l lăsă să treacă. Urcă nişte trepte, ocoli prin coridoare, spitalul era un adevărat labirint, deodată o tânără infirmieră îi aţinu calea, hei! exclamă ea, şi pretinse, cu un glas atât de plăcut că pur şi simplu contrazicea afirmaţia că pe acolo nu e voie să se circule aşa haotic, cine-i el, cum a intrat în spital, şi de ce a intrat? Dacă află medicul de gardă, căpitanul Munteanu-cel-rău?

Sergiu se uită în ochii ei, păreau verzi, ia te uită cum încearcă să facă pe severa cu mine, gândi, dar de fapt e moartă de plictiseală şi are un imens chef de vorbă! Nu ştiu dacă e cazul să-i strecor şi ei o hârtie şi să trec mai departe, nici nu-s sigur că mai am hârtii. N-ar fi bine, zise, întinzând o mână de care fata nu se feri, n-ar fi bine dacă ne-am deplasa undeva din punctul ăsta, aici miroase ceva tare urât.

Infirmiera întorsese puţin obrazul, ca pentru a ignora mâna, iar acum lumina ceţoasă ce cobora din plafonieră reliefa pe obrazul ei nişte gropiţe răutăcios de vesele, iar degetele lui Ceclan executau pe gâtul fetei o ascensiune „în jos”, şi el simţea înfiorarea tăcută, dar deplină a trupului. Era, bineînţeles, strivită de garda îndelungată, de răniţi, de gemete, evident şi de morţi, şi tocmai mâna aceea îi lipsise, dar când degetele deveniră mai insistente, ea execută un mic pas înapoi, ca în timpul unui dans, suficient ca să se detaşeze.

— Cum să nu miroasă! şi privi spre uşa deschisă chiar în

dreptul lor. Probabil e plin de cadavre acolo, sau de membre retezate, sau de ceva şi mai rău, şi o urmă pe fată, dar mirosul urât îi urmă pe ei, până ce ajunseră în dreptul unei mesuţe pe care se lăfăia un registru deschis, mare şi plin de importanţă ca tot ce e lipsit de importanţă.

Ea se aşeză indicându-i un obiect întunecat dintr-un ungher. Obiectul se dovedi a fi o ruină de fotoliu, pe care Sergiu îl târî până la mesuţă, cu grijă ca să nu se dezmembreze, se aşeză, tot cu mare grijă, şi se pomeni trăncănind.

— Ai vrea să te căsătoreşti cu mine? Mâine, sau chiar acum, eu sunt aviator, îmi place viteza.

— Eşti *chiar* aviator?

— Chiar – chiar! Ai recepţionat propunerea mea?

— Dacă eşti aviator, DE CE mai eşti în viaţă?

— Toţi aviatorii se prezintă sub formă de cadavre?

Fata înclină capul, învăluită într-un zâmbet zglobiu, de parcă ar fi discutat despre primii ghiocei; puţin derutat, Ceclan deschise uşa unui gând, care şi zbură pe partea cealaltă; dacă nu cumva greşise spitalul? Nu-l greşise.

— Eu aşa-mi închipuiam, domnule aviator, uite!

Plimbă degetul arătător, scurt, grăsuliu ca un cârnăcior, pe un lung şir de nume din registrul gros şi deschis.

— Toţi ăştia *au zburat*. Probabil mai eşti viu fiindcă n-ai zburat.

— Acela e un fel de registru al morţii?

— E necesar şi aşa ceva, nu?

— Prin urmare, tu cu asta te ocupi?

— Cu asta şi cu multe altele.

— E al naibii de incomod aici, zise Ceclan, prin care oboseala se scurgea ca printr-un filtru murdar, n-am putea intra acolo, sau dincolo, în şirul acesta de cămăruţe?

— Nicăieri n-am fi singuri, şi infirmiera avu un gest straniu de renunţare. Sergiu ridică în faţa ochilor ceasul: patru şi douăzeci.

— Acesta e un spital unde sunt adunaţi morţii?

— Nu. E un spital în care se şi moare.

— Sper că omul pe care-l caut e în viaţă.

— Ah, căutai pe cineva!

— Dar de ce crezi că mă aflu aici? Se priviră. Avea un chip delicat, şi bucle aurii, şi rămăsese cu halatul desfăcut, aşa cum o descheiase el. Spune-mi te rog, dar nu te supăra de întrebare, eşti chiar normală?

— Nu cred. Şi, ca pentru a sublinia, repetă: Nu cred. O fată normală s-ar teme să rămână noaptea aici.

— Nu eşti normală, dar măcar eşti sinceră. Tu nu te temi?

— Nu, e suficient să-mi închipui că lucrurile pot sta şi invers şi frica îmi trece instantaneu, spuse iute fata, renunţând să explice cam ce înţelege ea prin invers. Despre ce am mai putea vorbi? Despre nimic. Pari încurcat, aviatorule. Te consideri un fel de campion al seducătorilor, dar pe neaşteptate ţi s-au terminat cuvintele, eşti obosit, de-abia îţi tragi sufletul, mă laşi să-ţi citesc toate gândurile, ce e drept n-ai avut prea multe până acum!

Nu minte, nebuna! recunoscu Xilliphant. Gânduri? De unde? Apoi mâna fetei pluti spre el, uşor ca un fluture, şi pipăi o mică umflătură de pe gât, sub urechea dreaptă.

— Ai avut un furuncul mare, aici, zise, ca şi cum l-ar fi acuzat de ceva ruşinos şi secret.

— N-ai ghicit, blondo, acolo am fost rănit. Îmi dai o întâlnire? Cred că mai există şi locuri unde nu duhneşte aşa de urât, profită de ocazie păpuşă (le zicea „păpuşă” femeilor pe care voia să le jignească discret), să profităm amândoi, mai am puţine zile până mă întorc iar *acolo*, şi ultimul cuvânt îl însoţi cu un gest al arătătorului în sus.

— „Acolo”? Eşti cumva un mort care a coborât din cer pentru câteva zile de permisie?

Ceclan era superstiţios. De nu i-ar purta ghinion!

— Acolo, sub nori, în carlinga avionului, vjjjj! Şi dacă vrei să constaţi cât sunt de viu, da-mi ocazia.

— Şi chiar ne căsătorim?

— Mi-e indiferent, de ce nu, şi căscă. Îl cunoşti pe unul Balamela? Silviu Balamela, salonul o sută. Mă conduci până la el?

În salonul o sută, primul pat devenise vacant, probabil insul care zăcuse acolo, dacă nu se vindecase între timp, coborâse acum la subsol. Patul liber se afla chiar alături de cel al lui Bala. După ce se aşeză, Sergiu depuse alături pălăria sa neagră, de care era foarte mândru, dădu bobârnace unui fir de praf şi constată cu tristeţe că pe cearşaful alb, pălăria seamănă cu un păianjen monstruos care-şi adunase labele sub el, şi pândea. Apăsă încetişor pe butonul veiozei, a cărei lumină, extrem de discretă, scoase în evidenţă pe suprafaţa noptierei un plic, o carte din seria celor „Cinsprezece lei”, câteva tablete roşii şi o pisică de gumă, minusculă şi hâtră, care-i aminti de pisica ce o maltratase pe bulevard.

În camera mare, curată, mirosul greţos de spital era mai puţin evident ca în alte locuri. Era unul din spitalele militare cele mai distinse, aici ajungeau cei cu decoraţii, eroii, aici venea în vizită Regina-mamă să aline suferinţele răniţilor... Sergiu puse cu precauţiune mâna pe umărul amicului, din partea lui Balamela te puteai aştepta la un potop de înjurături, sau, dimpotrivă, la un zâmbet. Dar n-apucă să-l scuture cu delicateţe, cum intenţiona, că rănitul mormăi fără să se întoarcă:

— Ia laba de pe mine, nu dorm, mă prefac numai, duhneşti oribil a băuturi amestecate. Potrivită oră pentru vizite! Cât e ceasul?

— Aproape cinci. Te rod insomniile?

— În general nu, dar am visat că mă pieptănam şi părul îmi cădea în smocuri.

— Şi asta te înfioară atât de rău?

— Pur şi simplu mă azvârle din pat – de unde vii?

— N-aş putea spune exact. De ce dracu vorbeşti cu

spatele, ţi-au amputat nasul?

— Tocmai fiindcă nu mi l-au amputat şi simt cum duhneşti a birt! Du-te mai departe de mine!

Silviu Balamela se întoarse încet, clipi, îşi stinse un căscat, îl examină pe Ceclan cu un ochi critic, dar nu găsi nimic de obiectat, cu excepţia mirosului. Se aştepta la o mutră răvăşită, dar Xilliphant arăta neaşteptat de bine, elegant, mai tânăr decât în realitate, şi încă mai bine dispus decât în realitate.

— Unde-i tipul de aici? Sergiu ciocăni tăblia patului liber pe care se aşezase.

— S-a curăţat aseară la şase şi un sfert, dacă te interesează ora – ştiu că te interesează, de când eşti aici te-ai uitat la ceas de vreo cinci sute de ori. Bine că a murit, săracul, altfel muream eu!

— Prea multe nazuri, Bala. Şi ce se întâmplă cu ei – cu decedaţii de aici, vreau să spun?

— De unde vrei să ştiu – adică ştiu! Îi transportă undeva jos, iar acolo, umblă zvonul că un bătrân chirurg, jumătate nebun, jumătate alchimist, face disecţii, caută, ce? Brrr! Ia deschide noptiera, vezi ceva, acolo jos, în dreapta, sau în stânga?

— Vorbeşti despre noptieră ca despre o stepă: dreapta, stânga! Da, văd, văd o sticlă.

— Tocmai despre sticlă vorbeam, ca să te pot suporta trebuie să beau şi eu, mi-a adus-o Mimi. Dacă te uiţi bine, mai vezi o sticlă, mascată c-un ziar, poate o preferi pe aia, e cadoul Stelei. Prăjituri, friptură, pâine, nu pe cartelă, ia ce vrei, le-a pregătit Liana.

Xilliphant aranjă repede masa pe noptiera.

— Straşnic lucru să ai trei surori iubitoare!

— Şi toate trei straşnic de urâţele, după cum bârfeşte lumea, şi trebuie să recunosc, lumea are dreptate. Nu spui nimic? De fapt de ce ai venit, vreo mişcare pe undeva?

Ceclan bea şi înfuleca, îl apucase o foame năprasnică – la

Teofil problema cinei fusese evitată cu fineţe, doar Hellermann servise fursecuri. Rezemat în cot, cu paharul în mână, Silviu Balamela, roşcovan cu pistrui, cu obrazul scobit, cu încheietura mâinii delicată ca de copil, cu fruntea înaltă, seboreică, peste care cădeau şuviţele moi ale unui păr care oricum se pregătea să-l părăsească – dovadă că temerile sale nu erau exagerate – un ins destul de şters în ansamblu îl fixa şovăielnic cu nişte ochi mai mici decât gaura lăsate de un glonte de .22 mm, şi foarte depărtaţi unui de celălalt, atât de depărtaţi că dacă ar fi vrut să vorbească între ei, ochii aceia, nu s-ar fi auzit. Rădăcina nasului nu era suficient de substanţială pentru a umple spaţiul, ai fi zis că de pe faţa lui Bala lipseşte ceva. Gura era o linie de la o ureche la alta, ca o crăpătură într-un lemn uscat, şi gura aceea emitea un sunet de flaut peltic. Xill nu reuşise să catalogheze în vreun fel glasul prietenului său. Ceclan îi umplu paharul şi vorbi:

— De ce am venit, politicoasă întrebare!

Bala rânji, accentuând crăpătura gurii.

— Nu eşti tu omul care să se simtă jignit! Măcar de formă, întreabă şi tu cum îmi merge, ce face rana de la picior...

— Inutil, îţi merge excelent, altfel m-ai fi potopit cu gemete – iar moralul, ridicat, ca al unui artilerist. Ei, da, uitasem motivul vizitei, venisem să te felicit cu ocazia comemorării centenarului artileriei române. Se ridică. Vă felicit, domnule căpitan în rezervă!

— Nu trezi lumea! Şezi! Nu ştiam că tunurile mele au o sută de ani.

— Nu primeşti ziarele? Şi, fără să aştepte răspuns: Am fost la Teo, iarăşi am făcut-o lată, îl cunoşti pe unul Fritz Hellermann?

— Teo e individul acela încurcat cu o dactilografă destul de nostimă?

— Dar tu de unde ştii că e dactilografă? întrebă Xill,

amintindu-şi danţul degetelor Ceciliei.

— De unde naiba să ştiu de unde ştiu, ştiu şi gata, ce e cu Fritz He...?

— ...llermann – un „aliat” – m-a văzut când o pupam pe Ceci în timp ce Teo zăcea.

— Ai făcut tu asta!

— Eu am făcut şi lucruri mult mai grave, iar unele din ele, împreună cu tine. Cred că Fritz are să mă pârască, iar Teo îmi va cere socoteală, mor de frică şi Ceclan râse, singur. Dar tu, tu de ce nu râzi? Te doare ceva?

— Eşti vulgar! Iar eu – pur şi simplu descurajat.

— Având în faţă cel puţin trei luni asigurate, are voie omul să se simtă descurajat? E jos o infirmieră blondă, care...

Când Sergiu ajunse acasă, pendula cu disc aurit din sufragerie arăta opt şi un sfert şi acum, într-adevăr, simţi că se prăbuşeşte. Apucă perna, câteva pături şi se decise să doarmă în odaia „numărul şapte” dinspre grădină, o încăpere mică unde odinioară tatăl său instalase mica sa farmacie. De fiecare dată când se culca acasă alegea altă odaie, înnebunind-o pe servitoarea Muti. Să doarmă de două ori la rând în acelaşi pat – ce oroare! Muti nu făcuse foc. În casa lor fusese însă totdeauna frig, şi acum, cu atât mai mult, acest amănunt nu-l deranja. Deşi zdrobit de oboseală, nu reuşi să adoarmă, se zvârcoli mai mult de o oră, apoi renunţă. Colindă prin casa pustie – părinţii săi erau morţi de mult, iar el se considera aproape bătrân. Tatăl său, doctorul Ceclan, fusese un om optimist şi bun, era în stare să aducă speranţă şi la căpătâiul muribunzilor, el însuşi pe patul de moarte îşi adresase încurajări – ştiuse să fie medic şi faţă de sine, lucru atât de rar.

Nu ajunsese înstărit, dar nici nu o dusese prea rău niciodată, făcuse parte din acea categorie de oameni despre care atât de banal se spune: „au ştiut să-şi facă datoria

şi să închidă ochii bărbăteşte”, cuvinte cărora nu prea li se dă atenţie. Tocmai fiii unor astfel de inşi, gândise cândva Xilliphant, parcă sunt predestinaţi să nu realizeze nimic în viaţă, gând al celei dintâi tinereţi, fiindcă apoi termenul de a realiza capătă un înţeles cu mult mai complicat.

Se pare însă că, în ce-l privea pe el, pe Xilliphant, ca şi pe destui alţii, războiul era pe cale a rezolva totul.

Vizita la spital şi convorbirea cu amicul Balamela nu-i aduseseră înseninarea în care vag sperase. Ciudat lucru, Silviu, aşa neajutorat cum arăta, neajutorat şi insignifiant, îi oferea un sentiment de certitudine. Dar în dimineaţa aceea (până la urmă şi ceilalţi doi răniţi, din salonul una sută, trezindu-se participaseră la discuţii şi băuseră cu ei) la despărţire, ultimele cuvinte ale lui Balamela, de un patetism care îi era străin, fuseseră: „Nu văd nici un orizont – peste trei luni, peste patru – iarăşi în prima linie – am să crăp, ştiu sigur, printr-un calcul elementar: Sergiu, parcă tu nu înţelegi că nu se poate supravieţui la nesfârşit?”

Servitoarea îi aduse cafeaua – „nici un orizont!” – şi chiar atunci zbârnâi telefonul. Ridică ochii către peretele opus – o imitaţie după Rafael – doctorul Ceclan avusese şi defecte, ca orice om, şi printre ele acela că, neputându-şi oferi originalele, se mulţumea cu surogate şi imitaţii – lucru puţin cam trist, dacă te gândeşti.

— Telefonul, domnule Sergiu, zbieră bătrâna, fiindcă-şi închipuia că toată lumea trebuie să fie surdă.

— Să sune, dacă-i convine! urlă şi Ceclan, şi-i făcu semn să-l lase în pace.

Când isprăvi cafeaua, iarăşi telefonul. Gândul că e poate Teofil, care vrea să-i ceară socoteală, îl învioră.

— Sergiu. Ştiam că eşti acasă.

Îşi adună respiraţia. Îşi adună respiraţia şi răspunse: „Salut!”

— Tu mi-ai pus azi-noapte în uşă absurditatea aceea

mică? De ce n-ai intrat?

— Nu pot să-ţi explic, eram uşor aiurit, şi tocmai avusesem un conflict cu o pisică.

— Şi?

— Pisica a ieşit prost din conflict. Din păcate!

— Ţi-aş fi pregătit o baie fierbinte şi poate şi un pat moale.

— Nu ştiu dacă o baie fierbinte era lucrul cel mai potrivit...

— Nu prea mă pricep – şi atunci?

— Deseară, minţi el.

Xilliphant era un mare mincinos. De obicei însă, neadevărurile pe care le inventa erau făcute ca să-l dezavantajeze. Puţini dintre apropiaţii săi, iar printre aceştia desigur şi Bala, ştiau – însă nu totdeauna – să surprindă exact clipa când se lansa într-una din neaşteptatele sale poveşti mincinoase. Unii aflaseră totuşi că are o iubire sau „o aventură" oarecum ieşită din comun. Odată, cedând insistenţelor unui pisălog, Xilliphant înjghebase pe loc un „roman de-amor" de o zdrobitoare banalitate însă perfect verosimil, aşa încât până şi Silviu, care poseda un filtru special pentru minciunile lui Xill, crezuse – şi ce n-ar fi fost de crezut? Soţia unui comandant de regiment căreia, cu prilejul celei dintâi permisii, îi adusese un răvaş din partea soţului, răvaş ce însoţea câteva mici cadouri. Cazuri dintr-astea, sigur, în diferite variante, de când cu războiul...

Puse receptorul, conştient că minte, că nu se va duce deseară s-o vadă pe Planeta Trandafir Negru – complicaţia exista, despre asta nu vorbise nimănui, cu o singură excepţie, îndepărtată în timp şi nesemnificativă (un poet beat, care desigur uitase totul până a doua zi) – complicaţia crescuse, se dezvoltase ca un arbore din clipa în care a înţeles că o iubeşte, de când începuse să se gândească la toate „în raport cu ea". Încercase, cu disperare, dar fără

speranţă, să se smulgă din această capcană, în timp ce viforniţa unei alte ierni, ireversibilă iarnă, dar reală ca un vis întipărit în aramă, îi orbea ochii, acoperind o imagine care, îndepărtându-se permanent, se apropia neîncetat.

Privi ceasul – privea în fiecare clipă ceasul – la unsprezece, audiţie de arii celebre în aula facultăţii de medicină; se pregăti să meargă acolo, îşi puse un costum civil, gri, impecabil, cravată de un violet uşor strident, când se înfiinţa stafia casei, servitoarea Muti.

— E aici domnul Teofil. Sunteţi aici?

— Domnişoara Olimpia e acasă? întrebă Ceclan, cam fără sens, fiindcă nu avea nici o nevoie de „domnişoara" Olimpia, verişoara sa de-a patra sau de-a cincia, ori poate îl încercase gândul vag şi atât de ascuns că nici el nu-l dibuise, că un eventual scandal cu Teo – bătaie poate! – ar fi bine să se desfăşoare fără martori. Verişoara, ce noroc, nu era acasă.

— Pofteşte-l pe domnul Teo! Şi când Teofil apăru, deşirat, puţin gârbovit, palid, cu o faţă pe care parcă făcuseră murdărie bibilicile, se, întrebă: oare va începe să înjure sau va sări direct cu pumnii? Hei, Teo, atât de dimineaţă?

Teofil nici nu răspunse; el se aruncă pe cel mai apropiat scaun şi rămase cu fruntea în palme un interval de timp cât să prinzi o muscă şi s-o izbeşti bine de perete. Ciudat. Xilliphant fu copleşit de jenă şi poate chiar de milă, acest nătâng, căruia maica noastră natura i-a dăruit cap numai ca să-i fie suport pentru coarne, o iubeşte cu adevărat pe Cecilia.

— Ieri am cam băut! vorbi greu Teo, cu gura amară şi mai strâmbă ca oricând. Ştii ce mi-ar pica bine acum? Ghiceşti? Nu? Să te aud cântând la xilliphant.

— Pentru Dumnezeu! Crezi că numai tu eşti mahmur?

— Ştiam că zici nu. Pe Cecilia n-ai refuza-o! (Aha, o ia pe ocolite...) Ce te-ai dichisit aşa? Cu cine ai randevu?

Teo purta un costum niţel şifonat, pe el totdeauna hainele stăteau alandala, orice sperietoare putea să-l concureze întru eleganţă,

— Merg la o audiţie muzicală – nu mă însoţeşti?

— Eşti nebun! Eu am de gând să beau ceva – nu-mi ţii tovărăşie?

— Destul, zise Xill. Dacă vrei să accepţi un sfat – las-o mai moale şi tu.

— Dă-l încolo de sfat – ce audiţie?

— Ceva simplu şi plăcut, arii din opere, la medicină, e plin de lume nostimă pe-acolo.

— Am venit să discutăm o chestiune serioasă. Cât priveşte muzica, dacă deseară ne mai ţin picioarele, ne ducem să vedem la Alhambra revista *Nu mai beau*, exact ce ne lipseşte, sau la Sărindar *Femei... Femei... Femei...*

— Ceea ce nu ne lipseşte – nu-şi stăpâni Sergiu răutatea.

— Ce vrei să zici?

— Nimic. Ce chestiune serioasă te-a adus la mine – dă-i drumul, ce mă tot fierbi?

— Cum te fierb, ce, ştiai că am venit pentru o chestiune serioasă?

— Atunci – trebuie să înţeleg că te-ai înfiinţat numai de dorul xilliphantului meu?

Teo sorbi din cafeaua fierbinte pe care i-o pusese în faţă Muti – se arse la limbă, înjură printre dinţi.

— Uite, Sergiu, a ta a fost ideea.

Ceclan: oare la ce dracu se referă, ideea de a o îmbrăţişa pe femeia lui?

— Sau erai mai beat decât îmi închipui şi ai uitat?

— Ce să uit, Teo, spune, domnule, clar despre ce este vorba!

Teofil împinse ceşcuţa, cafeaua se vărsă în farfurioară şi pe faţa de masă, întruchipând un elefant negru, cu trompa spre nori.

— Ce e porcăria asta – cine a adus-o – n-ai ceva de băut?

— Am, sigur – Xilliphant se duse suspinând la bufet – ghinion, pierduse audiţia, urmează probabil explicaţii, explicaţii... Spune, Teo, ce te apasă pe suflet?

Teo sorbi cognac marca „Turnul de Aur” (numai de nu s-ar îmbăta cretinul!); ei bine, vorbi după ce bău, treaba e serioasă. Ştii că e adevărată povestea, Cecilia n-a minţit!

— Presupun că nici nu minte vreodată – dar, de fapt, la ce faci aluzie?

Teo se ridică.

— Aluzie? Spun clar. Este vorba de insulă, Xill!

Sergiu încremeni:

— INSULA?

— Ce mi te miri?! se oţărî Teofil. Nu tu afirmai ieri, către începutul serii, când încă ne distram bine şi încă nu ne îmbătasem ca porcii, că ar fi o imensă neghiobie să ne întoarcem pe front, acum când frontul vine singur spre noi?! Nu visai o INSULA, un vechi castel cu stafii suave şi cu o pivniţă plină de butoaie?

— Mă, Teo! Înţeleg! Tu ai neobrăzarea de a-mi propune să dezertăm!

— Zi-i cum doreşti.

Ceclan privi ceasul, o, mare zeu, în comparaţie cu vocea infernală a lui Teofil, ce dulce alinare un Jan Kiepura, un Şaliapin, un Caruso!

— Pierd audiţia – vii sau nu vii cu mine?

— Vrei sau nu vrei să discuţi cu mine?

— Despre orice alt subiect. Xilliphant se ridicase.

— Stai! strigă Teo, nu mai juca tu cu mine scena ofiţerului român ofensat! Că tot nu te cred! Crezi că am uitat toate câte le-ai spus, ieri sau alaltăieri? Crezi că...

Ceclan ridică iarăşi ceasul în dreptul ochilor, mai trecuseră patru minute. Teo scrâşni.

— Şi nu mai privi mereu atât de semnificativ ceapa de la mână, că fac scandal! Eu am venit să dezbatem o chestiune serioasă, iar dumnealui îmi cântă despre arii din

opere. Fac scandal!

— Zău? Şi dacă te poftesc să te cari din casa mea? Imediat!

— În alte condiţii, m-aş căra, nu înainte de a-ţi sparge de cap vaza aia de cristal, sau din ce e, însă acum te iert. Problema e prea serioasă, prea gravă ca să iau în seamă ieşirile tale nenorocite.

Aici ajunseseră lucrurile când, pe neaşteptate, Sergiu Ceclan Xilliphant izbucni în râs şi avu mâncărimi în ochi de atâta veselie. Se aşează. Orice s-ar spune, se simţea uşurat; nu era, nu era, deci, problema Ceciliei, Fritz Hellermann nu trăncănise. Teo, pur şi simplu venise să-i propună aventura dezertării, şi asta numai fiindcă el scăpase în ajun nişte biete cuvinte. Încercă să injecteze glasului său o doză de blândeţe. Încercă să imite tonul tatălui său, medicul, atunci când vorbea cu bolnavii, aşa cum şi-l amintea.

— Amice, spuse Xilliphant, ascultă-mă! Te rog ascultă-mă bine. Nu poţi fugi. Nu poţi fugi din mai multe puncte de vedere, aş zice că din toate, repet, toate punctele de vedere – nu poţi fugi de mizeria asta de război, care te va ajunge din urmă oriunde vei fi, şi nu poţi fugi de destinul t ă u. Şi acesta te ajunge din urmă, negreşit. Dezertarea înseamnă plutonul de execuţie, o duzină sau două duzine de gloanţe, trase din apropiere şi în ţintă fixă, ruşinoasă moarte, pe veci dezonorantă, deh!, în vreme ce pe front există şansa de a-ţi da duhul ca erou, şi atins doar de un singur glonte.

— Ce mai avantaj!

— E un avantaj! Gândul de a muri pe front mă indispune, ba chiar mă îngrijorează mult, de ce aş minţi, pe când ideea plutonului de execuţie mi-e de-a dreptul insuportabilă – nici nu vreau să aud!

— Bine că eşti sincer – mai dă-mi să beau! Bine că nu-mi vorbeşti despre onoare, ci mărturiseşti direct că tremuri.

Sergiu Ceclan, am auzit multe vorbindu-se despre tine, în general treburi infecte, însă cu toţii erau de acord că eşti un tip căruia nu-i prea pasă, unul care nu se teme, un om înzestrat cu niţică bravură – dar ne-ai păcălit pe toţi, şi pe mine chiar, fiindcă eu te stimam numai pentru presupusul tău curaj – altminteri, pentru ce? – însă acum văd că trebuie să adaug celorlalte calităţi ale tale şi laşitatea…

— Amice Teo! Ieşi!

— Porunceşte servitorilor să mă dea afară!

— N-am servitori, dar pot şi eu să-ţi dau un brânci până-n mijlocul străzii dar voi fi generos pentru ultima dată. Îţi trec cu vederea totul. Haide la audiţie. Privi ceasul. Dacă ieşim chiar acum, poate ajungem bine.

Teo dădu câteva bobârnace paharului iarăşi golit, fără a lăsa impresia că auzise ultimele cuvinte ale lui Xill.

— Începusem să-ţi vorbesc despre insulă, dar îmi tot pui la piedici, nu mă laşi să termin. Mă, Sergiu! INSULA aceea există. Cecilia are o INSULA. N-a minţit cretina (cuvânt accentuat din greu, cu ură şi dragoste), poate pentru prima dată în viaţa ei, nu ştiu, n-a minţit: ea descinde din nişte regi nordici şi are o INSULA.

— Bietul meu Teo, nu văd de ce te îngrijorează frontul, tu poţi scăpa foarte uşor, evitând dezertarea. Orice medic te va interna pe loc în cel mai apropiat ospiciu.

— Păcat că n-am cu cine vorbi – Teo ieşi din salon – Ceclan respiră uşurat, cu speranţa că plecase, dar Teo reveni cu ce?, cu o hartă pe care o desfăşură cu degete asudate şi nesigure. Scârboase degete, se cutremură Xilliphant, ignorând harta. Ce poţi face cu astfel de degete, în afară de apucatul paharului şi răsucitul ţigării? Să mângâi?

— Descendenta regilor scandinavi ocupă, deci, nobila meserie de dactilografă – în afară de asta, are o insulă, te mai are şi pe tine, şi în plus e mitomană. Cât p-aci să spună nimfomană – Teo l-ar fi strangulat.

— Ia mai taci mă! Cum îţi închipui că o cheamă pe

Cecilia?

— Bineînţeles că o cheamă Cecilia.

— Mare deştept te mai crezi. Toarnă de băut. Celălalt nume – cel de familie?

— De unde să ştiu? Ba ştiu. Parcă Vidră – sau Vidraru?

— Vidraru e schizofrenicul pe care l-a luat de bărbat. Nu e divorţată – oficial. Adevăratul ei nume, cel de fată, e Olaffson.

— Evreică?

— Poate că evreu eşti tu! Suedeză. Părinţii, în orice caz, erau suedezi. Tatăl ei lucra în diplomaţie, nu chiar ca ambasador, bineînţeles, dar un purtător onest de frac era şi el pe-acolo, şi până la urmă au ancorat aici, streinilor le place uneori pogonul nostru, numai noi îl vedem cam sărăcuţ, au rămas aici şi au născut-o pe Cecilia şi apoi s-au urcat la cer cu ajutorul unui cancer – amândoi, cancer – cam asta e pe scurt povestea „fetiţei” – uite, pe hartă e Baltica, observi insula asta lungă ca un cârnat, este insula Öland, iar alături una măruntă cât o gămălie de ac.

— Şi desenată în tuş!

— Da, fiindcă e prea neînsemnată pentru a fi trecută în hărţile la scară mică. E insula Coroanei, aparţine unor bătrâni iar moştenitoarea lor unică este Ceci.

— Basmele cu moşteniri şi moştenitori le tratez cu mare rezervă, şi apoi, ce mă priveşte, nu eu sunt prietenul „fetiţei”.

— Nu eşti, dar nu ţi-ar displace – făcu Teo pe un ton care-i atrase atenţia lui Ceclan. Am vorbit şi cu Fritz.

— Cu Hellermann? Cu „aliatul”? Când?

— Dimineaţă de tot – ce te miri aşa?

— Şi cam ce ţi-a spus şi acela?

— Ce să spună – e întru totul de acord.

— Ia o ţigară de aici! E de acord? Cu ce?

— Să vină cu noi, ce răcneşti? Să vină cu noi în insula Coroanei.

— Aha! Xilliphant se răsturnă pe scaun, iarăşi uşurat. De îndată faţa i se crispa. Nebunule, ai vorbit cu Hellermann despre „plecare”? Înseamnă că poliţia e în drum spre noi. M-ai amestecat şi pe mine?

— Sigur. Fritz e de acord să vii şi tu.

Ceclan ridică pumnii, fără să-şi mai stăpânească vocea.

— E *de acord*!! Măi, dar ce onoare mi se face! O merit eu?

— Nu uita că sunt cu el mai vechi amic decât cu tine. Însă Fritz, în chip inexplicabil, te simpatizează, are încredere în mutra ta cea infectă.

— *Moi, je m’en balance* faţă de sentimentele lui! Bun, ia-l pe Hellermann; de ce mai ai nevoie şi de mine?

— Foarte simplu: am nevoie de doi piloţi, tu şi Fritz.

— Doi piloţi? Doi – mama dracului – pentru ce?

— Cum pentru ce? Vom ajunge acolo în zbor.

— Pe o mătură?

— Da de unde, de ce pe o mătură? Cu avionul!

— Clar. Şi avionul – de unde?

— Dar e de la sine înţeles că asta e treaba ta – avem încredere în tine, tu vei procura un avion.

Ceclan râse, discuţia era ireală, îşi turnă un pahar, al cărui gust nici nu-l simţi.

— Ce drăguţi sunteţi, voi mi-aţi rezervat partea cea mai simplă!

— De altfel a fost ideea Ceciliei – şi nu te mai prăpădi atâta de râs, ştiu că n-are să fie simplu, dar te va ajuta şi Hellermann, el e un tip cu idei, fii sigur.

— Sunt. La ora asta Fritz ne-a şi turnat – cum îţi închipui, mă, gură spartă, că un ofiţer „aliat” ar accepta să „plece”?

— Sergiu, tu nu-i cunoşti prea bine pe nemţi, şi apoi, nici Fritz Hellermann nu e un neamţ de serie

Ceclan nici nu mai răspunse, privi ceasul, unsprezece şi trei, s-a dus audiţia. Chicoti, privind o labă de urs, (în colţul salonului se odihnea o blană fioroasă şi foarte veche, trofeu

al unui străbunic.) „Nici un orizont!” – se tânguise Balamela. Chicoti iar. Cum să nu, iată un orizont nesperat – insula Coroanei!

Muti intră. – Sunteţi căutat, domnule Sergiu.

Ceclan îl privi pe Teo: – Ce ţi-am spus? Poliţia!

— Aşi – trebuie să fie Fritz – i-am recomandat să vină aici după unsprezece, după ce te voi fi pregătit.

Molipsitoare mai poate fi demenţa – gemu Xilliphant. Oare am în casă bomboane? Apoi, către servitoare: – Poftește-l. Şi pune ceva la fript, o raţă, o găină, eventual propriul tău picior – în fine, orice – domnii cred că vor prinzi aici – nu pot scăpa de ei.

— *Ich begrusse Sie!* făcu Fritz Hellermann, ivind u-se în persoană.

— Ce naiba zice?

— Ce ai vrea să zică? Dă şi el bună ziua.

— Ah – da? Se mai salută încă? Nu bănuiam...

CAPITOLUL TREI

I

Pornise o viforniţă – deocamdată acceptabilă. La Politehnică se dădea *Traviatta* – audiţie integrală, seara la şapte şi jumătate. Ceclan ocupă un loc anume, unde ştia el că defectele de rezonanţă ale amfiteatrului dispar, şi se pregăti să întimpine cu bunăvoinţă inevitabila „prezentare” susţinută de un bătrân matematician-meloman, care odinioară îi fusese şi lui profesor.

De când cu războiul, moda audiţiilor reînviase şi, în ciuda maldărului de mizerii cotidiene, a nesiguranţei, sau poate chiar datorită lor, venea foarte multă lume, studenţi, dar şi inşi de alte vârste şi categorii. De când picase acasă, Xill se pomenea adesea gonind spre o audiţie – informatoarea lui fiind Olimpia, verişoara, studentă la conservator şi viitoare mare harpistă. Această „verişoara” Olimpia despre care Xilliphant zicea că ar trebui condamnată pentru port ilegal nu de armă, ci de farmec feminin, fiind mai uscată decât o sfoară uitată în Bărăgan, mai lungă decât o predică pe stomacul gol, o ochelaristă plină de idei şi filozofii, citate şi denumiri, se bucura de privilegiul unei vagi înrudiri cu familia Ceclan – ce înrudire anume, Sergiu n-ar fi putut să precizeze.

Suficient că acest privilegiu îi dădea oarecum dreptul – niciodată contestat de Xill, de a ocupa o cameră în casa lor, şi de a se înfrupta din ceea ce se găsea pe la bucătărie, lucru de care însă nu abuza cine ştie cât, hrana ei de bază

fiind cea spirituală. De când se afla în permisie, Sergiu o văzuse la faţă pe Oli o singură dată, ea i se adresase cu „unchiule”, amănunt care însă nu certifica defel că i-ar fi fost nepoată, şi din ziua aceea el găsea pe masa din salon câte un bileţel.

mâine – duminică – filo – ora 9 dim.
Bach – partite – sala unu-patru.
sau: ora zece – drept – Truba – in-
tegral. Tot ora zece – aula 2 med-
arii Puccinni, Donizetti. Succes

Xill prefera opera, îl interesau vocile omeneşti. Doar aceste bileţele pline de liniuţe trădau prezenţa harpistei în casă, odaia ei era un fel de semi-mansardă la care se putea ajunge prin spate, ocolind casa. Ceclan o îndemnase pe „nepoata”-muziciană să aleagă oricare altă cameră, mai caldă, mai confortabilă – fata însă refuzase pretextând necesitatea „singurătăţii filozofice”.

Mergea din vreme la audiţii, cu un sfert de oră înainte de ora fixată, ocupa un loc şi de acolo îi urmărea cu adormită curiozitate pe cei care se năpusteau în sală. Venea mai devreme din felurite motive. Poate nu prea avea chef să fie recunoscut pe acolo. Faptul ar fi torpilat faima sa de dur la care ţinea, dintr-o juvenilă şi tenebroasă cochetărie.

Liniştit, veghindu-şi o vagă durere de cap, îndepărtată ca o goeletă la orizont, Ceclan rumega ultimele evenimente, cu ochii pe jumătate aţintiţi spre intrări. Într-un grup de studenţi se strecurase o curtezană cunoscută – doi băieţi îi făceau conversaţie, ambii tinerei, cu feţele albe. Pesemne o luau drept vreo colegă de la altă facultate. Profesionista, pe nume Magda, le răspundea cu uşurinţă. Elegantă, le cam eclipsa pe studioasele din aulă.

Privi în altă direcţie, pe gânduri.

În ziua aceea, Teo iar reuşise să se îmbete, dar nu Teo şi

excesele sale intraseră în atenţia lui Xilliphant, ci Fritz Hellermann, aliatul” cu nas strâmb, glas melodios şi mare devorator de dulciuri.

Încercase, cum obişnuia, să se substituie gândurilor acestuia.

Să descopere substratul şi planurile ascunse: Cum ar fi fost posibil ca un spirit echilibrat şi riguros – cum părea să fie al aviatorului german – să considere drept serioase propunerile unui aiurit ca Teo şi ale unei – ei bine, ale unei „fetiţe” gen Ceci?

Din păcate, după ce Teo se rostogolise sub masă, răpus de şnaps, posibilitatea oricărei comunicări verbale dintre el şi „aliat” fusese tăiată.

Pe Xill îl intriga mai ales amiciţia dintre Fritz şi Teo.

Ce stătea la temeiul ei?

Aşează pe masă *Curentul Familiei*, iar pe revistă, o foaie albă şi un „Artus”, stiloul oamenilor eleganţi, care însă trebuia mereu scuturat ca să şi scrie, îl arătă apoi pe Teo, simplu, cu degetul (îl transportaseră pe o dormeză), apoi desenă pe hârtie un semn de întrebare, încercuindu-l.

Hellerman se gândi numai o clipă, apoi schiţă cu propriul său stilou, schiţă – cum am putea-o spune mai pe ocolite? – un organ viril şi împinse coala sub ochii lui Sergiu, deşi nu mai era necesar, Xill văzuse. Teo e un bărbat, traduse el deocheatul răspuns. „Aliatul” vrea să spună că Teo e un bărbat. Al dracului neamţ – scurt şi concis. Şi are dreptate – într-un fel. Pe front, Teo se poartă excelent, curajul dement din prima linie – iată ce-l impresionează pe teutonul meu. Sergiu desenă alt semn de întrebare, şi mai delicat, şi făcu o mică săgeată pe direcţia lui Fritz.

Sunt curios ce are să-mi răspundă acum – gândi.

Hellermann trase două linii încrucişate peste desenul privitor la Teo, apoi îşi arătă fruntea – un intelectual, înţelesese Xilliphant. Hm! Poate că se supraestimează, poate nu e nici una nici alta... cum e mai rău – sau, poate,

cum e mai bine? Dar, a lua în serios planul Teo-Ceci nu pare să fie o foarte certă dovadă de inteligenţă. Apoi, Sergiu îşi exersă mai departe talentele de desenator – destul de inconsistente – şi instală pe hârtie un avion, cu aripile strâmbe ca gura lui Teofil, alături de care plantă un al treilea semn de întrebare. Fără să ezite, „aliatul” caligrafie o săgeată pe direcţia lui Ceclan.

Sigur! Au căzut de acord – faima mea de om descurcăreţ! Ce dracu se ascunde aici? Posibil că – dacă într-adevăr au intenţia de a o şterge – nu se gândesc să mă ia şi pe mine – au nevoie numai de avion, las’ că le fac eu rost de unul – de unul de hârtie!

Sergiu apucă iar tocul rezervor „Artus” şi cu mare trudă izbuti un profil feminin sub care scrise „Cäcilia”, apoi, mai simplu, în ceafa prietenei lui Teo înşirui trei figuri mai mult sau mai puţin masculine sub care scrise Fritz, Teo, Sergiu – şi în continuare instală eternul semn de întrebare.

Hellerman înţelese rapid despre ce este vorba şi, la rându-i scrise:

Cäcilia, Sergiu, Teo, Fritz + x

„Plus x” – mormăi Xill. Acum e acum – ce reprezintă x? – dar pe când îşi sfărâma capul cum să formuleze grafic noua întrebare, spaţiul salonului fu strâmtat de silueta imaterială a Olimpiei, demnă, cu ochelarii pe nas, în dosul cărora abia reuşea să-şi ascundă pâlpâirea de curiozitate a ochilor. Sergiu o vedea pentru a doua oară de când se afla acasă, venise desigur cu programul audiţiilor de a doua zi pentru unchiul meloman. Ţinea cu sfială între degete o foiţă îndoită, ca pe cec fără acoperire, şi-l observă cu întârziere pe Teo zăcând cu obrazul livid. Încremeni atât de brusc că parcă se auzi un scârţâit.

— Fii pe pace, Oli, o preveni „unchiul”, ce ai în stânga nu e un cadavru, domnul e doar obosit şi a luat o mică pauză –

uite ţi-l prezint pe căpitanul Hellermann din aviaţia germană, recomandă-te singură, eu nu cunosc, jargonul lor...

— Dar cum, unchiule, dumneata..

— Apropo – o întrerupse repede Xill – citită cum te ştiu, te descurci şi pe nemţeşte?

— Într-o măsură de doi pe trei, îl lămuri harpista şi oferi luminii un chip pe care nehotărârea şi mirarea nu reuşiseră să şteargă demnitatea şi semnele deplinei castităţi.

— A, perfect, îţi voi răpi trei cincimi de timp, ne vei servi de interpretă, dar mai întâi scotoceşte prin casă şi adună două-trei sertare de bomboane, biscuiţi, turtă dulce, orice e făcut cu zahăr...

— Cu plăcere, unchiule – studenta dispăru şi reveni cu felii de cozonac cu nucă, rahat, stafide şi confete în staniol, desigur de la un vechi pom de Crăciun, şi desigur nemâncabile, ceea ce chiar şi Hellermann înţelese, mulţumindu-se doar cu primele două specialităţi.

— Ce mai e nou, Oli?

— Rusia Sovietică a recunoscut guvernul Tito – dar cred că ştii asta deja, unchiule.

— Bănuiam eu că te preocupă politica – tu ai copt cozonacul?

— Eu am stat la coadă şi am scos făina pe baza bonului numărul patru, cozonacul l-a fabricat Muti – eu am spart nucile, răspunse fata precis, examinându-l discret, cu o rezervată curiozitate pe Fritz. Pe Xilliphant îl izbi plictiseala ca o directă în bărbie.

— Bei un păhărel cu noi, Oli? Nu? Bănuiam că nu – ia întreabă-l pe musafirul meu ce reprezintă x.

— X, unchiule?

— Da, dragă fată, *x* – ce te miri aşa, purtăm o discuţie tehnică, de la pilot la pilot.

Olimpia îi vorbi lui Hellermann. Odată cu schimbarea limbii, şi vocea îi surprinse o modificare ce delectă urechea

lui Xill. Părea că se exprimă curent, nu numai în proporţie de doi pe trei. Fritz îi răspunse.

— Ce a zis? întrebă Sergiu.

— O clipă, dragă unchiule, ce-mi zice dumnealui sună ciudat, să mă conving.

Şi din nou avu loc un schimb de cuvinte.

— Se pare că, dacă am înţeles bine, *x* reprezintă neprevăzutul. Ce vrea să spună?

— Cum aş putea să ştiu, dragă nepoată? Cum aş putea să-ţi descriu neprevăzutul?

— Ca pe un spaţiu de fum colorat, care ia cele mai neaşteptate forme, spuse fără să ezite Oli.

— Ferice de tine! Tu n-ai incertitudini.

— Ba da, unchiule. Incertitudinile mele sunt certitudinile.

— Spune-i asta şi „aliatului" – pun pariu că are să-i placă. Voi doi formaţi o pereche în care farmecul se împleteşte cu inteligenţa.

— Unchiule, nu râde de mine, că te înjur în nemţeşte şi n-ai să mă înţelegi!

— Cunoşti şi înjurături – foarte bine! Ai să mă înveţi şi pe mine câteva dintre cele mai dure.

II

Dimineaţa următoare, Xill încercase, din pur amuzament, să facă o conversaţie cu Cecilia Vidraru Olaffson, şi ieşise o colosală dandana! O căutase la telefon – contrar, aşteptărilor, o găsi, – ea fu chemată imediat, îl recunoscu după voce şi se declară fericită că-l aude. Afirmă că acceptă „oricând" o discuţie între patru ochi şi stabiliseră să se întâlnească peste un ceas la Clubul Piloţilor Vânători.

În aşteptarea Ceciliei, Xilliphant bău la Club o cafea şi plimbă o privire indiferentă peste ziare declaraţiile amiralului Shimada nu-l impresionau, faptul că Regele Angliei, Regele şi Ducesa de Kent contractaseră o gripă îl lăsă rece, evoluţia luptelor de la cotul Niprului şi acţiunile japoneze de la Finchafen – să nu audă despre ele. În urmă cu trei săptămâni se afla deasupra liniei frontului şi ştia el cum e! Şi iarăşi va fi acolo peste foarte puţine zile – nici un orizont – şi nu se poate supravieţui la nesfârşit! – mare filozof acest amic Bala. Nici un orizont sună ciudat pentru un aviator!

Nici cota Bursei nu-i dădea emoţii – doctorul Ceclan nu lăsase acţiuni moştenire – trecu la micile cancanuri, şi la publicitate. Anunţuri neverosimile, unul a „pierdut" trei raţe şi roagă pe un ton serios să-i fie înapoiate (!), iar alături: „*Dra* Ankara să treacă urgent pe la locuinţa primului ei soţ, pentru a-şi recăpăta mănuşile". În iarna aceea era la modă comisarul Tarquinius de la a III-a Judiciară, cel care, printre altele, a pus brăţara de oţel pe mâinile faimosului Lică Wolff (condamnat la moarte şi evadat numai peste câteva zile) şi a desfiinţat în treacăt câteva bande importante, deşi nu lipseau aluziile că o făcuse doar pentru a crea spaţiu de acţiune propriei sale bande.

N-ar fi imposibil – şi la acest gând apăru Cecilia Vidraru Olaffson. Îi stătea bine îmbujorată. Până acum, Xill n-o văzuse decât acasă la Teofil, unde impresia ce şi-o crease era netă şi săracă: o femeie apetisantă, poate cu trupul uşor îngreunat pentru vârsta ei şi perfect mediocră. Acum, după ce-şi lepădase mantoul imitaţie de vulpe argintie – dar Sergiu n-ar fi jurat că e o imitaţie – o rochie excelentă de culoarea oţelului obosit dezvălui pe deplin tot ce era interesant în linia trupului ei, abrogând cu şiretenie eventuale defecte. Părea mai înaltă şi suficient de suplă. Câteva mutre se cârmiră după ea, iar Sergiu-şi stăpâni un fluierat scurt. Purta pălărie cu boruri largi de culoare verde închis. Conştientă de impresia produsă, Ceci construi un

surâs fericit. În absenţa lui Teo pare şi frumoasă şi deşteaptă, cugetă Xilliphant pocnind degetele ca să-i atragă atenţia domnişoarei de la bar.

— Ce iei, stimată doamnă?

— Orice. Mă bucur mult că te văd.

Ceclan îşi alungă mirarea; oare ce şi-o fi închipuind Ceci, de ce o chemase el acolo, şi tot luptându-se astfel cu mirarea, comandă băuturi dintre cele mai scumpe, numai aşa, din snobism, whiskey scoţian care se servea acolo, la Clubul Piloţilor Vânători, sub denumirea de „Whesth-schnaps” şi liqueur „Commodore” pentru „fetiţă”. Privi gropiţele din obrajii ei; genele Ceciliei se zbătură, cam profesional.

— Să nu-mi spui că eşti totdeauna aşa de elegantă la birou.

Cecilia răsuci încetişor pe deget inelul ei cu saphir. Fata de la bar veni cu tava – ciocniră admirând fiecare ochii celuilalt – Ceclan în acelaşi timp reuşea să se vadă şi dintr-o latură, şi ce vedea era plăcut.

— La birou la noi, toate funcţionarele poartă halate cenuşii, aşa cere regulamentul companiei, dar am acolo în dulap totdeauna o rochie „pentru orice eventualitate”. Pentru prima mea întâlnire cu tine am ţinut să fiu frumoasă. Prin ochii ei de un albastru intens şi vinovat (când o privea în ochi, Xilliphant încerca o curioasă stare de tensiune) trecu o luminiţă de frenezie. Ea întrebă: Ce mă sfătuieşti, când să-i spun lui Teo? Sau – mai bine îi spui tu? Ai să mă crezi – mă cam tem de el, e violent! Buzele „fetiţei” formară un *O*, degetele executară un menuet pe marginea mesei – acum, pentru prima dată, Xill se lăsă în voia unui gând surprinzător: tot timpul parcă ar bate la maşină – e posibil aşa ceva? Urăsc violenţa lui – spunea Ceci. Ar fi în stare să mă şi omoare! Tăcu, îşi linse buzele. În gând îţi spun Sergiu, niciodată Xilliphant... Ochii îi avea plini de un triumf misterios – drăcie, gândea Ceclan, posomorându-se.

Drăcie! Chiar şi Teo – continua Ceci, m-a surprins odată – dar n-a fost chiar sigur că rostesc numele tău, aşa că nu mi-a făcut decât o jumătate de scandal – o jumătate care valora cât unul întreg. Da! Ştiu, îmi vei cere să-l părăsesc Bine! Pot să renunţ foarte uşor la lucrurile ce le am la Teo, numai ca să scap de o scenă...

Fiecare îşi merită destinul, îşi, întindea Xilliphant propriile gânduri, cu delicateţea unei femeiuşti ce înşiră pe sfoară lenjeria ei fină – ronţăi-o-ar şvabii de comparaţie! Mai bine să-mi mormăi gândurile. Gânduri mormăite – mai merge. Destinul meu în ultimul timp – sau totdeauna? – a fost să mă rătăcesc pe drumuri laterale. Presupusa aventură cu Ceci, gata să vină la mine „în orice clipă" – încă un drum lateral. Am să pornesc în mai multe direcţii dintr-o data şi-am să dispar...

Ambiţiosul, în ce situaţie delicată l-am împins – se distra Ceci. În inima lui a supravieţuit o demodată loialitate: cum să iau iubita unui prieten, această măruntă gâscă sentimentală – şi-i este puţin milă de mine, de Teo, şi chiar de sine. Totuşi, acest Xilliphant îmi place. Şi ce păcat că trebuie să-l păcălesc!

— Ai o INSULĂ?

— Insula Coroanei, am s-o moştenesc. E ca şi a mea.

— Mai bine n-ar fi. Teo vrea să mergem acolo.

— Desigur. Iniţiatoarea acestui plan sunt eu...

Sergiu aspiră vocea ei cu urechile, şi chiar cu nasul. Curat ca o violină... Iar apoi avu mare chef să radă din ţâfnoşenia ei.

— Încă nu există nici un fel de plan, fetiţo. Deocamdată există numai o trăsnită de idee, adică mai puţin decât nimic. Tot atât de bine poţi să propui o plimbare în Lună. Mi se pare la fel de realizabilă ca şi o promenadă până la insula TA. Planul va trebui să-l construiesc eu, dacă accept ideea – şi sunt tot atât de departe de a o accepta, ca de

fericirea supremă.

— De ce? Te rog! Am absolută încredere în tine, iar în cel priveşte pe Teo... – pe el îl putem face uitat aici.

— Ca pe un geamantan uzat!...Deocamdată aş vrea să-ţi obosesc mintea cu vreo trei întrebări...

— Îţi stau la dispoziţie, Xill...

Sergiu Ceclan părăsi audiţia în pauză. Suferinţele Violetei Valéry nu-i mai spuneau mare lucru, nu putea fi atent decât la propriile sale gânduri, şi nici nu regăsea în muzică dulcea degajare de altădată. Dacă intra în combinaţie cu Teo et compania, dovedea stupiditatea cămilei care vrea să facă figura cu acul. Dar şi cealaltă alternativă! Nici un orizont, sacrificiul inutil. Curioasă situaţie. *Nu vrei să pleci. Însă nici să rămâi.* Care e soluţia? Am să mă consult cu Bala – îşi privi ceasul; nouă seara. Nouă seara şi nici un orizont. Ciudat, el o convocase pe Ceci pentru a se convinge de irealitatea „ideii", şi când colo amica lui Teo dăduse răspunsuri exacte întrebărilor foarte exacte pe care le pregătise el, Xilliphant.

Pusese mai întâi sub microscop „originea ei suedeză", motivele pentru care nu se repatriase. Cecilia venise pe lume la Bucureşti, părinţii muriseră înainte ca ea să fi devenit femeie, lăsând-o instalată confortabil, cu venituri asigurate de familia ei suedeză: pe cât se pare, erau nişte bătrâni cărora apariţia unui copil le-ar fi perturbat tihna, echilibrul. Fuseseră de acord să-şi termine şcoala în România, cu condiţia de a exersa permanent suedeza, prescripţie din nefericire uitată! La care Ceclan comentase: Păcat!

La şaptesprezece ani, „fetiţa" făcuse o pasiune nefericită pentru Vidraru: chimist mediocru, poet ofticos, iar căsătoria, în mod fatal, amânase pentru un timp nedefinit întoarcerea către nord. Această mezalianţa fusese rău primită de bătrânele ei rude din nord.

Urmase vijelioasa intrare în arenă a lui Teo – altă

catastrofă – se despărţise de Vidraru, fără a se preocupa însă şi de divorţ, şi – repede mai trecuse timpul – izbucnise, ca un buboi spart, războiul.

Excelent, şi ce este cu insula Coroanei? insistase Xilliphant, – mai mult pentru a-şi face „datoria” – e o INSULĂ frumoasă, mică, situată exact între fălcile Balticei, răspunsese Ceci, eu n-am văzut-o, însă am fotografii, ţi le dau când doreşti, şi chiar! chiar! familia mea, de viţă regală şi străveche, are acolo ceva ce seamănă cu un mic castel şi toţi bătrânii aceia sunt foarte bătrâni, poate chiar între timp au şi murit, iar eu sunt deja stăpâna INSULEI.

— Fericito! i-o retezase Ceclan, şi apoi îi veni un alt gând mârâit: Nu văd cum ar putea să aterizeze un avion pe o insuliţă, pe o stâncă. Stânca nu e chiar atât de mică, mică pare de aici, precis că există porţiuni netede, deduc asta şi din poze, explicase Ceci, dar e aceasta o problemă? Se poate ateriza la fel de bine undeva pe coasta scandinavă. Insula Comoarei, pardon, a Coroanei, e numai la câţiva kilometri de continent. Am undeva notată poziţia exactă, meridianul, sau cum se zice. Scârţâie ceva, mârâise Ceclan, şi nu ştiu ce! Crezi, Ceci, că un drum cu avionul până acolo ar fi o formalitate?

— E foarte greu, îmi închipui, dăduse dovadă fata de realism. Totuşi, nu ştiu de ce, cred că tu poţi face chiar şi imposibilul.

Avionul, continua să mârâie Xilliphant (de unde? ăştia-şi închipuie că poţi fura un avion ca pe o bicicletă!), zborul de noapte, fiindcă numai noaptea exista o şansă să reuşească, drumul peste o jumătate de continent printr-o reţea de capcane, şi apoi, unde alimentezi pe drum, cum alimentezi? Hellermann dăduse de înţeles că poate să aranjeze el problema carburantului, însă Teo fusese prea beat când tradusese, şi nu numai Teo, ci chiar şi neamţul. Ce ar putea să aranjeze, şi pe care teritoriu, polonez, ceh, german?

— Am să mai meditez, încheiase Ceclan convorbirea.

Şi „fetiţa”:

— Eu ce fac, mă întorc la Teo?

— Sigur, Deocamdată.

— Nu ai vrea să mă iubeşti, Xilliphant?

Şi în amorul ei brusc e ceva nelămurit – şi Ceclan îi închisese gura – un om normal nu poate să facă mai multe lucruri dintr-o dată – înnebuneşte – Eşti de acord că trebuie să amânăm iubirea?

— Dar nu-ţi cer decât – nu avea să afle ce anume, fiindcă din nou îi astupase gura, şi voise s-o expedieze pe loc, năvălise plictiseala peste el – dar în momentul acela, ca într-o comedie prost regizată, la Clubul Piloţilor Vânători ţâşnise – cine? – nimeni altul decât Teo. Nu bănuia nimic, fiind în trecere intrase cu speranţa că va da acolo de Xill, dar speranţa îi fusese întrecută mult şi, fiind beat, provocase un scandal la care Sergiu prefera să nu se mai gândească. Teofil plecase turbat, recuperându-şi-o pe Cecilia, căreia îi făgăduise în gura mare o bătaie bună – însă pe seară, calmat (ştia să mintă Ceci!), venise să-şi ceară scuze. „Fetiţa” îl lămurise că discutaseră numai despre MARELE ZBOR.

Din clipa aceea luase fiinţă această noţiune – MARELE ZBOR.

III

Balamela află totul, Xilliphant nu sări peste nici un amănunt, nici măcar peste incidentul cu Teo la Club, dar o făcu lejer, cum ai relata şotia unui poznaş, subliniind mereu, şi privindu-şi neîncetat ceasul, că nu avea nici o încredere în toată construcţia – dar de la un anume punct,

văzu înjghebându-se niscaiva urme de viaţă pe obrazul lui Bala care ceru şi tot ceru informaţii suplimentare şi apoi conchise, sigur – la naiba, vin şi eu cu voi – doar n-ai să mă laşi aici?!

Ora nouă şi zece – protejându-şi piciorul rănit, Bala se dădu jos din pat, umplu paharele, se aflau numai ei doi în salon, ei doi şi încă unul grav rănit care dormea – sau poate murise. Silviu se însufleţi. O felie de lumină se aşternea peste părul său rar, lins peste cap, Sergiu se miră auzindu-l, se miră şi se gândi la fata blondă de la subsol – pe care într-o noapte nebună o ceruse de nevastă. Privi ceasul – Bala vorbea de fix cincisprezece minute, aproape şaisprezece, plicticos, şi oare despre ce? Deşi în timpul peroraţiei sale Xill căscase îndelung şi scormonise cu privirea toate ungherele camerei albe şi luminoase, fără a descoperi ceva interesant, deşi era neatent şi asaltat de alte gânduri, urechea lui captase din rutină cuvintele, iar creierul, ca o placă sensibilă, înregistrase aproape totul, aşa că mai târziu, cuprins de nelinişte, putu să aleagă din noianul de vorbe aruncate de Bala câteva mai importante. Silviu susţinea că ideea merită să fie onorată, că trebuie întocmit doar un plan simplu şi diabolic. Aveau cu ei şi un pilot german – fapt grăitor! Bala era adeptul unui determinism naiv pe care îi plăcea să-l considere ştiinţific... O anumită latură a ideilor lui Bala trezise totuşi în Ceclan o rezonantă stranie: de vreme ce ne cunoaştem trecutul, ce poate fi mai firesc decât să ştim cât mai multe şi despre viitor, dar nu chiar totul... doar că n-am găsit mijlocul de a-l explora, aşa cum altădată oamenii nu aveau posibilitatea de a sintetiza oxigen sau de a zbura. (Xill: tare neconvingător, dar continuarea e interesantă) Trecutul şi viitorul sunt talgerele aceleiaşi balanţe, cu punct de reazem în clipa prezentului, şi e normal să cunoaştem fructele de pe ambele talgere. Dar, prezentul nu există, obiectase Xill. Clipa asta – a şi trecut. Mai departe! Nu doresc să ştiu ce-mi rezervă

viitorul. Faptul de a fi obligat să citesc dinainte cartea vieţii nu mi se pare luminos, ci dimpotrivă, sinistru – şi cu o scuturătură a coamei, Xill dărâmă în ansamblu întreg eşafodajul lui Balamela.

Plecând de la spital, se simţea obosit ca un cotoi bătrân pe care streaşina îl ameţeşte. Silviu nu mai era de multă vreme un visător, un credul, el, un inginer ce devenise cu încetul ostil faţă de avantajele civilizaţiei. Pe front comanda nişte blestemate de tunuri care mereu se înglodau, şi trecuse prin orori crunte, poate mai crunte chiar decât cele încercate de Xill, aviatorii fiind oarecum avantajaţi, în viaţă ca şi în moarte...

Târziu, după miezul nopţii, acasă, servitoarea Muti picotea în bucătărie, focul picotea în plită: furnizori misterioşi îi aduceau adesea lui Muti alimente de bună calitate, arta culinară se menţinea încă la un nivel acceptabil în casa lui, păcat că profita rar de acest avantaj. Ceclan află că o doamnă, o foarte frumoasă doamnă, se află în salon şi-l aşteaptă. Cecilia. Ca niciodată, atmosfera era dezmorţită, un butuc gros trosnea murind încetişor în sobă, candelabrul cu zece lămpi, din care funcţionau doar trei, filtra o lumină inegală, arămie, adormitoare, care îşi şi făcuse efectul: Cecilia aţipise în fotoliul larg cu fruntea sprijinită în palmă, cu rochia bogat risipită împrejur, dar Xill nu elimină posibilitatea că s-ar preface. Cecilia însă nu juca teatru şi, plecată în vis, îmbrăcase, desigur fără voia ei, o mască misterioasă, pe care însă o păstră şi după ce Sergiu o trezi. Ea strânse genunchii şi-i zâmbi, un zâmbet ca un glonte tras direct în faţă. Spuse iute:

— Teo e la ţară după provizii – aşa că am venit la tine, pe unde mi-ai umblat, Xilliphant?

Sergiu tăcu, în acest timp servitoarea orânduia masa. Cuvintele Ceciliei sunaseră atât de firesc! Ca şi cum, în absenţa lui Teofil, nici n-ar fi existat pentru ea altă posibilitate.

— Spuneai că preferi să-mi zici Sergiu.

— Azi e ziua când îl prefer pe Xilliphant. Îmi cânţi la xilliphant?

— Înţeleg de ce ai venit, fiind plecat Teo, n-are cine să fure lemne şi e frig. Mănâncă, mănâncă, nu te sfii.

O compara cu „cealaltă”, cu Planeta Trandafir Negru. Le înrudea o trăsătură nelămurită. Poate un soi de cruzime?

— Teo se comportă de pe acum ca un conspirator – spuse Ceci legănând în vârful furculiţei un pătrăţel de carne aromată,

— Ce face? Umblă în vârful picioarelor şi presară pe urmele sale usturoi, ca să deruteze copoii?

— Cam aşa ceva – mereu întoarce capul să vadă cine-l urmăreşte, prin localuri depistează tot felul de mutre plantate anume ca să-l supravegheze, pe scurt îşi dă importanţă şi pune în pericol *planul nostru*.

— Nu există nici un fel de plan!

— Dar tu cu ce te ocupi? Ce mi-ai făcut azi toată ziua?

— Dar Fritz Hellermann a mai dat pe la voi?

— Xilliphant! rămân la tine în noaptea asta. Cu tine.

— Bun – dacă ţii neapărat să complici lucrurile, rămâi. Le complici însă numai pentru tine, nu uita.

— Vom mai vedea, ameninţă tandru Ceci, şi-şi ridică braţele deasupra capului. Mor de somn. Du-mă, te rog, într-un pat cald!

O strângere de inimă încercă Sergiu Ceclan Xilliphant când o privi cum trece prin spaţiul porţii, luminând împrejurul ei, dimineaţa următoare. Sclipiri cenuşii năluceau pe umerii femeii care se îndepărta. Se îndepărta frumos. Ea îi ceruse să n-o conducă. Fusese naturală, simplă, duioasă. De-acum n-am să mă mai gândesc la Ceci ca la o oarecare, gândi Ceclan, şi asta, curios, după ce petrecuse o noapte cu ea.

Câteva minute mai înainte zbârnâise telefonul: Teo, se întorsese de la ţară – peste aproximativ un ceas va pica,

împreună cu „aliatul”. La sfârşit, cu o ezitare, Teo îl întrebase dacă n-are idee unde e Cecilia. Sergiu n-avea idee. „Aşteaptă-ne, Xill, avem de luat decizii importante”. „În acest caz, încearcă să-ţi menţii mintea limpede”, îl sfătui Xill, de pe acum agasat.

CAPITOLUL PATRU

I

— Prietenul Fritz ar dori să afle întâi şi-ntâi amănunte cu privire la informatorul tău.

— Da? Să zicem că unu şaptezeci şi patru înălţime, greutate şaizeci şi patru, pantofi patruzeci şi doi. Altceva?

— Ştii bine că nu aşa ceva îl interesează pe Fritz!

Xilliphant îşi fixă cu limpede ostilitate musafirii. Afacerea căpăta din ce în ce mai mult aspectul unui joc de copii subdezvoltaţi. Nici două ceasuri de când plecase Ceci.. Nu putea fi vorba de mustrări de conştiinţă, de mult depăşise faza când l-ar fi putut încerca astfel de sentimente bune de tot dispreţul. Pur şi simplu în clipa aceea se simţea inferior beţivanului de Teo, şi asta chiar datorită Ceciliei. Se înfruptase şi el câteva ore din „avutul" lui Teo, jalnic, profitase de absenţa stăpânului ca un trepăduş oarecare! Privi ceasul – zece şi unsprezece, încă doar câteva zile de permisie şi dacă le va cheltui întâlnindu-se mereu cu Hellermann, cu Teofil, iar pe ascuns cu amica acestuia din urmă, construind planuri utopice, bâlbâind cuvinte sonore precum marele plan, marea evadare, MARELE ZBOR, e ca şi cum s-ar afla pe front sau chiar mai rău. Acolo cel puţin ştii că te afli în capcană!

Ora zece şi douăsprezece – a mai trecut un minut. Să iasă în taină din joc, să dispară. Tot o evadare, la naiba. Un deşert cu multă zăpadă, cu urme de lupi, cu dulcea

ameninţare a morţii, ca atunci, în tinereţe – şi pe loc alungă acest gând. Xilliphant nici nu bănuia că un loc asemănător îl şi aştepta iar. Ceasul. Zece şi treisprezece. Zise:

— Pe „aliat” să nu-l intereseze persoana informatorului, ci rezultatele. Tradu-i te rog – şi cât mai categoric.

— Fritz nu înţelege rezerva ta. Ne aflăm în aceeaşi oală şi trebuie să punem toate cărţile pe masă.

— Eu păstrez totuşi numai pentru mine un brelan de aşi – iar scumpul nostru „aliat” să facă bine să nu mai insiste! Parcă am fi la o conferinţă de pace, încă nici n-am intrat în subiect că au şi apărut dificultăţile.

Apoi îşi aminti. Noaptea, adormind, Cecilia dactilografiase îndelung pe pieptul său ca şi cum ar fi transmis un tenebros mesaj din lumea visului... sau în lumea visului. Curioasă manie. O căldură îi învălui pieptul, şi un regret, iar, iar am înşelat-o pe Planeta Trandafir Negru, şi: sunt la fel de mediocru ca oricare din ei. Şi cum Teo continua să explice, Xill i-o tăie:

— Or fi fiind ei rasă de stăpâni, dar în casa mea Herr Fritz să nu comande, că poate-i îndrept nasul său deviat, cu un pumn,

— Xill, ascultă-mă, încercă să-l calmeze Teo destins şi paşnic fiindcă nu apucase încă să se umple de alcool. Fritz nu se consideră nici stăpân, şi nici nu are pretenţia de a comanda. De altfel – Hellermann aruncase iute câteva vorbe – iată-l de acord, să trecem peste persoana informatorului ca peste un obstacol invizibil, îţi place comparaţia?

— Place şi pace tuturor, rânji Ceclan cu colţurile gurii ridicate. Cunoaşte Herr Hellermann aerodromul Tx–X din pădurea Branişte? Întreabă-l!

— Da, îl cunoaşte suficient de bine, traduse Teofil. Se află în relaţii de camaraderie cu doi piloţi de acolo, îl cunoaşte încă din Germania pe colonelul Kellge, comandantul.

— Relaţii de camaraderie, se strâmbă Xill. Bun, aceste

„relaţii” ar putea servi MARELUI NOSTRU PLAN – Ceclan îşi permise o salvă scurtă de râs. Pe lângă Tx–X a fost tăiată în pădure o pistă auxiliară, pe care omul meu a localizat vreo trei *Junkers* de transport, şi un vechi *Honduras-Fokker* utilitar ce ar putea fi şutit, în anumite condiţii ideale, de pildă dacă-i va lovi brusc damblaua pe toţi. Această relicvă a fost reechipată şi serveşte pentru şcoală şi antrenament, şi ne-ar servi poate şi pe noi, fiindcă la ceva mai bun, de pildă la un *Messer* nu e cazul să năzuim, deşi parcă l-aş prefera, şi dacă ar fi la alegere după pofta mea, aş şterpeli un *Spitfire* – tradu-i aliatului, sper să nu se mânie.

— De ce s-ar mânia?

— *Spit*-ul e britanic, şi face mai multe parale decât Messer-urile lor.

— Lasă asta! Fritz zice că avem nevoie de planul detaliat al aerodromului.

— O ştiu şi eu – ar fi următorul pas – planul îmi va fi predat astăzi seara.

— Xilliphant, eşti un semi-zeu.

— Spune-i şi neamţului, tradu-i că sunt un semi-zeu, să ştie că avem şi noi, se distră Sergiu.

— Ţi-am spus de nenumărate ori că Fritz nu e din ăia care...

— Totuşi, tradu-i, îl opri Xill, poate îmi place să fiu considerat semi-zeu.

Teo croncăni pe direcţia lui Hellermann care zâmbi, timid, sau arogant, greu de spus, şi dădu un răspuns trist prin sinceritatea lui:

— Cred. Înţeleg. Nu mi-ar displace nici mie să fiu semi-zeu. Dar ştiu că nu sunt.

— Acum, înainte de a continua lucrările, vorbi Xilliphant după ce înghiţi răspunsul foarte indigest al lui Hellermann, aş pune şi eu o întrebare decisivă, tot ne plac vorbele mari, iată întrebarea – Sergiu tăcu, în salon îşi făcuse apariţia „nepoata”, mai aeriană, mai intelectuală decât ori când, cu

programul audiţiilor pe ziua următoare.

După o ezitare dictată de buna cuviinţă, ea îşi tăie drum, lipsită de şolduri şi de alte atribute ale feminităţii. „Aliatul” o salută, ridicându-se. Ceclan îl prezentă pe Teo: este domnul care zăcea data trecută în stare de mare provizorat pe canapea. Teofil îi pupă mâna, Olimpia lăsă programul şi părăsi încăperea prin altă uşă.

— Bun! Unde am rămas?

— Xill, zise Teo, puţin transpirat, cu şuviţele muiate căzându-i pe frunte, împrejurul tău mişună o întreagă reţea – cine-i arătarea şi ce raport secret ţi-a înmânat?

— Dacă mai faci glume pe seama nepoatelor mele („dar de fapt câte am?”) te poftesc afară – nu mă mai întrerupe – care e întrebarea? (Privire spre ceas, unsprezece fără un minut.) Da. Hm. Da. Ce-l determină pe dumnealui, un neamţ atât de german, să aspire la o „retragere” din războiul acesta? Teo, să-i traduci exact!

— Nu mai înteleg nimic, îşi frământa Teo degetele subţiri, galbene. Ce doreşti, şi ce nu doreşti – ce să traduc, ce nu – ia dă ceva de băut!

Teo zicea bine – prea multă luciditate nu duce nicăieri; Xill turnă în pahare, şi în cele din urmă, după o lungă şi împiedicată conversaţie căpătă răspunsul „aliatului”.

— Vezi, băiete, Fritz Hellermann face parte dintr-o veche sectă religioasă, aproape interzisă în Reich, sau chiar interzisă – treaba asta n-o ştiam nici eu, si-s mirat. Un fel de pocăiţi, dacă înţelegi, credinţa lor nu acceptă războiul şi în general violenţa şi mulţi bărbaţi din sectă au refuzat să îmbrace uniforma militară, şi bănuieşti ce li s-a întâmplat. Interesantă chestie, nu?

— Observ însă că religia lui nu interzice folosirea exagerată a dulciurilor (Fritz ronţăia acum bomboane dintr-o pungă roz), dar, în orice caz măcar parţial, răspunsul mă satisface, deh! De mi-ar fi cântat şi el că războiul e pierdut, refuzam să-l mai văd, melodia asta deja mă plictiseşte –

(ora unsprezece şi un sfert).

Hellermann vorbi iar – ce mai zice? se interesă Sergiu.

— Că el nu e un fanatic al acestei religii, dar respectă credinţa părinţilor săi.

„Aliatul”, vorbind germana, i se adresă direct lui Ceclan.

— Are şi el o mică întrebare, traduse Teo, de ce te uiţi la ceas din minut în minut?

Sergiu îl cântări pe „aliat” observând cum i se dilataseră nările – prin toată casa penetrase un miros bun de cafea veritabilă. M-da, pe un fritz adevărat, chiar pocăit, cafeaua nu poate să-i lase indiferent.

— Să admitem că e un tic. Sau poate doresc să ştiu neîncetat în a câta clipă a vieţii mă aflu.

— Nu e un răspuns formidabil.

— Nu e, dar altul n-am.

Când Muti veni cu tava, Xilliphant o rugă să-i aducă forfecuţa de unghii. Instrumentul însă călători în salon pe palma Olimpiei. „Aliatul” i se adresă, rugând-o să-i onoreze cu prezenţa ei, poate bea o cafea? Muziciana răspunse că pe ea stimulentele mai mult o obosesc, nu foloseşte niciodată surogate – dar nu e surogat, explică Fritz – ba da, răspunse harpista, surogat de emoţie. Ceclan avu un gând mormăit: mai ştii ce iese de aici? Poate-l combinăm pe „aliat” cu „nepoata”. Al dracului de repede îmi cresc unghiile!

II

Vorbiră şi despre „încărcătura” avionului (Olimpia, scuzându-se că pleacă la cursul de contrapunct, se topise). Încărcătura avionului! – Xill privi tabelul întocmit de

Hellermann; numele „călătorilor” plus *x*, neprevăzutul! El, el, câte poveşti mincinoase nu aruncase în stânga şi-n dreapta? Cândva, asta are să pară cea mai mincinoasă, că prea e tâmpit de reală. Îşi aprinse o pipă, lăsă forfecuţa alături de ceaşca de cafea şi se gândi la mania stranie a Ceciliei de a dactilografia. Poate îşi dactilografiază gândurile ascunse, ziua, iar când adoarme, ultimul gând. Poate! Când era elev, Xill avea mania de-a ascuţi creioane. Acest serviciu îl făcea oricărui coleg. Uneori, ascuţea creioane în gând, creioane frumoase, de toate culorile. Unele din creioanele ascuţite în gând aveau imprimate pe ele trupuri de negrese, câini lungi, subţiri, lilieci, frunze, bărci, continente.

Probabil fiecare om sau dactilografiază sau ascute creioane sau face altceva asemănător, un fel de *mic păcat*, fiindcă nu vorbeşte nimănui despre asta, şi mic – fiindcă e într-adevăr mic.

Hellermann trecu în dreptul fiecărui nume, greutatea: Cäcilia – 65, Teofil – 70, Sergiu – 70, Fritz – 65, *x* – 58.

— Iată! Iată pentru ce aveam nevoie de „aliat”! trăncănea Teo, privind cu stimă tabelul. Are să calculeze la gram şi sanviciurile din poşeta Ceciliei!

— Dar *x*? De ce are exact greutatea unei femeiuşti nostime?

Trupul costeliv al lui Teofil execută o curbură de arc de pod, în timp ce transpunea în nemţeşte observaţia lui Ceclan.

— „Aliatul” pretinde că neprevăzutul poate lua şi chipul unei femei. Ba chiar că e preferabil să ia un astfel de chip.

— Da – fu de acord Xill – în comparaţie cu mutra unuia de la *gehainestatspoliţai*, atâta doar că ăia nu-s aşa de uşurei. Comunică-i în orice caz lui Hellermann (de ce să nu le ofer şi eu surprize?), că îi rog să treacă pe tabel, alături de *x*, pe *x* secund. Sper să se bucure!

— Te gândeşti la cineva anume?

— Tot omul cu propriul său neprevăzut. Comunică-i! Hellermann nu făcu nici un comentariu, îl puse pe hârtie şi pe *x* secund, apoi se interesă, prin intermediul lui Teo, de greutate.

— Maximum cincizeci şi trei de kilograme, explică Sergiu, înfăţişându-şi trupul slăbănog al lui Bala.

Uite că şi eu încep să iau lucrurile în serios, îşi surprinse propriile calcule. Consultă ceasul – munca la tabel, atât de puţin importantă, le răpise treizeci de minute. Probabil că pentru a pune la punct restul, vor fi necesare încă doar vreo câteva secole, fiindcă desigur mintea de neamţ pocăit a lui Hellermann va mai născoci nenumărate tabele ce vor trebui completate, tabele, scheme, hărţi, orarii – şi în fond, are dreptate. Are.

— Ce te mai interesează, Xilliphant?

— Hm! Îndeamnă-l pe „aliat” să îngaime concepţia sa cu privire la traseu. La urma urmelor, nu pot să le fac eu pe toate!

Scurtă convorbire între Teo şi Hellermann. Fritz suge o nouă bomboană, vorbeşte liniştit şi melodios ca şi cum ar da consultaţii cu privire la originea sunetelor, şi clatină capul, de două ori la dreapta – de două ori la stânga.

— Fritz propune să discutăm poimâine ruta.

— Iar eu nu sunt obligat să accept toate propunerile sale! Anunţă-l că eu am un creier mai slobod, că pot să jonglez cu mai multe gânduri în aceeaşi zi – şi că vreau, vreau acum să cunosc ideile sale! Vreau să ştiu ce este cu alimentarea!

Teo, speriat, conversă iar cu „aliatul”, care răspundea scurt, cu un mic zâmbet care-l umilea pe Ceclan.

— Ce ai dori să cunoşti în primul rând, Xilliphant?

— Pe toţi dracii, traseul! Există o singură şansă, dar eu n-o văd, în schimb prevăd celelalte două milioane de posibilităţi de a fi interceptaţi, de a fi conduşi la o aterizare forţată sau de a fi doborâţi cu un simplu strănut al oricărui

aparat de vânătoare ce poate lua viteze mai mari decât a carului cu boi sau a şaretei trase de căluţul Tropotealã.

— Căluţul Tropotealã? Eşti nebun? Ce-i aia?

— Nu ştiu – n-are importanţă! La ce culoar s-a gândit mintea lui Fritz? Ucraina – Polonia – Baltica, sau poate Ungaria–Polonia?

— Mă – ce porcărie! Tu de ce nu ştii germana (sau te prefaci?!), Fritz de ce nu înţelege limba noastră cea dulce ca mierea? Vom trece, aşa zice Fritz, direct peste Reich, şi chiar pe deasupra Berlinului, fiindcă cea mai sigură condiţie ca să dai de bănuit e să zbori pe furişate. Preferabil e la vedere. Înţelegi ceva din tactica asta?

— Înţeleg doar că e smintit, dar în aceeaşi măsură sunt şi eu fiindcă stau de vorbă cu tipi de teapa voastră – dezertori. Acum întreabă-l unde alimentăm.

— Între două mărunte localităţi, la graniţa slovacă, vom avea pistă de aterizare, carburant şi chiar cafea caldă.

— Îmi vine greu să cred că există colţuri de lume în care poliţia doarme. Pistă de aterizare, benzină, cafea, şi încă mai ce? Întreabă – din pură curiozitate, x al său, ne-prevăzutul în greutate de 58 kilograme, în ce punct se va îmbarca, aici, sau la punctul de alimentare?

Se va îmbarca aici. Dar x al tău – unde?

— Ce întrebare fără sens! Eu n-am pe nimeni la punctul de pe graniţa slovacă. Neprevăzutul meu *x* se va îmbarca fireşte aici.

— Fritz a pus întrebarea din politeţe, el nu vrea să fie indiscret, el presupune că vrei să duci cu tine o doamnă.

Pe neaşteptate, Fritz Hellermann râse şi mai aruncă în gură o bomboană când auzi răspunsul lui Xilliphant.

— Roagă-l să râdă mai des – îl umanizează. Şi se pomeni fluierând ceva din *Nabucco*. Privi ceasul. Orele treisprezece şi unu. Alarmă.

III

Privi ceasul. Avioanele trecuseră mai departe. Omenirea a făcut tot posibilul pentru a-şi crea o existenţă imposibilă. Trebuie să lupţi pentru a supravieţui. Non sens. Sensul existenţei omului e să se bucure de viaţă – are una singură – dar iată că nu mai are timp şi de aşa ceva. E prea ocupat cu activitatea dementială care-i asigură, de bine, de rău, ziua de mâine. De poimâine, eventual, dacă eşti optimist. A trăi pentru a trăi nu e o justificare.

Nu!

Ceclan privi din nou ceasul, cinci şi trei, şi se gândi că ar avea chef să ascută nişte creioane colorate, ca în copilărie, ba chiar să le ronţăie, creioane cu negrese, tigri, palmieri, pistoale, avioane. Avioane – nu.

— Deci? Pe unde trecem Carpaţii?

— Din partea mea, pe oriunde. Pe valea Topologului, între Negoiul şi Surul, sau pe Râul Doamnei, sau...

„Aliatul” făcu însemnări pe hartă, apoi vorbi. Teo, impresionat, tălmăcea.

— Fritz face următoarele propuneri.

— Ascult cu mare interes! se şi irită Sergiu, deja ascuţind în minte un creion pe care se aflau imprimate banane galbene-verzui. Nu ne costă nimic să facem planuri, chiar MARI PLANURI.

Şi înregistră, exact, deşi cu o ureche absentă, „expunerea” lui Fritz Hellermann. Buzele groase ale neamţului se modelau pe măsura cuvintelor rostite, iar gura lui Teo când ondulată, când strâmbă, îşi îndeplinea cu o comică seriozitate misiunea de a face accesibile lui Sergiu ideile „aliatului”. La mijlocul expunerii, Fritz Hellermann ridică brusc ochii fixându-l intens pe Xilliphant, transmiţându-i

iarăşi un zâmbet de om ce se priveşte în oglindă şi e mulţumit de înfăţişarea sa. Un surâs scurt dar şocant, ca o înţelegere tacită între ei doi, la care „translatorul” nu participa. Ceclan rămase cu gândul suspendat. Hellermann continua să vorbească, la fel de liniştit, chiar puţin tânguios, parcă ar fi făcut elogiul unui coleg dispărut. Sergiu reţinu amănunte curioase. Vor zbura (?!) conform planului, în noaptea ANULUI NOU, din raţiuni care se subînţeleg, vor survola (chiar!), de-a lungul frontierei poloneze. Reţinu şi numele unor localităţi germane, parcă Görlitz şi Cottbus, pe râul Spree. Undeva, între orăşelele amintite „cineva” are să-i aştepte – Fritz făcu o divagaţie sentimentală. La marginea unei păduri – ca o linie neagră, de sus – funcţionase cândva şcoala de zbor fără motor. Nu bănuise atunci că va pilota avioane de luptă! Visul lui era să devină pilot explorator, să aterizeze în Groenlanda, ori la Polul Sud. Acolo, la planorişti, prima sa încercare de a se dezlipi de planetă era să se soldeze cu un sfârşit definitiv...

Fiecare dintre noi are la activ un accident virtual pe care nu-l poate uita şi care, din motive misterioase, e mai important decât chiar accidentele reale, întâmplate. Chit că după aia Hellermann trecuse prin zeci de ocazii de a muri, el revine mereu cu un soi de macabră dragoste, cu o morbidă duioşie la incidentul cu cablul ce nu s-a desprins la momentul oportun. La fel şi eu – mârâia interior Xilliphant. Am avut de atâtea ori ocazia să-mi pun pielea pe băţ, şi totuşi mereu şi mereu respir aerul evenimentului de acum unsprezece ani.

Hellermann trecuse la un al doilea punct de alimentare „de rezervă”, între Horka şi Ntesky. Ceclan reprimă o întrebare, dacă ar fi pus-o, înseamnă că lua chiar în serios planul. Întrebarea ar fi sunat: în atât de puţine zile câte mai sunt până la ANUL NOU, când vei avea răgazul să aranjezi şi asta, *mein Herr*?

Iar Fritz vorbea, el descria acum insula Börnholm, pe care

o vor lăsa la stânga; trecu la insula Öland, lungă ca un maţ, la extremitatea căreia se află insula Comoarei, ba nu, a Coroanei.

Cine greşise, Fritz, sau „translatorul”?

Ceclan apucă păhărelul. Constată cu dezgust că îi tremură degetele. Teo se plimba prin cameră, se auzea cum îi trosnesc oasele. Pe neaşteptate, privind mâna lui Xilliphant, „aliatul” făcu o remarcă pe un ton aspru.

— Trei zile înainte de MARELE ZBOR, nimeni nu bea nimic, traduse Teo. Mai exact Fritz zice că nu vor bea piloţii, eu, în momentul decolării voi face tot posibilul să fiu criţă.

Sergiu începu să râdă cu sughiţuri.

Apoi, în chip inexplicabil, Sergiu Ceclan Xilliphant leşină.

Traversa pentru întâia dată straniul fenomen al leşinului. Avea să povestească mai târziu în felurite chipuri senzaţiile pe care le încercase. Una dintre variante era că leşinul nu e „un fel de moarte”, cum e considerat de către unii – sau, judecind invers – că dacă moartea ar fi un fel de leşin care se prelungeşte la infinit, ar merita să mori cât mai curând... Ceclan, care e un mare mincinos, pretinde că în timpul leşinului a fost perfect conştient de tot ce mişca împrejurul său, atâta doar că nu se simţea capabil să reacţioneze – şi că numai după ce starea de leşin s-a transformat în somn – un somn cu vise! – s-a detaşat de mediul înconjurător. În orice caz, cât a ţinut leşinul el era ca un fiord adânc ce primea sunetele, fără a le înapoia.

Când şi-a revenit, la căpătâiul lui se aflau două femei, Cecilia, în rochie argintie, deasupra căreia ochii ei sclipeau cu şi mai adâncă vinovăţie, şi Olimpia, „nepoata” harpistă, care imediat dispăru.

— Teo m-a plantat lângă patul tău „de suferinţă”, cu dispoziţia de a te pune pe picioare prin orice mijloc (un gând jucăuş ridică colţurile gurii lui Xilliphant), altfel MARELE PLAN, fără tine, e compromis. Vrei puţin ceai?

— CEAI? şi Ceclan sări din pat, constatând cu stupoare că

e în pijama – cine îl dezbrăcase?

— Te mai doare capul?

— Nici nu m-a durut, sunt sănătos, zdravăn, antrenat..

— Eşti foarte vulnerabil – spuse suedeza. Mai vulnerabil decât Fritz şi chiar decât Teofil, pe care îl dispreţuieşti. Mai vulnerabil decât amândoi la un loc.

Oare cum vine – „amândoi la un loc”? Xilliphant avu o senzaţie de parcă i-ar fi umblat cineva prin gură cu o şurubelniţă rece.

— Ai chef să înjuri, ştiu, spuse Cecilia, cu o nouă modulaţie a vocii. Totuşi, nu e neapărat necesar să fii mitocan. Dacă vrei – dacă te simţi bine – plec. Eu ştiu ce s-a întâmplat cu tine.

— Ştii – da?

— Da! Ochii ei deveniseră opaci. Te-ai speriat, Xilliphant. Tu! Prea ai luat în serios MARELE ZBOR.

— Dimpotrivă, fetiţo. Sunt unicul care n-am luat în serios „jocul” vostru. Şi nici acum nu-l iau. N-am vrut să plec! Nu vreau să plec!

— Sergiu! Mă asculţi? Vrei? Teo se teme, Fritz se teme, ambii se bizuie pe tine, care însă eşti absolut absent, îngrozit! Tu eşti singurul care a aşezat în balanţă toate elementele...

Sergiu, în pijama, îşi turnă cafea şi se trânti în fotoliu.

— ...ceea ce este o mare greşeală, dragul meu. Acţiunile nebuneşti nu pot fi înfăptuite cu luciditate – luciditatea frânează.

Tăcu, merse pe diagonala camerei – nu i se auzeau paşii. În schimb, din odăiţa „nepoatei” răzbăteau, ca strecurate printr-un filtru de vată, sunete de pianină. Ceci zise, rămânând cu spatele la Xilliphant:

— De ce? De ce te sperie un lucru atât de mic? Vrem să evadăm, nu? şi încă în condiţii excelente. Alţii, ca să fugă dintr-o temniţă, au săpat galerii prin stâncă. Pe când galeria noastră trece prin aer.

— Ceci! Nu mai turna sirop peste mine – mi se năclăieşte părul. Du-te la Teofil al tău. Îmi dau seama acum – sunteţi predestinaţi, niciodată nu veţi scăpa unul de celălalt.

Cecilia ieşi fără să răspundă – Xill privi ceasul – ceasul nu era la locul lui, i-l scoseseră cât fusese leşinat.

— Cât e ora? zbieră Xilliphant, nu se ştie către cine.

— ÎÎÎÎÎ... eeeee... ooooo! veni de undeva ecoul.

CAPITOLUL CINCI

Un soare primăvăratec, scăpărător, stă fixat pe mijlocul cerului. Zăpezile, pe crestele dimprejur, mari peceţi pudice. Bărbatul care şade în pragul cabanei e cărunt, solid, trist.

Nu e tânăr.

Trage rar din pipa mereu gata să se stingă. Cândva blond, chipeş, acum trecut de şaizeci, pe faţa lui rămasă energică se citeşte limpede amurgul. Urmăreşte cu coada ochiului două puncte ce urcă, un punct mare şi un punct mic. Un om şi un câine.

Peste o jumătate de ceas, cele două puncte s-au apropiat mult. Punctul mare e un bărbat mic, în pufoaică descheiată, înfipt într-o ciudată şapcă de catifea al cărei larg cozoroc îi apără ochii de soare. Punctul celălalt e un căţel negru zulufat, poate un pudel.

— Bună, domnule Horst!

— Ce este nou, Pavel? Bine ai venit.

Mai pălăvrăgesc aşa două sau trei minute, indiferenţi, apoi tânărul trece la fondul chestiunii. Ar vrea să ştie dacă javra neagră şi zulufată pe care a târât-o după el e de rasă, ori e corcitură. Horst e o autoritate în materie. El abia aruncă o privire pe direcţia minusculei potăi. Nu se grăbeşte, nu se grăbeşte să dea răspuns, şi nu se grăbeşte în general. Când are vizitatori, îi place să-i reţină cu vorba lui rară, uneori le spune şi poveşti – iată că s-a ivit ocazia din nou.

— Pavele! Mai în tinereţe credeam că ştiu totul despre câini. La noi în familie, ca la mulţi dintre saşi, era o tradiţie, străbunicul, bunicul, tata şi apoi eu – am fost cu toţii nişte aşi în materie de câini şi chiar de dresură. Tata a scris şi

cărţi pe-acest subiect. Ai vreme?

Tânărul Pavel răspunse că are timp berechet, deşi ar fi preferat ca moş Horst să-i comunice direct concluzia asupra javrei în cauză, sărind peste ocoluri.

— În timpul războiului, am fost o vreme administrator pe un aerodrom. Intendent şef. Să nu crezi că intendent înseamnă nazist, eu eram ofiţer, şi-aici se întrerupse o clipă fiindcă pudelul, puţin obosit, veni în faţa lor, se aşeză şi începu să se scarpine. Urmărindu-i mişcările, Horst pierdu şirul. Îl regăsi după un interval.

— A fi ofiţer în armata germană nu însemna obligatoriu să fii şi nazist.

— Ştiu asta, zise Pavel, moale, cam plictisit.

— Îmi pare bine că ştii. Multă vreme după război, era mare încurcătură în capetele oamenilor. Bine. Eram ofiţer de administraţie, acela care se ocupă cu aprovizionarea şi celelalte aiureli. Un pilot, nici nu-mi mai amintesc numele lui, făcuse la noi antrenamentul de readaptare, după spital şi, întorcându-se pe front, mi-a adus un căţel cu care n-avea ce să facă şi-i era milă să-l lase de izbelişte. Un pui de câine oarecare, poate cu vagi urme de rasă doberman, o corcitură pe care un cunoscător n-ar fi dat un creiţar. Totuşi, era un câine, pe atunci iubeam mai mult câinii decât oamenii şi l-am oploşit pe lângă mine şi i-am dat numele pe care-l au majoritatea câinilor din ţara asta, Azor. De altfel, fie vorba între noi, nici nu merită nume mai selecte pentru că la noi nu există un adevărat cult al raselor. Omul de pe stradă nu ştie deosebi un Saint-Bernard de un Cooley scoţian. Şi-apoi, i-am pus nume românesc din prevedere, puteam fi trimis în altă parte oricând, pe front sau la dracu-n praznic, iar Azor rămânea aici, şi cu un nume ca Frederik, de pildă, cum s-ar îi descurcat, te întreb?

— Şi eu mă întreb, zise Pavel, resemnat. Horst nu-i băgă în seamă tonul.

— Bine, băiete, şi, ca să mai scurtez povestea care-i chiar

frumoasă, acest câine Azor, aşa lipsit de sânge ales cum era, a crescut mare şi frumos, şi neaşteptat de deştept. Pot spune că a fost cel mai deştept câine din partea asta a lumii. Da. Pot spune chiar că a fost un câine de excepţie, un câine genial, şi ai să vezi îndată de ce. Am eu o bănuială pentru care ar trebui să fiu imediat declarat nebun, numai că nu-mi pasă. Nebun? Ei şi ce?

Azor trăia pe aerodrom alături de mine şi era prieten bun cu piloţii. Era mare, pe spate îi creştea o blană deasă neagră de câine lup, dar urechile îi atârnau blege. Ciudată corcitură. Îi însoţea pe piloţi la avioane, îi plăcea să sară în avioanele de transport, să „converseze" cu aviatorii. Sunt convins că înţelegea vorba omenească. Era sensibil, o înjurătură îl îndepărta de tine. O lovitură de picior însemna ruperea definitivă a relaţiilor. Eu l-am lovit o singură dată, şi uite cum s-a întâmplat asta.

Mică pauză. Tânărul Pavel priveşte munţii şi e neatent.

— Venise Revelionul lui patruzeci şi patru, iar eu m-am îmbătat. Colonelul Kellge era comandantul aerodromului, un cretin. Suficient să-ţi spun că nu suferea animalele, câinii, caii, mâţele, ca să mă crezi că era cu adevărat cretin. Se pregătea să rostească un toast, ştii tu! Se pregătea deci să rostească acel toast inutil, când ochii i-au căzut pe câinele meu Azor care, în sala mare a popotei, sărbătorea şi el Anul Nou alături de piloţi. „Horst! Scoate animalul de aici!" a ordonat Kellge. Şi a mai spus: *pute*!

Minţea. Am executat ordinul, l-am trimis afară pe Azor cu o lovitură de bombeu. Groaznică jignire. Dar eram turmentat, ce vrei? Nu lovitura a fost dureroasă, cât jignirea a fost mare. Mare. Imensă. Tu nu fumezi? Nu l-am mai văzut pe Azor din noaptea aceea.

— Da? Şi unde s-a dus?

— Aici e partea a doua a istoriei.

— A doua?

— Da, a doua. Pe aerodrom la noi, în noaptea de Revelion

a lui patruzeci şi patru s-a întâmplat ceva incredibil, a fost furat un avion. Un avion a dispărut. Şi-a luat zborul *singur*.

Pavel, distrat, crede că n-a auzit bine.

— Cum, singur?

— Pare de necrezut, dar judecă şi tu. Nici unul dintre piloţii noştri n-a fost dat lipsă. Nu putea fi nimeni dinafară, fiindcă poţi să-ţi închipui cum e organizată paza împrejurul unui aerodrom german. (Nuanţă de mândrie în glasul sasului, care îşi scarpină uşor bărbia.) Nu se poate strecura nici un şoarece.

— Cred! Şi atunci?

— Atunci, eu am spus a doua zi în glumă că Azor, supărat, a sărit în avion şi a întins-o. Era familiarizat cu avioanele.

— Merge, ca glumă.

— Crezi? Mie, cu timpul ideea mi s-a părut interesantă. Am căutat şi am găsit argumente în sprijinul ei. Îţi închipui, un câine la manşă! De ce nu? Un câine deştept.

Pavel râse fără convingere.

— Ce s-a întâmplat cu avionul, domnule Horst? Cu avionul furat.

— Nu mare lucru, Pavele. A fost interceptat de două *Messerschmitt*-uri „G”, şi, cum n-a răspuns la somaţie, l-au doborât.

— Păcat! Unde?

— Unde? Asta e greu de spus.

— Nu l-au căutat? Nu l-au găsit?

— Nu tocmai... Moş Horst îşi scutură pipa. Dumnezeu ştie care e adevărul. Echipe speciale au plecat la locul presupus, dar n-au descoperit avionul furat şi doborât.

— Dar, devine ceva mai activ Pavel, un avion nu e un ac în carul cu fin.

— Ai dreptate. Dar e posibil că, noapte fiind, piloţii de pe „G”-uri n-au localizat poziţia. Avionul acela n-a fost descoperit niciodată, dacă nu cumva au păstrat secretul.

Dar dacă nici n-a fost doborât? Un avion pilotat de un câine cine ştie ce surprize îţi oferă!

Doborât la nord de Kirovograd, rănit foarte grav, trimis la intendenţă după un an de spital, nu e de mirare că-i lipseşte o doagă, medita Pavel, coborând muntele, urmat de javra mică şi neagră (care, desigur, n-ar fi în stare să piloteze un avion). Uitase să-i mai ceară părerea lui moş Horst. De altfel nici n-ar mai fi avut încredere.

Rămas iarăşi singur, fostul intendent ce-şi zice? La ce se gândeşte?

Poate gândeşte aşa: l-am încurcat rău pe săracul Pavel. Şi-şi zice: Cum mai trece timpul! Şi totuşi, nu ştiu care filozof a zis că trăim prea mult...

CAPITOLUL ŞASE

I

La ora douăzeci şi trei şi patru minute după ceasul lui Sergiu Ceclan Xilliphant, un vânt se porni să măture norii. Într-o spărtură îngustă, năluci prima stea, albăstruie, neliniştită, gânditoare. Şi, prin ceva nedefinit, provizorie, iar nu eternă. Pe urmă, la orizontul nordic, ochii lor descoperiră o lumină, dar probabil nu era vorba de un astru, ci de un misterios semnalizator de pe piscuri. Vântul continua să împrăştie ceaţa şi deodată, cu un glas macabru, Teo fredona:

Iubito cu degetele lungi...

Noaptea deveni luminoasă din cauza zăpezii.

Apoi prin mijlocul poienii trecu lupul singuratec, palid scăldat într-un rest al lunii. Urletul lui fu auzit doar ceva, mai târziu, foarte departe şi foarte aproape. Un cor de glasuri aspre îi răspunse din altă direcţie. Poate că undeva bătuse un gong şi venise momentul când se retrăgeau haitele.

Pe urmă, vântul se încurcă în propriile-i iţe şi căzu. Copacii se auziră în zvârcolire, departe, împrejur. În zăpadă, exact alături de ei, se iviră urme late şi adânci, ca şi cum un animal invizibil ar fi călcat chiar atunci pe acolo, Teo fredona mereu aceeaşi melodie, *Iubito cu degete lungi*,

Xilliphant şi Hellermann reveniră la ora douăzeci şi trei şi douăzeci: gata, drumul e liber.

Teo întrebă:

— Aţi ucis?

— Taci. Tu întreabă-l acum pe Hellerman dacă această persoană streină îl reprezintă pe *x*. Neprevăzutul.

— Da, Xill. Este domnişoara Hildegunde Walther.

— Bun. Asta de aici e Silviu Balamela.

— Îl cunosc.

— Ştiu, dar explică-i „aliatului”. Silviu Balamela, prietenul meu, *x* secund. Vreau să ştiu dacă are ceva împotrivă.

— Nu. N-are. E încântat de cunoştinţă.

— Se vorbeşte prea mult. Nu mă întrerupeţi. Teo, întreabă-l pe „aliat” cum rămâne cu scaunul din stânga.

— Asta ce înseamnă?

— Nu te priveşte. Întreabă-l!

— Fritz spune că scaunul din stânga îl vei ocupa tu. Deasupra teritoriului german veţi schimba locurile.

— Da. Aşa e rezonabil.

— Dar ce înseamnă scaunul din stânga?

— Nu fi idiot. Potriveşte-ţi ceasul după al meu. Totul e limpede?

— Nu... Dacă mă rătăcesc?

— Nu ai voie să te rătăceşti, dar dacă totuşi pierzi drumul, naiba să te ia, vom efectua MARELE ZBOR în doi, eu cu „aliatul”, fără interpret. Nătărăilor! Aţi transpirat bine până să mă convingeţi, dar acum – Ceclan îşi supraveghe vocea, suna convingător – acum eu am trecut bariera aia invizibilă, şi nici dracul nu mă mai poate opri. Potriveşte-ţi ceasul şi execută totul conform planului. Conform MARELUI PLAN. Vino, Hellermann, mergem, e timpul.

Straşnic, vorbi interior Xilliphant. Am vorbit straşnic, mârâi vocea lui interioară. Cu asemenea cuvinte înflăcărate poţi convinge o familie de pisici să intre, de bună voie în apă opărită.

Singur, străveziu ca o fantomă, Teofil constată că nu-şi mai poate stăpâni trupul. Dârdâind, cheltuia pesemne suficientă forţă cât să pună în mişcare o locomotivă de calibru mediu. Nu din cauza frigului. NU. Şi poate că nici de frică, ci din cauza iminenţei zborului, a MARELUI ZBOR, pentru care militase cu atâta înverşunare. Îşi dădea seama abia acum, fiindcă, interzicându-i-se alcoolul, lucid, el realiză că de fapt nu crezuse nici o clipă măcar în posibilitatea reală a executării MARELUI PLAN.

Zborul până în insula Comoarei, nu!, a Coroanei – toată lumea făcea mereu această confuzie, oare de ce? – considerat de la bun început de către Xilliphant drept o himeră, fusese pentru el un amuzament, un joc de-a bărbatul feroce. Probabil aceasta este una din deosebirile fundamentale dintre Teofil şi Sergiu. Xilliphant, după ce trecea aşa numita „barieră invizibilă”, nu mai ţinea cont de nimic; în vreme ce adevăratele dimensiuni ale riscului, precum şi odiosul cuvânt dezertare se ridicară abia acum în faţa lui Teofil. Nu era un fricos, ci un fel de visător. Însă un visător până la un moment dat. Ceclan devenea visător de la un moment dat...

Sergiu Ceclan privi ceasul şi se strecură în bătrânul *Honduras-Fokker* prin trapa culisantă de pe burta fuselajului, urmat de Fritz Hellermann, care-şi potrivise casca pe cap, ochelarii de zbor pe frunte. Sergiu încercă mai multe poziţii ale scaunului, sprijinindu-şi picioarele pe frâna de blocare a palonierului. „Aliatul” aprinse luminile de bord; cei doi piloţi se priviră şi neamţul îi adresă unul din acele enigmatice zâmbete scurte, înţepătoare, încercând comenzile, Xill se întrebă cine ar mai putea fi acea domnişoară Hildegunde Walther. Nimic nu lăsa să se întrevadă, cel puţin până în momentul acela, natura relaţiilor dintre ei. Fiică, fiică vitregă sau amantă? Era subţirică, înaltă şi încă nimeni nu-i distinsese trăsăturile,

nu-i auzise vocea, şi la început, în clipa întâlnirii, Xill crezuse că e vorba de un tânăr ofiţer, fiindcă nemţoaica purta uniformă..

Sergiu scoase din buzunar un chibrit şi-l strecură între dinţi, exact în clipa în care „aliatul” îndesa în gură o bomboană. Efectuând gestul, el întoarse puţin capul către dreapta – poate, mai ştii, poate se jena de slăbiciunea lui pentru dulciuri.

Din momentul MARELUI LEŞIN (toate ajunseseră MARI!), Sergiu devenise brusc extraordinar de activ, punând în slujba MARELUI ZBOR atâta ingeniozitate cât ar fi fost îndestulătoare pentru a strămuta insula Coroanei pe teritoriul Bucureştiului.

Ceclan arătă cu degetul cadranul presiunii motoarelor, „aliatul” dădu din cap. Ceclan privi ceasul, a treia oară de când se afla în avion – Teo ar face bine să se grăbească! În tot cursul zilei, mutra lui Teofil îi displăcuse: înţelegea cam ce se petrece cu el. Poate nu ar fi stricat să-i ofere acum un strop de „Whesth Schnaps”.

II

Tânărul ofiţer-intendent al aerodromului, pe nume Horst Lothar, se răsuci pe călcâie şi porni cu pas nesigur spre câinele său Azor, un animal mare, cu spatele negru, coastele sure, botul ascuţit, urechile pleoştite, foarte ascuţite la vârf. O corcitură! Câinele se instalase între două şiruri de mese şi clefăia demn, fără lăcomie, cu bunăcuviinţă din ce-i ofereau piloţii. Îi dădeau să mănânce din mână, dacă i-ar fi aruncat pe jos, dulăul, deştept şi răsfăţat, s-ar fi prefăcut a nu observa. Devenise mascota piloţilor şi

faptul de a nu-i însoţi la aparate pe aceşti nemţi era considerat semn rău.

Singurul în graţia căruia nu reuşise să intre Azor era persoana cea, mai importantă, comandantul Kellge. Câinele din instinct se ferea din calea colonelului. Acum însă, cu prilejul petrecerii de ANUL NOU, întâlnirea dintre ei devenise inevitabilă. Revelionul fără mascotă? Imposibil. Dar iată că era posibil. Deşi, tot din instinct, Azor se plasase într-un punct mai ferit, ochii lui Kellge, dănţuind galbeni în dosul lentilelor, îl descoperiră. Posibil să-l fi descoperit cu nasul, fiindcă acest Kellge pretindea că Azor pute.

Acum, intendentul Horst defila spre câine pentru a îndeplini porunca primită. Piloţii dezaprobau decizia comandantului..., dar numai prin lipsa comentariilor.

Ar fi fost suficient un simplu semn sau o vorba, şi Azor ar fi părăsit sala mare a popotei. Intendentul însă se îmbătase, ceea ce nu i se întâmpla des. Încă nu bătuse miezul de noapte, şi el se clătina. Voi să dea dovadă de virilitate şi-i arse o cizmă lui Azor. Acesta se ridică ofensat, ieşi, deschizând clanţa cu laba lui uriaşă,

— Nu era cazul, Lothar, spuse un pilot de lângă Horst.

— E câinele meu, mă priveşte, ripostă agresiv intendentul.

Xilliphant privi ceasul – ar fi fost chiar momentul ca Teo să se ivească, aducându-i şi pe ceilalţi. Simţi o uşoară apăsare pe braţ – Fritz Hellermann îl făcea atent. Îi arăta cerul cu degetul, gest scuzabil într-o astfel de situaţie. Prin plexiglasul carlingăi, Ceclan observă deasupra munţilor o stranie coamă, argintie, nemişcată, un îngust orificiu tăiat în cer, spre mai departe. Spre mai departe, unde? Nu mai văzuse în viaţa lui aşa ceva!

— *Eine Kommete!*

— O cometă – ai dreptate.

Oare cometă să fie? Curios, ziarele, radioul nu pome-

niseră despre aşa ceva. Ori o stea cu coadă nu e un eveniment oarecare.

— Cometa şi războiul, spuse „aliatul”, în nemţeşte.

— Poftim? se miră Ceclan, deşi înţelesese foarte bine că neamţul făcuse legătura care, potrivit credinţelor vechi, există între războaie, dezastre în general, şi îndepărtatele mosafire ce vin nu se ştie de unde şi cu atât mai puţin încotro se duc. Poate de nicăieri, spre nicăieri. De ce neapărat să fim slugoii principiului că toate au un rost? Mai curând – invers – şi, tot mai furios, îşi privi ceasul. Teo depăşise clipa stabilită. Scrută linia pădurii.

Jignit pentru lovitura nemeritată, câinele rătăcea trist printre hangare. Apoi, cum supărarea câinească, la fel ca şi cea omenească, nu poate dura la nesfârşit, plimbarea asta nocturnă începu să-l amuze. De mult nu mai hoinărise chiar pe dunga unei atât de solemne tăceri care-i ascuţea simţurile şi-i trezea confuze amintiri ce nu-i aparţineau fiind ale strămoşilor săi. Se aţinti către liziera pădurii, acolo se întâmplau atâtea lucruri interesante! Încetul cu încetul, părăsi teritoriul aerodromului, tăie un colţ al pădurii, traversa pista secundară şi, atenţie, trapa avionului al treilea, ultimul din şir, era deschisă. Azor sări înăuntru neauzit şi începu să adulmece insistent. Ce se întâmpla aici? Cine erau necunoscuţii din carlingă ce conversau ciudat, prin gesturi? Rămase strâns ghemuit, în aşteptare. Ce aştepta?

Sergiu trase o înjurătură, amestecă dumnezeirea cu universul, cu strămoşii şi strănepoţii de ambele sexe. Îi veni un mare chef să ascută vreo două-trei creioane colorate. Vom fi arestaţi încă înainte de a decola. E la fel de penibil ca o sinucidere nereuşită.

Hellerman spuse ceva, Xill îi arătă ceasul, momentul decolării se apropia: dacă porneau şchiopătând încă din

start, întreg planul se ducea dracului.

— Mă duc să văd ce e – precis că Teo al dumitale s-a încurcat, ori a făcut pe el de frică. Ceclan făcu un efort să transpuie cuvintele în gesturi, simţind cum transpiră de la gât până la spaţiile dintre degetele picioarelor. Coborî din *Honduras*, iar Hellermann îşi mai îndesă o bomboană în gură.

Fritz Hellermann rezistă cu greu ispitei de a trece pe scaunul din stânga şi de a apăsa pe contactul încălzitoarelor de benzină. Singur!... S-ar fi descurcat de minune, toate hărţile se aflau la bord. Nu către insula Coroanei – în care nu avea încredere – ar fi îndreptat botul vânăt al *Honduras*-ului, ci cu totul în altă direcţie. Singur! Fără nici un fel de încărcătură, bătrânul avion utilitar transformat în avion de antrenament ar sălta peste munţi ca peste nimic. Îşi stăpâni un prelung tremur al degetelor. Nu se poate s-o părăsesc astfel pe Hildegunde, n-am voie să-mi trădez temporarii aliaţi, n-am voie să fiu singur, n-am voie să fiu fericit – dar am dreptul să visez! Se şi ridică pe jumătate, când un mârâit ostil îi atrase atenţia. Îndreptă fulgerător raza lanternei – drăcie – de unde a apărut câinele? Al cui e? Al pilotului român, pus acolo să-l păzească? Poţi crede orice. N-avea încredere românul în el?

Şi, la drept vorbind, avea dreptate în privinţa lipsei de încredere. Fritz Hellermann zâmbi melancolic, stinse lanterna, se aşeză iar pe scaunul pilotului secund, contemplând cometa deasupra munţilor, în măreaţa ei singurătate.

La marginea pădurii, sprijinit în baston, Silviu Balamela scruta dintr-o parte, cu o privire piezişă, lacomă?, duşmănoasă?, profilurile celor două femei care continuau să tacă. Poate se considerau încă de pe acum rivale. Piciorul stâng al lui Bala, cel rănit şi incomplet vindecat, îi

injecta în tot trupul o stare de slăbiciune, de stânjeneală. Tocmai bun pentru o astfel de călătorie! Înainta greu, obosea în fiecare clipă, nu te puteai bizui pe el. Îi era frig, teamă, entuziasmul se consumase. Cecilia zise:

— Ce se întâmplă? Ce aşteptăm?

Purta un elegant „complet” de schi, de nuanţă fier-cenuşiu, peste care trăsese celebrul ei mantou-imitaţie. Se înţepenise la trei metri de Bala şi tot la trei metri, pe aceeaşi linie, stătea Hildegunde, dreaptă, subţire, nemişcată în uniforma ei, impenetrabilă. Parcă-i aranjase cineva în faţa unui pluton de execuţie! Deodată, fără a se întoarce spre ei, tânăra nemţoaică spuse ceva, mai mult ca pentru sine.

— Înţelegi limba asta a lor?

— Mai mult nu, spuse Bala. Presupun însă că se apropie cineva. Întinse braţul; prin zăpadă înainta un om făcând mari salturi.

— E Teo! De ce fuge? Te pomeneşti că...

Dar nu era Teo, ci Sergiu Ceclan, Respira greu. Unde e Teo? întrebă. N-a ajuns aici?

— Nu e cu voi?

— L-am trimis să vă aducă la avion.

— Ei bine, n-a venit.

— Foarte bine, scuipă în zăpadă Xilliphant. Foarte bine! Veniţi! O luăm din loc fără Teo, naiba să-l ia de cretin!

— Nu se poate, Sergiu!

— Fără isterii, fetiţo. De ce nu se poate? Chiar tu mi-ai propus să-l abandonăm.

— N-ai fost de acord. Iar acum, nu sunt eu de acord. Nu plec fără Teo!

— Nu te oblig. Adio! Haide, Bala *com-her*, Hildegunde!

— Xilliphant! Dar nu înţelegi că n-ai ce căuta pe INSULĂ fără mine?

— Fetiţo, la naiba cu INSULA ta. Eu acum nu mă opresc, după ce, pentru zborul ăsta, am înjghebat un mecanism

genial! Nu renunţ la MARELE ZBOR, chiar de-ar fi să fac numai o plimbare până la Berlin, să trag, ştii tu pe uncie o salvă de salut şi să mă întorc acasă. Fetiţo, simt furnicătura manşei!

Teo apăru două clipe mai târziu, parcă s-ar fi dedublat un copac. Săltând caraghios, se postă cu braţele ridicate în faţa lui Ceclan.

— Opriţi-vă! A fost numai un joc. N-are nici un sens, e sinucidere curată! Au să ne doboare! Xill! Ceci! Să fugim imediat de aici.

Pumnul lui Xilliphant bubui în bărbia lui Teo. Se ridică, aiurit.

— Cecilia? Tu nu mă asculţi?

— Mi-ar fi ruşine! Vino să te scutur de zăpadă.

— Ce dracu se întâmplă? Veniţi! strigă Ceclan.

Fritz Hellermann pornise motoarele. Zăvorâse trapa culisantă, iute, precis. Ambală încet, grăbind procesul de încălzire a cilindrilor. Se juca puţin cu manşa, cu palonierul, dădu bobârnace manetei de accelerare – se simţea bine, înlăturase mustrările de conştiinţă: reuşita zborului depindea de respectarea strictă a limitelor stabilite, ceilalţi întârziau, probabil intervenise undeva o defecţiune, ei era nevoit să plece singur. Privi pista: greu de spus cât era de lungă. Zăpada răscolită de elice se ridica în trombe argintii – şi în clipa aceea îi zări pe ceilalţi. Veneau în mare grabă.

Reduse motoarele, oftă, deschise trapa, îşi reluă locul. Nu-i reuşise. Îi veni să scuipe în panourile luminoase. Dar avea în gură o bomboană. Risipa e totdeauna inutilă, cu atât mai mult acum. Sergiu intră primul, îi ajută pe ceilalţi, închise trapa şi se strecură pe scaunul pilotului Teo se aşeză, puţin mai în spate, pe locul mecanicului de bord, iar nemţoaica, în stânga, deasupra umerilor lui Ceclan, lângă cele trei aparate radio. Îşi suflă în palme şi puse degetul pe butonul de acord – aha, gândi Xill, asta e surpriza!

— Teo?

— Da, Xill, ce doreşti?

— Tradu foarte exact următoarele: Porc de câine! Ai vrut să pleci fără noi. Recunoaşte, că trag în tine.

— Da, răspunse Hellermann. Aţi întârziat. Am şi eu revolver.

Xilliphant zise:

— Plăcută atmosferă domneşte aici! Avem o nemaipomenită încredere unul în celălalt.

— Suntem în întârziere cu patru minute şi jumătate, spuse Fritz, privind ceasul de la bord. El n-avea ceas – ciudat lucru pentru un pilot.

— Spune-i porcului de câine „aliat” că ştiu. Comunică-i de asemenea că întârzierea se datoreşte porcului de câine numărul doi, care eşti tu, Teo!

Drept răspuns Teo fredonă: *Iubito cu degete lungi*... Se liniştise. Deocamdată.

— Mormăiţi-vă rugăciunile, îi îndemnă Ceclan. Vă dau întâlnire în partea de nord a Iadului, într-o INSULA, dacă se află şi aşa ceva pe-acolo!

Avionul *Honduras-Fokker* se urni greu, începu să ruleze. Ajuns la capătul pistei, orientându-se, Xilliphant întoarse aparatul, ca pe un cărucior de copii şi ambală ambele motoare la maximum, cu flapsurile coborâte. Scuturându-se, gemând, rabla prindea viaţă. Fritz Hellermann anunţă ceva.

— Viteza limită! traduse Teo. Ne mai putem opri.

— Nu ne oprim! urlă Xilliphant. Flapsurile sus! Ura!

— Dumnezeule! Pot să iau o înghiţitură?

— Zic că vreau să beau ceva!

— Bala! Serveşte-l cu o porţie din sticla numărul doi!

Bătrânul *Honduras-Fokker* se dezlipea de sol ca o plăcintă ridicată din farfurie cu furculiţa – Sergiu îşi stăpâni un chiuit.

— Trenul de aterizare! strigă Ceclan.

— Trenul de aterizare, Fritz, traduse Teo.

O zguduitură în fuselaj anunţă că „aliatul” escamotase trenul de aterizare.

III

Colonelul Kellge, comandantul aerodromului, rămase cu biftecul în gât când unul din Feldwebelii de serviciu se prezentă în faţa lui:

— Domnule comandant, aparatul *Honduras-Fokker T-LL* a decolat conform ordinului dumneavoastră.

Pe umerii subofiţerului se topeau câţiva fulgi de zăpadă, probabil se bulgărise (!), fiindcă afară nu ningea, era senin. Kellge crezu că n-a înţeles.

— Cine a decolat? Conform cărui ordin?

— Tot ce se întâmplă pe aeroport se execută conform ordinelor Dumneavoastră, spuse calm Feldwebelul, stăpânindu-şi un mic zâmbet. Bănuia că Herr Kommandant e grizat.

— Nu există nici un astfel de ordin. Nimeni nu decolează în noaptea asta. Nu cumva eşti beat?

— Sunt de serviciu, domnule! Credeam că se execută un exerciţiu de noapte.

— Alarma, ordonă Kellge, ridicându-se.

Dintre cele trei aparate radio ale avionului *Honduras-Fokker T-LL*, Hildegunde Walther îl preferă pe cel din mijloc, din care ţâşni brusc un snop de voci ascuţite. Hildegunde reduse intensitatea acestor tăioase glasuri şi strigă ceva în urechea lui Hellermann. Cu tot momentul critic, Xilliphant îi analiză tonul vocii, o auzea prima dată. Teo înţelese în ce

constă comunicarea nemţoaicei şi aşteptă să simtă cum îi îngheaţă sângele în vine – când colo constată că nu-i este frică. Frica se terminase, aşa cum se termină o sticlă cu alcool.

— Xill! strigă el, aproape înveselit de acest gând, auzi ce se întâmplă? Domnişoara Hildegunde a recepţionat chiar acum: pe aerodrom s-a şi dat alarma.

Ceclan privi cadranul fosforescent al ceasornicului.

— Foarte bine!

Şi, forţând ascensiunea printr-o „turnantă la tribord”, fără să-şi desprindă ochii de pe giroscop, controlându-şi permanent glasul, încercă să îndese blândeţe într-un strigăt:

— Dragii mei! Am uitat... An Nou fericit... Hei, Teo!

— Ordin, şefule!

— Tradu „părţii aliate” urarea noastră!

Ora zero douăzeci şi şase – după ceasul de la bord – a primei zile din anul patruzeci şi patru; echipajul? Fritz Hellermann, pilot secund, pilot navigator, Hildegunde Walter, radistă, Teo, pe locul mecanicului de bord, dar îndeplinind cu tot mai mare veselie (coniacul) funcţia de translator; pasagerii: Cecilia Vidraru Olaffson, moş-tenitoarea sau proprietara insulei Coroanei. Ofiţerul de artilerie Silviu Balamela. Pasager clandestin: câinele, – despre a cărui prezenţă ştia deocamdată numai Fritz. Vreo douăzeci şi doi de ani mai târziu – dacă ne putem permite această punte peste timp – într-un orăşel din centura munţilor îşi petrecea ultimele zile un anumit ins pe nume Ion Lupu, alias Wolff, un sas român (sau viceversa).

Se afla singur în casă. Nevastă-sa plecase la piaţă să caute un pui – bătrânul îşi exprimase dorinţa de a avea la prânz o supa de pasăre fierbinte, galbenă, cu tăieţei de casă, morcov mult, ţelină şi pătrunjel, în care să înmoaie vârful de foc al unui ardei roşu.

Bătrânul zăcea pe-o rână într-un vast pat acoperit cu o cuvertură verde în clipa când în casă pătrunse Augusta, nepoata lui, o fată cu şolduri zdravene, în ultima clasă de liceu. Aţintindu-şi asupra ei ochii decoloraţi (de un albastru seducător altădată), Ion Lupu avu bănuiala că o vede pentru ultima dată şi, spre deosebire de alţi muribunzi, se simţi traversat de un acces de generozitate. O puse pe fată să-i pregătească nişte ceai, să-i aducă un pesmet, urmărind-o cum dislocă spaţiul cu trupul înalt, robust. Augusta era handbalistă şi aruncătoare de disc. Ion Lupu ridică mâna scheletică şi păru că ia de undeva din aer, din gol, o decizie: o trimise pe fată să caute într-un anumit sertar, dintr-o mobilă oarecare, un sertar umplut cu lucruşoare neînsemnate, aşa cum adună bărbaţii, pământufuri scoase din uz pe care continuă să le păstreze din motive misterioase, cureluşe, cutii, cutiuţe, şuruburi. Augusta îi aduse cutiuţa indicată şi din ea, cu degete zbârcite, palide, triste, bătrânul extrase un mic obiect învelit în stofă moale, roşie: un inel de aur, prevăzut cu o piatră preţioasă de formă rombică, într-o împletitură simplă şi savantă.

Îi întinse inelul Augustei, era, din clipa aceea, al ei. Îi explică grăbit – poate se temea că moare – că e o bijuterie de mare preţ, iar ea poate s-o întrebuinţeze cum doreşte, s-o transforme, s-o vândă sau s-o considere ca dar de nuntă din partea sa.

Augusta se sperie puţin. Era o sportivă, crescută în spiritul unui anumit dispreţ faţă de bunurile „burgheze” aşa că primul ei impuls a fost să-l refuze pe unchi, a cărui înfăţişare o cam intimida. Cui aparţinuse bijuteria? se întrebă fata. De ce n-o observase niciodată la degetul unchiului sau măcar al mătuşei?

Ion Wolff o strecura pe Augusta prin sita privirii sale ceţoase – să-i spună, ori să nu-i spună adevărul? Ar fi fost ca o spovedanie, dar la urma urmelor – de ce spovedanie?

Ce este o spovedanie?

Nu se simţea vinovat. Se decise să vorbească. De ce să ducă o taină în mormânt? Acum, după ce trecuse atâta vreme, nu mai avea nici o importanţă! Şi nu vorbise despre acel eveniment chiar nimănui, nici măcar nevestei, în care nu avea încredere. Prea era nemţoaică.

Îi povesti deci Augustei că nu ştie cum îl chema pe posesorul de altădată al inelului dar că, poate, iniţialele numelui său sunt „SC”, gravate, în interior.

Fata verifică, aşa era. Alături de iniţiale se mai afla şi o dată.

Inelul ajunsese în posesia lui Ion Lupu în următoarele condiţii. Îl primise în schimbul unui serviciu făcut cuiva, în timpul războiului, Wolff lucra ca mecanic auxiliar pe lângă un aerodrom german. Aveau mare nevoie de specialişti, aşa se explica angajarea lui, care nu era totuşi neamţ decât pe trei sferturi – să zicem.

În iarna lui patruzeci şi doi – ba nu, a lui patruzeci şi trei, în preajma Crăciunului, Wolff a cunoscut la cârciumă un bărbat simpatic, un pilot român care l-a tratat cu băuturi până ce s-au matolit amândoi. A doua zi, recapitulând, Wolff se simţi încolţit de remuşcări. Vorbise prea mult. Îşi dădea seama – fusese tras de limbă. Cine putea fi „binevoitorul”, un agent secret britanic? N-a avut multă vreme pentru remuşcări – tovarăşul de chef i-a apărut iarăşi în cale – pesemne tot timpul îl urmărise.

Augusta îl asculta pe bătrân uşor nerăbdătoare. Toate acestea păreau foarte îndepărtate, foarte streine şi cam neverosimile. Război, aerodrom militar secret, o bijuterie primită în schimbul unui „serviciu”. Le-o fi citit undeva şi le dă acum drept „evenimente” ale vieţii sale, bătrânii încurcă mai totdeauna lucrurile.

...La a doua întâlnire, acel pilot i-a făcut foarte direct lui Wolff – îl presa timpul – o propunere: să pregătească pentru decolare un anumit avion, pentru o anumită noapte. Un

avion vechi, garat pe o pistă auxiliară, la distanţă de baracamentele principale. Preţ pentru acest serviciu, aviatorul oferea nu bani, bani care-şi pierdeau din ce în ce valoarea, ci un inel. Bijuteria splendidă din palma ei.

Handbalista se rezemă de spătarul scaunului şi examina cu interes, dar şi cu îndoială, bijuteria. O încercă. Nu putuse rezista. Avea degete puternice, inelul îi venea bine pe mijlociul drept. Unchiul sugerase că e o bijuterie masculină, că eventual ar putea să-l dăruiască viitorului soţ. Viitorul soţ? Cam nebulos profil, prea îndepărtat Nimic n-are s-o împiedice să poarte chiar ea frumoasa piatră rombică!

„Târgul" dintre „SC" şi Ion Wolff, devenit apoi Ion Lupu, nu fusese în realitate chiar atât de expeditiv, mecanicul, om al meseriei, cântărise bine dificultăţile unei astfel de acţiuni. Important era în primul rând să nu cadă vreo umbră de bănuială asupra sa. În tinereţe fusese un om abil. Mă voi descurca! îşi spusese. Dar pentru ce acceptase el, în principiu, să participe la acest act? E limpede, din lăcomie. Îi plăcuse inelul, îndrăgise într-o clipă piatra. Ştiuse să le aprecieze valoarea. Voise neapărat ca bijuteria aceea grea, fină totuşi, să intre în posesia sa. Am s-o iau – dar n-am să fac nimic, gândise. Nu. E periculos. Inşii, odată prinşi, aveau să vorbească. Le va pregăti avionul, vor zbura – dar câtă distanţă? Vor fi interceptaţi şi doborâţi încă înainte de a lua înălţime. Vor pieri cu toţii – morţii nu vorbesc – al meu este inelul, hotărâse Wolff. Nu era mare lucru de făcut şi dres la vechitura aia de *Honduras-Fokker* pentru a-l pune într-o stare de plutire mai mult sau mai puţin acceptabilă.

— Dar, aruncase o întrebare Lupu – evident pe atunci era Wolff – ce te face să crezi domnule... – aviatorul român nu-şi divulgase numele – că în noaptea stabilită, la avion n-au să te aştepte niscaiva prieteni din SS?

— Am cântărit această posibilitate, răspunsese calm pilotul român. Lupu nu-şi mai amintea chipul său, în schimb o intonaţie interesantă a vocii (motivul pentru care-l

considerase spion britanic) parcă îi zumzăia şi acum în ureche. Am cântărit această posibilitate, spusese omul, hipnotizându-l cu un zâmbet îndepărtat. Există şansa denunţului – şi atunci are să se producă „surpriza” de care aminteai. În acest fel, vei rămâne cu inelul şi sigur, cu o gratificaţie grasă. Am cântărit totul. Există şi cealaltă şansă – eu mă bizui pe ea.

— N-ai socotit, rânjise sasul, posibilitatea numărul trei, să-ţi iau inelul şi să nu fac nimic din ce-mi ceri!

— Nu-ţi convine să fim prinşi încercând să decolăm!

— Eşti deştept. Facem târgul! Cum rezolvi toate celelalte piedici?

— Poate mai am şi alte bijuterii, sunase glasul pilotului, de data aceasta ameninţător, dintr-un motiv neclar. Şi Wolff, prin mintea căruia şerpuise gândul de a mai scoate ceva pentru sine, renunţă.

Augusta întrebă:

— Ce s-a întâmplat mai departe?

Mai departe? Nimic bun. Nimic bun nu se întâmplase în continuare. În noaptea de Anul Nou, Wolff, cu spaima în oase, pândise cu mare chin scurgerea fiecărui minut. N-a îndrăznit să toarne strop de băutură pe limbă. În câteva rânduri, fusese gata să pună mâna pe telefon pentru a preveni furtul *Honduras*-ului, şi poate n-o făcuse doar de teamă că i se va reproşa întârzierea actului său de credinţă.

Bătuse miezul nopţii – BUM! BUM! BUM! – şi Wolff, atent la orice zbârnâit de avion, nu prindea nimic – doar vuietul spaimei năvălea în el, prin timpane. Fuseseră prinşi, nenorociţii, erau pierduţi!

Într-un târziu, când în grabă îşi pregătea un sumar bagaj pentru a dispare nici el nu ştia unde, *Honduras*-ul se urni. Îi recunoscu vâjâitul.

A doua zi, află la aerodrom că fusese doborât la puţină vreme după decolare. Rămăsese dintre fugari în viaţă? Deocamdată, nici un amănunt. Alte zile de chin pentru

mecanicul sas. Pe urmă acest subiect – probabil din ordinul comandantului – începu să fie ocolit ca un teren minat. Wolff nu află nimic. Dar nici nu păţi nimic, deşi la interogatorii încercară să-l stoarcă exact ca pe o lămâie.

Zburau pe o traiectorie de lină ascensiune, fix pe direcţia cometei.

Xilliphant, stăpân pe sine, mânuia cu prudenţă comenzile, cu infinită gingăşie. Linia giroscopului părea să indice un îndepărtat orizont de fosfor, pe mijlocul căruia bila tremura.

Ceclan avu un gând mormăit – este imposibil! Am şterpelit un avion ca pe un cârnat ieftin din băcănie, înaintăm de câtva timp, nu visez, i-am păcălit, ruta e neobişnuită, şi chiar în clipa aceea, prin intermediul radioului, difuzorul centrat în plafon între capetele piloţilor transmise o somaţie.

— Xill! Dumnezeule! Zice că...

N-a fost nevoie să traducă fiindcă un glas aspru zbieră pe româneşte.

„AVION T-LL! AVION T-LL! EŞTI REPERAT – EŞTI REPERAT! DOUĂ MESSER-„G” SE AFLĂ AGĂŢATE DE PROFUNDORUL TÂU? NE BATEM JOC DE TINE! (un hohot de râs...) ÎŢI ORDON VIRAJ STÂNGA 180° – MENŢINE ALTITUDINEA – NE ÎNTOARCEM LA AERODROM – MIŞCĂ PLANURILE SEMN CA AI ÎNŢELES!”

Hildegunde puse aparatul pe emisie. Cu un glas sonor, limpede, în care fiece sunet trăia independent, Xilliphant trimise pe calea undelor o abjectă înjurătură în care amesteca felurite părţi ale corpului, la care adăugă: „Kruzitürken noch einmal! Himmelkreuzdonnerwetter!” şi încă vreo câteva.

O rafală de mitralieră formă un baraj prin faţa elicelor, cei doi „vânători” se şi aflau deasupra. Sergiu aruncă o privire fulgerătoare cadranelor şi înfipse piciorul în pedală.

Oasele degetelor pocniră pe manşă. *Honduras*-ul viră foarte periculos la dreapta, pierdu brusc înălţime, tot fuselajul, se cutremură, obiecte se izbiră şi, de undeva din spate, un câine imens se prăbuşi în capul lui Silviu Balamela, iar după ce uluiala îi trecu, dulăul începu să latre furios, ocărind neîndemânarea pilotului.

Izbucniră jerbe luminoase, rafale încadrară avionul – era ultimul avertisment. În mod normal ar fi trebuit să deschidă focul, dar piloţii profitau de ocazie ca să se distreze niţel. Cu un astfel de adversar îţi poţi permite orice lux.

Într-o neînsemnată localitate germană de lângă Cottbus, pe Spree, trăieşte un bărbat foarte bătrân, foarte singuratec, foarte invalid; se pare că numele lui este Hansi Hellermann – se pare că a avut cândva un frate. Bătrânul Hansi îşi târăşte zilele într-o casă mare, populată de strigoi, unul dintre strigoi poartă numele de Fritz. După război, orăşelul n-a mai cunoscut cine ştie ce dezvoltare. Puţini bărbaţi – chiar şi acum – foarte puţini copii.

La un moment dat a reuşit să-şi procure o proteză în locul piciorului lipsă, dar nu s-a acomodat cu lemnul lipsit de elasticitate, cu arcurile grosolane, păcănitoare, care speriau cârdurile de vrăbii. Probabil că ciotul rămas e prea mic pentru a fixa pe el o proteză, aşa că a revenit la cârje şi se leagănă între ele toată ziua, uscat, numai tendoane, cu gâtul ascuns între umerii ridicaţi, cu privirea tulbure, mintea pe jumătate absentă, jumătate rămasă departe în timp, ca prinsă cu nişte cârlige de evenimente îndepărtate, pierdute. Casa mare, cu un etaj, cu ornamente pe cornişe – mici capete de ţap, ce gust! – se surpă într-o melancolică meditare.

Câtă vreme bat vânturile calde, pendulând între cârjele sale (de două ori pe an un pantofar îi schimbă cauciucurile), Hansi efectuează mereu cam aceleaşi plimbări – la cimitir, la mormântul părinţilor, de care în realitate a uitat cu totul.

Alături mai e o piatră pe care se poate citi un nume: Fritz Hellermann, dar osemintele acestuia nu se află sub ea.

Un „mormânt fals”, ca atâtea altele.

Altă rută preferată îl poartă pe invalid departe, mult în afara oraşului. O plimbare de o zi întreagă. Către locul, acum cotropit de arboret tânăr, unde altădată fusese terenul şcolii de zbor fără motor.

O scrisoare lapidară, adusă de un prieten al familiei, om de încredere, îl informase unde trebuie să aprindă focurile de poziţie, şi momentul exact. Izbutise să facă rost şi de benzină de avion, iar pentru sine procurase echipament adecvat, combinezon, cască, pantalon de piele. Avea încă mulţi bani atunci. Reuşise să ia o permisie în acelaşi timp cu fratele său.

Focurile pâlpâiseră exact în momentul indicat, când era bezna mai mare, după ora patru a dimineţii, dar pe vechea pistă a şcolii de zbor nu aterizase măcar o pasăre. În spatele zidului de lumină doar câteva animale mici ale pădurii stârniseră puţin vacarm, mirate de eveniment. Tot mai înspăimântat, Hansi Hellermann veghease focurile treizeci de minute, apoi o tulise, lăsând baltă canistrele de benzină, al căror transport îl costase două nopţi. Şi căruciorul îl lăsase acolo, în desiş.

Mai târziu, dar nu mult mai târziu, Hansi Hellermann, degradat, fusese expediat cu mare ruşine la un detaşament disciplinar, Plătise un picior, preţ al supravieţuirii. Plătise mult, plătise puţin? Majoritatea au scăpau de acolo decât morţi.

Îl chinuia acelaşi gând: că, parcurgând prea în grabă scrisoarea fratelui său, şi arzând-o apoi imediat, de frică să nu fie găsită asupra sa, nu reţinuse cine ştie ce amănunt important, greşise ora, minutul, sau ziua, sau locul?

Atâţia ani nu vorbise nimănui despre îndoiala şi remuşcările sale, dar acum ar fi dorit să se consulte cu un amic care poate ar fi ştiut să-i spună un cuvânt bun de

consolare, – dar în oraş nu existau bărbaţi de vârsta lui, nu avea nici un prieten, era singur,

O doamnă cocârjată traversa uneori piaţa, spre lăptărie. O arătare în negru, cu faţa boţită; o evita, de la distanţă. Şi ea îl evita. Câţi ani erau de atunci? – între ei fusese un mare amor!

N-avea cui să-i povestească despre fratele său Fritz, savantul şi mândria familiei, care pur şi simplu dispăruse. Poate descoperise mijlocul de a se lăsa absorbit de neant. Cu timpul, îmbătrânind şi mai mult, Hansi pierdu din memorie îndepărtatul episod, şi într-o dimineaţă el muri.

Jucându-se, cele două M-„G”-uri încadrară avionul fugar şi, luând iarăşi înălţime deschiseră focul în direct.

Bietul *Honduras*, cutremurându-se, porni vertiginos cu botul său vânat îndreptat spre planeta-mamă, pe verticală.

O voce, nu se ştie a cui, se tângui: Ne-au lovit! Ne prăbuşim!

Deasupra lor, cometa.

Cei doi vânători observară căderea finală a fugarului şi se felicitară prin căşti. Executară o turnantă strânsă, grăbindu-se spre aerodrom. După o asemenea faptă, se cerea un schnaps.

CAPITOLUL ŞAPTE

I

Un plic lunguieţ, roz, foarte discret parfumat. Hârtie mătăsoasă, delicat albăstruie, cu abia perceptibile imprimeuri ce reprezintă probabil arbori, cu ramuri şi rădăcină. Plic fabricat înainte de război şi extras de o mână cu degete subţiri şi lungi, dintr-o mapă neagră, din fundul unui „secretaire”.

În loc să fie purtătorul unui mesaj de iubire, plicul conţinea un denunţ – şi încă un denunţ alcătuit din aluzii fine, un denunţ abil.

Arta denunţului încă nu a fost suficient studiată. Cercetătorului care vreodată îşi va alege acest subiect pentru – să zicem! – o teză de doctorat, nu-i va scăpa desigur micul amănunt că în veacul nostru această „artă” a cunoscut o temeinică înflorire, multiplicându-şi mijloacele. Tiraniile dintotdeauna însă l-au stimulat pe „şoptitorul” viclean, ca şi pe caligraful iezuit care în intimitatea unei lămpi cu abajur verde îşi coace la rece capcanele cuvintelor. Cu cât mai puţine nume, cu atât mai bine. Suficient să se înţeleagă limpede despre ce şi despre cine este vorba.

Denunţul la care facem şi noi, „vagă aluzie” nu conţinea nici el vreun nume, dar, oricât ar părea de ciudat, toate săgeţile lui se îndreptau către pieptul presărat cu decoraţii al colonelului Kellge, comandantul aerodromului secret Tx–X.

Plicul roz, cu perfidul lui conţinut, ajunse în cele din urmă pe biroul încăpător al unui general din comandamentul trupelor germane aflate pe teritoriul românesc. Importantul personaj era un om bătrân şi obosit, şi-n afară de asta, în faţa lui se legăna permanent un teanc de scrisori asemănătoare, din cauza cărora suferea. Şi mai suferea din pricina insomniilor permanente ce-i tăiau aproape orice chef de viaţă, atât cât îl mai avea, destul de scăzut. Era militar iar nu poliţist, şi misiunea, în fond umilitoare, de desfăcător al plicurilor anonime şi calomnioase i se părea o caznă – la ce mai exista poliţia secretă de stat, şi pentru ce au fost create atâtea şi atâtea corpuri „speciale”, când era şi el obligat să citească tâmpeniile generate de invidie, ură, schizofrenie, cretinism pur – ba chiar să le dea şi „urmare”?

Fusese cândva şef de promoţie. Tresa lui fusese atinsă de palma Kaizerului. Ei şi ce?

Bătuse miezul de noapte şi mâna lui cântări cu grijă, ca pe o fiolă otrăvită, plicul roz. Acest denunţ debuta cu un foarte abstract „Domnule comandant...” – evident în nemţeşte. În fond, cui îi era adresată, cărui comandant? Trecând peste introducerea vagă, scrisoarea devenea sugestivă, interesantă, construită de un bun arhitect al calomniei. Stilul detaşat, ales, caligrafia înaltă, limpede – se putea citi şi fără lentile – remarcabilul nivel „de idei”, ortografia ireproşabilă îl prinseră pe bătrânul militar; majoritatea hârtiilor de acest fel care foşniseră între degetele sale uscate nu erau decât nişte turnătorii ordinare, cu stângăcie concepute, într-un limbaj dintre cele mai dezagreabile. Aici, însă, mirosea a condei de intelectual dintr-a patra sau a cincia generaţie, iar când obositul general înţelese şi despre ce este vorba – misterioasa dispariţie a unui avion şterpelit de pe un aerodrom german (!!), el sună şi porunci să i se aducă o cafea – oricum n-avea şanse să adoarmă – şi acordă senzaţionalului caz toată atenţia sa.

Aşadar, de pe aerodromul Tx-X decolase aparatul *Hon-*

duras-Fokker T-LL, fără ca vreunul dintre ofiţeri, şi în primul rând comandantul – nu i se dădea gradul şi numele – să aibă o cât de vagă idee ce anume se petrece, fapt inadmisibil, de necrezut, doar ne aflăm în plin război, şi e vorba de un aerodrom secret, instituţie dintre cele mai stricte, iar nu de o bodegă la care are acces orice vagabond.

Alarma, după constatarea evenimentului, s-a dat cu o anumită întârziere care nu se poate justifica prin aceea că ne aflam în noaptea de Anul Nou. Se ştie, în asemenea ocazii, se cer a fi luate precauţiuni suplimentare— e o regulă de fier!

Generalul ridică ochii de pe foaia mătăsoasă şi zise tare: da, are dreptate! Şi citi mai departe, cu un fior de plăcere, pe care însă şi-l reprimă ostăşeşte.

Două aparate de vânătoare (*Messerschmitt*-uri „G”) au revenit la bază în mai puţin de patruzeci de minute (oare nu cumva se grăbeau piloţii să se instaleze iar în faţa cupelor de şampanie?) cu următorul rezultat; fugarul, refuzând să se supună avertismentelor fusese doborât. Hm! Echipele trimise să scotocească în zona indicată n-au descoperit nimic, şi niciodată n-a fost găsită epava aşazisului *Honduras* doborât, cu toate că cercetările au fost extinse, iar la ele au participat şi autorităţile româneşti.

S-ar părea că o concluzie se impune: un avion doborât, ale cărui resturi nu sunt descoperite după cercetări extrem de minuţioase, n-a fost doborât.

Şi n-a fost doborât – glăsuia caligrafia înaltă – cu bună ştiinţă.

Mişcându-şi încet buzele vinete, ofiţerul reciti cu jumătate de glas ultimele rânduri şi găsi de cuviinţă să facă unele sublinieri în roşu. Merse mai departe cu lectura – după ce sorbi din cafea.

Trebuiesc avute în vedere – se întrupau cuvintele pe foaia mătăsoasă – câteva împrejurări care, cântărite cum se

cuvine şi interpretate de o minte ascuţită, vor lumina perfect cazul. Cu două, dacă nu chiar cu trei zile înainte de furt, în jurul aparatului *Honduras-Fokkerr T-LL* s-ar fi putut observa o anumită activitate, dacă nu mascată, în orice caz extrem de discretă. Au fost oare interogaţi mecanicii, şi dacă da, au dat răspuns următoarei întrebări: la aparatul în cauză se efectua obişnuita revizie de întreţinere, sau motoarele sale au fost pregătite şi echipate special pentru a-l face capabil să suporte un drum lung? I s-a făcut plinul de combustibil? Au fost cumva adăugate şi rezerve?

Generalul efectuă o nouă subliniere – lectura îl captiva din ce în ce. Prelungindu-şi plăcerea, făcu o pauză, cât să-şi aprindă o ţigară *Medeea* şi să mai guste din cafea. Mai departe.

Alt element – glăsuia perfidul condei – de o anumită importanţă, dacă nu chiar de o importanţă decisivă, e faptul sigur că la bordul aparatului cineva strecurase o hartă cu o rută aeriană neomologată, neoficială, pe direcţia Germaniei, peste Ucraina şi frontiera poloneză – şi, fapt deosebit de straniu, drumul era conceput să treacă pe deasupra capitalei Reich-ului.

În noaptea „furtului”, de pe aerodrom a dispărut şi un câine, de fapt unicul câine din interiorul lui Tx-X, aflat, în principiu, în grija ofiţerului intendent, clar în realitate aparţinând comandantului Kellge, care, voind să mascheze din motive neclare apartenenţa câinelui, era singurul ce manifesta o antipatie exagerată, suspectă, faţă de animal.

Generalul medită o clipă asupra acestui pasaj şi-l găsi neconvingător, aşa că nu trase cu linia pe dedesubt. După părerea sa, treaba cu „antipatia simulată” era fantezistă, dar, în sfârşit, încotro bătea până la urmă denunţul?

Autorul îşi permitea o foarte fină supoziţie: „răpirea fusese organizată chiar de comandant, cu complicitatea a cel puţin doi piloţi – din afara aerodromului – a unor mecanici, şi a altor feţe din interiorul lui Tx-X. Scopul

acestei acţiuni? De a pune la adăpost bunuri de preţ, agonisite de Kellge în perioada cât fusese pe front...

Plescăind din limba să amară, bătrânul general plimbă degetul arătător peste o urmă de scrum de pe birou, şi răutatea lui omenească se zgâlţâi undeva deasupra stomacului la gândul plăcerilor ce-l aşteaptă pe colonelul Kellge, comandantul aerodromului Tx-X. În cazul cel mai favorabil, în cazul că nu se vor găsi nici un fel de probe concrete care să-l acuze direct, pe baronul von Kellge îl aştepta iarăşi frontul de răsărit, veritabil rai pentru oricare destoinic luptător.

Aşa că generalul aşternu fără grabă un şir de rezoluţii care aveau să declanşeze un complicat şi rămuros, dar activ mecanism ierarhic. Dispariţia unui avion, chiar dacă e vorba de o rablă de *H-F*, nu e o glumă, domnilor, mai ales că răpirea s-a produs nu pe teritoriul inamic, ci într-o ţară aliată, de încredere.

După ce comise această ultimă răutate, şi după ce mai bău o cafea, generalul avu chiar în aceeaşi noapte un preinfarct. Medicii îi administrară ceea ce se cuvine, iar pe deasupra somnifere, şi aşa îi era dor de un somn temeinic – iar mai departe soarta lui nu ne interesează. Mecanismul declanşat îşi urmă cu hărnicie cursul si, foarte curând, colonelul baron von Kellge avu prilejul să-şi reamintească bine mirosul prafului de puşcă şi apoi să piară, nu eroic, într-o luptă, ci de dizenterie (neplăcut sfârşit), iar în locul lui, la cârma aerodromului fu instalat provizoriu (ştim însă că în război provizoratul are aceeaşi valoare ca şi definitivul) un ofiţer mai tânăr, mărunţel, şiret, cu bot ascuţit, cu urechile puţin clăpăuge, defect ce-i permitea să savureze deplin pe Bach şi Wagner – care dacă ar fi fost supus la cazne de către un inchizitor stăpân pe meserie, ar fi dovedit surprinzător de multe cunoştinţe cu privire la furtul avionului *Honduras-Fokker* şi cu privire la conţinutul

unui anumit plic lunguieţ şi roz. Totuşi, cunoştinţele sale cu privire la acest caz prezentau două importante lacune: nu înţelegea în ruptul capului ce se întâmplase cu câinele ofiţerului intendent, a cărui dispariţie minţile iscoditoare o puneau mereu în legătură cu întreaga afacere, şi, de asemenea, nu avea idee unde se prăbuşise şi dacă într-adevăr se prăbuşise aparatul în cauză. Mărunţelul cu bot de vulpe nutrea nădejdea că *Honduras*-ul îşi încheiase cariera, picând greu ca o cărămidă şi că în viaţă nu rămăseseră nici cariile din corpul fuselajului. Aşa era ideal – pentru liniştea lui şi a altora. Mari dureri de cap nu avea însă. Lucrase foarte curat, numai prin intermediari, nici unul din piloţii-piraţi nu-l văzuse la faţă.

„Ca urmare a sesizării domnului chestor, sesizat şi D-sa de către autorităţile germane” – îşi începu raportul comisarul Romulusz Steţca, şi se poticni, enervat de bâzâitul unei muşte mari, pe care căldura sufocantă din birou (când prea cald, când frig de tot) o înviase undeva între geamuri. Se ridică, merse la muscă şi-i arse un bobârnac ce-i imprimă o traiectorie viguroasă, care fu şi ultimul ei zbor. Steţca remarcă alte două muşte care se pregăteau să învie. Le masacră înjurând femeia de serviciu, se duse la chiuveta de pe culoar unde se spălă, privi urât în direcţia unui sergent care căsca somnoros şi se întoarse la raportul său.

„...în legătură cu prăbuşirea unui avion militar german pe teritoriul judeţului nostru, avea onoarea de a raporta următoarele...”

Iar se opri, cântărind ce anume ar avea de raportat. Nu mare lucru. Era convins că nici un avion nu căzuse ultima săptămână în raza judeţului, şi mai ales în preajma punctului indicat de germani. Prăbuşirea unui afurisit de avion nu e un eveniment care să treacă pe neobservate – cum se întâmplase şi cu bombardierul american ce picase noaptea în flăcări peste pădurea Zgânca-Oarba, croindu-şi

o „pistă” de aproximaţii şaptezeci-optzeci de metri, în lungul căreia retezase progresiv arborii, sau cu cele două avioane detectoare de mine, care se ciocniseră inexplicabil în plină zi.

La ordinul chestorului, Steţca organizase o reţea, deplasându-se cu mare plăcere personal în diferite localităţi, prilej de a se mai dezmorţi şi de a se lăsa cinstit de poliţaii localnici mai mărunţei. Nu descoperise din aşazisul aparat prăbuşit nici măcar fermoarul de la combinezoanele piloţilor, iar un raport către chestor nu se poate întocmi din negaţii. Ceva totuşi depistase el, comisarul Steţca. Mărturia, nu tocmai demnă de a fi luată în serios, a unui Individ cam năuc, paznic de vânătoare cândva. Oftând, comisarul se apucă să aştearnă pe hârtie spusele acestui om – tot mai bine decât nimic, nu, d-lor chestori, d-lor preşedinţi, şi în general, d-lor. Scrisul nu făcea parte dintre pasiunile principale ale lui Steţca. Nu lega frazele cu uşurinţă, nu ştia să extragă din neantul memoriei cuvântul nimerit, ca atunci când se exprima prin graţia propriei sale guri. Vorba scrisă avea asupra lui o nefastă magie.

Fostul paznic de vânătoare (ce nume: Vasile Tartanu-Foarfecă!) pretindea că văzuse un avion în noaptea de Anul Nou, dar cum e de presupus că dăduse şi el ceva pe gât, ca omul, grea misiunea de a separa născocirea de realitate. Unora dintre nefericiţii aceştia le place să fie interesanţi. Sunt gata să depună mărturii năstruşnice. Acest Foarfecă locuieşte singur şi, pe la miezul nopţii, dormea dus, dar un vâjâit strident îl zvârlise pur şi simplu din pat. Sărind pe fereastră, ceea ce ia fost dat să vadă l-a mirat mult şi, evident, i-a dat fiori. Un aeroplan aterizase şi înainta pe drumul de ţară răscolind împrejur zăpada cu elicele. Înainta pe direcţia casei sale, aflată la mai puţin, de o sută de metri de drum, ascunsă în dosul copacilor. Noaptea – relatase Foarfecă – era nemaipomenit de luminoasă, Iar aeroplanul,

după ce a rulat câtva timp, s-a oprit în imediata apropiere. Motoarele continuau să vâjâie.

Cu spaima în oase, gândindu-se la cine ştie ce evenimente, Tartanu-Foarfecă apucase bicisnica sa armă de vânătoare, refugiindu-se iute în podul „bojdeucei”. Ce s-a întâmplat mai departe? Din aparat, de undeva, nu ştie exact cum, a coborât un om, iar în clipa următoare l-a şi văzut la coada avionului, călare, aplecat, controlând sau meşterind acolo vreme de câteva minute.

Şi mai departe? îl îndemnase Steţca, nu tocmai interesat de ceea ce socotea că e doar o scornească de beţivan.

Omul de la coada aeroplanului s-a îndreptat de spate şi s-a uitat la ceas, domnule comisar şef. Chiar s-a uitat la ceas? se mirase Steţca. Aşa de bine se vedea pe întuneric? Era lumină ca ziua, cum vă spusei, şi pe urmă eu am ochii exersaţi.

Pilotul, sau ce o fi fost, se strecurase pe sub burta aeroplanului şi se topise, urletul motoarelor s-a înteţit, aeroplanul s-a rotit uşurel, exact cum ar fi întors un car cu fân (!...), şi a pornit pe drum înapoi, mărindu-şi treptat viteza... L-a pierdut din ochi înainte de a se îi ridicat – dacă a reuşit să se ridice. S-ar spune că da.

Şi-i laşi pe „ăia” să circule cum le vine cheful? Dar dacă erau inamici? aruncase cu neglijenţă Steţca. Dar ce era să le fac? se apărase Tartanu-Foarfecă. Cum ce? Să răsai în faţa lor şi să-i somezi! Să-i somez cu puşcoiul meu, când poate aveau tunuri? În gazetă scrie că avioanele au acum şi tunuri!

Această neroadă întâmplare, cu discuţia şi mai neroadă şi cu reproşurile inutile („de ce nu-i somase”), după un ceas şi ceva de strădanie Romulusz Steţca izbuti să o aştearnă pe hârtie. Trimise opera sa la dactilografă cu ordinul de a fi bătută imediat.

După un interval, fata veni cu foile şi comisarul constată cu mare ciudă că munca lui „imensă” abia dacă ocupa o

pagină şi un sfert. Lucrurile pe care a crezut că le exprimase limpede şi detaliat aproape că nici nu se observau în raportul sau, mai curând un abracadabrant amestec de cuvinte!

În plus, mintea versată a lui Romulusz Steţca întrevăzu şi pericolul unei complicaţii de nedorit: dacă basmul lui Tartanu-Foarfecă trezea o cât de mică rezonanţă în capul gol, imprevizibil totuşi, al chestorului, va ordona o nouă anchetă cu reluarea plicticoasă a interogatoriului, o vânătoare de cai verzi pe pereţi. Va fi întrebat: urmele, urmele avionului, pe acel drum de ţară, le-ai depistat? Că doar un avion iasă urme serioase, adânci, ce dracu! Aşa? Ah, a nins? Şi dacă a nins, ai încercat să înlături stratul de zăpadă?

Nici nu-i trecuse prin cap, el era om serios, ocupat şi cam plictisit. Continuarea anchetei nu va aduce rezultatul scontat, iar oalele au să se spargă de capul său. Căpătase în împrejurări identice destule cucuie. În vreme ce, un raport sec: „...regretabilă eroare, întrucât nici un avion neidentificat nu s-a prăbuşit pe teritoriul judeţului...” punea definitiv capăt întregii acţiuni. Omul ordinii şi al legii îşi distruse munca şi redactă alt, raport în spiritul de mai sus. N-am văzut, n-am auzit, nu ştiu. Un paravan excelent!

II

Împreună cu dulăul negru, uriaş şi clăpăug. a cărui apariţie în avion şi dispariţie de pe aerodrom constituiau tot atâtea mistere, fuseseră şapte fiinţe vii în vechitura aceea de *Honduras-Fokker T-LL*, Şapte, număr fatidic. Sergiu Ceclan Xilliphant pretindea că nu e superstiţios, dar.” toată

viaţa se ferise de şapte, de treisprezece, de mâţe negre, de femei slabe.

MARELE DEZASTRU (la un MARE ZBOR se cuvine şi un MARE DEZASTRU!) s-a produs în cea de-a doua oră a anului patruzeci şi patru. Xilliphant urmărise minut cu minut cadranul fosforescent al ceasului său. În momentul căderii, ceasul sărise de pe mâna lui, dar, ca prin miracol, în haos, printre sfărâmături şi urlete, zărise la picioarele sale sub palonier, cadranul fosforescent şi, înainte de a încerca să se salveze pe sine, îşi salvă „ora exactă”. Ceasul continua să meargă. Mergea!

În rest, există lacune importante în amintirile lui Sergiu, ca şi în amintirile lui Silviu Balamela. Cine poate avea pretenţia că e în stare să facă radiografia exactă a unui astfel de eveniment? În aceste pagini este vorba de nişte bieţi oameni, iar nu de supraoameni, fiindcă nu credem în ei. Oameni care vor acţiona adeseori la fel, oameni care seamănă între ei, fiindcă, într-adevăr, oamenii seamănă între ei, chiar prea mult.

Indivizii în jurul cărora se înjgheabă această acţiune vor avea adeseori o purtare dezordonată, contradictorie, dar în fond explicabilă. Unde întâlneşti acele spirite „ferme” care merg numai şi numai pe o singură direcţie? Un destin dur şi ostil stă în faţa echipajului avionului fugar (de altfel, îşi meritau destinul!), dar întâmplările descrise aici nu sunt ieşite din comun.

Vorbeam despre unele lacune din amintirile lui Silviu şi Xill.

Există însă şi amănunte pe care ei amândoi refuză să le mai scoată la suprafaţa amintirii, sau pe care nu acceptă să le recunoască nici măcar unul faţă de celălalt. Totuşi, de cele mai multe ori inexplicabil, lucrurile acestea suferă un proces de osmoza, transpiră. Foarte mulţi ani mai târziu, o nepoată a lui Xilliphant, nepoată veritabilă, fiica fratelui său mai mic Radu, Mia Ceclan, studentă prin anul trei la filo, o

fiinţă gingaşă şi romantică, a fost părăsită pe neaşteptate de iubitul ei, punându-se astfel brusc capăt unei iubiri eterne şi unice. Interogat de Mia, insul, care în paranteză fie spus nu merita să fie îndrăgit nici etern şi nici măcar un ceas, după ce a dat multă vreme din colţ în colţ, a zis simulând că se bâlbâie de groază: „Draga mea, am aflat despre tine un lucru oribil... Ai un unchi aviator care a mâncat carne de om!”

Studenta, bineînţeles, n-a luat în serios cele spuse de către colegul ei! Unchiul Sergiu beneficia de un trecut bogat, însă nici chiar aşa! Totuşi, într-o ocazie, pe un ton glumeţ, i-a pus întrebarea. Fostul pilot, trecut de şaizeci de ani, cu ochi cenuşii încă luminoşi, s-a încruntat doar o clipă şi s-a întors cu faţa spre fereastră, poate pentru a privi orizontul, sau poate spre a ascunde un început de paloare. „Tu, Mia, ar fi ripostat el mai târziu, cunoşti doar faima mea de mincinos! Voi fi spus-o cândva şi pe asta – uite că a prins!”

Filoloaga, deşi gingaşă şi visătoare, nu era însă timidă în chiar toate împrejurările! Ea a insistat în favoarea unui răspuns la obiect, nu de dragul fostului amic faţă de care iubirea cea veşnică se topise urgent. Xilliphant însă din nou s-a învăluit în cuvinte. „Lăudăros am fost toată viaţa, şi, ca orice om care n-a lăsat în urmă nişte temelii, eu am scos ca dintr-un sac fără fund tot felul de istorii!... Accidente senzaţionale, prăbuşiri în care eram totdeauna supravieţuitor unic, raiduri nocturne misterioase, şi mai ce?! În realitate – şi asta te rog s-o păstrezi numai pentru tine— nici n-am pus vreodată piciorul într-un avion, nu suport, mi se întoarce stomacul pe dos... Un sărman pifan am fost – şi sunt – haidem la bucătărie să-i tragem o cafea zdravănă!...”

Dar în timp ce-şi sorbea cafeaua, mereu urmărit de ochii nepoatei, Ceclan se frământa... Da, sunt un mincinos, însă invers... Oare m-ar înţelege? Oare trebuie să mă spovedesc

în faţa oricui, oare nu am plătit suficient (ca şi Bala!) acea dezastruoasă fugă, sau dezertare... oh, nu dezertarea de pe front, ci dezertarea *de acasă*! Nu, n-am plătit, aşa ceva nu se poate plăti, nu se poate răscumpăra... Omul nu are voie să-şi părăsească pământul, munţii, chiar dacă sunt munţii în care s-a prăbuşit! Dar din vina cui te-ai prăbuşit, Xilliphant? Unde? Unde îţi căutai tu fericirea, în insula Coroanei? Ce să cauţi tu acolo? Cât eram de tânăr – dar e oare tinereţea o scuză?

Prin anul cincizeci vara în munţi se arăta generoasă şi timpurie. Pe o dimineaţă senină un excursionist crezu că vede jos departe, sub el, ceva neobişnuit şi miji ochii. Tocmai se afla într-un loc înalt, abrupt, în zona supranumită Defileul Numărul Trei, sau Defileul Tunetului sau, pe unele hărţi de geologie, „Craterul S-8”.

Tânărul, îndoit asupra unei stânci de care se sprijinea în coate, atrase atenţia unui al doilea excursionist şi ambii aşteptară alţii trei, care veneau în şir indian din urmă. Toţi cinci, după o scurtă deliberare, ajunseră la concluzia că poate un craniu omenesc este ceea ce descoperiseră ei acolo jos. O zi mai târziu, o echipă complexă poposea în Defileul Tunetului. Trei alpinişti, un procuror, un medie legist, doi tovarăşi de la miliţie. O zi întreagă nu fu suficientă pentru a duce până la capăt investigaţia. Reveniră şi în cea următoare, şi în a treia. Adunară oseminte disparate, vagi resturi de îmbrăcăminte, precum, carâmbi de cizmă, curele, un nasture şi chiar un fermoar. Descoperiră carcasa sfărâmată a unui avion, motoarele, elicile, înnămolite, acoperite cu prundiş şi bălării. În accident îşi pierduseră viaţa mal multe persoane, patru probabil, după o analiză a specialiştilor, probabil două femei şi doi bărbaţi. Timpul ce se scursese, precum şi măruntele animale de munte şterseseră urmele unui dezastru ce se referea la anii războiului. Fragmentele osemintelor abia acoperiră fundul

unei racle în grabă înjghebată. O singură cutie craniană, un maxilar, resturi ale oaselor bazinului, două tibii, două metacarpiene, iar printre toate acestea, ce mai rămăsese din ţeasta unui câine. La început, crezuseră că e vorba de un craniu de lup şi ezitaseră să adauge şi această „probă” celorlalte. Dar apoi s-a confirmat că e vorba de un câine. Făcuse şi el parte din „echipajul” misterios… Alte presupuneri nici nu s-au confirmat, şi nici nu s-au infirmat.

Oamenii care au încercat să aducă o lumină în taina acestui accident – de altfel fără o deosebită râvnă, fiind evident vorba de o poveste veche, prea veche pentru a-i mobiliza pe contemporani, prinşi de noile mari probleme – nu ştiu nimic despre furtul avionului *Honduras-Fokker* – arhivele dispăruseră, arseseră, fuseseră ascunse, sau distruse…

CAPITOLUL OPT

I

Silviu Balamela izbucni:

— Xilliphant! Pentru numele lui Dumnezeu, spune-i lui Teo să nu mai duhnească în direcţia mea!

Aparatul: se zgâlţâia pe drumul plin de gropi. Piloţii depuneau mari eforturi pentru a-l menţine pe direcţie, simţind cum patinează lateral, gata să se sprijine când într-un plan, când în celălalt. Din fericire, viteza scădea repede. Sergiu replica:

— Îndeasă-ţi vată în nas, Bala! În fond, Teo e mult mai aproape de mine. Iar către acesta din urmă: nu întrece măsura, am nevoie de interpret – şi pe lumea asta, şi pe aialaltă!

Honduras-ul stopa, şi, curios lucru, câteva clipe discuţia se învârti împrejurul câinelui (*x numărul trei!*), şi nu a faptului că probabil MARELE ZBOR fusese ratat. Ceclan îşi părăsi locul şi trimise o rază de lumină în botul dulăului, cu lanterna. Câinele clipi şi răspunse cu un lătrat, mai mult amical.

— Nu e prost, constată Xill. Aţi observat, mă mustră că nu respect camuflajul. Teo! Spune-i „aliatului” că...

Nu mai fu nevoie să-i spună nimic, fiindcă Fritz Hellermann se şi apucase să deschidă trapa avionului. Un dubiu e de semnalat în această împrejurare. Tartanu-Foarfecă declarase că omul care ieşise să cerceteze stri-

căciunile avionului işi privise ceasul, ori „aliatul” nu avea ceas, lucru ciudat pentru un pilot şi pentru un neamţ. Revenind, Fritz raporta că profundorul prezenta trei orificii a câte doi centimetri diametru. Deriva şi aripioara stângă căpătaseră câte un glonte. Coada fuselajului, patru lovituri – un şir. Asta era totul. Cel puţin, el atât observase.

— Motoarele? întrebă Ceclan.

— Se pare că nimic.

— Chiar duhneşti, îi spuse Xill lui Teo, care traducea.

— Profundorul e chestia care – începu Teo.

— Dau lecţii de zbor în momentele de pauză, taci!

Ceclan analiză timbrul vocii neamţului. Se subţiase. Frică? Peste o jumătate de ceas, când *Honduras*-ul îşi îndreptă botul vânăt pe direcţia Stelei Polare, şi a cometei apoi, după un viraj leneş, cu motoarele la un regim la limită, Sergiu se întreba prin ce miracol reuşise să se desprindă iarăşi de sol, de pe acea „pistă” improprie, pe care aparatul se putea rupe în orice clipă. Apoi văzu profilul aviatorului neamţ şi se sperie. Hellermann privea drept înainte spre grămezile întunecate ale munţilor, trăsăturile i se alteraseră, adunându-se, strâmbându-se împrejurul nasului, şi el strâmb. Ştiindu-se observat, neamţul privi în dreapta.

— Teo! zbieră Xill. Vreau să cunosc gândurile „aliatului”. Repede!

— Zice că te admiră. Oare de ce?

— Şi ce mai zice?

— Nu înţeleg prea bine. Aprecieri tehnice cu privire la „marea ta abilitate”. Aşa să fie? Eu n-am observat nimic deosebit. *Iubito cu degete lungi*...

— Cred că – strigă Sergiu – în clipa asta „aliatul” traversează o zonă de spaimă. Sper să fie ceva trecător. Dar tu, Teo?

— Ce e cu mine?

— Ţi-e frică?

— Mi-e bine. Mă îmbăt din ce în ce.

— Mai suge o înghiţitură – poate n-o să mai ai ocazia!

— Ce spui, Xilliphant?

— Totul merge prea bine! Avem şi un câine cu noi, câinele este un barometru al nenorocirilor, dă de veste, urlă, ori acesta al nostru e cuminte, tace.

— N-aud nimic, ce spui, Xill? ţipă de undeva Cecilia.

— Nici nu vorbeam cu tine!

— Ceeee?

— Nimic. Stai pe locul tău!

Fritz Hellermann i se adresă Hildegundei.

Xill, către Teo:

— Ce pun la cale ăştia doi?

— I-a cerut să caute o muzică la radio.

Straşnic! Poate m-am înşelat! Să sperăm că m-am înşelat, nu frica a fost de vină ci propria mea bănuială şi răsfrângerea diabolică a luminilor astea moarte...

O simţi în spatele său pe nemţoaică (nici acum nu ştiu prea bine cum arată la chip – o fi drăguţă?) umblând la butoanele aparatului, plimbându-se pe claviatura sonoră. În puterea nopţii, undele radio se dezmorţiseră – planeta întreagă, în ciuda dezastrului mondial, emitea muzici! Şi Ceclan, atent la vibraţia aparatului se gândi la Hildegunde, la Cecilia, la sine. Pentru a-i păcăli pe „vânători” riscase să perforeze planeta cu botul avionului. Încercase să dea impresia unei prăbuşiri, era singura şansă. Redresase în ultima clipă şi acum n-ar fi putut spune, în timpul căderii, ce făcuseră ceilalţi. Ţipaseră? Fuseseră conştienţi? Atent doar la comenzile de care se încleştase cu dinţii, Xill reuşise o aterizare de vis... Iar după ce Hellermann reveni în avion cu raportul asupra avariilor, Sergiu a mai rămas câteva minute aplecat peste volan – ai fi zis că meditează, că acum în mintea lui se coace o decizie importantă, însă el, în acel interval, era plecat în altă parte – nu se ştie unde, iar faptul că menţinea regimul celor două motoare constant

redus, aşa încât elicile abia „pâlpâiau”, făcea parte din rutina inconştientă. Oricare dintre pasageri, fireşte cu excepţia câinelui ar fi putut da glas dorinţei sale de a părăsi aparatul, de a renunţa la MARELE ZBOR. Xilliphant nu s-ar fi opus!

Atâtea zboruri de noapte la activ, însă niciodată sub un astfel de cer, tăiat, despicat funest în două de coada cometei! Să fi fost vorba de o apariţie neaşteptată, trecătoare, de o noapte? Imposibil – cometele nu pică din senin, neanunţate. Dar de ce neapărat „funest”? Mai cutând festiv, amical. Nimic ostil în acea străvezie licărire îndepărtată!

Ostil este continentul de-a latul căruia zburăm, presărat, jos, cu tranşee, în văzduh plin de capcane. Cometa desfăcându-şi faldul deasupra munţilor, ca un val pe-o mare estivală, e mai curând un semn de liberă trecere. Liberă trecere – încotro? Chiar, încotro zburăm? Insula Coroanei? Ce este pentru mine INSULA? În ce constă greşeala, ce nu am înţeles? Ostilă steaua cu coadă?, nu. Mai curând sună duşmănos, avertizant, tangoul acesta transmis de Radio Berlin. De altfel, pe direcţia acestei muzici se îndreptau, încetişor. Un plan dement, dar singurul cu sorţi de reuşită, tocmai pentru că era dement, neverosimil.

Toate acestea s-au întâmplat cu mine, avea să se întrebe peste ani şi Sergiu Ceclan Xilliphant. Şi o durere confuză, adâncă, cuprinzând întreg umărul drept, plămânul, omoplatul şi încă ceva (ar fi zis că partea de suflet ascunsă acolo), răspundea afirmativ întrebării.

Nu, n-a mers! Avionul *Honduras-Fokker T-LL* n-a reuşit să se salte peste munţi. Posibil că rafalele celor doi „vânători” atinseseră puncte nevralgice, încheieturile direcţiei ale profundorului, sau pur şi simplu unul din motoare i-a părăsit chiar în momentul critic.

Greu de reconstituit: Sergiu Ceclan simţise cum comenzile şovăie, devin neascultătoare. Se strecurau printre munţi.

— Teo! Spune-i că am nevoie de ajutor! Comenzile...

— Fritz zice că ştie. Te şi ajută.

Aşa şi era. Faţa stacojie a lui Hellermann. Însă mişcările sale, sigure. Drăcie! Muchiile pe direcţia Nord-Vest nu acceptaseră zăpada. Dezgolite, ca nişte dinţi cariaţi al naturii. Şi tocmai aici unde ai fi sperat să găseşti numai piatră şi inerţie, curenţii prind să se izbească intre ei. Mişcarea. MAREA MIŞCARE! Fireşte. Formele se diversifică, se multiplică – vezi, aşa începe haosul. MARELE HAOS. Iar la radio, mereu şi mereu muzică. Nu de o furtună ducea lipsă echipajul fugar. Însă chiar şi un uragan poate că n-ar fi fost peste puterile bătrânului *Honduras*. Radiografia tehnică a acestui accident? Imposibilă, inutilă. Balamela avea să bâiguie mai târziu ceva despre un „determinism ostil”.

Xilliphant îşi zicea: Uite, uite, ceea ce am simţit încă din prima clipă – imposibilitatea reuşitei – se caracterizează dintr-o dată în înfăţişarea schimbătoare a acestor piscuri care acum se clatină, anume pentru noi. Voi încerca să fac drum întors, şi, fără să mai apeleze la serviciile lui Teo, deja scos din minţi de tumbele avionului – îi făcuse un semn pilotului neamţ, greu de spus dacă pentru a-i comunica decizia luată – sau pentru a-i cere consimţământul. Însă şi drumul înapoi se închisese. Marile erori anulează posibilitatea drumului înapoi. Nici un fel de drum nu mai exista – ai fi zis că uraganul îi aruncase într-un crater. Un curent coborâtor prinse *Honduras*-ul, îl răsuci, cu toată opoziţia motoarelor gata să explodeze, şi planul stâng al aparatului întâlni ceva moale, mai exact trecu prin ceva moale, poate trasase o dâră printr-o suprafaţă de zăpadă, suficient pentru a-i imprima o mişcare de giraţie în jurul propriei axe, un fel de variantă a vrillei.

A fost un accident mai curând blând, decât violent, dacă

o capotare poate fi, oricum ai lua-o, blândă. Poate că aceasta a fost cea mai lină dintre prăbuşiri. Lunecând la răstimpuri peste troienele de zăpadă, peste muchiile de gheaţă, atenuându-şi izbiturile în pernele moi ale nămeţilor, ciopârţindu-şi burta, pierzându-şi trenul de aterizaj şi alte anexe, dar încă întreg, cu toţi pasagerii încă nevătămaţi, aparatul *Honduras-Fokker T-LL* se înţepeni în cele din urmă deasupra unei crevase, sub o măreaţă cascadă de gheaţă în care lumina cerului se reflecta fantastică, ireală. Motorul doi, zdrobit, se înţepenise, fără a exploda, elicea stângă se mai rotea şi trepidaţia aceasta agonică smulse după câteva clipe fuselajul din culcuşul de gheaţă şi abia acum aparatul începu o lentă prăbuşire în cel de-al Treilea Defileu, adevărat crater, pierzându-şi coada, desfăcându-se în cele din urmă în două.

CAPITOLUL NOUĂ

I

Un accident de zbor în munţi – sau oriunde – rareori lasă supravieţuitori. Luând ca punct de reazem această optimistă axiomă, se poate spune că prăbuşirea *Honduras*-ului face parte din categoria accidentelor fericite. Sună absurd! Furtuna se făcea mai puţin simţită în „craterul" celui de-al Treilea Defileu – Defileul Tunetului, şi, curând, vijelia căzu, se destramă ca o aripă în văzduh îşi făcuse datoria. Un spirit mistic sau fatalist (cum era parţial cel al lui Balamela) ar fi acceptat presupunerea că toată această măreaţă înscenare montană fusese pusă în acţiune doar pentru a da un bobârnac avionului furat de pe aerodromul Tx-X.

Pentru Xilliphant era a treia cădere.

Se prăbuşise în preajma Parisului (tot e ceva!)... apoi pe front, acum aici. Prima cădere ar fi putut-o compara cu sfârşitul lumii. Câteva ciolane rupte, convingerea că n-are să mai poată umbla, şi un fel de profundă umilire, ca şi cum cineva de sus – nu Dumnezeu, dar în orice caz un fel de şef al cerului – i-ar fi tras una peste bot: amice, locul tău e acolo jos! Ce naiba căutaşi în imperiul meu? Când picase pe front, doborât din greşeală de o baterie a.a. amică (două proiectile Rheimethal 37,5 pulverizaseră ampenajul I.A.R.-ului), fusese doar uimit, uimit de întâmplare şi uimit că e viu – iar acum, când zorii aduseră o lumină oblică,

străvezie, fluidă – aproape că o puteai bea! – sprijinindu-se de Teo, care la rându-i se rezema de Xilliphant, se surprinse efectuând lucid, aproape nepăsător (cu toată durerea: clavicula probabil fisurată, braţul drept înţepenit, o greutate adâncă, tăioasă în partea dreaptă a pieptului), o sumară recunoaştere de la un perete la altul. O văgăună stranie, un „crater” – de aici nu se poate ieşi. Şi, cu o anumită satisfacţie, avu un gând mormăit: dar nici nu se poate intra, decât dacă pici cu avionul!

Acoperiră cu zăpadă trupul radiotelegrafistei. Şi pasagerul clandestin, câinele.

Xilliphant: şi iată, n-am să cunosc nicicând adevărata ei înfăţişare. Era sau nu era drăguţă? Era fiica, prietena sau metresa lui Fritz?

Silviu Balamela nu putea să umble. Piciorul rănit suferise o nouă contuzie. Probabil acum era rupt de-a binelea. Aşa se întâmplă totdeauna. Cecilia: două sau trei coaste fisurate – un fleac – pentru aşa ceva nici nu e necesară imobilizarea la pat. Şi o dâră sângerie pe diagonala frunţii.

— Xill! Hellermann vrea să-ţi comunice ceva important.

— E chiar momentul. Să auzim.

— Zice că eschimoşii au pentru zăpadă aproape şase sute de cuvinte, şi nici unul pentru „vară”.

— Transmite-i că îmi pare rău pentru fată.

— Nu, că e deştept. Ar simţi el că nici nu-ţi pasă.

— Dar lui îi pasă? Are o faţă de om ce a venit la munte în concediu.

— Cu unul ca el nu ştii niciodată. De ce ne-am prăbuşit?

— Mai bine întreabă-l pe „aliat”.

— Nu. Eu te întreb pe tine.

— Poţi să te mişti singur?

— Da. Cred că da.

— Foarte bine. Adă cele două truse. Cecilia!

— Xilliphant?

— Să încercăm să ne lingem rănile, draga mea. Privi ceasul. Supravieţuise, ticăia. Ticăia. Aş ascuţi nişte creioane... Aduceţi-l pe Balamela – există un fierăstrău prin epavă?

— Fierăstrău?

— Sigur. Poate va fi necesar să-i tăiem piciorul. Vorbea serios? Glumea?

— Xilliphant! zbieră Teo. Nu admit! Nu admit! Ceci, vino aici iubito!

Teofil se aşezase pe trunchiul putrezit al unui brad, adus acolo de cine ştie care uragan, şi trupul său lung, frânt în unghiuri, chinuit de durere, se scutura în hohote de plâns. Încerca să spună ceva despre INSULA...

Deasupra lor, peste Defileul Trei, cerul curgea ca un râu albastru, larg, şerpuitor, pururi îndreptându-se spre Nord, poate către insula Coroanei! La mijlocul zilei, pe o terasă, la vreo sută de metri înălţime, apăru un animal care-i supraveghe cu încăpăţânare vreme îndelungată.

Nici măcar condamnaţii la moarte nu rezistă ispitei de a da nume. Din clipa aceea i se zise Terasa Lupului şi o folosiră punct de reper. Lupul, sau ce va fi fost, avea să apară zilnic, şi cam la aceeaşi oră, şi-şi făcu încetul cu încetul drum în coşmarele lor, pe măsură ce înnebuneau sau mureau. Nebunia Ceciliei luă la început o formă erotică. Poate aşa se explică şi gelozia tardivă a lui Teofil... Dacă aş scăpa de aici, gândea Xilliphant scuturându-se de la distanţă ca pe o dublură de care nu îţi pasă cine ştie cât, poate aş reuşi să povestesc despre succesiunea evenimentelor – aşa cum o văd eu – foarte detaşat dar cu condiţia să treacă un timp – o sută, o mie de ani. Să mor, să plec, şi să revin pe Pământ după o foarte îndelungată absenţă, sub forma unui pârâu. Nu! De ce sub forma unui pârâu, chiar dacă va fi limpede, răcoros şi-n el vor face baie fetişcane albe şi goale – un pârâu se târăşte, iar eu, deşi veteran al

MARILOR PRĂBUŞIRI, prefer zborul, deci să revin sub formă de condor, sau, dacă nu e posibil, măcar sub înfăţişarea unui colibri. Nu doresc să revin ca om. Să repet ciclul? Să fiu obligat să învăţ ceea ce nu-mi foloseşte şi ceea ce nici nu doresc să ştiu! Să mă trimită iarăşi la război! Dacă însă mi-aş continua existenţa peste o mie de ani ca o zburătoare a înaltelor podişuri – condor, aquilă, şoim – n-aş mai ţine minte nimic din experienţa mea omenească. Atâta pagubă! N-aş mai şti să povestesc cum pe neaşteptate vijelia a desfigurat faţa crestelor, cum avionul scâncea din toate încheieturile, cum cineva în spatele meu – cine? – se ruga lui Dumnezeu şi cum postul de Radio Berlin transmitea un tango. N-as şti să povestesc cum a luat sfârşit MARELE ZBOR, MAREA EVADARE, MARELE ABIS, şi încă ce MARE? Tot atâta pagubă. Nici n-aş avea amatori pentru astfel de arhaice naraţiuni.

Şi deodată Xilliphant zbieră: Linişte!

Săltase în picioare, brusc, provocându-şi o mie de dureri în trupul schilodit. Halucinant de limpede, între un perete şi altul, se repercută şuierul lung, al unei locomotive isterice. Ai fi zis că trenul şerpuieşte chiar pe deasupra capetelor lor.

— Nu se poate! Pe-aici prin apropiere nu trece nici o cale ferată! Ce am auzit?

Xilliphant: să nu uit. E bună pentru poveştile mele mincinoase! Balamela, imobilizat în epava înjumătăţită a *Honduras*-ului, asculta gemând. La gura epavei, acolo unde înjghebaseră focul, şerpii de fum trimiteau cerului un mesaj de indiferenţă. Sergiu Ceclan Xilliphant îl luă pe Balamela de braţ... Febră. Danţ al degetelor Ceciliei pe placajul sfărâmat. În ultimul moment al vieţii, suedeza avea să facă acelaşi lucru. Degetele transmiteau, în neştire, un mesaj. Dar până să moară, Ceci avea să înnebunească lent, chinuitor, degradant.

II

Agăţată într-o fisură, la vreo douăzeci de metri deasupra, coada *Honduras*-ului le oferi provizii. A fost singura „ascensiune” care le-a reuşit. Mai sus – doar pereţii de piatră pe care zăpada nu se lipea. Două raniţe cu puţină pâine, conserve, ceva alcool.

Da! În prima zi a Noului An, încă dimineaţa, ar fi trebuit să-şi ia micul dejun pe insula Comoarei. A Coroanei, deci.

O pătură astupa gura epavei. Între bolovani, focul, nă-lucire vrăjitorească, pâlpâia neverosimil. Mai exista o foaie de cort, mai erau şi şubele aduse în taină de mecanicul auxiliar Lupu-Wolff.

Barometrul se sfărâmase, dar la amiază trebuie şă fi fost nu mai frig de minus cinci, cer senin, vânt de fel.

— Xill! Fritz te roagă să-i împrumuţi briceagul.

— Ce mai neamţ – fără ceas, fără briceag. Ce îi mai lipseşte?

— Dă aici custura şi nu mai mârâi.

Teo băuse, mai avea de unde. Ce se va întâmplă apoi?

Xilliphant scoase din buzunar greul său cuţit vânătoresc – şi Hellermann fără vreo explicaţie porni, târându-şi piciorul stâng ca un infirm pe viaţă din cauza poliomelitei, spre epava avionului.

— Ce naiba vrea să facă?

— Va încerca să repare TFF-ul sau aparatele radio. Tu ce credeai?

— Că se va sinucide. Sau că are să-i taie lui Bala ombi-licul. De ce nu foloseşte trusa cu scule?

— A căutat-o. Trusa nu mai e.

— Bala are dreptate, tu dacă bei, duhneşti! Cum naiba te suportă femeile?

— Cum naiba ieşim de aici? Şi tot Teo: Cred că nu se poate. Şi tot el: Prostii! În Carpaţi nu există puncte din care să nu poţi face un salt!

— În afară de unul singur – şi noi tocmai pe acela l-am găsit!

— Ne-ar trebui frânghii.

— N-avem. Nici măcar cât să spânzuri un dezertor.

— Nu vrei să bei o înghiţitură, Xill?

— Nu. Uite acolo ceva care seamănă cu un piton.

— Ce este un piton?

— Un fel de cui, dacă vrei. La marginea peretelui surplombat, acolo.

— Ce este un perete surplombat?

— Nu vrei să te duci la dracu?

— Ba da, după ce termin tot ce mai e de băut. La ce altitudine crezi că ne aflăm?

— Altimetrul s-a stricat.

— Ce este altimetrul?

— Teo, te plesnesc peste mutră!

— Nu cred că ne aflăm la o altitudine prea mare, continuă Teo. Figura lui cabalină, dinţii lungi şi galbeni, nasul subţire şi zdrelit, fruntea ascunsă sub o căciulă de astrahan mâncată de molii, alcătuiau o tristă caricatură, El continua să vorbească (iar când se va isprăvi băutura, va deveni tăcut şi imposibil şi are să fure raţiile de mâncare ale celorlalţi): Pe alte continente, aşa ceva nici n-ar fi considerat munte. Un cazan! Ce, astea-s piscuri?

— Încearcă să escaladezi măcar zece metri de stâncă, beţivanule!

— Cum, eu? se miră Teo.

— Omule, dar cine?

— Cum cine – dar se înţelege că tu – tu eşti cel care va deschide pârtia. Tu, sportivul, aventurierul, performerul, hipnotizatorul, supraomul. Şi, să nu uităm, vinovatul.

— Vinovatul?

— Da, Xilliphant. Tu te-ai purtat cu manşa avionului ca un cioban cu bâta lui de rezervă, Te-ai jucat cu avionul! Acum, scoate-ne de aici, Xill!

— Mai întâi am să te strâng de beregată, rosti moale Sergiu. Îl lăsă, se târî singur mai departe. Îl durea rău sternul, probabil lipsise foarte puţin ca osul să se înfunde, şi-n acest caz n-ar mai fi avut de suportat acuzaţiile lui Teo (şi poate ale celorlalţi – să vedem!) şi reîntoarcerea lui pe Pământ sub formă de şoim, condor sau aquilă ar fi fost grăbită cu cel puţin câteva zile. Dacă nu se va întâmplă nimic – şi n-avea ce să se întâmple bun – în şapte, opt zile vor fi cu toţii morţi de foame, frig, epuizare – dacă nu cumva se vor ucide între ei. Ceva rău în schimb existau şanse să se întâmple. Dacă vor fi găsiţi? Curtea marţială. Plutonul. Un dezertor oare mai are dreptul să spere că va reveni pe planetă sub înfăţişarea unei păsări?

Pipăi cu privirea pereţii de stâncă. Deasupra porţiunilor golaşe atârnau avalanşele. Se înapoie la epavă, ridică pătura. Cecilia sări la el, îl cuprinse în braţe. Balamela întoarse capul. La aparate, Fritz Hellermann nu ridică ochii. Cum arătau cu toţii! Însă, trăiau! Dar unde era Teo?

— Ceci! ai dureri?

— Xilliphant! Aşa că ne vei scoate de aici?

Privi ceasul – avea să se întunece curând – curios dacă pe îngusta fâşie de cer de deasupra lor are să apară cometa. Prima noapte. Cum naiba vor dormi?

„Aici postul de Radio Dacia Română şi Radio Moldova, transmitem ştirile excepţionale ale serviciului german...”

O scurtă pauză: se auzi distinct cum *speaker*-ul îşi drege glasul.

„Mesajul de Anul Nou către poporul german adresat de Adolf Hitler: Popor german, naţional-socialişti, naţional-socialiste, tovarăşi de partid!”...

Fritz Helermann comută frecvenţa aparatului. Prinse un post german. Sergiu se încruntă – dar în clipa aceea pilotul

„aliat” îl privi drept în ochi, atent şi enigmatic, cu o expresie absolut închisă. Ceclan şovăi schimbându-şi greutatea de pe un genunchi pe altul. (În epavă nu încăpeau în picioare).

Teo:

— Fritz are o rugăminte importantă.

Sergiu pipăi *Walther*-ul său, prins la spate, în cureluşă. Cu toţii posedau şi ei armele lor ofiţereşti – la o adică se putea organiza un duel pe cinste, doi contra doi, trei contra unu, unu contra trei. Alte variante nu-i veniră în minte. Eventual patru contra *X*?

— Fritz cere permisiunea – ţi-o cere ţie! – oare de ce? – de a lua carnetul de bord al avionului.

— Să-l ia! Tot ce ne mai lipseşte mai e un cronicar. Dar avertizează-l să pună acolo adevărul!

— Tu şi aşa nu pricepi ce va scrie.

— Am un interpret. Şi acum, roagă-l să ne distreze cu o muzică.

— Dar n-ai adus cu tine xilliphantul, Xilliphant?

Xilliphant nu răspunse.

„După emisiunea Artişti Tineri în Studio – d-ra Rozalia Burlacu la harpă şi dl Theodor Carabiberi, voce – vom transmite dansuri vechi germane, orchestra Radio, dirijor Theodor Rogalski.”

In timpul emisiunii, crainicul transmise pe neaşteptate un comunicat al poliţiei: Faimosul spărgător Lică Wolf, supranumit „Lostriţă”, supranumit *asul gurii de lup*, condamnat la moarte, a evadat iarăşi azi la amiază din arestul curţii marţiale. Semnalmente, etc. Un comunicat publicitar: De Crăciun la „Alhambra”, *Văduva veselă* cu Ion Dacian şi un strălucit ansamblu. Tot la „Alhambra”, Radu Beligan şi Marcel Anghelescu în *Nu mai beau*. După Radiojurnal, ascultaţi concertul fanfarei batalionului de Gardă Regală, iar apoi Universitatea Radio.

În acest interval, târându-se de colo-colo, Fritz Hellermann realizase încă ceva: reuşise să scoată ulei din motor, improvizând cu ajutorul unei cutii de conservă o lampă care, ce e drept, mai mult făcea întuneric decât lumină.

Învelit până la bărbie cu şuba şi cu foaia de cort, faţa lui Bala răsărea ca o floare diformă, pe marginea unui coşmar. Xill: poate că într-adevăr nu e vorba decât de un coşmar. Dilema e că uneori nu ştii care latură a existenţei e cea reală, visul ori starea de veghe. Poate că nici una dintre ele. O a treia stare. Moartea, poate? Teo! Unde e Teo? Nu, nu-mi pot stăpâni această curiozitate macabră. Teo, aici erai? la carnetul de bord. Vreau să ştiu, vreau neapărat să ştiu, cu ce cuvinte a scărpinat „aliatul" hârtia aceea pură.

În carnetul de bord, Fritz Hellermann notase, în glumă? sau din pedanterie? aspectul meteorologic al nopţii, al dimineţii, al zilei. Folosise termeni exacţi. Urma o descriere a accidentului – Sergiu deveni atent. În condiţiile lipsei de vizibilitate, a furtunii, a unui teribil curent descendent, avionul *Honduras-Fokker T-LL* pierduse înălţime; nu mai putuse fi redresat. Cauzele: avariile provocate de tirul celor două *Messerschmitt*-uri „G" la profundor, direcţie şi la unul din motoare care în momentul critic slăbise sub limită. Furtuna a izbucnit pe neprevăzute: adevărat ghinion, în alte condiţii traversarea muntelui ar fi izbutit. (În sfârşit şi o urmă de sentiment! gândi Xill). Apoi: În accident a pierit Hildegunde Walther; fără altă observaţie cu privire la *x 1*. Mai departe se făceau scurte aprecieri asupra „avariilor personale" ale fiecăruia. În dreptul numelui său, lăsat la urmă, „aliatul" pusese o entorsă de gradul al treilea" (ce o fi înţelegând prin asta?) a piciorului stâng, şi contuzii superficiale. Ultimele două cuvinte din jurnal erau de-a dreptul enigmatice: SUNTEM OBSERVAŢI!

— Întreabă-l ce reprezintă – ce reprezenta pentru el Hildegunde.

— Nu! Nu-l întreb, orice mi-ai face. Nimeni nu poate fi

obligat să spună mai mult decât vrea.

— Aşa e, acceptă Ceclan. Întreabă-l în acest caz ce înţelege prin „suntem observaţi”?

— Acolo sus pe terasă, explică Hellermann.

— Dar a fost un animal. Un lup...

— Exact. Nici nu afirm altceva. Putem fi observaţi şi de un animal.

Xill: Nu ştiu ce anume mă şochează în această afirmaţie. Este poate fisura lipsă care m-ar duce mai departe. Şi-l înţeleg. Să descopăr patologicul din el. Şi în momentul acela îl auzi pe Hellermann spărgând între dinţi o bomboană.

„Radio România, Radio Bucureşti, ora douăzeci, patruzeci şi cinci, publicitate. LARA asigură o piele catifelată, dulce. Noul tratament al gripei, medicamentul miraculos – DYSCHELL...

III

Durerea ce-i înţepenea umărul drept era totuşi suportabilă. Comparând-o cu alte momente ale vieţii sale, putea fi clasificată printre cele „binevoitoare”. Atâta doar că din cauza nemişcării, braţul înţepenea, furnici de gheaţă începeau să urce şi să coboare pe căile lor misterioase, iar dacă încerca să-l mişte, i se părea că aude cum scârţâie şi trosneşte clavicula. Îl necăjea un gând; la Corpul 4 Aerian sunt dat dezertor de patruzeci şi opt de ore. Îl necăjea, poate şi mai mult, un colţ ascuţit de unghie – la arătătorul stâng – care se agăţa de orice. Oare printre obiectele recuperate nu exista şi forfecuţă? Dar nişte creioane

colorate bune de ascuţit? Privi ceasul, şase şi un minut. Şase-unu, poartă „alături de casă”. Ah, da, iată şi două lanterne, în stare de funcţionare, lanterne puternice folosite de SS când caută ştiu ei pe cine – vor trebui păstrate pentru momentele extreme când – când ce?

Din nou se simţea investit în rolul de şef. Era răspunzător dacă nu cu salvarea, măcar cu menţinerea unui nivel de demnitate până la ultima secundă a vieţii.

Dar acest gând îi traversă mai târziu, în timpul nopţii când, sub foaia de cort, Cecilia îşi strecură mână şi încercă să-l mângâie. Tot atât de bine s-ar fi putut apropia de Teo, dar ea îl prefera sau, naiba ştie, poate cu stânga îl pipăia şi pe acela, fiindcă îşi făcuse culcuşul între ei amândoi.

Un nivel de demnitate în faţa morţii. Pentru Xill avea o imensă însemnătate. Cât de simplu e să-ţi propui. Dar cum te vei comporta cu adevărat nu ştii, fiindcă n-ai murit încă niciodată. Straniu, straniu gând: dacă pieri nedemn, n-ai să mai poţi reveni peste o sută de ani, peste o mie, sub înfăţişarea unui condor...

Ocupase punctul cel mai expus frigului (deşi nici în epavă nu se sufocau de căldură!), către linia unde *Honduras*-ul se frânsese în două. Aici îl surprinsese accidentul pe câinele lui Lothar Horst, iar Hildegunde pierise din cauză că scaunul comandantului (al lui Ceclan deci) îi sfărâmase pieptul. Femeia şi câinele fuseseră puşi sub zăpadă alături. Părea normal.

Cecilia nu-şi găseşte astâmpărul în somn – sau poate nici nu doarme? – dacă aş pişca-o de nas, s-o trezească la realitate, dar de fapt la care realitate? – ea respiră accelerat, iar dincolo, Teofil sforăie. Dincolo de Teofil, Balamela sigur nu doarme, şi dincolo de Silviu, nici pe Hellermann nu l-a prins somnul – ori mai ştii? Pe Ceclan îl încearcă un gând păcătos: poate, dacă ar fi sigur că toţi ceilalţi sunt „plecaţi”, n-ar refuza-o pe Ceci. Ca să scape de ea, iese de sub şubă, de sub foaia de cort şi din „adăpost”.

Focul lor prăpădit s-a stins, acum e ger. Cât vor mai rezista? Trei zile? Balamela, oricum, nu poate fi scos de aici, chiar admiţând că ceilalţi ar reuşi prin miracol să se caţere pe stâncă. Din fericire şi din nefericire, Silviu are asupra sa revolverul.

Nici cometa nu se vede, nici luna, probabil se plimbă undeva dincolo de pereţii negri căptuşiţi cu polei şi dungi subţiri de zăpadă, ca nişte ironice indicatoare către direcţii imposibile. Totuşi, o văpaie ireală ca de pe alt tărâm (tărâmul de unde oamenii revin pe pământ cu aripi de condor) pătrunde prin fisura cerului până jos şi, după un mic interval, începi să distingi împrejur. Xilliphant are un fior: nu e singur! Hellermann nici el nu poate dormi. La foarte mică distanţă se profilează movila-mormânt a Hildegundei. Logodnică, fiică, sau o cunoştinţă întâmplătoare? Ar trebui să-i pregătească un mormânt veritabil, dar cu ce să scormonească pământul îngheţat? Ceclan alungă acest gând, el însă revine singur, ca un câine, umil, dar insistent. Să-i pregătească o groapă adevărată? Dar – nu poate alunga evidenţa – cum ei vor muri pe rând, cine va avea grijă de ultimul?

Înapoi la prima idee. Voi înjgheba mâine ceva care să semene cu o cruce – dar cum să comunice hotărârea sa „aliatului”, care a rămas de cealaltă parte a epavei şi contemplă fâşia de cer de deasupra – drumul către Nord.

Acum, Ceclan ar dori să-i vorbească „aliatului”. Probabil nu pentru a-l consola. Pare un tip ce n-are nevoie de cuvinte. Să-i vorbească aşa, pur şi simplu, dar, îndesând în pipă un rest de tutun, simte că din motive absolut neclare, o comunicare între el şi Hellermann e la fel de imposibilă ca între un bloc de porfir şi unul de sare, – şi încă nu se ştie, poate că moleculele moarte au un grai viu al lor. Imposibilă ca între o rădaşcă şi un greiere. Nu se ştie, cu atât mai vârtos!

N-au ce să-şi spună. Doi oameni, de pe aceeaşi planetă,

prinşi în aceeaşi capcană, ameninţaţi de aceeaşi moarte, nu au ce să-şi splină. Civilizaţia! Doi canibali din arhipelaguri diferite tot ar fi încercat să comunice între ei, măcar prin strâmbături!

Măcar de m-ar înjura, gândi Xilliphant. Dar de ce nu încep eu? De ce nu pot?

CAPITOLUL ZECE

I

Care e adevărata problemă? Poate că gradul de responsabilitate al lui Xilliphant. Oricâte viraje ar face – de acest gând nu poate fugi. Tunel fără sfârşit, marcat la intervale cu false jaloane care anunţă capătul. Ori, capăt nu există

Mai concret. Problema numărul unu: Silviu Balamela.

Numărul doi: responsabilitatea.

Despre problema numărul doi, poate sta de vorbă cu problema numărul unu, însă nu şi invers, problema doi e abstractă, nu vorbeşte, nu poţi face cu ea conversaţie.

Atunci să discutăm cu numărul unu despre numărul doi (aş ascuţi un creion colorat!), dar cum poţi filozofa pe o temă atât de morală cu un om istovit şi lipsit de orice şansă, de orice speranţă? Trebuie amânată discuţia – dar pe când? Peste trei zile, sau poate peste cinci, Bala va trece în perioada când aştepţi să revii ca pasăre, deşi poate dorinţa lui e alta. N-o cunoaşte. Şi nici amicul său Bala n-o ştie pe a sa. Ceclan e şi egoist, pe lângă faptul că e mincinos, unele poveşti, unele dorinţe ale sale le păstrează numai pentru sine.

Peste vreo trei zile, peste cinci? Cum poţi fi atât de optimist? Xilliphant nu amina nimic! Nu amâna! Mâine dimineaţă – dacă va mai exista o dimineaţă de mâine – are să-i gonească afară din adăpost pe toţi ceilalţi – de vor mai

fi în stare să se mişte – şi are să-l provoace la discuţie pe vechiul său amic. Adevărata mea imagine, medita Ceclan, nu corespunde cu profilul ce mi l-au desenat alţii, însă, o, tu, vanitate!, eram flatat că mă consideră un „tare”. În realitate, ce însemnă om „tare”? Nu sunt tare, aş fi dorit să fiu, dar, mai ales, aş fi dorit să fiu serios, echilibrat, înţelept. Cine ar crede?

Ciudat.

Şi ca dovadă că, dacă nu sunt serios, cel puţin fac eforturi să fiu, e faptul că întotdeauna am încercat să înţeleg. Trebuie, trebuie să fac un salt în adâncime, să pătrund în minţile acestor oameni care m-au dus şi pe care i-am dus la DEZASTRU.

Ce am urmărit, acceptând, în cele din urmă (fiindcă m-am opus!), acest salt în gol, drum în neant, în imposibil, în dizolvare? Eu, un om mândru, am acceptat fuga. Ba nu: FUGA. Ba nu: MAREA FUGĂ!! Nu frontul l-am părăsit (războiul acesta nu e al meu), ci am vrut să las în urmă, să întorc spatele pământului ăsta chinuit, căruia îi datorez existenţa, viaţa... Adevărata dezertare e asta MAREA DEZERTARE.

În faţa mea e moartea şi, vag de tot, speranţa şi visul. Dar înainte de toate, probabil, nebunia... Sunt eu, în acest caz, un om tare?

Xilliphant se duse la culcare (să sperăm că suedeza doarme!), strecurându-se sub foaia de cort se ghemui îmbrăcat lângă ea: a treia problemă, Cecilia, Fritz Hellermann a patra, Teo, a cincia, mereu la urmă, bietul! Hildegunde ar fi fost a şasea. Acum ea e singura problemă cu adevărat rezolvată.

Alte întrebări... Cum te poţi căţăra pe stâncă, pe înalţii pereţi lunecoşi, fără echipament: corzi, pioleţi, pitoane, scăriţe, colţari, şi mai ales cum poţi face ascensiuni – când abia te poţi târî? Pe ce rază va fi căutat avionul fugar şi

„doborât”? Vor trimite şi în munţi echipele? A fi sau a nu vi salvat? Curtea marţială şi plutonul, sau moartea prin foame şi îngheţ!

Curtea marţială, pentru el, pentru Bala, pentru Teo, fără îndoială pentru „aliat”. Fffff... oc!!! Jalnic prăbuşit, cu o cârpă neagră împrejurul ochilor. Cecilia însă – Cecilia n-ar avea nimic de suferit. Ea ar avea dreptul să scape din acest „crater”...

Cecilia! O imperceptibilă mişcare din direcţia ei îi dirija pe altă cale gândurile, Cecilia e pe cale de a adormi – o ştie din mişcarea degetelor. Dactilografiază... Dacă i-ar vedea mâinile, poate ar încerca să priceapă ce mesaj transmite, şi cui, prin recompunere de poziţii. Fiecare literă corespunde unei anumite poziţii. Utopie. Dar în fond, de ce utopie? Poate că în felul acesta, Ceci intră în legătură cu stafiile nordice ale strămoşilor ei de viţă regală...

Doi ianuarie. Tusea lui Teofil zguduie bârlogul, îi trezeşte – Xilliphant se uită la ceas. Mişcarea mâinii stângi declanşează un lanţ de suferinţe în tot trupul. Oare se va mai ridica în picioare? Ce fac ceilalţi? Teo e viu, morţii nu tuşesc. Bala?

— Teo, ia o aspirină, avem.

Teo mormăi că bine, va lua medicamentul, măcar pentru a face figură onorabilă în faţa plutonului de execuţie. Acelaşi gând... Încă nu băuse, starea lui de spirit era neagră – totuşi, amintind de pluton, arăta ca speră în continuare să iasă din văgăună. Se vor salva, sau vor fi salvaţi, scoşi. Salvatorii au să le arunce de sus aripi, iar ei se vor înălţa în văzduh, vor pluti peste buza prăpastiei – hei! şi în felul acesta poate îşi vor continua drumul spre insula Comoarei, a Coroanei. Eu, nu, gândi Xill. Dar atunci, ce voi face?

Se ridicau din culcuşuri, de sub şubele groase. Se auzeau oasele pârâind. Ora micului dejun, Radio România, Radio Bucureşti şi postul Dacia Română – ştiri – Rador anunţă că,

în anul 1943, germanii au scufundat un vas purtător de avioane, şase crucişătoare, şaizeci şi trei distrugătoare, optsprezece submarine, trei corvete, cincizeci şi şase vedete rapide inamice. Au fost grav avariate cinci crucişătoare şi zece distrugătoare. Spărtura de la Nord-Vest de Reciţa a fost închisă. Un fenomen de moarte aparentă – la Orchies – Franţa. Semnalul pentru marea contra-ofensivă germană încă nu a fost dat. Ilie Petrescu îşi pune titlul în joc în faţa lui Petre Pop. Ordinul de zi adresat aviaţiei de mareşalul Goering şi marinei militare de către marele amiral Doenitz. Agenţi ai brigăzii a III-a judiciară l-au arestat pe Marin Roşu, zis Carcalete, şi se află pe urmele lui Lică Wolf, condamnat la moarte, evadat. Distribuţia cărnii în Capitală pentru Bobotează şi Sf. Ion. Bolşevicii atacă la Berdicev. Berlinul bombardat din nou. O nouă INSULA din Adriatica ocupată de germani. La nord de Kirovograd, un grup de bolşevici a fost încercuit şi nimicit. Marele succes *Într-un ceas bun*, la Savoy, prezentat de compania Cărăbuş, cu Vasilache, Tanţi Căpăţână, Neamţu-Ottonel, Nae Roman.

Cântă orchestra Societăţii de Editură, voce Liana Petrică şi Petre Guşti. Ora opt închiderea emisiunii. Fritz Hellermann încercă să treacă pe frecvenţa aerodromului Tx-X, dar fie că emisia lor era prea slabă, fie că aceia făceau pe misterioşii şi tăceau. „Aliatul” prinse Berlinul şi apoi trecu în carnetul de bord ştirile „oficiale” transmise de acest post.

— E stupid, se zburli Ceclan. A dezertat din aviaţia Reich-ului, totuşi ascultă cu sfinţenie Berlinul. E scrântit – comunică-i din partea mea.

Teo negru, protestă:

— Nu-i comunic! Lăsaţi-mă în pace.

Cecilia se strecură din epavă ca un animal şi se duse până în partea cealaltă a văgăunii, la coada avionului, transformată în toaletă.

— Cum merge? întrebă Xilliphant. referindu-se la piciorul

betegit al lui Bala.

— Cum a mers? întrebă Bala, referindu-se la noul „tur de orizont” efectuat de bărbaţii mai mult sau mai puţin teferi – deşi, din expresia feţei lui Ceclan reieşea situaţia suficient de clar.

— Un diedru! spuse Xill.

— Cum? Diedru?

Scofâlcit, neras, vânăt, Bala făcu tentativa de a se ridica în coate.

Mă ce urât e, ce respingător – şi desigur pute, el care nu poate suferi mirosurile tari, gândi cu jale Xilliphant.

— Hai, scoate-mă afară, Xill.

Trebuia scos ca să-şi facă şi el nevoile. Iar după ce evenimentul acesta se întâmplă, iar Xill îl instală înapoi în culcuş, Bala încercă să se scuze că-l supune unei asemenea munci neplăcute – neplăcută pentru Ceclan şi atât de umilitoare pentru el! Xilliphant mormăia: suntem oameni de front, ce dracu – lasă! şi asculta să audă dacă oasele, imobilizate cu aţele smulse din corpul epavei, nu cumva scârţâie la capete...

— Diedru ai zis? E o înjurătură?

Silviu Balamela era omul humorului involuntar.

— E un termen întrebuinţat de ăştia... fanaticii ascensiunilor. Porţiunea pe care am tatonat-o s-ar numi, cred, baza unui diedru.

— Uitasem că ai făcut şi alpinism!

„Şi alpinism!” Umblase prin munţi, dar alpinismul veritabil, cel „tehnic”, cum îl numea cu un vag dispreţ, nu-l interesase. Bala vorbea în continuare:

— Un adevărat noroc pentru noi că eşti alpinist, Xill! Nu e aşa că ne vei scoate de aici? Ce e cu diedrul?

— O-o! Nimic. De am reuşi să ne săltăm vreo sută de metri pe unul din pereţi, am fi ca şi... (avea chef să spună: ca şi în faţa curţii marţiale) liberi.

— Splendid. Va fi uşor, nu? Şi?

— Şi, nimic Am izbutit o escaladă formidabilă de vreo şapte metri şi am lunecat. Gata să-mi frâng puţinul care mai e întreg în mine. Şi deodată, brusc scos din minţi în încrederea exagerată, absurdă pe care o manifestau cu toţii că el îi va salva, Ceclan zbieră de se auzi şi afară: Ce dracu! Ascensiuni cu o singură mână validă, şi încă cu stânga?! Nătărăilor, obişnuiţi-vă cu gândul morţii! Cei care nu cunoaşteţi rugăciuni, învăţaţi-le cât nu e târziu.

Şi voi să iasă. Dar Bala îl reţinu, jalnic:

— Cum, Xill; tu nu mai încerci nimic?

— Câtă vreme mai respir, încerc, caut – dar care-s şansele? Un om cu braţul întors pe dos, să zicem că acesta-s eu, altul cu un picior care numai îl încurcă, fac aluzie fină la tine, pot să iasă de-aici doar dacă-i ia Dumnezeu în palma sa caldă, sau dacă-i trage de păr.

Bala-şi resfiră cu degetele şuviţele rare.

— Mi l-ar smulge şi tot nu m-ar scoate de aici. Cade din ce în ce mai rău!

— Să nu-ţi fie teamă. Cât mai ai de trăit, n-ai să cheleşti de tot! Balamela se zgârci, plimbând prin faţa ochilor degetele murdare, cu firele smulse de păr lipite de ele.

— Nu mai am mult?

Mirându-se de cruzimea sa inutilă, Xill confirmă. Nici unul din ei nu mai avea mult. De-afară, glasul Ceciliei izbea în carcasa *Honduras*-ului, dându-i rezonanţe îi arunca lui Teo cele mai neruşinate învinuiri, iar Teo nici nu apuca să răspundă.

— Tu auzi? Înainte de a crăpa, îl consola Xill pe Bala, mai întâi ne vom pierde minţile. Nu ştiu dacă să mă tem sau să mă bucur de această variantă.

— Mă Xill, mă... Dacă ne lăsăm ciolanele aici, tot vom fi consideraţi dezertori?

— N-nuuu, nuuuu.. Vom căpăta post-mortem *Medalia Marilor Prăbuşiri*...

II

Afară cearta îşi schimbase cursul. Acum, Teo îi spunea Ceciliei... Şi-i spunea atâtea, că şi ea rămase mirată. Târându-şi piciorul, Fritz Hellermann umbla încolo şi-ncoace, cu ochii stinşi, visând poate la o bomboană de ciocolată fină.

Bala îşi duse palma la gură şi respiră în ea, să vadă cât de tare îi miroase. Xill se strâmbă – el renunţase la experienţa asta.

— Sergiu! Totuşi! Dacă am lua contact radio cu ei? Poate scăpăm doar cu degradarea şi cu batalionul disciplinar?

— Eu personal n-aş suporta degradarea degradării, şi cu atât mai puţin batalionul disciplinar. De altfel, nici vorbă de aşa ceva. Zidul şi perdeluţa neagră la ochi, aşa ne trebuie! Unde, şi de ce am pornit noi, amice? Nu, nu, nu te învinuiesc – la ce mi-ar folosi?! Te întreb numai... Hm! Poate tu visezi să transmitem către aerodromul Tx-X: „aici sunt cei care v-au şterpelit *Honduras*-ul, trimiteţi ajutoare, friptură, halva şi o ladă cu şampanie”!?

— Cine ştie! Dacă am fi în stare să transmitem un astfel de mesaj, ne-ar graţia!

— Prostule! Milităria n-are humor!

— Dar militarii au.

— Aşa nu ajungem nicăieri, Bala.

— Ajungem Xill. La ultima soluţie. Mai e una.

— Eşti nemaipomenit. Care?

— Cea mai simplă, revolverul

Afară scandalul contenise. Teo fredona printre dinţi *Iubito cu degete lungi...*

— Ce armă ai? întrebă Ceclan.

— Aceeaşi. O cunoşti.

— Nu-mi amintesc – ia să văd!

Rănitul se scotoci şi îi întinse revolverul fără a bănui ce urmează. Sergiu cântări scula în palmă şi o ascunse într-unul din buzunarele pantalonilor de piele,

— Ce naiba faci?

— Uite ce. Deschide urechile, sau instrumentul care-ţi foloseşte la auzit – în principiu nu mă declar împotriva acestei originale ultime soluţii şi cred că până la urmă tot ea are să ne salveze (dacă nu ne pierdem minţile mai înainte – cine ştie, poate asta e o soluţie mai straşnică, se spune că nebunii sunt fericiţi) – dar – Sergiu înghiţi saliva amară, nodul lui Adam circulă pe gâtul neras – dar eu sunt şeful, şi eu port răspunderea acestei penibile tentative... Voi aşa aţi decis, nu eu am ieşit în faţă declarându-mă conducător. Deci, eu voi decide când are să aibă loc ultimul duel.

— Durerile mele se vor agrava din ce în ce.

— Şi ale mele. Ale tuturor. Şi vom fi din ce în ce mai flămânzi. Mai îngheţaţi. Are să tacă şi aparatul da radio. Are să vină peste noi avalanşa! Nici măcar nu vom avea forţa de a ne întreba: ce căutăm noi în INSULĂ?

— E mai demn să mori lucid, de un glonte tras de propria-ţi mână.

Ceclan tremura.

— Demnitatea la care te referi mă preocupă şi pe mine. Demnitatea mă obligă acum să explic; DE CE am plecat – ba nu, de ce am vrut să plecăm? Te rog! Ajută-mă, Silviu, să trăim cât mai este posibil! Te rog!

— Totuşi, tu speri în ceva?

— Mă! În nimic real. Înţelegi? Vreau să mai trăiesc aşa de amorul artei, câteva ore, câteva zile, să mai stau un pic faţă în faţă cu conştiinţa mea. Nu-l acuz pe Hellermann. Dar noi? Trepăduşi, sau părinţii noştri...

—Dar tu crezi în Dumnezeu?

— În apropierea clipelor supreme – mai ştii? Să mai văd!

— Dar de ce să trăim cu orice preţ?

— Nu prea pot să explic, răspunse Xilliphant. Poate în asta constă demnitatea noastră – să rezistăm cât mai mult. E simplu să mori, să pleci. Mai dificil e să rămâi. Am vrut s-o ştergem în insula Comoarei, a Coroanei, fiindcă ne era greu să rămânem. Acum vom plăti. Trebuie să plătim! Trebuie! Locul nostru, amice Bala, era aici. Acum, am pierdut şi acest drept!

Pătura se ridică; Cecilia.

— Despre ce conversaţi?

Îşi pusese pe frunte o coroană strălucitoare din fire de staniol. Sigur, era staniolul pe care-l luaseră în vederea zădărnicirii reperajului radar. Uitaseră să-l folosească!

— Sunt frumoasă?

— De unde ai cules argintul acesta?

— De-acolo... arătă Ceci o direcţie oarecare. Îmi stă bine? Sergiu! Ai un medicament pentru mine – mă doare rău aici – îşi ciocăni fruntea.

— Sper că nu te-ai îmbolnăvit!

— O, dar n-am nimic, cred că mă doare capul... de durere de cap...

III

Mi se spune „suedeza”.

Mă numesc Cecilia Vidraru-Olaffson.

Am talentul de a-i păcăli pe bărbaţi.

Bărbaţii nu ştiu să mă păcălească însă, şi cred că plăcerea mea de a-i juca e o răzbunare transmisă prin sânge de la vreo străbunică ce a avut de suferit de pe urma iubirii.

Aşa presupun.

Jocul de-a nebuna este captivant, dar care e ţelul? Dar dacă acesta e primul semn al nebuniei reale? O-o, dar nu poate fi numai atât – eu vreau să-i derutez pe aceşti bărbaţi (mai ales pe Xill!), să le încurc în aşa hal gândurile, ca nu cumva să le treacă prin cap că aş fi principala vinovată. (Fiindcă sunt!)

E frumos aici. Am avut o „aterizare" interesantă, călătoria s-a încheiat nesperat de bine – fie uşoară ţărâna pe sânii bietei Hildegunde – ea a fost preţul călătoriei către insula Comoarei. A Coroanei, vreau să zic. Şi vreau să zic: fie zăpada uşoară pe sânii sărmanei Hildegunde, fiindcă ea sub zăpadă stă şi doarme, sub zăpadă numai, pământul e prea tare pentru a săpa mormânt. Morminte, înţelegeţi ce vreau să spun. Hildegunde? Am ghicit de la început că e vorba de o femeie şi, pe când aşteptam pe întuneric la marginea pădurii momentul decolării, am prins-o de braţ şi am purtat o conversaţie plăcută. Eu îi vorbeam despre INSULA. Îi descriam insula Coroanei. Îi spuneam că după ce vor muri unchii şi mătuşile, am s-o amenajez după poftele mele. Ea, Hildegunde, îmi răspundea nu ştiu ce – vorbeam limbi diferite. Totuşi ne înţelegeam. Exista comunicare între noi. Păcat de ea – deşi, simt, mi-ar fi fost rivală de temut!

Sunt nebună după bărbaţi: îi păcălesc, dar îmi plac. Îl pisez pe Ceclan: Sergiule, de ce îţi zice ţie Xilliphant? deşi ştiu foarte bine de ce. Fiindcă ştie să cânte la xilliphant. Îmi place să-l spionez. El face parte dintre bărbaţii mai greu de păcălit, după părerea mea, e un fel de criminal. Azi-noapte a ieşit din bârlog împreună cu Fritz. Ce au pus la cale? Ce şi-au vorbit? În ce limbă? Nu pot avea încredere în nimeni, trebuie să pândesc neîncetat. Ce poate să însemne Planeta Trandafir Negru? Un cod?

Ideea călătoriei spre insula Comoarei a fost a mea.

Până şi harta continentului, a mărilor nordice, eu am procurat-o. Harta s-a pierdut la „aterizare". Cum voi mai

găsi drumul către INSULA? Uneori mi-e teamă. Aş fi preferat ca nemţoaica să fie alături de mine. O prăpastie, totuşi, între femei şi bărbaţi. Cred că ne iubim, dacă ne iubim, din ură. Pentru Hildegunde n-a plâns nimeni. Nici o lacrimă n-a înroşit zăpada, în afară de lacrimile de sânge ale nemţoaicei. Nu există o oglindă. Nu mă pot pieptăna. Decad cu fiecare oră. De ce nu se grăbeşte Xill să ne scoată de aici?

— Ceci, zise Bala, cu un fel de duioşie în ochii mici şi depărtaţi, între care parcă lipsea ceva (îşi amintise de cele trei surori ale sale, Mimi, Stela, Liana, toate urâţele, gospodine şi nefericite în amor), Ceci dragă, nu-ţi consuma rezervele de energie. Vorbind, simţea propriul miros dezagreabil al gurii. Are să fie din ce în ce mai rău. Ah, nefericit voiaj! De ce nu l-aş fi îndemnat eu pe Sergiu! MARELE ZBOR! MAREA EVADARE!

— Te apasă sentimentul culpabilităţii?

— Vorbe! Sentimentul culpabilităţii?! Da. Xill ţine cont de părerea mea totdeauna.

— Îmi pare bine – şi degetele Ceciliei, dintre care trei însângerate, dănţuiră pe genunchi. Încântată să mai împart vina cu cineva.

— Tu nu ai nici o vină. Inconştienţii nu pot fi vinovaţi.

— Bala, nu crezi că mă jigneşti?

— Doamne, Ceci! Suntem dezertori. Plutonul de execuţie s-a şi aliniat...

— Oh, dar voi n-aţi dezertat, dragii mei! Aţi încercat doar un zbor către insula Comoarei.

— Care insulă?

— A Coroanei – mereu le încurc! Cine a zis că sunteţi dezertori?

— Mă întreb Ceci, unde e la tine frontiera dintre prefăcătorie conştientă şi tâmpenie naturală?

Fără să se supere, Cecilia răspunse:

— Vai, dar nu e nici o frontieră, ambele se conjugă.
Un răspuns al dracului de interesant, gemu Baia.

Cu ideea sfârşitului suntem mai mult sau mai puţin obişnuiţi – cred că mai mult decât mai puţin. Orice aviator de război o are în sânge, sau ştiu eu unde? O are, asta e. Pentru om, aripa este un artificiu care costă. Trebuie plătit – preţul nu se discută – nu te târguieşti. Poţi trăncăni cât vrei despre civilizaţie – omului nu-i şade bine în aer, nu e mediul său firesc, e un musafir acolo, locul lui e jos, pe pământ, adeseori în glod. Musafir e şi pe suprafaţa planetei, şi în glod, dar cu oarecari drepturi. Aici mai merge să te târguieşti. În văzduh, nici un drept. Tolerat, acesta e cuvântul. La trecerea avionului, păsările aruncă o privire ostilă – aţi observat, domnilor colegi? Nu le convine. E spaţiul lor. În pământ, e locul unde nu eşti musafir şi te bucuri de toate drepturile.

Xill: şi totuşi, de la oarecare înălţime, să zicem de pe Terasa Lupului, jalnicul nostru grup (trei bărbaţi, cu figuri înfiorătoare) ar putea fi confundat cu orice – cu trei păsări mari care, sosind din trei direcţii străine, au ţinut să se cunoască... Şi vor reuşi să se cunoască ele, păsările, mult mai bine, într-o clipă, dintr-un croncănit, decât noi, oricât am rămâne aici împreună, oricât am vorbi.

— Sunt urmele unui animal, traduse Teo, inutil, întrucât Sergiu observase şi el traseul precaut ce ocolea epava. În timpul nopţii avuseseră un „mosafir”. Şi iată, cu ocazia asta, Fritz Hellerman se dezlănţui – în felul său. Vorbea schimbând greutatea de pe un picior pe altul, faţa i se schimonosea de durere când se lăsa pe stângul, revenind imediat pe laba teafără, şi atunci o tainică bucurie îi inunda ochii altfel inexpresivi, obrazul verzui şi murdar. Vocea suna iarăşi aşa cum o cunoscuse Xilliphant în prima seară acasă la Teo, ca şi cum s-ar fi exprimat într-o limbă latină dintre cele mai melodioase – şi vorbea despre ce? – nu se ştie,

fiindcă Teo, plictisit, renunţase să traducă, i se părea neesenţial. Poate „aliatul” se lansase într-o sentimentală divagaţie asupra pădurilor din jurul orăşelului său natal pe unde umblase mult, împreună cu fratele mai mare Hansi şi cu alţi băieţi, familiarizându-se cu ecourile, traseele, vizuinile codrului. Despre amprentele ce se înşirau mute printre picioarele lor nu ştia încă ce să zică. E pesemne un altfel de animal.

— În orice caz, ar trebui să-l vânăm, observă la urmă Teo, acru.

În dosul unui cioc de stâncă, urmele deveneau neclare, se pierdeau pe neaşteptate. Xill: Da, şi-a desfăcut aripile şi s-a ridicat la cer. Era probabil un lup-pasăre. Apoi: cum o fi decurs percheziţia – sau cum s-o fi numind în astfel de cazuri – la mine acasă? Ce va fi zis Olimpia despre „curajosul ei unchi”? Ce va zice Radu (fratele mai mic, din alt oraş)? La clubul Piloţilor Vânători, sau la escadrilă: Deh! va să zică acesta e Xilliphant!! Care dintre bunii prieteni va avea curajul să ridice un cuvânt în favoarea sa?

Acum, abia acum, într-adevăr, nici un orizont! Laşii, fugarii nu revin pe pământ ca şoimi, vulturi, condori. Ca şobolani revin, ca raci, ca şopârle. Dacă revin!

Pe Terasa Lupului se ivise iar întunecata umbră a sălbăticiunii. Teofil ridică revolverul. Mâna de beţivan tremura vizibil.

— Potoleşte-te. Nu-l nimereşti, în schimb poţi declanşa avalanşe...

— Pot declanşa ce?

— Avalanşe! Un fel de căderi de... şniţele, găluşte, fripturi...

CAPITOLUL UNSPREZECE

I

I se spunea Ionescu, acesta fiind chiar numele lui. Îi ziceau Mîşkin, contele Mîşkin, fiindcă în rolul „idiotului” repurtase nu cel mai strălucit succes al carierei, ci căderea cea mai răsunătoare. Porecla de Vampiru se adăugase după ce condusese o foarte scurtă perioadă, ca un satrap, „Trupa de Comedii şi Farse”.

Ionescu-Mîşkin-Vampiru gândi: ninge neverosimil de frumos!

Înţepenise în coate la fereastra largă, cu perspectiva spre pădure, spre orizontul căzut în larg semicerc peste munţi. Asemenea melancolice ninsori ar trebui interzise, dar cum?, ele pică peste noi spre întristarea spiritelor sensibile. Mie – cugeta „contele” – zăpada nu-mi oferă acel sentiment de puritate şi înălţare despre care ştie să trăncănească orice mediocru. Chiar şi în copilărie, primii fulgi mă întristau, întorcându-mi gândurile către un trecut pe care nici nu-l aveam încă. Iar mai târziu, când în spatele meu a început să crească timpul, mereu mai vertiginos, zăpada mă purta înapoi către un punct nedefinit, făcându-mă să regret ceva, nu ştiu ce, probabil totul. Acum, când în faţă nu mai e nimic, când tot ce a fost, tot ce a fost posibil să fie, s-a topit şi nu mai urmează nimic, chiar şi ninsoarea îmi dă tristeţe mai mică. Asta se numeşte moarte. Dispariţie de pe scena vieţii. Ca şi cum nici n-ar fi fost vreodată ceva. Oare a fost?

Alţi doi bătrâni prezenţi în salon îşi întrerupseră pentru o clipă partida de table. Corado Bagdazar strălucise cândva în teatrul romantic, iar eternul său partener de joc, Ioniţă Gasparoglu, fusese „regele comediei”. În „Casa de Retragere” mai existau încă cei puţin şapte sau opt foste „capete încoronate”... Acum, în toată vila răsuna clopoţelul doctorului Bercovici, care-şi chema „copiii” la exerciţii yoga, menite să le conserveze tinereţea...

Cei ce avuseseră norocul de a fi acceptaţi în „Casa de Retragere” (strict numai optsprezece locuri), completate imediat ce se elibera vreunul prin treceri în eternitate duceau un trai suficient de onorabil în comparaţie cu mulţi dintre confraţii care şomau în capitală sau provincie, sau care îşi jucau „rolul” pe front. Grigore Stamatiu-Salamandră, patronul milionar, şi el actor, se arăta încă generos cu milioanele sale bine acoperite în acţiuni solide la industrii pe care războiul le consolidase. De altfel şi Salamandră intenţiona să se claustreze la „Casa de Retragere”, alături de camarazi, după ce vârsta îi va fi tăiat îndeajuns dorul de scenă pe care se desfăta şi acum în roluri de june prim. Nu împlinise „decât” şaizeci. Ca totdeauna în astfel de situaţii, bătrânii actori, pensionarii „Casei”, îl bârfeau în toată clipa pe binefăcătorul lor, iar calificative precum „avorton al comediei umane” (?), „analfabet”, „cabotin fustangiu” erau printre cele mai blânde dintre cele care-l vizau...

— Te mai fac un marţi? întrebă Corado Bagdazar.

Ioniţă Gasparoglu răspunse: – Fie afurisit bucătarul John (pe numele său adevărat Ion Duşa). La el, soté-ul de morcov iese ca sosul de rugină.

Ionescu-Mîşkin-Vampiru se apropie de masa lor, lung, despletit ca o şuviţă de fum, cu un strat de mătreaţă mărunţă pe reverul hainei de catifea. Deşi slab la fizic, arăta sprinten – era dintre cei care veneau des la chemarea

clopoţelului lui Bercovici.

— Azi-dimineaţă toată pajiştea era plină de urme de iepure. Au devenit blânzi, e frig, nu prea au ce mânca. De-am deschide uşile ar da buzna peste noi.

— Ne-ar trebui o armă de vânătoare – făcu Gasparoglu. Iepurele poate fi preparat în şaptezeci şi opt de chipuri. Brillat-Savarin zicea că...

— Avem armă de vânătoare, zise Mîşkin-Vampiru, ridicând ochii mari, galbeni. Am găsit-o în pod, mai explică el Am scotocit podul în căutare de documente vechi, şi am dat de armă.

— Dar clădirea e nouă, de unde hârţoage vechi aici?

— Nu pricepi nimic, iubitule... Chiar şi-n podurile caselor noi se pot găsi documente vechi, e o regulă.

— Bun! Căutând hârtii vechi, ai găsit o armă ruginită. Şi?

— O armă? Un *bijou*. O „Purdy-Lame”, faimoasă firmă britanică, nu produce în serie, ci numai la comandă, pentru lorzi...

O transparentă pânză ostilă se ţesu între cei trei actori, altfel amici, când în salonul clubului păşi un ins zvelt, tânăr, mustăcios, ducând în cumpănire faimoasa armă „pentru lorzi”. N-ai fi zis despre noul venit că e bucătar, ci căpetenie de contrabandişti, spărgători, sau cam aşa ceva. Arăta bine. Şi puşca se prezenta excelent, strălucea, avusese dreptate Vampiru! Cu mişcări de expert, „contele” o frânse, verifică mecanismul percutoarelor. Corespundea. Bucătarul zâmbea, plin de ţâfnoşenie. Înfăţişarea sa suspect de virilă generase legende naive, cea mai circulată fiind că e agent secret, paraşutat de americani în munţi cu o importantă misiune. Nimic real în aceste născociri. Omul avea nevastă şi gospodărie în satul Miriştea Mică, la şapte sau opt kilometri de „Casă”, se purta ca un om paşnic şi folositor (e adevărat că funcţia sa îi crea nenumărate privilegii, între altele scăpase de armată prin relaţiile lui Salamandră) şi probabil singurul său cusur (în afară de cel ce o sedusese

pe Gerti, fiica „intendentei” – însă oare acesta e chiar un cusur?) era că în domeniul artei culinare se menţinea la un nivel de crasă mediocritate, având însă şansa că bătrâni actori, mulţi dintre ei gurmanzi cu experienţă şi cu apetitul încă intact, îl ajutau cu sfatul, cu fapta uneori.

— Arma e bună. Domnule „conte” (mustaţa lui Ion Duşa avu o şerpuire), plâng de ciudă că n-am găsit-o eu. Oare cum a ajuns în pod? Sper să mi-o împrumutaţi uneori!

Vampiru se ridică, îl luă de braţ pe John, îl antrenă spre un colţ al încăperii şi începu cu el o lungă şuşoteală. Bagdazar nu scăpă ocazia de a bârfi:

— E cam prea familiar „contele” cu bucătarii!

— Dar dacă, totuşi, aduce vreun iepuraş bun de pus în sosuri fine?

— Vax. Nu e în stare să nimerească un munte!

II

Pe Terasa Lupului, printre jnepenii rari, îi pândea o fiinţă – nu se ştie, hămesită, binevoitoare, sau curioasă? Sau, poate, o nălucire?

Veni seara. La gura epavei un foc trimitea spre cer şuviţa străvezie de fum, ca un semnal de naufragiu: Naufragiu pe o INSULA...

Încremeniră, străpunşi de acelaşi fulger. Prelung, diabolic de aproape, şuierul trenului isteriză văzduhul. Se auzi, după o tăcere, glasul lui Balamela:

— Xill! Ne spui o poveste cu trenul fantomă?

Descălţându-se (foarte greu, cu o singură mână), Ceclan îşi masă labele picioarelor cu zăpadă. Tuşind, Teofil se aşezase cu spatele la foc. Hellermann scoase o nouă

cantitate de ulei şi declară că motorul doi e aproape intact. Doar să faci contactul...

— Bună idee, spuse Teo, în nemţeşte. Un zbor pe verticală, direct în iad.

— Teo!

— Ce doriţi, domnule Ceclan?

— Ţi-ai pierdut bunul obicei de a face pe translatorul.

— Discuţia cu „aliatul" a fost particulară. Nu mă mai sâcâi!

— Teo! Transmite-i „aliatului" că, măcar din curtoazie faţă de majoritate, trebuie s-o lase mai moale cu Berlinul (e dezertor din armata Führerului!), că Bucureştiul e totuşi mai aproape!

Teo vorbi: – Fritz îţi reaminteşte, cu toată condescendenţa, că şi tu eşti dezertor! Te rog nu sări la el, Xilliphant!

— Avem cu noi o femeie care nu pricepe frumoasa limbă germană, şi care, deşi suedeză, preferă Radio România – aşa e, Ceci?

— Fritz zice că agenţia Rador e mai bine informată decât posturile noastre, care de fapt preiau ştirile lor. E mai bine să aflăm totul din sursă directă.

— Spune-i porcului de câine că n-am uitat cum pornise motoarele înainte ca noi să fi urcat în avion şi cum a vrut s-o şteargă singur!

— Ce ar fi fost dacă-i reuşea!

— Este vorba de caracter, Teo! Transmite-i că nu vreau să-l mai văd, să-şi instaleze tabăra, acolo, departe, la coada avionului, acolo e locul lui, acum imediat, să plece, altfel...

Teofil se apuca să urle, bătându-se cu pumnii, gata să lovească, nu se ştie pe cine, pe Fritz?, pe Ceclan?, şi zarva, nebunia stârnită din senin, se potoli greu, şi la intervenţia cui? A lui Balamela. Sprijinindu-se în umărul Ceciliei, se ridică şi trimise câteva înjurături neverosimile, sinistre, atât de puturoase că ar fi culcat pa pământ un trib de urangutani pe cale de a deveni pitecantropi sau cam aşa

ceva. Ce? – ţipa cu voce subţire, acum v-a găsit cheful de politică? Berlinul, Bucureştiul, ca şi alte importante capitale înoată în mocirlă – dar ce este mai grav e că ei, nefericiţii supravieţuitori ai MARELUI ZBOR, se află de asemenea până la gât în aceeaşi materie primă. Dacă le prisosesc energii, să le folosească pentru a înjgheba un nou MARE PLAN. Pentru a săpa un tunel, prin munte, prin pământ, până la insula Coroanei! Dacă nu până acolo, măcar până la cea mai apropiată pivniţă bine aprovizionată cu alimente! îşi încheie intervenţia cu un nou şir de sudalme, după care, aproape leşinat, căzu în braţele Ceciliei. Care ţipă şi ea:

— Are dreptate Bala. Ce mai mâncăm? Iată ultimul rest de pâine. Iată ultima bucăţică de margarina. Mi-e foame! Vreau acasă! Teo se repezi la ea.

— Acasă? Acasă nu ţi-a fost bine! Ţi-ai dorit o INSULĂ. Acum o ai! Serveşte!

— Linişte! Xill se sprijini în coate. Să nu ne certăm, mai avem ce mânca!

Xilliphant privi ceasul. Îşi aminti de pisica pe care o maltratase într-o noapte ce i se părea acum tot atât de îndepărtată ca şi INSULA Ceciliei. Biata pisică! Şi explică:

— Câinele. Vom dezgropa şi vom fierbe câinele.

CAPITOLUL DOISPREZECE

I

Şuviţa de fum se înclină pe direcţia lui Fritz Hellermann, se răsuci împrejurul lui ca o dendrită, trimise o scurtă ramificaţie în ochi, orbindu-l; „aliatul” îşi mută într-o parte scaunul improvizat, o lădiţă ce conţinuse proiectile trasoare, dar fumul îl urmă, lipicios, provocând observaţia cuiva: are noroc în amor! Hellermann continua să scormonească zăpada cu o creangă uscată, să molfăie una dintre ultimele bomboane.

Desenă în zăpadă o zvastică. Ia te uită! îl coti Xill pe Teo, dar imediat, neamţul trasă în jurul semnului nazist un cerc de obscură semnificaţie, şi atunci Teo îl coti pe Sergiu.

— Radio România şi postul Dacia Română – ştiri – Divizia a şasea cavalerie citată pe întreaga armată pentru acţiunile ce au dus la pulverizarea capului de pod inamic la sud de Kerci – Ion Antonescu, mareşal al României, Conducătorul Statului. Regele Angliei şi Ducesa de Kent în continuare bolnavi de gripă. În legătură cu avansarea lui Tito, marele amiral Doenitz a spus: Nu este încă destul de clar cine a numit pe acest şef de bande mareşal. Uragan în Spania. Divorţul Vivianei Romance etc. etc. etc. etc.

Privind neîncetat zăpada în care acum desena fiinţe neverosimil de lungi, cu urechi ascuţite, Fritz Hellermann începu un fel de discurs în care apăsa pe fiecare cuvânt ca pe o pedală de acceleraţie – te-ai fi aşteptat să vorbească

din ce în ce mai iute – el însă păstră o cadenţă egală, şi ce spunea? În esenţă că, în situaţia lor, certurile sunt inutile, dar inevitabile, şi că starea de spirit se va înrăutăţi din ce în ce.

La această remarcă, trimise scurtul său zâmbet, greu şi misterios. Xilliphant ceru răguşit:

— Să se explice.

Hellermann mai spuse ceva, în vreme ce sprâncenele lui Teo se ridicau. Trase o duşcă, tuşi. Întrebă, neamţul răspunse, repetând cuvintele sale.

— Ne vom ucide între noi – aceasta e părerea lui Fritz. Totdeauna se întâmplă aşa. Ne vom omorî pentru a ne devora, sau pur şi simplu din ură. Ura, sentimentul de concurenţă, de rivalitate stau la baza tuturor celorlalte sentimente. Lui îi pare rău că acesta e adevărul, dar nu-l poate ignora.

— E adevărul său de neamţ şi de nazist.

— Ştii bine că nu e nazist. Am obosit. Mă doare gâtul, nu mai fac pe translatorul, n-aveţi decât să vă înţelegeţi prin semne.

Totuşi, Teo îşi îndeplini misiunea în continuare.

— Ce zice „aliatul”?

— Că Hitler le-a dat de lucru muncitorilor. Înainte de venirea lui la putere, jumătate din Germania şoma.

— Da... Le-a dat de lucru, i-a pus să se supravegheze unul pe celălalt.. De ce dracu a vrut să fugă pe INSULĂ? Ne-a purtat ghinion! spuse Ceclan, mirându-se şi el de şubrezenia argumentelor sale. Acum, în sfârşit, făcea „conversaţie” cu Hellermann, e drept cu ajutorul translatorului, şi totuşi, totuşi!, între ei nu exista o reală comunicare. Hitler, continua Xilliphant, a suprimat dreptul fundamental al omului, primul din cele două drepturi fundamentale, cel de a fi liber.

— Care e cel de-al doilea?

— Dreptul de a muri.

— Să nu uiţi aceste cuvinte, Xilliphant! se auzi din vizuină glasul lui Bala.

Hellermann mai vorbi câtva timp cu un glas discret şi misterios.

— Iată care e părerea lui Fritz, traduse iarăşi Teo. Ceva destul de curios: dacă n-ar fi apărut pe pământ atâţia luptători pentru libertate, de bună seamă şi tiranii ar fi fost mai rari, sau chiar nici nu s-ar fi născut.

— În viaţa mea n-am auzit o sofisticărie mai bombastică! exclamă Ceclan, întrebându-se totuşi dacă „aliatul” nu cumva are, măcar parţial, dreptate.

Continuând să-l fixeze pe Xill, în timp ce zâmbetul i se răspândea lent ca o paloare lunară pe faţa asimetric tăiată de nasul strâmb, Hellermann făcu un adaos.

Cu stânga, Xilliphant schiţă un gest nedefinit – spune prostii neamţul acesta, gândeşte invers, poate vrea să-şi bată joc, dracul să-l pieptăne... Dar e inteligent. Se decise să-l jignească:

— Teoriile lui nu mă interesează, ele, oricum, nu stau în picioare, prea sunt puerile, nu mă obosesc să le dărâm. „Aliatul” e mândru de naţia sa civilizată, dar ce popor e acela care tolerează cuvinte ca OBERKRIEGSGERICHTSRAT?

(Xill: Bravos! Halal argument! Ce e cu mine, chiar m-am tâmpit?)

Fritz nu comentă observaţia lui Ceclan, care, de altfel, nu avea nici o legătură cu tot restul. Furios, Sergiu continuă:

— Dar cuvinte ca acestea: *Kriegsverdienstkreutz zwei Klasse*, ori titluri ca *Standardtenführer SD Kriminalrat* Julius Volke?

Hellermann puse o întrebare.

— Îl cunoşti – traduse Teo – pe star... strasd... stasdardt... în sfârşit, dracul să-l ia, pe tipul ăsta, Volke?

— Da! spuse Xilliphant. Am ciocnit o cupă de şampanie „Rhein” la o recepţie oferită de piloţii „aliaţi” în onoarea românilor. Şi el?

Hellermann mai rosti câteva cuvinte, apoi se ridică greu şi se îndepărtă, târându-şi piciorul. Teo, răguşit, protestă:

— Nu mai pot. Trebuie să capăt raţie dublă, sunt singurul din echipaj care continuă să muncească. În fond, ce mă privesc pe mine certurile voastre?!

— De ce s-a supărat? Ce a spus?

— Nu s-a supărat, dă-l încolo. Măcar de s-ar supăra! Dar el e dintre ăia la care primează... aia, cum îi zice, luciditatea! Da, a spus, exact asta, că nu e supărat pe tine. A mai spus că nu-l cunoşti defel, că n-ai încercat să-l cunoşti, iar acum e prea târziu ca să-l mai poţi cunoaşte. Asta a spus.

— În fond n-am nimic împotriva lui, se muie Xilliphant. Cred că dacă aş fi avut de ascuţit câteva creioane colorate, nu ne-am fi certat.

— Ai căpiat? Ce creioane colorate?

Din epavă, glasul lui Balamela:

— Nu ştiai că Sergiu suferă de infantilism, complex infantil, sau cam aşa ceva? Xill! Am avut impresia că în general „aliatul” te-a băgat în buzunar.

— Auzi, Xilliphant, se auzi şi vocea suedezei, ştii ce fac eu acum? Îl consolez pe Bala!

— Bănuiam, dar să nu bănuiască şi Teo! Eu n-am de gând să vă tulbur, dar în timp ce vă consolaţi, gândiţi-vă şi la o metodă de preparare a muşchiuleţului de câine. Două zile mai putem trăi din...

— Trebuie dezgheţat, dar mai întâi deszăpezit.

— Asta mă pregătesc să fac eu acum.

Subţire, şerpuitor, venind din epavă, glasul lui Bala se interpuse între ei:

— Trebuie să stea mai întâi două zile în oţet! Teo, revenind, îl auzi.

— Cum? Cine? căscă el gura, şi falca neagră îi atârna. Ceclan îi smulse din buzunar sticla şi încercă o înghiţitură. Se strâmbă, alcoolul îi arse gâtul, căzu în stomac ca un jă-

ratec. Se duse să scoată din zăpadă câinele Azor al lui Lothar Horst. Scormonea încet. Râcâia prin zăpadă cu mănuşile, se temea să nu dezvelească mâna sau piciorul Hildegundei. Sunt un şacal, spuse. O hienă. Un şacal-hienă. Am crăpat acum zece veacuri şi am revenit pe pământ întruchipat în şacal-hienă. E pedeapsa. E tot ce am meritat!

— Dar nu avem oţet, îi răspunse Ceci lui Bala.

— Voi despre ce vorbiţi, nebunilor? îşi ieşi din fire Teo.

— Friptură de căţel la dejun, chicoti Ceci, şi plecă. În întâmpinarea ei se târa ca o insectă mare, strivită pe jumătate, Fritz Hellermann. Purta în mână ceva mătăsos, delicat. Pronunţă o lungă frază construită în jurul cuvântului „edelweis”.

— Oare ce vrea?

— Dar nu vezi? „Aliatul” îţi oferă „Floarea Reginei”.

II

Ducându-se la culcare, după cină, şi după vreo două ceasuri de biliard la clubul „Casei de Retragere”, Ionescu-Mîşkin-Vampiru nu uită să ia cu sine arma de vânătoare „Purdy-Lame”.

Rezemă de perete scula în dreptul canapelei pe care-şi odihnea noapte de noapte ciolanele şi, trântindu-se, rezemat de pernă, o privi lung cu ochii săi galbeni-roşietici ca aurul din Klondyke.

— Ce naiba aduseşi acolo? întrebă din patul său George Strehaia, ochind şi el arma. Conform unui regulament interior, aleşii lui Grigore Stamatiu-Salamandră vieţuiau tot câte doi în odăile destul de spaţioase cu ferestrele dirijate spre largi privelişti, cu mochete de culori blânde, fotolii

puţin uzate, dar acceptabile, cele la care renunţa, pe rând, însuşi patronul (mic palat în Capitală, fiii lângă Bran, casă rustică la Vlădeasa, etc.) – câte doi pentru cazul când, dacă doamne fereşte pe vreunul l-ar fi apucat vreo boleşniţă la vreme de noapte, colegul să dea alarma. Bătrânii, cu unele excepţii, se ţineau bine şi, rememorând cu suspectă bogăţie de amănunte vremurile apuse ale juneţii, povestind, iar uneori demonstrând pe viu cum interpreta fiecare marile roluri, cu mult mai strălucit decât „toţi ceilalţi”, bârfindu-se între ei, pe grupuri, iar cu toţii laolaltă ponegrindu-l pe Salamandră, respirând cu sau fără exerciţii yoga aerul de munte şi înfulecând tainul stabilit de Bercovici, nu dădeau dovadă de o grabă meschină întru a părăsi acest tărâm. De când fiinţa „Casa”, puţini, vreo patru, cinci, renunţaseră la bunurile trecătoare ale lumii şi erau înhumaţi sus într-o poiană ca o inimă, unde chiar merita să te odihneşti o veşnicie.

Strehaia, colegul de cameră al Vampirului, fusese şi el excelent actor, dar numai în rolurile feminine. Se spunea, şi cu atât mai vârtos o afirma el, că fusese mai bun în Chiriţa decât Matei Millo. Purtase de nenumărate ori fustă pe scenă, în tinereţe fustă de fetişcană uşuratecă ori romanţioasă, mai pe urmă poale de baborniţă pisăloagă şi dată dracului, cu aceeaşi strălucire în toate ipostazele, în schimb compromisese cu mult elan roiurile masculine, câte primise, iar din pricina lui, ziceau alţii căzuseră piese bune.

Mîşkin-Vampiru răspunse:

— Dar ce-ţi închipui.? am să vânez iepuri! Şi poate-mi iese în cale şi nenea ursul... Şuncile de urs, bine preparate, sunt colosale... (Însă pentru dumnealui ursul îmi trebuie carabină, cu alicele nici nu-l scarpin de pureci, sau măcar patron special cu alică mare şi grea, pe care trebuie s-o trimit domnului urs exact în – ia stai, unde ţinteşti ursul dacă vrei chiar să-l dobori?

— Mie să-mi dobori un ţap, bine?

— Am deja o groază de comenzi, se plânse „contele”. Dinu Dinuleţ doreşte cocoş de munte, Ivan Grosbouchon vrea grătar de mistreţ, iar Pierre le Fou mă declară duşman pe viaţă dacă nu-i aduc un rând de potârnichi...

George Strehaia râse, subţire, dând capul pe spate, aşa cum o făcea pe scenă în rol de femeie.

Mîşkin părăsi camera, dădu colţul, bătu la uşa încăperii unde înnopta bucătarul John. Acesta rămânea adesea să doarmă acolo, mai ales când Gerti, fiica femeii de serviciu (i se spunea însă „doamnă intendentă”) venea din sat să-şi ajute mama. Ion Duşa nu răspunse la ciocănituri, dar Vampiru insistă şi insistă până ce bucătarul o acoperi cu plapoma până peste cap pe „fetiţă” şi întredeschise uşa. Vampiru îl şi luă în primire.

— Ce naiba, dormeai? Când faci rost de patroane?

Până să se dezmeticească John, „contele” se şi afla în cameră.

— Ce aţi dorit?

— Muniţie, dragul meu! Pentru vânat. Poţi să-mi faci rost? O candelă trimitea mici împunsături de lumină. Vampiru crezu că vede glezna subţire a unui picior de femeie şi, intrigat, se apropie de pat. În ultima clipă Ion Duşa îl împiedecă să ridice plapoma.

— Îţi înşeli nevasta! constată Vampiru.

— Domnule conte!...

— Nici un conte, John. În patul de colo e o muiere care nu e nevastă-ta. Să-şi arate faţa!

Bucătarul nu ştia dacă să se înfurie sau să râdă. Preferă să surâdă.

— În fond, ce doriţi?

...Vreo două zile mai târziu, Ionescu-Mîşkin-Vampiru căpătă muniţia şi începu, meticulos, pregătirile pentru vânătoare.

Mai în glumă, mai în serios, întreaga „Casă” participa la echiparea „contelui”. Acum i se spunea Ionescu-Mîskin-

Nu ştiau cum se jupoaie un câine – de unde? Nu s-ar fi priceput să beleaască iute şi ca lumea un mieluşel cald abia înjunghiat, dar un dulău strivit, îngheţat bocnă, respingător! Câinele intendentului de pe Tx-X fusese doar o corcitură, dar viu arătase plin de vitalitate, elastic, iar în privire, spuneau piloţii, îi descopereai înţelegere omenească, blândeţe şi chiar curiozitate. Acum nu era decât o zdreanţă curbată de ger, iar din pântecul rupt atârnau maţe, pe care zăpada se prinsese ca un praf argintiu.

Teo azvârli în zăpadă cuţitul vânătoresc al lui Sergiu Ceclan Xilliphant, îşi privi mâinile pe care se lipise grăsimea întărită şi, dacă ar fi avut ceva în stomac, ar fi vomitat îndelung. Se îndepărtă. Picioarele prea lungi aveau tendinţa de a se împleti între ele. Urmele bocancilor ţintuiţi se întipăreau pe un „front" larg, fiindcă avea mersul crăcănat, nesigur. Rezemat de epava avionului, Xilliphant îl urmărea tăcut. Bănuise că până la urmă, tot el va trebui să jupoaie câinele! Scrâşnea din dinţi, un val negru urca în el...

Prima zi după dezastru, cei rămaşi în viaţă, cu excepţia lui Bala, chinuit de piciorul său, manifestaseră un optimism inexplicabil, animalic: trăiau! Trăiau! Acum însă, sfârşitul se cuibărise în trupul fiecăruia. Abia mai înjghebau focul. Xilliphant renunţase să-l mai întrebe pe Bala cum „îi mai merge piciorul". Probabil gangrena începea să urce – dar ce importanţă mai avea?

Cea de-a treia noapte nu trecuse fără evenimente. Xilliphant se prăbuşise într-un somn oribil, somn ca o bestie care se caţără pe tine şi încearcă să te sugrume, mai avusese dintr-acestea. Un animal nedefinit, masă neagră cu labe lungi, elastice, îţi striveşte pieptul, labele lui te cuprind, te pierzi, nu mai respiri – aşa trebuie să fie iadul, sau vecinătatea lui. Umilitoare este neputinţa de a reacţiona, de a te împotrivi – spaima îţi frânge voinţa, îţi cască

gura, te vezi sugrumat, cu limba atârnând neagră, cu ochii sângerii holbaţi. Un fel de început al morţii, cu toate că poeţii o descriu mult mai frumos...

Smulgându-se greu din somnul-bestie, ieşise din culcuş, în scurta lui de piele, pantalonii îmblăniţi – dormeau cu toţii îmbrăcaţi, bineînţeles – făcu ţeapăn câţiva paşi, clătinându-se, simţind umărul şi braţul drept atârnând ca o tonă. Se pipăi cu mâna stângă: Nu găsi asupra sa decât un singur revolver: Walther-ul confiscat lui Bala dispăruse! În zori pretinse să-i fie înapoiat.

— Nu! Tonul lui Silviu nu admitea replică, Sergiu rămase îndoit. Cu forţa să i-l smulgă? Avea sens? Bala zise:

— Xill! Dreptul fundamental numărul doi, cel de a muri, crezi că am uitat? Bucăţica asta de moarte – el îşi pipăi revolverul recuperat – îmi dă curajul de a mai trăi. În numele prieteniei noastre... nu insista!

Vorbe mari. Dar avea dreptate. Ceclan transpira de slăbiciune.

— Bine. Totuşi să încercăm să mai trăim un pic. Promiţi?

— Ce să promit?

— Că nu foloseşti ultima soluţie fără dezlegarea mea?

Bala promise. Fiindcă faţa i se strânsese şi mai mult, ochii lui mici aproape că deveniseră mari.

Ceclan se dezlipi de epavă, ridică din zăpadă cuţitul lepădat de Teo şi tocmai când se întreba de unde s-ar cuveni început jupuitul câinelui, de la cap, de la coadă?, lângă el răsări Fritz Hellermann, arborând zâmbetul său îndepărtat, nu se ştie dacă amical sau dispreţuitor. Întinse mâna, evident cerea cuţitul, Xilliphant nu i-l refuză, „aliatul” răsuci hoitul, îl măsură din ochi şi se apucă de treabă, foarte sigur, foarte sistematic.

Xilliphant îl privea, strâns între repulsie şi curiozitate. La mică distanţă, răsărise şi umbra lui Teo.

— Este expert. A jupuit viţei, oi, câini... oameni?

— Niciodată, traduse Teofil răspunsul lui Hellermann.

— Ai zice că toată viaţa n-a făcut nimic altceva. Ia te uită cât de lin se desprinde pielea.

— Mă Sergiu! Teo scuipă, îndepărtându-se.

— Stai aici, băiete. Obişnuieşte-te cu gândul că va trebuie să mănânci din asta.

După gâlceava dintre el şi neamţ, poate din instinct, Sergiu încerca să întindă o punte – deşi o voce protesta în ei: să recunosc că un afurisit de fritz deştept m-a pus cu botul pe labe?! Luptătorii pentru libertate şi tiranii – fals, dar abil lucrat. Şi ce încă? Nu-l cunosc, – n-am încercat să-i cunosc – iar acum e prea târziu. De ce prea târziu? Uite ce lucru important aflu acum despre el – ştie jupui câini îngheţaţi...

— E cel mai priceput măcelar din lume, nu, Teo?

Neamţul era pe sfârşite cu treaba. Lucra fără mănuşi. Nu părea să resimtă vreo scârbă. Purta pe deget două inele cu pietre preţioase din care porneau ace de lumină.

— Zice că vrea doar să lase o impresie bună.

— Cum vine asta?

— Habar n-am, rafinamentele lui nu mă mai interesează, dar aşa a zis.

— Cui în mod special vrea să lase o impresie bună?

Teo măcăi în nemţeşte. Apoi traduse:

— Zice că tuturor! Ţie, mie, *Căciliei*, şi mai ales lui.

— Jignitor! De ce măi ales lui?

— Ia mai slăbeşte-mă, comandant de avioane prăbuşite!

Teo se făcu remarcat prin câteva gesturi dezordonate, din ochi îi picură ceva galben şi gros, se îndepărtă, împiedecându-se. Xill: legătura dintre Teo şi Ceci – un subiect pe care l-aş putea aprofunda în timpul liber. Am timp. Nebunia lui Teofil îşi are originea în nebunia Ceciliei – molipsire psihică – boala alcoolică a lui Teo, tot; datorită suedezei. Dacă n-ar fi întâlnit-o pe această stranie suedeză romantică, destinul lui Teofil ar fi curs poate în cu totul altă direcţie. Să mă mai gândesc. Dar de ce mă preocupă

tocmai asta acum? Trebuie să mă preocupe ceva – până trăiesc – până în ultima clipă şi vreau să trăiesc în adevăratul înţeles al cuvântului, până în ultima clipă. Nu-mi voi permite luxul de a muri înainte de moarte. Să nu mori înainte de moarte, acesta e un ordin, Xilliphant. Nu se discută! Ai ceva de comentat? Am zis – nu se discută.

— Sergiu!

— Da?

— Fritz raportează că animalul a fost belit.

— Raportează? Ai haz! Următoarea mutare e să-l şi gătim. Această problemă s-o oferim Ceciliei. Un om ocupat n-are vreme să fie şi nebun!

— Puişor frumos! răspunse suedeza solicitării sale. Nu ştiu felurile în care se poate prepara un câine – sunt o foarte proastă gospodină, Teo nu ţi s-a plâns? Fifi era disperat că după doi ani de căsnicie nici măcar ochiuri cu şuncă nu...

— Fifi?

— Fifi, soţul meu.

— Vidraru?

— Sigur, toată lumea îi spunea Fi-fi, adică doi de „fi”, înţelegi, un soi de dezaprobare, de negaţie. Vidraru era o dublă negaţie, iar eu...

— E vorba de câine, i-o reteză Xill.

— Dar ţi-am spus – nu ştiu – şi ştii de ce nu ştiu? – fiindcă n-am avut o mamă împrejurul căreia să mă învârtesc ca să descopăr secretele compunerii unui Boeuf-Stroganoff...

— Ceci! Asta ne mai lipsea – plânsul tău.

— Cine plânge? Eu? Suedeza îi întoarse spatele; aşa cum mergea, legănându-se din obişnuinţă, arăta bine. Uite ce remarcă mai am vreme să fac, gândi cu amărăciune Ceclan. Faţa Ceciliei însă te speria. Pete vinete, degerături, ochii tumefiaţi, cu acelaşi lichid gălbui scurgându-se neîncetat din colţuri. Xill dădu cu piciorul unui gând. Gândului că suedeza arată ca un cadavru alterat de apă.

— Vom ciopârţi animalul! vorbi tare Ceclan. Evita să spună „câinele”. Vom confecţiona din sârme nişte excelente ţepuşe şi cele mai gustoase părţi ale vânatului le vom ţine deasupra focului.

— Care sunt cele mai gustoase părţi ale unui câine?

— Unde vezi tu câine – eu vorbeam de vânat.

Interveni Hellermann.

— Cum? Ce zice? O nouă idee genială?

— Că trebuie să fierbem carnea. Îşi păstrează, vitaminele.

„Aliatul” aduse de undeva o mare cutie metalică ce conţinuse bomboane „Stolverk”, provizia sa, acum terminată, O umplu cu zăpadă. Trudiră să confecţioneze din sârme groase un fel de suport. Pe măsură ce zăpada se topea, adăugau alta, până ce cutia fu plină pe trei sferturi.

— Întrebarea este dacă punem „ciosvârtele” astea apetisante acum, sau când dă în clocot?

Undeva, lângă mormântul Hildegundei, nemişcată, Cecilia privea în sus, cu speranţă parcă, spre Terasa Lupului.

— S-o lăsăm, tocmai se reculege, spuse Xill. Să ne bizuim pe Hellermann, el pe toate le ştie.

Convorbire Teo – Fritz. Rezultatul: luară decizia să arunce carnea în apă, numai după ce începe să fiarbă. Rămân astfel o grămadă de vitamine, tocmai ce le lipseşte lor.

Teo:

— După ce mai prindem puteri... cu friptura... cu rasolul ăsta proaspăt... cu vitaminele lui... mai încercăm ceva? Mai căutăm o ieşire?

— Nu încape îndoială, îl asigură Xilliphant. Vom încerca mereu.

— Xill! (Apa începuse a da în clocot, „aliatul” strecura în „cazan” bucăţile de carne de câine, pe care le mărunţise în bucăţi egale.) Xill, la drept vorbind, crezi că ne-am dus pe copcă?

Ceclan gândi: tot sunt autor de „poveşti mincinoase”! Zise:

— Sinceritatea mă obligă la sinceritate, Teo. Ei bine, nicicând nu am fost mai convins decât acum că vom scăpa.

Cecilia: nu e aşa că, după ce scăpăm de aici (are grijă Xilliphant), ne vom continua drumul spre insula Coroanei? E oare un drum atât de greu? Exploratorii curajoşi au străbătut continente, flămânzi, răniţi, sfârşiţi de oboseală, luptându-se neîncetat cu fiarele – suntem măi prejos decât ei?

(Bala: îmi cade părul în smocuri, îmi pute gura, iar Cecilia acum e mai urâtă decât oricare dintre surorile mele.) Ceci: şi acum despre insulă: O înconjoară recife de corali. (Teo: Parcă vorbeai de nişte stânci albe!) Ceci: Teo, nu fi cretin, ştii că eu n-am călcat pe INSULA MEA, dar pot să-mi închipui cum arată, nu? Stâncile albe, la sud, coralii în nord! Uneori dinspre Cercul Polar coboară morse şi foci – e o plăcere să le vezi zbenguindu-se. După ce unchii şi mătuşile vor crăpa, voi reorganiza totul. Ziua jucăm golf, noaptea chefuim în pivniţă. Mă voi căsători cu toţi patru, cu Teo, cu Silviu, cu Fritz şi fireşte cu Xill, care la nuntă are să ne cânte din xilliphant. Nu mai am nevoie şi de alţi soţi. Vom da petreceri, îl vom invita pe regele Gustav... Biata mea Hildegunde, tu n-ai să apuci toate acestea! Xill: şi acum, despre trenul fantomă...

(Şuieratul trenului se auzea o dată ziua, o dată noaptea. Xilliphant aştepta cu groază momentul acesta. Nu putea fi tren adevărat. Fireşte, nici tren-fantomă – deşi a doua variantă era mai plauzibilă.)

Radiojurnal. În Capitală a avut loc, în prezenţa Majestăţii Sale Regele, ceremonia dezvelirii monumentului în cinstea eroilor căzuţi cu ocazia forţării Nistrului la Vadul lui Vodă, în ziua de 30 iulie 1941. În asistenţă se aflau veterani-infirmi,

martori ai istoricului eveniment...

Bala îşi astupă urechile. Bateria lui de artilerie participase la operaţiune. Era şi el „veteran-infirm al istoricului eveniment”.

CAPITOLUL TREISPREZECE

I

O-oh, pădurea! îşi amintea vag Mîşkin-Vampiru o replică-monolog din tinereţe. Pădurea încremenită, în amurgul plutitor – şi privi înapoi. Încremenită cu adevărat, căci nu bătea vânt, şi atunci de unde senzaţia sigură că, de îndată ce întorci unui copac spatele, acesta începe să-şi mişte toate crengile, şi rădăcinile chiar? Copaci-stafii! Cum ai trecut de ei, cum au început să-şi clatine vârfurile, numai aşa, ca să-ţi facă în ciudă. Întorci capul să-i surprinzi – încremenesc. Iar dacă adânceşti niţel acest gând, înţelegi că toate câte se întâmplă – se întâmplă mereu şi totdeauna numai în spatele tău, ca şi cum o conspiraţie te-ar fi ostracizat de restul naturii. Bătrâne răbufniri se mişcau orizontal în planul al doilea a minţii „contelui”.

Înainta uşor pe poteca ondulată, având la umăr, în faţă şi în diagonală bătrâna armă „Purdy-Lame” şi era însoţit de Corado Bagdazar, şi un alt pensionar al „Casei de Retragere”, Dinu Dinuleţ-Ari. (Ari, de la Aristofan? Puţin probabil. Nu mai ştia nimeni de unde i se trăgea porecla-codiţă, poate nici chiar el.) Plecaseră după iepuri, fazani, mistreţi, dar s-ar fi mulţumit şi cu un urs... Cu această speranţă – dar ce zic eu, cu această teamă – două din cele cinci patroane căpătate de la John, fuseseră îndesate cu grele bile, tocmai bune să ameţească ursul, călăfătuindu-le bine.

După un interval de mers prin zăpadă, în tăcere, pe o cărare ce părea că nu duce nicăieri şi în toate direcţiile, trecură hotarul invizibil dincolo de care începea necunoscutul... wild-ul... Într-un luminiş, apăsa o linişte atât de suspectă, de parcă din locul acela s-ar fi ridicat, cu o clipă înainte, cu lungi ţipete sălbatice, un şir de păsări mari, pe aripi curbate, şuierătoare. Oprindu-se la o scorbură – din care, în orice clipă, ar fi putut să se ivească o căpăţână de bestie, neliniştit de simţământul imprevizibilului, Dinuleţ-Ari scoase din buzunar o butelcuţă de şnaps, degustă şi propuse înapoierea „la bază, cât nu e prea târziu."

Vampiru, şi el pradă aceloraşi temeri, căuta să se ţină bărbat. Declară că nu se întoarce fără o pradă şi porni iar, lung, despletit – viguros însă. O mare tristeţe îl cuprindea. Era bătrân! Ce vremuri frumoase trăise! Chiar şi răsunătoarea cădere a unei adaptări după Dostoievski (în urma căreia el rămăsese Mîşkin pentru tot restul vieţii) îi apărea acum într-o aură de zâmbet. Pe-atunci, cariera sa părea dusă dracului, dar se redresase pe neaşteptate, şi cum? Într-un rol secundar dintr-o operetă. Urmase consacrarea în *Nora*... Începutul celebrităţii însă şi-l datora contelui Mîşkin, pe care-l masacrase.

Putem ajunge celebri şi prin eşecuri – generos gând!

Un câine jupuit arată rău şi are ochi înspăimântător de mari. În plus – Xilliphant îi atinse cu vârful degetului dintr-o curiozitate morbidă – erau tari ca piatra, îngheţaţi, îşi aminti că la un anume birt din Capitală, destul de rău famat datorită unui şir întreg de istorii, se serveau în chip de mare trufanda şi la preţ pipărat, ochi de vită rasol în hrean rece, iute şi oţetat. Veneau special gurmanzii să înfulece câte două trei perechi de ochi – de unde erau siguri că patronul nu are relaţii cu morga? Beau şi bere, multă...

Cu această amintire, Xilliphant analiză gestul lui Fritz Hellermann care azvârlea în apa fierbândă ultima bucăţică

de carne.

— Dar – ca să-şi păstreze intacte vitaminele, câtă vreme trebuie să fiarbă? Ia întreabă-l! Dacă şi pe asta o ştie, înghit revolverul, ca aperitiv. Teo, n-auzi?

— N-am să pot mânca porcăria aia! Mai bine mor.

— Sigur! Sau mănânci, sau crăpi, dar întreabă-l. Am o mică surpriză pentru tine. O sticlă!

— Plină? Unde ai ascuns-o?

— E a ta, dar ne vei cinstit pe toţi, amice. Ca să ne acomodăm mai cu nepăsare cu fleica de câine.

O păstrase pentru ocazii „critice şi speciale”; se pare că ocazia specială venise şi dănţuia printre ei, în fumul şi aburul rasolului de câine. Ivi sticla dintr-un complicat ambalaj, cu grija mamei ce-şi desfaşă întâiul născut. (Xill: ia te uită cum mă urmăreşte Teo, ca un câine. Vai, să nu mai pronunţ acest cuvânt...) Expresia de concentrată aşteptare a lui Teofil îl înduioşa. Chipul bărbos, slab şi murdar al alcoolicului, cu falca ascuţită neverosimil sub gura strâmbă, aducea acum cu acei jigăriţi lupi – mai mult victime decât făcători de rele – din unele cărţi cu poveşti sau *waltdisnei*-uri.

Îl scoaseră pe Balamela, în cârcă, la „cină”. Împrejurul focului apăruseră scaune improvizate. Totuşi, totuşi, ce fiinţe uşor adaptabile suntem – e bine asta, e rău? Dacă limba unei comete ar linge de pe cer sfântul soare, poate ne-am obişnui şi cu întunericul etern!

Suedeza avea parte de un trepied de vânătoare ce se găsea, inexplicabil, în avion la decolare – îl recuperaseră din zăpadă, la jumătate distanţă între coada avionului, pierdută, şi grosul epavei. Printr-o coincidenţă, alături de scăunel zăcea animalul pe care se pregăteau să-l ciugulească acum. Mai existau nişte cutii goale de muniţii, „fotoliul lui Xilliphant”, confecţionat dintr-o sfărâmătură a direcţiei avionului şi bolovanul lui Teo, pe care Natura, în una din zvârcolirile ei, îl plasase acolo anume pentru acest

scop, să şadă un om pe el. Fiindcă, deh, dumneaei Natura acţionează raţional: piatra picase acolo în urmă cu un milion de ani, dintr-o erupţie, iar în urmă cu patru zile picase *Honduras*-ul, anume pentru ca bucata întărită de lavă să-i servească de sprijin fundului unui beţivan cu o mult prea efemeră existenţă în Univers. Toate acestea dădeau apă la moară determinismului „ştiinţific” al lui Bala, care, cu toate durerile ce-l săgetau, efectua comentariul, comentat şi de noi în rândurile de mai sus, iar apoi îi propuse lui Xilliphant să ia xilliphantul şi să le cânte. Sergiu nu-i răspunse, el se pregătea să destupe sticla – o strângea între genunchi, iar cu stânga încerca să înfigă tirbuşonul cuţitului vânătoresc în dop, dar rămase cu gestul suspendat. Totul încremeni, chiar şi sângele în vinele lor, cât timp printre ei, şi prin ei, trecu şuierul-proiectil al trenului-fantomă. Faţa lui Xill era calmă, visătoare. Să mănânci câine, în plină civilizaţie, alături de un drum de fier! Dar nu exista nici un drum de fier... Un fenomen de rezonanţă? Nuuuu... Explicaţia cu trenul-fantomă e de o mie de ori preferabilă.

— Ce să fie – a trecut acceleratul, dădu Teo dovadă de vaste lecturi. Şi: Xill, ce faci cu sticla aia, cât ne mai fierbi? Ceclan trase încetişor dopul. Parfumul rachiului se insinuă printre ei, despărţindu-i şi reunindu-i.

— Ho, Teofil, nu nădăjdui într-o beţie! Fiecare capătă doar câte un „ştampel”, pentru apetit...

Conserva cu porţia fiecăruia circulă din mână în mână. Doar câteva picături pentru fiecare... Cecilia sorbi dintr-o dată şi miorlăi. Bala se strâmbă după ce înghiţi băutura. Sergiu se decise să-l lase pe Teo la urmă, îi făcea o favoare, avea de gând să-i dea raţie dublă, aşa că întinse conserva spre „aliat”. Acesta se ridică, lăsând impresia că va ţine un toast... dar Teo urlă că discursurile nu mai sunt necesare. Totuşi, Fritz Hellermann rosti câteva cuvinte, nu mai mult de şapte, închină, dădu pe gât alcoolul, şi se îndepărtă,

căutând să meargă cât mai demn.

— Teo, spune-i că are şansa să-şi piardă „rasolul”... cu mâncăcioşii ăştia!

— Las-că se întoarce el, nu se mai osteni Teo, preocupat de rachiul său, dar Hellermann nu intenţiona să mai revină. În vreme ce se pândeau să vadă cine va îndrăzni să se atingă primul de odioasa hrană, „aliatul” îşi luă viaţa cu un foc de revolver. Lucrase curat, pesemne detesta imaginea creierilor împrăştiaţi, ţintise în inimă şi nimerise cu o precizie nemţească.

Nu ningea. Nu era excesiv de frig. Ultima însemnare a lui Fritz Hellermann în carnetul de bord se referea la temperatură, după aprecierea sa, minus patru.

CAPITOLUL PAISPREZECE

I

Uite-l, domnule, cum a şters-o, pe nepregătite! se mira; Xilliphant, foarte amărât. „Aliatul” zăcea la picioarele lor, încă nu-l atinsese nimeni, deşi n-ar fi fost exclusă posibilitatea că mai e în viaţă. Nu era însă, folosise un singur glonte, dar rezolvase totul. Eficienţă maximă, cu mijloace cât „mai reduse. Un comandant de escadrilă, vechi cunoscut al lui Ceclan, se trudise jumătate de noapte pentru a-şi lua viaţa, şi folosise nu mai puţin de patrusprezece gloanţe. Ce risipă de muniţii! exclamase bătrânul medic militar, prea puţin impresionat de această măruntă şi personală tragedie. Se aflau „în rezervă”, într-un sat de stepă, iar tirul de pistolet din odaia aviatorului fusese auzit de mulţi, care zâmbiseră: domnul căpitan petrece!

Dar Hellermann? Xill: uite cum şi-a cruţat capul, poate dintr-un simţ secret al esteticului, deşi figura lui nu excela prin simetrie şi cu atât mai puţin prin frumuseţe. Totuşi, un anumit farmec... mai ales când îţi trimitea un zâmbet, scurt, neaşteptat. Uite cum a murit, iar eu nu ştiu nimic despre el! A avut dreptate – n-am încercat – acum e prea târziu (în ce moment o fi luat hotărârea?) – ce fel de om va fi fost – a iubit oare pe cineva, pe Hildegunde? – oare ura nazismul? – ce l-a făcut să adere la MAREA EVADARE? – şi oare credea în mod serios că e posibil să ajungem în INSULĂ? Nu cumva îşi făcuse un alt MARE PLAN?

— Acum, zise Balamela, acum să ne cânţi ceva, Xilliphant. Va fi liturghia lui Fritz.

Bala se târâse singur până la locul sinuciderii, rezemat în baston şi în piciorul sau rănit – rupt? – şi-i propunea grav lui Sergiu să oficieze „liturghia” de moarte.

A fost un tip interesant, umblau gândurile mormăite prin capul lui Ceclan. Îşi privi ceasul, îşi notase ora morţii lui Hellermann Devenise el „neamţ”. Şi oare locul în care folosise cu atâta deplină izbândi ultimul glonte (cum au constat cercetând încărcătorul, prin urmare nu avea voie să dea greş) fusese ales la întâmplare? Un Fritz Hellermann nu acţionează în neştire, când e vorba de un lucru atât de important. Văgăuna, în toată suprafaţa ei nu prea întinsă, se curba, iar din punctul acela nu putea fi zărită epava. Iar cei din „tabără” n-ar fi avut cum să observe „preparativele” sinucigaşului.

În plus – acest „în plus” avea oare vreo semnificaţie? – „aliatul” îşi făcuse inima harcea-parcea exact în locul unde ei efectuaseră zadarnicele tentative de a escalada peretele, deasupra căruia, pe Terasă, apărea Lupul. Puţin probabil că, murind, Hellermann îi îndemna să persevereze. Era greu să-i atribui această intenţie. Teo tuşi, spuse cu glas răguşit:

— Acum, regret că n-am tradus cuvintele sale când şi-a băut rachiul. Ştii ce a zis, Xilliphant? A zis că…

— Lasă, Teo. nu te mai obosi – cunosc germana, dar n-am avut chef să folosesc limba asta „universală” aşa, din ambiţie,

Pe faţa lui Teo se lăţi un rânjet plin de răutate.

— Dacă ai remuşcări din cauza asta, Xill, fii liniştit. Fritz a stat doi ani la contrainformaţii în România, până l-au trimis pe front pentru o greşeală mică. Cunoştea până şi „dialectele” noastre. Ţi-am spus că a fost un om de carte.

— Teo, replică Sergiu. nu am remuşcări. Ambii ştiam unul despre celălalt că ne cunoaştem reciproc limbile, însă eu aşteptam ca el să facă primul pas, fiindcă mă aflam acasă

la mine, iar dumnealui... (Xill înghiţi cuvântul „tâmpitul”), ca reprezentant al unei mari puteri, aştepta din partea noastră, a mea, gestul de politeţe. Aş fi vrut să aflu adevărul din gura ta!

— Îţi arde de ceartă, Xill?

— Nu, dar de ce nu mi-ai spus?

— Fiindcă, pe undeva, nu ştiu pe unde, şi din care direcţie, eram mai bun amic cu Hellermann decât cu tine Era un om paşnic.

— Iar eu?

— Nu-mi dau seama exact, – eşti un soi de neam rău, un hrăpăreţ.

Silviu Balamela se târî până între ei, dar de fapt, nici Teo, mei Xill nu intenţionau să se lovească. Bala deschise gura – Ceclan îl opri:

— Ştiu! Vrei o liturghie!

— Da, însă ceva mai târziu. Ochii mici ai lui Bala căpătaseră inexplicabil un contur ferm, dur, rău. Acum spun, mai bine zis repet, fiindcă prima dată nu m-a auzit nimeni, că ar trebui să întocmim un act.

— N-am auzit bine – ce ţi-a trecut prin cap?

Bala scormoni prin zăpadă cu bastonul şi abia acum Sergiu observă că se poate ţine în picioare şi fără sprijin. Osul nu era rupt. Inexplicabil, starea piciorului său se ameliorase!

— Un act de... cum să zic? De constatare a sinuciderii. Ridică vocea. Nu pricepeţi? Trebuie să avem un act iscălit de toţi, o justificare, pentru cei care ne vor găsi cândva, sau pentru aceia dintre noi care vor scăpa de aici. Am vorbit limpede?

— Un fel de proces verbal în care să fie descrisă moartea „aliatului” şi pricina morţii?

— Exact. Iscălit de toţi cei ce ne aflăm aici în acest moment.

— Bala, zise Teofil, nerăbdător şi nervos, la ce ne poate

servi un astfel de document, decât cel mult să-l folosim la... coada avionului?!

— Te prefaci, sau eşti iremediabil cretin.

— Am să te sugrum ca pe o bibilică, nenorocitule!

— Gura! Explică-te, Bala.

— Credeam că mă aflu în societatea unor oameni care au depăşit măcar de câţiva ani stadiul de maimuţă...

— Eu nu mă trag din maimuţă, dar de tine nu-s chiar convins, se oţărî Xilliphant.

— Trebuie să se ştie – oftă Bala – că nu noi l-am ras pe Hellermann. E vorba de onoarea noastră.

— Onoarea unor dezertori! La ce ne-ar fi servit să-i retezăm beregata?

— În astfel de situaţii oamenii se ucid, a spus-o chiar el. Şi apoi, era singurul neamţ.

— Are dreptate! îl sprijini Ceclan, învins. Vom întocmi documentul. Ce, ne grăbim undeva?

Ceci, cu obrazul bandajat în ciorapi, mumie grotescă, vorbi:

— Dar cine îi face autopsia ca să constate că totuşi nu e vorba de o crimă?

— Aduceţi carnetul de bord, acolo vom scrie, o ignoră Ceclan. Vom folosi stiloul lui Hellermann. Îl vom pune alături de nemţoaica lui...

— Iar după aceea, liturghia, nu e aşa?

— Eşti chiar maniac!

— Nu; vreau să mă asigur doar că după ce voi pleca pe urmele lui Fritz, voi beneficia şi eu de o slujbă. Dacă vei cânta pentru el, cu atât mai vârtos va trebui s-o faci pentru mine.

— Deşteptule. Dar dacă eu crăp înaintea ta? Pentru mine, cine „oficiază”?

La mare distanţă, datorită reverberaţiilor montane, Urechea ageră a lui Mîşkin-Vampiru, şi chiar a lui Dinuleţ-

Ari, aflaţi în expediţie vânătorească, prinse melodia, mai mult ghici cuvintele, căci îi era cunoscută colinda.

Dă-mi floare de ai,
cer senin ca-n mai
cântul apelor
şoapta norilor...

Cei trei visători porniră orientându-se foarte sumar după direcţia din care părea că vine cântecul, dar, imediat, vântul îşi schimbă unghiul, şi, odată cu vântul, şi melodia parcă îşi schimbă şi sursa şi claritatea, îşi modificară de câteva ori drumul, şi în cele din urmă chiar se încurcară.

Şi cum mă luai
o floare aflai
norocul mi-aflai
într-o zi de mai

În timp ce continuau să înainteze orbeşte (melodia dispăruse), un incident ciudat se petrecu. La numai câţiva paşi înaintea lor, un iepure viu împietrise de groază. Vânătorii, preocupaţi să regăsească ruta cea bună, fură la fel de surprinşi. Ei bine, acest sărman iepure şedea lipit pământului, ai fi spus că prinsese rădăcină, iar urechile lungi i-se lipiseră de spate şi, pesemne, cu toate că ţinea ochii deschişi – s-ar zice că nu-şi lasă pleoapele nici în somn – aţipise, sau traversa o clipă nefastă când instinctul îl părăsise, altfel cum să explici lipsa lui de vigilenţă, faptul că permisese oamenilor să ajungă la mai puţin de douăzeci de paşi, moment când se descoperiră reciproc.

Sau poate că iepurele ce pătrunde pe neaşteptate în această poveste, în această dramă, tocmai scăpase, după o goană pe viaţă şi pe moarte, din ghearele râsului (deşi e greu de presupus că, dacă pisica cea mare şi crudă îşi pune

mintea cu un urechiat, acesta mai are vreo şansă, mai ales că râsul atacă prin salt şi sare din pom) sau de târcoalele viclene ale vulpii, sau de pofta hămesită a unui şir de lupi.

Când în mintea lui mică pătrunse imaginea enormă a celor trei vânători – trei vânători la o singura puşcă – iepurele nu făcu tentativa de a se face nevăzut prin lungi salturi ritmice. El rămase neclintit în continuare, lucru inexplicabil, dar nu chiar de tot, fiindcă instinctul, care de data asta nu-l mai păcălea, îl avertizase prin mijloacele lui misterioase că n-are nici o şansa şi la distanţa asta mică să treacă prin reţeaua alicelor, şi că singura lui scăpare e să rămână stană, iar oamenii să-i confunde cu un bolovan.

Vânătorii însă îl descoperiră. Dacă iepurele ar fi luat-o la goană imediat, Vampiru ar fi expediat pe urmele sale o doză de fier mărunt. Poate l-ar fi nimerit. Aşa însă, paralizia animalului i se transmise şi omului. Mîşkin-Vampiru nu smulse arma de la umăr şi, privind lung şi cu interes iepurele pitit, un zâmbet bun ilumina faţa lui bătrână şi scrijelată. Acest „conte” Mîşkin era un om inegal în sentimente. Purtările contradictorii, însă, nu sunt în contradicţie cu natura umană. Asta o ştie oricine. Poate chiar şi iepurii.

În acest timp, Dinu Dinuleţ-Ari, ce făcea? Dintre vânători, era singurul care nu depistase vânatul şi se oprise numai din cauză că şi ceilalţi doi stopaseră brusc. Vederea lui era cam slabă, iar neatenţia tare, ca să zicem aşa, şi tocmai era pe punctul de a întreba ce dracu se petrece, de ce rămăseseră înţepeniţi acolo, când Corado Bagdazar îl coti pe „conte”: „Ce aştepţi? Arde-l!.” Dar Vampiru zise: „Pe ăsta îl iert. Prea e lipsit de apărare, nu vezi?” „Cum adică, un iepure, lipsit de apărare? Ar trebui să aibă scut şi zale?” „Nu, măi Corado, însă există un principiu, o lege, să-i oferi vânatului o şansă. Asupra unei păsări tragi doar când e în zbor.” „Dar ăsta-i iepure, nu pasăre, ce cretin mai poţi fi” şi cu un gest neaşteptat smulse din mâna „contelui” arma, îi

dădu un brânci lui Mîşkin care încerca s-o recupereze, şi trase. În vânt. Abia acum, ca trezit dintr-un vis, iepurele execută un imens salt de clovn-acrobat şi se topi printre copaci.

— Tâmpitule! îl ocări Mîşkin pe Corado, şi-i luă arma, a cărei nară fumega. Mi-ai irosit o lovitură. Nu te mai duc cu mine la vânătoare – să te ia naiba! Cum îţi permiţi să-mi... şi-i întoarse spatele. Corado Bagdazar, „regele" actorilor romantici, îl urmă, împingându-şi în faţă, ca pe un plug, falca imensă. Nu avea idee cam pe ce direcţie se află „Casa de Retragere", căminul lor. În următoarele minute, behăi ba scuze, ba ameninţări şi batjocuri Ce prostie nemaipomenită e aia să oferi „o şansă" cui? unui iepure! Păi de ce dracu te mai osteneşti să mergi la vânătoare?

Dumirindu-se asupra celor întâmplate, Dinuleţ-Ari trecu de partea lui Vampiru.

— Ce naiba, nu vă mai certaţi, mai există iepuri...-şi apoi îi dau dreptate „contelui". Dumnezeu n-are decât să ţină cont de generozitatea lui şi să-i trimeată în bătaia puştii o avalanşă de urechiaţi, graşi, proaspeţi...

— Şi gata fripţi, rânji Corado.

Împuşcătura nu fu recepţionată lă Casa de Retragere, în ciuda distanţei neimportante, în schimb fu limpede auzită, la o mult mai întinsă depărtare, urmând în sens invers drumul melodiei. Ecoul se subţie între două piscuri, se zbătu între pereţii unui defileu, se desfăcu apoi în două braţe, dintre care primul pieri, celălalt coborî în „crater", în mai multe trepte, într-un crescendo ireal.

Cecilia, într-un genunchi, afumându-şi palmele deasupra focului; – Voi n-aţi auzit nimic?

— Am auzit cu toţii. Taci puţin!

— Dar ce a fost?

— S-a surpat un munte. A bubuit o avalanşă. Am avut o halucinaţie auditivă colectivă. Dar mult mai probabil e că a fost o simplă împuşcătură de armă.

— A-a! Ne caută?! Ce vă uitaţi aşa la mine? Ce e cu voi? De ce nu răspundeţi la semnal – să afle că suntem aici!?

Ceclan întoarse către ea o faţă neagră. – Tu nu ştii ce vorbeşti! Mai curând ar trebui să ne ascundem... (Îi astupă gura lui Teo care se pregătea să intervină.) Ştiu! Ştiu, deşteptule. N-avem dreptul, noi trei – Curtea marţială, iar fata scapă – aşa e cinstit! Şi expedie spre cer trei focuri. Apoi încă unul, separat. Spuse: Trei gloanţe pentru noi, ca un preludiu, şi unul pentru „fetiţă”, pentru salvarea ei. Amin, Să ne rugăm – însă cui? Mi-e teamă că în cer nu e nimeni, eu am fost deseori acolo. Doar ziduri, invizibile ziduri...

Existau frumoase şanse ca prima expediţie vânătorească să se termine prost pentru cei trei bătrâni. Obosit, Corado îl înjura în gând pe „conte”. Se bizuiseră pe el, pe ifosele sale de vânător şi drumeţ...

Îi acoperea înserarea, vântul ba cădea, ba ridica vârtejuri subţiri, iar jumătate din cer se înecase în pâclă, şi cine ştie ce primejdii se ascundeau acolo! „Contele”, şi el foarte şifonat, nu voia să recunoască în ruptul capului că pierduse drumul, el anume îi adusese pe aici, în speranţa că se vor izbi totuşi de ceva vânat. Prin întuneric însă, ei se izbiră de o fântână. Semn bun.

Dinuleţ decretă: Pauză! şi se aşeză pe un soi de jgheab, masându-şi pulpele. Era scund, bondoc, nu-şi arăta vârsta – şaptezeci şi cinci – nu fusese o stea de prima mărime, ci mai mult un fel de comic de provincie, iar pe deasupra nici nu era sărac lipit. Nu exista nici o explicaţie a prezenţei sale la „azil”, ba da, existau mai multe, ceea ce este acelaşi lucru. În orice caz, Ari, cu figura sa de clown jovial, era poate singurul fără antipatii în „Casă” şi cel căruia, din necunoscute motive, Salamandră îi acorda cea mai mare atenţie când pica şi ei să se „odihnească”, o zi două, la „Casa” lui din munţi.

— Am să vă spun un banc... făcu Ari, şi, cu toate protestele lui Bagdazar, grăbit să ajungă „undeva”, nară gluma cu mâţa care a născut şoareci. Fireşte, de la o fântână pleacă măcar o cărare, de la aceasta de care se izbiseră în noapte, pe cât puteau desluşi, porneau trei drumeaguri. Avură noroc, dincolo de un dâmb, după un sfert de ceas de mers moleşit, răsăriră câteva case, la mare distanţă una de alta. Năvăliră în cea mai apropiată, dârdâind, cu bezna pe urmele lor, şi iarăşi le surise norocul. Ţăranul – infirm de un picior, în a treia lună a războiului o păţise – îi primi cu lapte proaspăt muls, şi-i găzdui în camera ce o ocupa el cu nevasta şi doi plozi – singura încălzită. Vorbiră despre iepure şi despre „generozitatea” lui Vampiru. Gazda nu comentă. Copiii, treziţi de forfotă, beleau nişte ochi de mici sălbăticiuni la domnii aceştia de la vilă, despre care la ei în sat se vorbea destul.

Mîşkin îi zise ţăranului că auzise departe puşcături ce nu păreau a fi de armă de vânătoare. Ţăranul cumpăni un minut şi zise apoi că în munţi, undeva, umblă zvonul că ar fi căzut un avion. Unde? Cine ştie unde. Ce fel de avion? Cine poate şti. Poate chiar american. O „mortăreaţă zburătoare”, preciză el, cu anumită mândrie. Acum îi caută p-ăi de-or scăpat. Poate chiar azi i-au prins, şi dacă au opus „rexistenţă”, nu i-au iertat, de aici şi împuşcăturile.

Dimineaţa îi conduse la „Casă”. Fură întâmpinaţi cu entuziasm, pe faţă, fiindcă îi şi consideraseră pierduţi, definitiv rătăciţi, îngheţaţi, roşi de fiare, şi se făceau chiar consideraţii cine vor fi cei trei noi pe care îi va aduce Salamandră, – şi cu o mare bârfă generală şi abia mascata pe seama rezultatelor vânători. Aşa se încheie prima expediţie. După ce îi mulţumi ţăranului-călăuză, „contele” îi strânse şi mâna.

— Câţi bolivari?

— Ha, domnule?

— Câţi bani îţi datorez pentru...?

Omului însă nu-i trebuiau „bolivari”, ci vreo doi litri de gaz şi ceva tutun. Vampiru îi făcu rost.

II

Eşti om de front, îl scutură Xilliphant pe Silviu Balamela, os bătrân care de trei ani râcâi glodul, şi... Privi ceasul. Atât cu atâtea minute, poartă-n casă, dacă pot acoperi cu cinci. Cu un cuvânt, de ce-mi faci greutăţi? Tocmai tu!

— Te legi de sufletul meu! Îţi închipui că o fac pentru ca să te necăjesc? Xill! Burta mea nu suportă carne de câine! Ce să fac?! Mă, eu am citit o groază de prostii despre cum se moare de foame. Nu corespunde. E cu totul altfel.

— Prostule! Nici nu murim de foame! Încă nu murim – ştii măcar de câte zile am aterizat aici?

— De un an?

— Omule! Avem în spatele nostru numai cinci zile!

— Cel mai nasol lucru e timpul.

— Cum? CE ai spus?

— Timpul, domnule comandant Ceclan îi zbieră Bala, în prada aceleiaşi enervări care-i topea pe toţi. Timpul care trece prea încet!

— Dar bine, acesta poate să fie ultimul nostru timp, băiete!

— Şi dacă ştiu asta, la ce-mi foloseşte?

— La ce? Ca să-l ronţăi încetişor, cu economie, clipă de clipă.

— Dar de ce? continua să zbiere Bala. Timpul unui condamnat la moarte nu are absolut nici o valoare, ba e chiar cea mai afurisită tortură, unui condamnat la moarte trebuie să i se zboare creierii înainte de comunicarea sen-

tinţei. Aşa e uman.

— Dar o sentinţă de condamnare la moarte nici nu urmăreşte să fie umană, idiot mic. E o pedeapsă, nu o recompensă.

— Da? Zău? De fapt, despre ce vorbim?

Vocile lor hârâiau ca două joagăre neunse, se priveau ochi în ochi aproape cu ură despărţiţi de fuselajul strâmbat al avionului, când, din epavă, răsări capul lui Teo, urât ca o mască stropită cu var, cu nasul subţiat, vânăt, de ai fi zis că are să se usuce şi apoi va cădea dracului, lăsând în locu-i o gaură.

— Ce v-a apucat – ce e gălăgia asta?

— Dar ţie ce-ţi trebuie?

— Linişte, cretinilor, Cecilia doarme!

Ar fi avut chef Sergiu să-l întrebe eşti sigur că nu e moartă? La ce bun, cruzimea nicicând nu e folositoare, iar acum, cu atât mai puţin. De când Hellermann îşi folosise cu succes ultimul glonte, iar asta s-a întâmplat abia ieri, Ceclan fredona în gând obscure, sinistre melodii în care înghesuia cuvinte din mai multe limbi, anapoda, haotic.

Fiartă, carnea câinelui se dovedise de nemâncat. O fripseră. Mirosul de carne arsă atrase, pe înserate, animalul de pe Terasă (Xilliphant, şopti Cecilia, vreau să comit o nebunie! Daca nu acum – când?) Deasupra lor luceau ochii Lupului, dacă era lup.

— Xilliphant, învaţă-mă cum să comit o nebunie?

— Eu, frumoasa mea? Faţă de tine, mă simt abia un ucenic. Ce nebunie mai vrei, după MARELE ZBOR, care-i opera ta?!

— Vreau o nebunie mai mare, dar şi mai gingaşă!

— Fă-i o declaraţie lui Teo. Cântă-i: dragostea mea pentru tine arde macii pe coline...

— Dar eu îl detest pe Teo!

— Tocmai din cauza asta...

— Dragul meu Sergiu, am să mor.

— Ei şi ce! Gândeşte-te că asta e doar o trambulină spre a reveni iar.

— Ce? Tu crezi în metempsi... – cum se numeşte?

— Nu-mi pasă, cred numai în gândurile mele.

— Şi tu vei reveni după moarte? Cum?

— Ceci, acesta e secretul meu.

— Dar eşti convins că revii?

— Sigur, dragă fată, trebuie să fii convins, altfel te scufunzi definitiv! Trebuie să-ţi alegi noua înfăţişare şi să crezi tare de tot că aşa se va întâmplă.

— Ce mi-ai propune să-mi aleg?

Xilliphant fluieră încetişor.

— Chipul unei flori carnivore, Ceci...

— Radio România şi postul Dacia Română, vă prezentăm programul. După Poşta Militară Radio, transmitem emisiunea specială în limba rusă şi cursul de limbă germană. Ascultaţi apoi orchestra Electrecord, voce Gică Petrescu şi Lia Crăciunescu...

— Închide-l! ţipă suedeza. Am să vă cânt eu. Tot îmi doream o MARE NEBUNIE! Xilliphant, ştii că eu am curtat la cabaret?

— Cu ceea ce NU ŞTIU despre tine pot să umplu o enciclopedie, Ceci.

— De ce i te adresezi mereu lui Xilliphant?

Taci, dragul meu BOU. Linişte!

Şi tremură brazii;
Scuturând rămurelele
Că-n ziua de azi
Scânteie stelele!

Suedeza respiră adânc. Îi curgeau lacrimi pe obrajii tumefiaţi.

Se bucur copiii
Băieţii şi fetele
De dragul Mariei
Îşi piaptănă pletele
De dragul Mariei
Şi-al Mântuitorului
Răsare pe ceruri
O stea călătorului.

— Ce naivităţi, bombăni Teo. Se cunoaşte că tu le-ai scornit.

— Nu, dragul meu BOU.

— Să nu mă mai faci bou, târ...

— Domnii mei..., mi-e foarte rău. Am să dorm iar. Nu mă puteţi ajuta cu nimic? Nimeni nu răspunse. Mi e rău. Sunt o fată care suferă. Sunteţi trei bărbaţi... Nici unul nu vrea să mă ajute?

— Cecilia! scrâşni Teofil. Taci!

Se juca vântul. Crucea improvizata deasupra Hildegundei se înclina încet-încet – peste zi zăpada se muia – şi nimănui nu-i mai trecea prin cap să-i corecteze poziţia, iar pe pilotul neamţ îl lăsaseră fără cruce. Nici nu era sigur că strania sa credinţă (adventistă? pocăită?) admitea acest simbol, al răstignirii.

Teofil preluase carnetul de bord.

În ce limbă să fie continuat jurnalul? Româneşte? Sau, în amintirea lui Hellermann, pe limba sa? Ori, măcar de dragul continuităţii.

Ia mai dă-o naibii de continuitate – îi aruncă Sergiu o privire verde.

Dar de ce, insistase Teo, fiindcă avea poftă de ceartă – cu toţii aveau, lipsea însă energia – că doar tu înţelegi limba...

Eu, da – ceilalţi nu, să pieri din faţa mea, Teofil!

Curgea pielea pe ei. Altfel s-ar fi încăierat în fiece clipă. Din piatră, cu ochii hipnotici, îi dirija în cercuri (mereu se

învârteau, împrejurul epavei, cercuri), cercuri, Mâna Sa, Doamna Nebunie.

Xilliphant îl văzu pe Teo în carlinga distrusă cum moaie pe limbă creionul, care nu era chimic, şi cum trudeşte din greu la fiecare cuvânt. Îi auzi vocea:

— Nu ştiu de ce, am tot mai des impresia că noi facem un fel de joacă, şi că urmează să mă trezesc dintr-o clipă în alta. Oare nu e şi ăsta un semn?

— Ce fel de semn?

— Nu ştiu... Un semn aşa...

Aparenta irealitate a situaţiei noastre, Teo a surprins-o bine cu instinctul său primitiv, se clătina un gând în capul lui Xill. Dar de ce neapărat „aparenta”? Îşi şterse cu batista înfiorător de murdară colţurile ochilor, privi dezgustat lichidul galben, gros, se apucă să-şi frece faţa şi pleoapele cu zăpadă, deşi ştia că în felul acesta îşi agravează infecţia. Privi ceasul – mereu privea ceasul, în orice clipă ştia cât e ora – şi era unsprezece dimineaţa.

Ce ar mai fi de făcut? De pildă, să rup din carnetul de bord „certificatul de sinucidere” al lui Fritz Hellermann. Au să-şi bată joc de osemintele noastre risipite aici în văgăună când vor găsi carnetul. Au să râdă de pedanteria stupidă cu care am menţionat în acel ridicol proces verbal – operă a clemenţei – cele câteva obiecte ale „aliatului”, cu totul nesemnificative; livretul militar, pistoletul, cu ajutorul căruia se expediase „dincolo”, şi trei bomboane, în fundul unui buzunar. De ce n-o fi supt cele trei „ştolverk”-uri înainte de a-şi priponi ţeava *Walther*-ului în dreptul inimei? De ce nu şi-a oferit această ultimă bucurie? Şi de ce n-au găsit prin buzunarele lui Fritz ceva cât de cât interesant, măcar o fotografie? Dar însăşi lipsa aceasta de obiecte interesante, personale este interesantă în sine.

Obiectele lui Fritz.

Le depozitase într-un colţ al epavei. Cele trei bomboane. Nimeni nu se atinsese de ele. Revolverul. Va fi folositor

daca-i atacau lupii. Lupii? Ar fi un noroc. Carne proaspătă! Însă lupii n-aveau cum să coboare aici, îi păzea instinctul, ştiau că nu vor mai putea să iasă.

În livret, alte două acte fără importanţă. Ceas, briceag, busolă, benzendrina, piramidon, nici pomeneală. Ah, da, un nasture deprins dintr-o tunică. Si, totuşi, încă ceva, o carte de vizită. Un nume necunoscut: „Dr Sorin Moldovan jr". Pe dos: „Stets ist die Sprache kecker als die Tat"[1]) scris mărunt. Dedesubt, alt scris: „Wein, Weib und Gesang"[2]

Judecând după carnetul de bord, nici unul din cele două citate nu fusese scris de Hellerman.

Xilliphant, dacă moare Cecilia, să n-o îngropăm cu bijuterii cu tot. Doamne! Oare sunt cu adevărat un mare ticălos? Cât e ceasul? De ce n-ar fi ora minus douăsprezece? Nu i-a trecut nimănui prin gând să facă un ceasornic care să meargă înapoi? Am zis oare „Doamne"? Ce greşeală! Dumnezeu, la ora asta, e militar, a îmbrăcat uniformă. Ce grad? Să-i răcnesc în ureche, domnule comandant al cerului, aviatorul, aventurierul, banditul, canalia, dezertorul Sergiu Ceclan Xilliphant a capotat, întinde-i cu vârful degetelor o idee. Nu o idee salvatoare, ar fi să-ţi cer prea mult. Pur şi simplu o idee. Atmosfera e încărcată de nebunie, aşa cum vara e plină de electricitate, într-un cap gol, dementa pătrunde uşor, prea uşor!

— Dar dacă – dacă în clipa următoare îmi apare în faţă Diavolul? Bun, are să zică, în Dumnezeu nu crezi, îţi baţi joc de el, îl faci generalissim, comandant, îl îmbraci în haine militare, şi-i pretinzi să-ţi ofere o idee, în vârful degetelor. Are degete? Nu crezi în El, Bun! dar în Mine? Eu – şi îmi va arăta ghearele – am degete. Şi – aplecându-se mult, aşa ca să-i simt răsuflarea puturoasă – am şi idei. Ce oferi, Faust? O, tu, naivitate medievală! Dacă Diavolul ar coborî aici, cel

[1] Totdeauna, vorba e mai îndrăzneaţă decât fapta.
[2] Vinul, femeia şi cântecul.

speriat va fi Domnia Sa. Ştie el ce face că nu vine. Să mă opresc. Delirez. Ah, da, cum se numea căluţul tatălui meu? Linişte, domnii mei, nu mă întrerupeţi...

CAPITOLUL CINCISPREZECE

I

...Nu mă întrerupeţi. Tocmai intenţionam să-mi adresez o întrebare. Mi-a scăpat ca un peşte, viu şi lunecos. Era o întrebare vie. Capcană blestemată, pereţi orbi. Radio România şi postul Dacia Română – publicitate – citiţi în *Curentul Familiei* despre Crăciunul suveranilor noştri la Săvârşin – Arad. Amintiri de Anton Mocsony de Foen, mare maestru de vânătoare al M. S. Regelui. În acelaşi număr, adevărul despre scufundarea cuirasatului Schanhorst. Editura „Cugetarea Georgescu Delafras" lansează marele succes *Prinţul bărăganului* de marele scriitor Ge. Acsinteanu. Marele spărgător Constantin Ştefănescu zis „Tata Moşu" deschide orice casă de bani în trei sute de secunde. El însă a fost surprins de poliţie, dormind, zdrobit de oboseală, lângă o casă marca „Lossmethal", după o trudă de douăsprezece ore. Casele de bani „Lossmethal" de vânzare la magazinul „Lossmethal", pe Calea Victoriei.

Xilliphant se izbi de Teo. Infidelitatea Ceciliei? Teo înjura murdar, amenințându-l, implorându-l, scuturându-l de umăr. De umărul rănit, bineînţeles. Furios că nu stârneşte nici o reacţie din partea lui Ceclan, Teo se întoarse în tabără. O întrebă pe suedeză dacă nu doreşte să-i aducă în avion cadavrul îngheţat al lui Hellermann. Se amestecă şi Bala. Peste vocile bărbaţilor, ţipătul lung al Ceciliei. Nu-mi mai pasă! N-au decât să se omoare! Ce întrebare voiam să-

mi pun? Ah, pierderea memoriei, un simptom. Unde naiba se plimbă soarele? Ia să-mi amintesc, l-am văzut măcar o dată de când am picat în crater? Ciudat, nu ştiu. Pierd contactul cu realitatea. Urlete... cine urlă? Ah, da, se bat, acolo în avion, nebunii..

Ceclan scrâşni din dinţi. Încercă să se adune. Unde se află? De ce se afla aici, cum va scăpa, cine este el? Cine sunt? Cine voi deveni peste o clipă? Trebuie – trebuie – trebuie să mă agăţ cu dinţii de ceva, să nu mă dizolv, să rămân lucid... Moartea are să ne salveze. Protestez! Iarăşi! Până azi această posibilitate nu m-a preocupat. Până azi – ce e azi? Nu te gândi prea departe. Nu te gândi la Planeta Trandafir Negru. Busola ei de argint o am în buzunar, însă nu mă gândesc la ea. Pe lângă soluţia morţii, trebuie să mai existe cel puţin una. Gândeşte-te, bestie! Ieşi din tine, dacă această carcasă mizerabilă îţi face greutăţi, dacă trupul tău nevolnic se răzvrăteşte, ieşi din el pentru o clipă şi priveşte-te dintr-o parte, priveşte situaţia de la distanţă. Nu înnebuni! Nu-ţi permite luxul de a înnebuni, nătărăule! Auzi, nătărăule, îţi interzic să înnebuneşti. Te ameninţ, cu pistolul în mână, ca pe un nenorocit de dezertor. *Nu dezerta încă o data, canalie! Nu pleca încă o dată*, dublu dezertor!

II

Şi în momentul când Ceclan asimila pe de-a-ntregul situaţia – cu o stranie întârziere, totuşi, parcă tot nu-i venea să creadă că sunt pierduţi – când se convinse cât de perfectă e capcana asta perversă (imposibilitatea de a se căţăra pe stâncă, plus ceea ce-i aşteaptă afară, în caz că totuşi i-ar trage Dumnezeu de păr şi ar ieşi), se născu şi se

dezvoltă în el un imens sentiment de împotrivire. Poate că la baza lui stătea ura, dar o ură abstractă. Nu se ştie împotriva cui. Poate împotriva sa! Îşi simţea trupul greu şi negru, ochii bătuţi de infecţie plângeau neîncetat singuri, întrevăzuse în momentul acela o soluţie posibilă? Cine ştie. Ceva se citea pe faţa lui când se întoarse în tabără.

Se împăcaseră, totdeauna sfârşeau prin a se împăca, dar nişte răni proaspete, buza însângerată a lui Bala, o nouă crestătură pe pometul numai os al lui Teo (opera Ceciliei!) stăteau mărturie cu privire la amploarea conflictului. Abia mai pâlpâie un pic de viaţă în ei, dar tot se mai bat! îi strivi Xill cu o privire plină de silă. Cine-s oamenii aceştia? Aceşti străini ridicoli.. Şi eu, un străin printre ei...

Cecilia zăcea în culcuş, de acolo izbutise să arunce în capul lui Teo cu ceva ascuţit. O părăseau puterile. Cât mai rezistă, o zi, două? Xill strânse pumnii, îl strânse şi pe cel drept, cu toata durerea. Traversase mai înainte un sentiment de forţă. Era convins că se va împotrivi. Aici, pe concret, totul se dovedea deşertăciune. Pe gâtul suedezei urca paloarea morţii. O văzu mergând în patru labe, la radio. Muzică variată uşoară. Discuri. Apoi Cecilia ieşi din epava, şi se aşeză pe „scaunul ei” la foc. Ochii ei vinovat de albaştri îşi pierduseră culoarea din cauza infecţiei. Se priviră. Ea zise:

— Xilliphant, nu mai pot. Nu mă scoţi de aici?

Ceclan răspunse:

— Blestemat fie cerul ăsta senin!

— Ce vreme bună pentru zbor!

— Zborul e o chestiune nesigură, după cum aţi constatat. Să aşteptăm primăvara, spuse Ceclan, supraveghindu-şi glasul. Nici nu vorbea serios, nici nu glumea.

— La primăvară vom fi un morman de oase.

— Ah, nu... Frigul te conservă. Câtva timp.

— Asta mă consolează mult, declară Silviu Balamela.

Degetele suedezei tresăreau pe genunchi. Sergiu ob-

servă cât de mult i se subţiaseră – sau era o iluzie? De nu şi-ar pierde inelele, gândi.

Puţin mai târziu, răsună o împuşcătură. Mai târziu, trecu peste ei trenul-fantomă, sfârtecându-i în roţi. Şi mai târziu, muriră. Un somn-bestie se agăţă de grumazul lui Ceclan. Un somn-gorilă, târându-l în jos, mereu mai jos, către înspăimântătoare hăuri în formă de cratere, cu bulboane galbene, puroioase, fierbând lent, ridicându-se, coborând într-un fel de respiraţie sacadată, diabolică, explodând pe neaşteptate. Păsări cu gâtul ars se prăbuşeau în cratere; se auzea impactul aripilor cu magma aceea rece, şi scurta zbatere inutilă— şi era conştient că visează şi-i era imposibil să scape din tentacula bestiei, aşa cum nici sufletele păcătoase nu se pot desprinde din ghearele dracilor mărunţei care-i transportă până în faţa tartorului suprem. După un chin îndelungat, deodată teritoriul negru al coşmarului se înseninã, începu să respire larg şi liber şi în cele din urmă deschise ochii, cu un efort scurt, dureros, străbătut de o străfulgerare ascuţită, ca şi cum o armă s-ar fi descărcat în dreptul frunţii sale. Scursorile infecţiei îi lipiseră pleoapele. Cât e ceasul? Cadranul fosforescent arăta două dimineaţa. Ascultă, reţinându-şi respiraţia. Acum el o pipăi încetişor pe suedeza, cu spaima de a descoperi că dormise alături de o moartă. Trăia însă. Se strecură din culcuş. Aceeaşi noapte luminoasă trimitea o rază verzuie până în fundul văgăunei. Ar fi blestemat de frumos, dacă n-ar fi blestemat de tragic. Nu am voie să mă mai gândesc la posibilitatea *aceea*. De acolo mi se trage coşmarul. Se pomeni fluierând ceva din *Prietenă de ocazie*, film cu franţuzoaica aceea nostimă, Danielle Darieux, pe care-l văzuse în urmă – ia să vedem, în urmă cu maximum opt, nouă zile. De necrezut. În epavă, cineva începuse să aiureze prin somn, cu glas strein. Cu toată acuitatea sa în a deosebi glasurile, n-ar fi putut spune cine, în orice caz unul dintre bărbaţi. Nu se înţelegea ce spune. Îi fu silă să intre

iarăşi în avionul zdrobit, adevărat coşciug. Se apucă să fărâmiţeze ramuri subţiri. Le stropi cu puţin ulei. Focul izbucni nepăsător şi Ceclan, în „fotoliul” său, se mai încălzi. Noaptea, în schimb, deveni împrejur mai neagră. Privi către Terasa Lupului, animalul nu era acolo. Ramurile de molid pocneau, despicându-se în foc. Ceclan se apucă să mestece încet, fără a se gândi la nimic, o bucăţică de carne de câine.

A doua expediţie vânătorească, Mîşkin-Vampiru o organiză cu precauţiune şi discreţie. Îl însoţiră Dinuleţ-Ari, din nou, şi Ioniţă Gasparoglu, „regele” comediei. George Strehaia, colegul de cameră, pe care Vampiru îl invită cu precădere, refuză, mulţumind. Nu se încumeta să părăsească liniştita atmosferă a „Casei”, dar îi ură „contelui” multă baftă. Care urare însă nu fu de folos. Zăpada era plină de urme, dar, la trecerea vânătorilor, fiarele preferau să se menţină într-o modestă expectativă. Totuşi, la drumul de înapoiere – de data aceasta nu se mai rătăciră – un iepure imprudent ţâşni de undeva ca o săgeată şi, fiindcă profita din plin de cele patru labe ale sale, care păreau a fi douăzeci, Mîşkin nu mai fu generos, ci slobozi un foc pe direcţia fugarului. Iepurele nu fu atins nici măcar în treacăt, în schimb de undeva, iarăşi, drept răspuns, ecoul aduse patru detunături.

— Interesant! comentă „contele”. Merseră mai departe, pregătindu-şi o reîntoarcere „tiptilă”, dar Gasparoglu îi mai înveseli cu amintirile sale despre birtul „La Purcel” unde, pe vremurile bune, chefuiau actorii.

III

— O-oh, Teo! Am visat că m-ai părăsit. Eram tare nefericită!

Gura lui Teofil se strâmbă şi mai mult Crăpăturile buzelor sale păreau viermişori uscaţi.

— Cum poţi să spui aşa ceva, tu...!

Şi-a înghiţit ultima vorbă, iar aceasta era „târfo!”, gândi Ceclan. Cecilia însă îl ghici. Scânci rănită, ascunzându-se în culcuş. Ochii îi rămăseseră deschişi. Păreai ochi de veveriţă moartă.

Bala:

Aceste fleacuri de igienă au pentru mine o mai mare importanţă decât legile lui Gauss. Am continuat să mă spăl pe dinţi, mai ales seara, cu orice preţ, cu orice efort sau umilinţă. Uleiul ars în lampa fabricată de Hellermann pute îngrozitor. Mai îngrozitor e că, în ciuda spălaturilor, îmi miroase gura. Pipăi limba, dantura, plimb apoi degetul pe sub nas şi, fără să vreau, capul îmi dă în recul. Am să crap de scârbă, înainte de a pieri de foame.

Am fost totdeauna un bărbat curat şi drăguţ. Femeile m-au alintat. Pe Cecilia am iubit-o... M-am bătut pentru ea cu Teo. Nu sunt capabil să rezist unei femei. Îmi supraveghez mereu unghiile, când văd unghii mari şi murdare îmi iau totdeauna tălpăşiţa, dar acum sunt nevoit să rămân. Trusa mi-am salvat-o. Am oferit tuturor din săpunul meu şi m-au refuzat, ştiu sigur însă că unul dintre ei îl folosea în taină, când mergeam la closet, la coada avionului: Ştiu şi cine a fost acela. N-are importanţă, dar mi-e scârbă să folosesc săpunul care s-a frecat şi de alte mâini. Eu am vrut să-i împart în bucăţele, frăţeşte. Acum nu mai e cazul.

Cu cât mă descompun mai tare, cu atât mai vârtos respect regulile de higienă, pe cât se poate. Citeam cândva lucruri stranii cu privire la posibilităţile de apărare ale organismului omenesc. Autorul pretindea că omul este fiinţa cea mai rezistentă şi mai adaptabilă din lume, net

superior prin aceasta (şi cred că numai prin aceasta) oricărui alt animal, fie leu, fie râmă. Există o nuanţă jignitoare în teoria asta şi contravine ideii mele cu privire la extrema fragilitate a trupului omenesc..., dar am verificat afirmaţiile îngâmfatului savant pe propriul meu picior. Mă doare din ce în ce mai puţin. Nu cumva se pietrifică, îngheaţă? Am să recomand înfometarea drept medicament suveran. Numai să am cui. Acum mă simt suficient de integru ca să pot muri în condiţii bune. Stabilisem pe cuvânt de bărbat că îi voi cere lui Xilliphant permisiunea. Cu această condiţie mi-a şi lăsat pistoletul. Îl simt în buzunar. Atârnă destul de greu. Mi-am tăiat cu grijă unghiile, le-am curăţat, le-am pilit, în prezenţa lui Teo, care mă urmărea cu o privire goală şi lacrimi de puroi i se scurgeau din ochi. Am să plec, înainte de a mă încerca şi pe mine această conjuctivită oribilă. M-am spălat şi pe dinţi. Gândul că morţilor le cresc înapoi unghiile, mă sperie. Astfel dichisit, am apucat-o pe urmele lui Sergiu care mereu şi mereu dă ocol văgăunii. Posibil că la el în felul acesta se manifestă dezagregarea. Se învârte ca o fiară. Caută. Însă eu cred că nici nu mai ştie ce caută. Poate nici n-ar trebui să vorbesc cu el. Mă îndoiesc că mai e în toate minţile.

Mi-am frecat dinţii şi gingiile până la sânge, însă gustul de carne de câine a rămas. A pătruns adânc în mine, în fiecare celulă şi în fiecare colţişor al sufletului. Da, în alte ţări, „prietenul credincios al omului” e mestecat cu poftă, dar aici nu suntem în „alte ţări”. Suntem la noi, iar la noi câinii nu se mănâncă.

— Ce bine arăţi azi! mi-a spus Cecilia. Am crezut-o. Ea, mi se pare, nu se mai poate ridica din „pat”. Fiecare oră o desfigurează, o termină. De pe acum, ştiu, locul ei este la dreapta lui Hellermann. Neamţul va dormi între două fete drăguţe, sau care au fost, în orice caz, nu de mult drăguţe. Iar apoi, alături de Ceci, are să urmeze cine? Dar cât de anapoda gândesc! Doar eu acum merg să-i cer

„permisiunea” lui Xilliphant. Ce, nădăjduiesc să nu mi-o dea? Joc teatru? Vreau să impresionez? Pe cine? Îmi este milă de Cecilia. Şi iată de ce. Sunt stăpân pe soarta mea, pot lua hotărâri. Iar Cecilia, nu. Va fi strivită încet-încet. Cu acest gând, îl urmam la mică distanţă pe Sergiu.

Marile iubiri sunt triste, din atâtea şi atâtea motive! medita Xill. Şi dacă se „realizează”, şi dacă nu se „realizează”. Vesele pot fi numai iubirile vremelnice, când, din prima clipă chiar, te-ai şi înţeles din priviri cu ea: haide să ne distrăm un pic... aşa... fără jurăminte. De câtva timp, Bala se ţine scai de mine. Ştiu ce vrea. Blestemat să fie cerul acesta senin!

Bala:

Xill se opreşte în faţa unei muchii de piatră ce urcă spre cer cu şerpuiri elastice de linie feminină. O cercetează cu atenţie, iar eu, la zece paşi, îl scrutez din profil, încercând să-l ghicesc. Fără barba prin care strălucesc insuliţe cărunte, fără infecţia care-i răpeşte farmecul ciudat al ochilor cenuşii, adânci, limpezi, dar de obicei trişti, chiar când râde, ai zice că e tânăr, prea puţin schimbat faţă de anii de studenţie. Iată că se îndepărtează, să nu-l pierd! Cum l-aş putea pierde, nu poate pleca nicăieri. Lua-l-ar naiba, ştie că mă târăsc după el, însă măcar o privire nu-mi acordă. Vreau să fiu singur! Îmi spune spatele său, du-te dracului înapoi în bârlog! Aş zice că el bănuieşte ce doresc eu şi se teme, se teme să-mi dea o dezlegare. Se teme straşnic de o discuţie cu mine.

Văd că încep să mă îndepărtez de ideea principală! Hei, Xilliphant! Nu aude! Se teme! Cu atât mai rău, dacă nu-mi dă el dezlegarea, eu astăzi oricum termin. Libertatea de a muri, cuvintele lui Ceclan. „Aliatul” a profitat de această libertate. Vreau, ca şi Fritz Hellermann, să aleg eu locul şi clipa, iar nu clipa şi locul să mă aleagă pe mine, nu accept

să fiu la cheremul lor, la cheremul nimănui. Sergiu îşi plimbă degetele pe stâncă urâtă şi rece. Merge mai departe. Poate caută un filon de aur. Nu mai şchiopătează. N-ai zice că are tot umărul drept în pioneze, clavicula fisurată, braţul entorsat. În dreapta umărului, ceva mai jos, are o zonă vânătă, neagră, acolo coace deznădejdea. Acum mă voi opri. Scârţâie piciorul meu. Transpir. Stomacul mi-e gol ca o mănuşă veche şi găurită, şi totuşi trebuie să merg în fiecare zi la toaletă. Probabil că încep să mă elimin chiar pe mine. Respiraţia mea acum e mai grea decât a lui Teo, când e băut. Am să aştept, după încă un ocol, Sergiu va ajunge iarăşi aici. Poate ar trebui să-i zic astfel: bătrâne, acum, împreună! Împreună, în cinstea prieteniei noastre. Ar fi în stare să râdă. Se îndepărtează, înjură cerul, rău face, nu se ştie ce ne aşteaptă acolo sus. Înjură cerul, fiindcă e senin. Dacă ar da furtuna peste noi – cum ar fi?

Astăzi e mai frig. Anume pentru a mă face să aştept. Ceclan se mişcă leneş, ciocănind într-una un perete roşietic, crăpat, respingător. Frumos e numai stratul limpede al gheţii, acolo unde s-a lipit de stâncă. Aceste cascade îngheţate. Totuşi, iată-l, se apropie. Mă ustură ochii de parcă mi i-ar fi lins un aruncător de flăcări. Chiar şi aici, în fundul pământului, e nemiloasă lumina, inumană, Fiarele cum o suportă? Unde e Ceclan? Ah, iată-l – mă temeam că s-a dus. Azi-dimineaţă, înţepenit, credeam că nu mă mai ridic, că am să zac alături de suedeză. Mirosurile rele din bivuac m-au izgonit. Dacă reuşeşti să faci primii paşi, mai departe nici nu e aşa de greu. Mâine nu cred că mai pot părăsi patul. Nu trebuie să ajung până acolo. Hotărârea luată mi-a dat putere. Moartea îţi dă putere. Îţi dă putere ca să mori, lucrează în propriul ei folos, asta e!

Tot timpul îşi priveşte ceasul – Xilliphant, nu moartea – are noroc că un ceas se poartă la mâna stângă. Stânga lui e relativ teafără. Îl aud, îşi vorbeşte singur! Ce zice? Disting

cuvântul „avalanşă”. Bietul! De avalanşă se teme! Dar dacă e nebun – mai nebun decât mine – ce sens mai are să respect „cuvântul de bărbat”? Să cer unui nebun permisiunea de a muri? Dacă provoc o reacţie neprevăzută? Dacă mă ucide chiar el? Mai bine... Nu. Se respinge. Eu decid, eu execut. Eu sunt stăpân peste persoana mea.

Un colţ de stâncă. Aici Fritz Hellermann a cules pentru *Cäcilia* o „Floare a Reginei”. Teofil, gelos, a rupt-o în mii de bucăţele. Ce probă de cretin! Pe aceeaşi stâncă, alte două flori privesc spre noi. Ai zice că-s ochii pietrei care ne cântăreşte cu condescendenţă: iată nişte jalnice făpturi, oameni, trecători ca adierea. Xilliphant pare a examina şi el florile, asist la o ceartă mută între el şi stâncă. Mută, dar cum se mai înjură! Nu-mi acordă atenţie. Am o idee. Să-l împuşc pe la spate, simplu. Nici n-ar şti ce i s-a întâmplat. Ar, fi un adevărat serviciu de prieten. Şi nici n-ar trebui să-i mai cer dezlegarea. Iar în clipa următoare m-aş şi afla pe urmele lui – Teo şi Cecilia vor rămâne singuri, vor agoniza până la capăt, şi probabil el va fi ultimul supravieţuitor, şi până în ultima ei clipă îi va face scene de gelozie. Dar de unde am pornit? Am uitat. Pragul nebuniei. Ce regret părăsind Pământul? Ei bine, regret că n-am studiat astronomia, măcar pentru a recunoaşte drumul pe care o să-l apuce sufletul meu nemuritor, printre stele, nebuloase, comete şi alte bestii şi plăsmuiri care se învârt la infinit, veşnic prăbuşindu-se în ele înşile, veşnic reînviind! Conştiinţa marelui eşec al destinului meu o am din clipa când am zărit cometa, pe parcursul atât de scurt al MARELUI ZBOR.

De mi-aş fi realizat acest vis pe care, nu e de prisos să repet, îl am doar de câteva zile, altfel mi-aş reconsidera viaţa.

Şi ce este interesant, dacă aşa ceva se poate numi interesant, este că noi doi, Sergiu Ceclan şi cu mine, până la

război, n-am făcut nimic despre care să se merite a se aminti, măcar în treacăt, iar în timpul războiului, tot nimic – eu comandam „FOC pe reperul şapte” şi ridicam braţul ca o păpuşă mecanică, iar el participa la atacuri aeriene, auzisem, nu de la el, el nu discută despre asta, că a doborât trei inamici, dar şi aceste acţiuni se încadrează în marele nimic, iar acum

ACUM,
iată că totul se sfârşeşte din nou cu
NIMIC!!!

Suficient ca să folosim imediat pistoletele. În numele acestui etern nimic, am iniţiat MARELE ZBOR către insula Comoarei, insula Coroanei. Cu ce justificare? Să duci sămânţa de nimic sub alte zări? Nu, nu din întâmplare ne-am prăbuşit aici! Ci pe merit!...

Xill:

Micul idiot, bunul meu prieten Bala, va sfârşi prin a mă scoate din sărite. De ce-şi închipuie, netrebnicul, că mă voi opune? N-are decât să-şi tragă un glonte în cap, chiar două, dacă apucă. O idee generoasă: s-o facem *ensemble.* Nu mă întrerupeţi.

Nimeni nu-l întrerupea.

Când am pus pe roate această demenţială MARE TRAVERSARE a continentului, „prăbuşirea” circula prin vinele mele, dar cine să prevadă un accident atât de imperfect? Cine? Nu mă întrerupe, lasă-mă să termin.

Nimeni nu-l împiedeca să-şi depene, săltat, gândurile, Bala încă nu se apropiase. Bala, cu toată decizia sa de a pleca neîntârziat, ezita. Un biet om.

Cine – cine – cine ar fi putut să prevadă o prăbuşire bolnăvicioasă, o prăbuşire nereuşită?! Dar eu, acum, ce fac? Limpede, un nou MARE PLAN. Vom scăpa de aici. Ne

vom prelinge, invizibili, pe lângă curtea marţială, chiar prin faţa ei – aşa cum de altfel intenţionam să executăm dementul traseu chiar pe deasupra Berlinului, într-un fel, sau în celălalt, mai ales în celălalt, vom atinge INSULA. Chiar de va fi nevoie să tragem prin pământ o linie dreaptă până la ţărmul presărat cu stânci albe pe care păsările mării îşi leapădă cu nevinovăţie murdăriile. Doamne, Dumnezeule, comandant al cerului, generalissime, trimite pe numele meu personal o AVALANŞĂ, aşa cum îmi doreşte inima. Mulţumesc, domnule comandant. Să trăiiiiiiţi...

CAPITOLUL ŞAISPREZECE

I

Sergiu Ceclan Xilliphant ocolea văgăuna, oprindu-se îndelung pentru a cerceta stratul de zăpada, acolo unde se prinsese, cercetând sus faldurile albe, groase, ca nişte aurori boreale încremenite deasupra craterului, ignorându-l voit pe Silviu Balamela, care-l urma ca un căţel, dârdâind, gata în orice clipă să expedieze un glonţ în ceafa vechiului prieten. Ceclan se opri, înjghebă cu economie o pipă, o aprinse. Stătu în profil, îl iscodi pieziş pe Bala; i se făcu frică. Înţelese. Gândi: ar fi păcat să se întâmple acum, când un nou MARE PLAN se coace în mintea mea. Nu-şi supraveghe însă vocea, care sună aspră, densă, ofensatoare:

— Hei! Ce te tot târâi? Vino mai aproape! Ce mai doreşti?

Îl rad, uite acum îl rad, gândi Bala.

Păstră distanţa.

— Ce ai spus?

Xilliphant se întrebă, cum să-l jignesc şi mai rău?

— Haide aici, ce e cu tine? Cine te-a pocnit peste mutră?

— Pe mine? Nimeni...

— Arăţi ca o balegă împrăştiată pe un disc de marmoră. Eram gata să jur că ai avut iar un conflict cu Teo. Dar gândul lui Ceclan devie brusc. Îţi aminteşti – vorbea destul de tare ca să fie limpede înţeles – îţi aminteşti de căluţul acela slăbănog pe care-l înhăma tata la şaretă când pleca

la bolnavii său mai ţii minte ce nume caraghios avea?

— Nu – făcu Bala, negru, ostil.

În realitate, chiar nu-şi amintea să fi avut doctorul Ceclan cal şi şaretă. Şi, ce legătură avea?... Înaintă, totuşi, un pas.

— Tropoteală, explică Sergiu, căluţul Tropoteală, şi ce e ciudat e că i se zicea şi Tropotely, cu accent pe i, un fel de plural al lui Tropoteală, italienizat. Amuzant, nu?

Bala mai înaintase un pas.

— Defel. Eu despre altceva doresc să discut.

— Stai puţin, nu mă întrerupe! Tata, fie iertat, pretindea că acest căluţ Tropoteală, sau Tropotely, era un mare palavragiu. Uneori, în plină cursă, încetinea, întorcea capul său zbanghiu şi pornea o conversaţie. Cum de nu-ţi aminteşti?

— Trăncăneşti de pomană, eu vreau să...

— Iarăşi mă întrerupi! Ştii că bietul căluţ a murit de bătrâneţe, iar mai târziu tata a cumpărat o maşină de ocazie, un Bugatti mic cu ambreiajul defect. Demara atât de brusc, că aproape te pierdea.

— Mai taci! Nu scorni prostii, poveşti mincinoase – vreau să vorbim despre conversaţia noastră. N-a existat nici un cal Tropoteală, sau Tropotely!

— Evident – trecu un fulger prin memoria lui Xill. Tata n-a avut cal, şaretă şi mai ştiu eu ce. Mersul pe jos şi birja. De unde mi-a picat în cap calul Tropoteală? Dar zise:

— Poate pretinzi că mint?

— N-ar fi pentru prima oară. Am venit să te anunţ că – gata. Am venit să te salut.

Aşa e mai bine: de ce să-i cer dezlegare, ce este el, popă? Îl anunţ. Atât, şi la revedere pe curând. Pe foarte curând

— Aş bea un pic de apă, zise Ceclan. Tu, de fapt, despre ce trăncăneşti?

— Ştii! Îţi cer să înţelegi. Vezi – mă ţin de cuvânt şi te previn, aşa cum ne-a fost vorba, Nu rezist. Put!... Şi din

clipă în clipă put mai tare.

Pe neaşteptate, cum toate resursele răbdării se epuizaseră, Xilliphant se pomeni în plină încăierare, mai exact el lovea, lovea cu mâna teafără, iar Bala încasa, abia apărându-se. Îl pocnea râu. De câteva ori cu pumnul, drept în faţă. Se opri, tremurând. Şi el mirosea urât. Amândoi puteau.

Răsturnat în zăpadă, lăsând impresia că n-are de gând să se mai ridice vreodată, Bala îl fixa cu o expresie ciudată pe vechiul său amic. Nu observaseră că Teo urmărise scena fără a interveni. El zise;

— Xill! Vino! Cecilia vrea să te vadă! Vino acum!

Fără să-l audă, Ceclan îi întinse lui Balamela o mână, cea teafără, stânga. Silviu examină această mână mai întâi cu mirare, ca pe un obiect necunoscut, apoi se agăţă de ca, se ridică. Aceeaşi mână tampona sângele pe faţa lui cu o batistă trist de murdară.

— Vii, Xilliphant?

— Ce ziceai, Teo? Ceci are nevoie de mine?

— Mă tem că moare.

Ceclan, confuz (îl mardise pe Silviu... de ce?), gândi cam aşa: Acest netrebnic... Teo... cred că a vrut să zică: „Sper că moare”.

Cecilia, în culcuşul ei, aştepta. Împrejur nu pluteau parfumuri delicate. Focul de la intrare însă trimisese către interior o dendrită de fum care mai dezinfecta atmosfera. Dând ochi cu suedeza, Ceclan se posomorî şi mai mult. Robusteţea de altădată a Ceciliei fusese doar o aparenţă. Ţesuturile se topiseră pe ea Nu mai opunea morţii nici o rezistenta.

— Ceci, e ceva personal?

— Vai... nu. E vorba de un vis. Poate să-l asculte cine doreşte...

Inspiră puţin aer şi-l examină pe Ceclan aproape indiferentă. Vocea nu i se schimbase.

— Domnilor, vă rog să luaţi loc împrejurul meu.

Se supuseră. Sergiu trimise o privire strivitoare către Bala, şi asta numai fiindcă acum regreta, însă Bala zâmbi. Hei?! Aşa stau deci lucrurile, o bătaie bună poate să schimbe radical o stare de spirit nesănătoasă?

— Visam, spuse Cecilia, că am două sute patruzeci de ani şi că totuşi am rămas, tânără, perfectă, cum sunt acum.

Îi privi pe rând, apăsat. Oare ce reacţie aştepta din partea celor trei bărbaţi?

Cecilia:

— Încep să cred că nu e vis, ci realitate. Am cu adevărat două sute patruzeci de ani, dar am rămas tânără. Minuni se întâmplă mereu.

Teo:

— Draga mea...

— Stai..., dragul meu. Sunteţi foarte drăguţi cu toţii, şi totul e frumos împrejurul meu. Acum înţeleg multe. Nu e puţin lucru să trăieşti două sute patruzeci de ani, să nu îmbătrâneşti, să rămâi femeie. Încercaţi şi voi. Aş vrea să fac dovada că visul nu minte, că deci nici nu e vis. Se făcea că folosesc franţuzeasca, ştiţi, sau poate nu ştiţi, sângele meu a fost amestecat, am într-o ramură a neamului niscaiva gali, tot de viţă înaltă, regală, ei sunt acum undeva, mult înapoi, dar au existat, şi asta... da! dovada... Iată, trăncăneam pe franţuzeşte cu nişte feţe necunoscute, dar trebuie să le fi cunoscut cândva, şi în loc să-l folosesc pe „le”, ziceam „li”... Cum ar fi „li chien”... Înţelegeţi?

Ei credeau că înţeleg: biata Ceci vorbea despre câinele a cărui carne o haliseră. Acum se isprăvise şi aia. Teofil încercă:

— Ceci, iubito, aceste aberaţii... vorbitul mult te slăbeşte!

— Dar ceea ce spune fata nu e o aberaţie, îl opri Ceclan. Ar trebui să ştiţi, *li* este forma arhaică a lui *le*. E adevărat că se folosea în urmă nu cu două sute patruzeci de ani, ci mai devreme, poate pe timpul lui Carol Magnul, sau mai ştiu eu

când...

— Sergiu...

— Teo, de ce, de ce mama dracului nu-l laşi pe om să termine ce are de spus? Ce spuneam? Spuneam că – nu te strâmba către mine Teofil că te ard! – forma *îi* se întrebuinţa în vremuri foarte, foarte îndepărtate, însă poate că şi Cecilia greşeşte. Dar dacă ea numără nu două sute patruzeci de ani, ci o mie două sute patruzeci?!

Teo ridică pătura şi se strecură din epavă; Bala ezita dacă să-l urmeze sau nu. Puţină veselie aduse un licăr în ochii de-acum opaci ai suedezei. Ea îl apucă de mână pe Ceclan, care gândi, fără să vrea: se îneacă! Mai speră s-o salvez?

— O, Xill! Nu e aşa că tu mă crezi?

— De ce nu? Toate acestea sunt lucruri foarte serioase.

— Dar Bala, şi el mă crede?

— Bala e prietenul tău. Negreşit, ei te crede.

— Dar Teofil nu e prietenul meu? El de ce a plecat?

— Ceci, trebuie să înţelegi... gândirea lui Teo e puţin rigidă... El e cel mai greu de convins, dar cu timpul...

— Ciudat, pe Teo l-am convins totdeauna foarte uşor, în toate privinţele... chiar şi când îl înşelam sub nasul lui... reuşeam s-o întorc... E minunat să trăieşti o mie două sute patruzeci de ani... Ai timp să comiţi o groază de nebunii. Eu le-am comis. Crezi?

— Cam n-aş crede, Cecilia?

— Tu ai fost totdeauna drăguţ, Xill. Nu m-ai ameninţat niciodată cu bătaia. Şi Bala a fost drăguţ. Dar m-a făcut târfă murdară. Îţi aminteşti?

— Nu, răspunse Balamela. Asta chiar că a fost un vis.

— Dar dacă eu... am trăit atâtea sute de ani, mii de ani, mi se permite acum să mor – pentru câtva timp?

— Cu o condiţie, Ceci. Mai întâi dormi bine, şi ne povesteşti iar ce ai visat...

O înveliră; cuminte, suedeza lăsă pleoapele, cu o ex-

presie de linişte deplină. Parcă s-ar fi evaporat încet.

Afară, Teo se învârtea împrejurul epavei, într-o stare de nedescris.

— Luaţi-vă revolverele şi veniţi după mine, spuse Ceclan. Mi-a venit o mică idee. Luaţi şi arma lui Hellermann, am încărcătoare destule, ia-l tu, dragul meu – i se adresă lui Silviu.

Teo se opri, mai despletit ca oricând, holbat.

— Mai înainte vă băteaţi ca nişte câini, iar acum îi zici „dragul meu”. Din ce v-aţi luat? De ce l-ai pocit pe bietul băiat?

— Mai bine taci, altfel peste un minut ai să întrebi de ce te-am pocit pe tine!

Teo tresări, de o clipă sau două Balamela stătea în spatele său cu două pistoale îndreptate întâmplător, sau nu întâmplător, spre ţeasta sa. Îşi plimbă strâmbătura urâtă de la unul la celălalt: în definitiv, ce mă priveşte, eu... Ridică din umeri şi scuipă. Ceclan zise:

— Haideţi să şchiopătăm niţel pe direcţia aia...

Cădeau umbrele, ca o reţea de plasmă, cerul se învineţea, de parcă l-ar fi izbit Dumnezeu cu pumnul. De la amiază, temperatura scăzuse. Lumina, câtă mai pătrundea în văgăună, îşi schimba foarte repede nuanţele, troienele păreau s-o ia în loc, într-o lentă sarabandă dirijată de un duh diabolic. Xilliphant luă de la Bala pistoletul lui Hellermann, îl verifică, inutil, neamţul îşi ţinuse arma personală în stare ireproşabilă, vârî un încărcător plin, şi porni înainte. Deja uitase conversaţia cu Cecilia. Îl chinuia incidentul cu Silviu. E adevărat că, aparent, dăduse roade. Bala se înviorase, lepădând mantia mortuară, mărar pentru o clipă, dar situaţia lui, faţă de Teo, nu era hună. Un bărbat lovit peste faţă este iremediabil umilit, şi nu uită, nu iartă. În afară de asta; el, Xill, fusese totdeauna mai puternic decât Bala şi, chiar cu o singură mână validă, păstra un ascendent peste care nu se putea trece, îl lovise cu sete, cu

ură. Asta îl mira. Dacă bătaia ar fi făcut parte dintr-un plan deliberat, rece, lucid, construit, ca atunci când pălmuieşti un om leşinat spre a-l trezi – alta ar fi fost situaţia.

Însă Ceclan lovise cu sentiment. Nu fusese o bătaie „medicinală”, cum se aplică pe front, celor cuprinşi de panică. În timp ce-l maltrata, îl urâse cu adevărat. Râu, foarte rău. Bala mergea pe urmele sale. N-am să mă mir dacă ridică arma şi-mi trânteşte în ceafă un glonte călduţ. Nici măcar n-am să am vreme să mă mir. Iar Teo nici n-ar reacţiona. Teo îmi poartă pică mai de mult. Dar iată că am ajuns: sunt încă viu.

Spre marea sa mirare, Teofil zise:

— Deci, va fi un duel; Xilliphant, nu e drept, ca tu să ai două arme.

— Eşti un biet cretin.

— Mai repetă vorba aia şi trag.

Sergiu nu zise nimic. Ştia că Teo s-ar ţine de cuvânt.

— Să nu mă mai jigneşti, Sergiu, că te zbârnâi, de nu te vezi. Eu nu-s Balamela.

— R-rău, gândi Ceclan, bâlbâindu-se chiar în gând. Mă tem că acum sunt obligat să-l ating... nu de alta, doar pentru restabilirea unei anumite egalităţi... Vai mie – aşa s-a creat deci faima mea de „dur”, din necesitate.

— M-mă, zmeule! spuse Xill, fulgerându-l pe Teo – dar un lucru curios se petrecu. Avusese de gând să-i turtească mutra de cal, dar deodată uită cauza. Ce făcuse Teofil? Sergiu se clatină, se învârti puţin împrejurul propriei sale axe, scuipă un ghemotoc de salivă tulbure şi porni glonţ spre un anumit punct pe care-l ochise în cursul explorărilor – chiar sub Terasa Lupului, poate două grade mai la dreapta. Din cauza umbrei ce se îngroşa nu puteai fi sigur dacă lupul – sau ce era – se afla în postul său de veghe, ori rătăcea deasupra altor cratere în care se zbăteau poate alţi naufragiaţi.

...Prin urmare, tata, în redingota lui de medic de familie,

poruncea să fie înhămat căluţul Tropoteală, supranumit şi Tropotely. Când mă aflam în vacanţe, îl însoţeam. În vreme ce doctorul se ocupa de bolnavii săi, eu număram muştele care tot insistau să pătrundă în ochii lui Tropoteală. Să încerc. Să încerc să-mi amintesc; de unde povestea asta mincinoasă?

— Domnii mei! Ideea mea este nebună şi genială. Un pic de atenţie! Nu mă întrerupeţi... Şi privirea sa deveni blajină. Teofil, încă mânios, abia-l asculta, tropotind neîncetat din bocancii săi americani. Bala, în schimb, simţea cum vorbele trec alături de el. Nu reuşea să se concentreze. Vom încerca să forţăm şansa – vorbea Xilliphant. Chiar cu riscul vieţii – dar – altfel – (acum îşi asculta iar vocea; constată o schimbare; nu mai era a lui; ce se întâmplase?) altfel, oricum ne lăsăm aici hoiturile. Am studiat gaura asta, aş îi în stare să dau chiar o teză de doctorat. Dintre pereţii inaccesibili, cel mai accesibil e acesta, cu condiţia să fie uşor ajustat. Ne trebuie o avalanşă. Vom clinti draperiile alea de zăpadă.

— Şi dacii aruncau în Dumnezeu cu săgeţile, mârâi Teo.

— Amice, replică Sergiu, cine dracu ar fi bănuit că, aşa prins de treburi cum eşti, ai avut timp să frunzăreşti şi istoria. Dacă ai ceva împotriva propunerii mele, cară-te.

Teofil spuse ceva nedesluşit, furios, şi rămase.

Ceclan mai făcu doi paşi, pe nişte picioare ce-i tremurau.

— Dacă nămeţii ăia de sus o iau într-adevăr din loc şi nu ne grăbim s-o ştergem din calea lor, scăpăm şi de foame, definitiv. Acest risc, însă, intră în calculul meu. Un risc de cincizeci la sută, risc relativ cinstit după părerea mea. Ce ziceţi?

— E o mare prostie. Tragem o salvă, perfect. Avalanşa vine, bun, Scăpăm teferi, admitem şi asta. Care-i rezultatul?

— O scară artificială, amice. Priviţi peretele, are unghiul cel mai blând.

— Deasupra noastră se află mii de tone de zăpadă, şi Teo

scuipă. Vor astupa gaura în întregime. Vom pieri ca nişte miţe sufocate. Dar ce importanţă are? Să-i dăm drumul!

Văzduhul se clatină între pereţii văgăunei. Bubuiturile poate vor fi speriat vreun jder ce rătăcea singuratic prin apropiere, dar nu produseră nici un efect asupra troienelor de zăpadă suspendate deasupra. Repetară experienţa, cu aceeaşi lipsă de rezultat.. E drept că, din alt punct al peretelui, un bloc de gheaţă, de mărimea unui vagon se prăbuşi fărâmându-se jos, nu departe de epavă. Parcă explodase.

Se retraseră. Încercarea eşuase. Puteau să moară liniştiţi. Nu mai era nimic de făcut.

II

Aprinseră lampa cu ulei, şi flacăra aceea chioară îi privi cu ironie. Cecilia mai avu putere să fie curioasă: ce exerciţii de tir avuseseră loc afară? Se distraseră trăgând la ţintă? Cine câştigase? Sergiu?

Apoi, imediat, ceru să fie scoasă afară. Îşi smulgea îmbrăcămintea.

Suedeza muri după câteva ore, văietându-se îndelung iar în ultimele clipe ale vieţii, când îşi dădea sufletul, iar din pieptul ei ţâşnea acel insuportabil vuiet de prăbuşire vitală, degetele executară pentru ultima oară dansul lor ciudat. Aproape fără sentiment, Xill urmări jocul lor. Somn, sau moarte, acelaşi lucru. Mereu şi mereu acelaşi mesaj! Sergiu reuşi să mai completeze câteva litere...

Carnet de bord, şapte ianuarie. Încercare eşuată de a provoca avalanşa. Noaptea, la ora douăzeci şi trei şi treizeci

şi trei, a încetat din viaţă Cecilia Vidraru-Olaffson. Iniţiatoarea MARELUI ZBOR.

După o ezitare, Ceclan tăie ultima observaţie, Ar fi fost neloial să arunce totul pe umerii celei care trăise o mie două sute patruzeci de ani. Radio România, Radio Bucureşti. Douăzeci de avioane britanice au fost doborâte deasupra Berlinului. Aviaţia anglo-americană a efectuat un nou atac terorist asupra Cetăţii Vaticanului. Închiderea emisiunii.

Bala:

— N-ai de gând să te culci?

— Cum? Să risc să nu mă mai trezesc?

— Să ştii că nu sunt supărat pe tine.

— Cinste ţie, răspunse Xilliphant. Acum altceva stătea în centrul minţii sale: mesajul suedezei.

Teo, a cărui figură răsări de undeva (poate zăbovise lângă „mormântul" Ceciliei), vorbi anapoda:

— Se zice că moartea prin îngheţ e delicioasă – ai tot felul de senzaţii...

— Da, se zice – şi Xilliphant se îndepărtă. Sub Terasa Lupului, alături de locul unde NU izbutiseră să provoace avalanşa, pe o suprafaţă netedă de zăpadă, pierzând la răstimpuri şirul gândurilor, revenind apoi cu amănunte uimitor de precise pe care nici nu ştia când le memorase, Ceclan desenă cu un băţ subţire combinaţia sa. Poziţia literelor unei maşini de scris. Doctorul Ceclan avusese o maşină „Baum". În joacă, Sergiu învăţase de timpuriu să mitralieze cu literele.

— Ce e asta, un cifru?

Teo îl urmărea la tot pasul. Dar Xill îl ignoră. Teo tropăi din bocanci îndepărtându-se. Sergiu dădu un bobârnac următorului gând: s-ar zice că moartea Ceciliei l-a uşurat...

Metodic, recapitula mişcările degetelor ei. În cele din urmă crezu – nici vorbă nu putea fi de certitudine – că

ultimul mesaj dactilografiat al Ceciliei ar fi: INSULA NU EXISTĂ. Xill şterse aceste cuvinte, se ridică.

Cine fusese de fapt Cecilia? O femeie inteligentă, mediocră, proastă? Ce urmărise în realitate, punând pe roate MARELE ZBOR? Încă o persoană despre care mă pomenesc că nu ştiu mai nimic, oftă Sergiu, năpădit de tristeţe. Cel mai simplu – da, a fost un joc. Hm. Un MARE JOC. Şi nimic, chiar nimic nu se ascundea în spatele lui? De exemplu: era înţeleasă cu Hellermann, şi cu totul alta era destinaţia lor... Sergiu ridică din umeri şi încercă să se îndepărteze... de sine.

Ziua următoare, încă de dimineaţă, Teofil dădu puternice semne de alienare. Umbla în patra labe.... Silviu nu părăsi bârlogul. Rămase întins, acoperit până la bărbie, cu mâinile înmănuşate puse peste ochi, cuprins de ultima apatie. Nu se spălă nici pe dinţi. Xilliphant era foarte ocupat să dea bobârnace mai multor gânduri care-l asaltau neloial, în acelaşi timp. Pe Bala când îl „îngrop”? Dintre mine şi Teo, cine va fi ultimul? Dacă eu, pe mine cine mă pune sub zăpadă? Ce este cu Tropotealã, căluţul-fantomă, de unde a picat în capul meu, şi tropăie, tropăie..?

Teo se vânzolea prin nămeţi, bolborosind fraze interminabile – Xill nu se mai obosea să-l asculte. Oprit lângă morminte, Teofil mugea. Abia menţinându-şi echilibrul, Xill reuşi totuşi să înjghebe un foc. Răzui puţină piele de câine – asta era tot ce mai rămăsese – o răzui de păr şi o ţinu în flacără. O afumă bine, să fie mai gustoasă. Bala refuză „mâncarea”. Teofil nu-i dădu atenţie când îi oferi şi lui o bucăţică. Xilliphant luă singur micul dejun, mirosind îndelung văzduhul. Ar fi pariat pe oricât (avea cu ce, inelele Ceciliei se aflau în buzunarul său şi când se gândea la ele simţea cum locul acela îl frige; executase manevra desprinderii lor de pe degetele suedezei, fără ca Teo să observe) că se pregătea o schimbare. Acordă pe frecvenţă

aparatul de radio. Mai funcţiona încă. Ascultă nişte ştiri, dar o clipă mai târziu n-ar fi fost în stare să reproducă măcar un cuvânt. Faptul că mai exista undeva o lume, o lume în afară de aceasta *a lor* din crater, începea să bată către neverosimil.

CAPITOLUL ŞAPTESPREZECE

I

Silviu Balamela tot nu avea poftă să „mănânce”, el nu răspunse întrebării lui Ceclan – iar în atmosferă plutea un duh de schimbare a vremii. Lângă foc, în „pragul” bârlogului, Xilliphant întâmpina cu un al şaselea simţ al său acest străveziu curent care penetra totul, undă blândă şi sălbatecă şi aproape, aproape vizibilă. Învârtea între dinţi, cu vârful limbii, pipa stinsă, punându-şi două întrebări, de unde ar mai face rost de un fir de tutun şi de unde moştenise el simţul acesta acut al naturii, el care mai mult la oraş trăise.

Nu de la doctorul Ceclan, în orice caz. Poate de la vreun străbunic pirat... Tatăl său, medicul, fusese un om prea corect, pentru a fi bănuit de asemenea suspectă însuşire, precum prezicerea vremii, rezervate altor categorii de inşi, ciobanilor, matrozilor, vracilor-magicieni... Doctorul Ceclan – Sergiu se agăţă de alt gând – fusese mulţumit de viaţă, de profesia sa, o profesie într-adevăr solidă, şi-l îndemnase cu acea discretă forţă de convingere care-l caracteriza, s-o urmeze, ceea ce Sergiu, supunându-se, şi făcuse... dar numai vreme de câteva săptămâni. Nu rezista orelor de disecţie, deşi nu i se potrivea câtuşi de puţin calificativul de fire delicată. Însă nu-i plăcea. Studenţii, colegii săi de scurtă etapă, colegele aveau obiceiul să împodobească cu nume caraghioase, sau chiar dezgustătoare, exemplarele umane

pe care făceau şcoală şi posibil că acest mic, foarte mic amănunt, îl determinase s-o lase baltă.

Doctorul Ceclan află de hotărârea fiului încă înainte ca acesta să-i fi mărturisit adevărul: în trunchiul presărat cu dâre gelatinoase al vişinului din faţa casei, Sergiu implântase bisturiul, o sculă nouă, strălucitoare, produsă de o firmă celebră evident dintr-un oţel „cum nu se mai face azi”. Pătrunzând în lemn, instrumentul pentru disecţie avusese o vibraţie rece, interesantă. Instalat la o fereastră, Xilliphant primea în ochi o foarte subţire rază reflectată din bisturiu, şi aştepta, mai mult curios decât temător, reacţia tatălui său care tocmai intra pe poartă, solid, cu obrazul neted, puţin absent. Probabil aerul de om distrat era numai o aparenţă. Doctorul observă imediat încercarea de a asasina vişinul. Puse jos trusa lui cea purtată destul, săltă de pe cap pălăria şi şterse insistent cu batista fruntea cam cheală, după care smulse uşurel, cu vârful degetelor, efectuând imperceptibile pendulări, bisturiul abandonat, făcându-l pierdut în buzunarul pardesiului. Pesemne, gândise Sergiu, în acelaşi chip, cu fereală, pentru a nu lărgi rana, se extrage lama unui pumnal ucigaş. Ascunse bisturiul în buzunar, nu-i zise nimic fiului său, al cărui cap atârna în fereastră, se duse la grajd, înhamă la şaretă căluţul Tropoteală şi... STOP! Până la smulgerea bisturiului, totul e adevărat. Mai departe, o iau razna. De unde nenorocitul acesta de cal care tropăie prin mintea mea?

Deodată în câmpul vizual al lui Xill pătrunse Teo. O intrare spectaculoasă, însă era rău de tot. Umbla în patru labe, iar Ceclan, obosit, abia se întrebă ce ar fi de făcut. Să-l pocnească? Sugestie? Hipnoză? Se cere forţă. Xilliphant n-ar mai fi fost în stare să se lupte nici cu un gândac. Şi apoi, îi cam era totuna. Teofil execută un ocol – foarte metodic totuşi, notă fără să vrea Sergiu, ca un viraj larg – şi veni să se instaleze chiar în faţa lui, cu ochi tulburi, murdari.

— Ce umbli în patru labe, mă? Drept cine te crezi? Câine? Cămilă? Lup?

— Unde aţi ascuns-o pe Ceci?

Întrebarea îl sperie pe Xilliphant. Poate că nu schimbarea timpului o presimţise el, ci duhul totalei nebunii. Auzi cum în propriul său creier tropoteşte căluţul Tropotealã...

— Ticăloşi! TI-CĂ-LOŞI! Ce aţi făcut cu iubita mea?

Era glasul unui animal care întâmplător ştie să vorbească.

— Teo... nu-ţi mai aminteşti ce s-a întâmplat?

I se amestecau gândurile: nu face spume la gură, însă ochii lui... Dacă mă atacă, va trebui să lupt... el are acum forţa inexplicabilă a demenţilor. Cea mai umană dintre soluţii, să-l împ... ah, dar arma lui e încă...

— Teo, vrei să te ridici, trebuie să fie obositor.. Vrei să te uiţi în ochii mei, aici? Aminteşte-ţi, suedeza a murit.

Oare de ce ocolise numele?

— Unde e Cecilia? chelălăi Teo.

Pielea obrazului său, subţire, întinsă, neagră, ca pârjolită, se contracta într-un chin lung, nesfârşit. Ochii, în care sângele ardea, erau lipsiţi de orice stabilitate. Greu de precizat ce vedea, şi cât vedea.

— Teo, încearcă să...

— Tu să taci. pilot al prăbuşirilor!! (Ceclan simţi cum sub cască i se ridică părul!) Cecilia? strigă Teo. E împreună cu Fritz, neamţul afurisit, amândoi se află în INSULA!

Doamne, comandant al cerului, generalissime! Câtă dreptate are! Dreptatea nebunului! gândi cu jale Xilliphant. Cecilia, sub zăpadă, alături de Hellermann... INSULA? De ce nu? şi Pământul e o in...

Deodată, Teo execută un salt ciudat, lateral, merse într-o parte cu latul, aşa cum Sergiu observase la maimuţe. Dispăru. Nici nu se obosi să-l urmărească. Uitase faptul oricum neliniştitor că Teo mai avea asupra sa pistoletul.

— Xill! se auzi glasul lui Balamela.

Hm, n-a sucombat... constată rece Sergiu.

— Aud?!

— Eşti acolo?

— Sigur! Dar unde?

— Mă gândeam că ai plecat. Convorbirea ta cu Teo am auzit-o. (Atunci cum de crede că am plecat, ce e cu el? se întrebă Ceclan.) Apropo, i-au luat arma?

— Ti-e teamă?

— E nebun!

— Nu mi-ai răspuns. Ţi-e teamă?

— Ştii, acum îmi amintesc, ocoli şi de data asta răspunsul cel din epavă. Da, îmi amintesc bine – despre şaretă, despre căluţul Tropoteală zis şi Tropotely, şi despre plimbările pe care le-am făcut.

— Ştii ce, lasă asta acum!

— Speram c-o să-ţi facă plăcere să pălăvrăgim despre... Bine, Altceva. Mă ajuţi să ies de aici?

— Cum? Ce zici?

— Scoate-mă din cutia asta rău mirositoare!

— Vreo necesitate urgentă?

— Da! Trebuie să mă spăl pe dinţi. De două zile n-am mai...

— Numai pentru atâta lucru?

— Mă rogi degeaba, nu mişc un deget, fiindcă ştiu că poţi să te mişti foarte bine şi singur.

— Crezi?

— Sunt convins. POŢI!!

— Promiţi să nu mă pocneşti?

— Nu fi idiot! Hai, ieşi, spală-te, fă şi un pic de gimnastică... Dar mai întâi dă un bobârnac aparatului, vreau să aud ştiri... Oare restul lumii nu s-a prăbuşit?

Ziua începu să treacă. Trecea încet, dar repede. La radio se transmise „Ora răniţilor”, apoi orchestra „Luceafărul”, voce d-ra Cheossaian, încercă *să aducă alinare* celor care-şi vărsaseră o bună parte din propriul sânge pentru cauza

războiului sfânt. Xilliphant aprinse „lumina”, lampa cu ulei care de fapt producea mai mult întuneric decât lumină, şi se pregăti de culcare, deşi abia începea să se întunece. Din carlingă, radioul, lăsat deschis, trăncănea. Se făcuse frig, poate era noaptea cea din urmă. Dacă gerul cobora brusc – să zicem spre minus douăzeci – nu se mai trezeau. Balamela, ridicat în cot, căuta să prindă ochii lui Ceclan.

— N-ai pus la cale nimic?

— Ba da îi răspunse Xill, sumbru,

— Îmi spui şi mie ce?

— Când va fi momentul – nu-ţi face griji.

— N-ai de gând să vezi ce e cu Teo?

Xilliphant îşi privi mâna. De câtva timp, constata un foarte bizar fenomen. Lumina se ferea să vină în atingere cu alte corpuri, un subţire spaţiu negru intens, ca o dungă de protecţie, se interpunea între obiecte şi lumină. Mâna sa, degetele păreau tivite cu o impenetrabilă căptuşeală întunecată.

— Ar trebui să ies, să văd ce face, dar... Şi între cuvintele, rostite foarte rar, intervenea un gol negru. Dar... traversez un moment de... oboseală,

— Mâine va fi okei, răspunse Ceclan. Mă odihnesc puţin şi pornim direct spre... INSULA!

— Tu chiar crezi că am fi dus-o bine acolo?

— Evident, mai ales că... (ar fi fost de adăugat: mai ales că nu există nici un fel de INSULA; însă era prea mult, prea greu de explicat!)

— Să sting? întrebă Silviu.

— Nu – de ce? Avem ulei din belşug, ne ajunge pe toată viaţa – şi apoi, dacă Teo vrea să vină la culcare...

Dar în realitate bănuia, şi poate spera, că Teo se va prăbuşi undeva, afară, şi va adormi... pe vecie. Ar fi fost mai bine – mai simplu. Închise ochii şi lunecă într-un fioros vis obsesiv, în care toate se amestecau, la suprafaţă rămânând totuşi căluţul Topotely. Şi: am două sute

patruzeci de ani. Şi: nu, ai o mie două sute patruzeci, şi cât de bine te-ai conservat! Probabil din cauza gerului! Nu e aşa, Xill, că tu mă crezi? Sigur că te cred, fetiţo. Nu îţi dai seama? Am şi eu aceeaşi vârstă cu tine, doar cu şase ani mai mult. Aha? Deci, Xilliphant, suntem fraţi? Nebunateco! De ce fraţi? Am fost primul tău iubit, acum o mie două sute şi... Şi ultimul...

Lui Teo însă îi era scris să mai trăiască o zi.

Teo scotocea cu pumnalul prin zăpadă. El căuta – ei bine, o căuta pe Cecilia. Dar cum se întâmplă în astfel de situaţii, mai întâi dădu de Hellermann... O descoperi în sfârşit pe suedeză şi îi curăţă faţa. În lumina vânătă a începutului de noapte, Cecilia arăta acum mai bine decât în ultimele zile de viaţă. Teo o examină lung, cu ochi mari, eu mintea oscilând între luciditate şi demenţă. Apoi, urmându-şi planul, comise un lucru îngrozitor. Îngrozitor, inuman la prima vedere, probabil şi la a doua. Gestul său are însă o explicaţie, o justificare, dacă e într-adevăr necesară o justificare! Teo dădu laoparte vestmintele, despică pieptul Ceciliei cu pumnalul, îi căută inima.

O găsi.

O găsi şi o smulse.

Nebunul merse purtând în palme inima femeii pe care o iubise dogoritor, păşi încet, în ultima pâlpâire a zilei, şi, domnilor preşedinţi, deşi oribilă şi dezgustătoare pe de o parte, scena avea într-însa ceva duios şi etern. Ceva de o poezie absolută – avea să povestească, mulţi, mulţi ani mai târziu, Sergiu Ceclan Xilliphant.

Teofil purta inima Ceciliei parcă spre un altar.

Dar adevărul ne obligă să precizăm că nu era stăpân pe sine, că nu ştia ce face şi ce va face. După ce se învârti puţin împrejurul epavei, pătrunse înăuntru. Lampa cu ulei fila jalnic, iar cei doi dormeau, dacă somn se mai poate numi acela!

— Xilliphant!

Sergiu auzi chemarea, dar nu izbuti să se smulgă din coşmarul său.

— Xill! Bala! Priviţi ce AM aici!

Curios, primul care se trezi, deveni repede lucid şi se săltă în culcuş fu Balamela. În semiobscuritate, el nu înţelese la început ce are Teofil în palmă.

— Vrei să te culci? Îţi fac loc...

— Nu vezi nimic? Nu observi ce am adus?! Glasul nebunului nu mai avea nimic aspru în el.

— Ce ai adus?

— Inima Ceciliei, Bala. Uite...

— CUM?

— Inima... Inima ei. Am vrut să...

Silviu scoase un răcnet,; scotoci după revolver, trase, înnebunit cum era, glontele ţâşni pe sub urechea lui Teo, străpunse peretele fuselajului şi vâjâi muzical afară. Detunătura îl zvârli în sus pe Ceclan şi primul său gest reflexa fu să împingă mâna lui Bala. Ai doilea glonte arse rădăcina părului lui Teo, ricoşa în metal, căzu, fierbinte, în poala lui Sergiu. Xilliphant avu timp, în scurta fracţiune de secundă ce urmă să noteze cum lumina se curbează, evitând să se lipească de tristul trofeu din mâna nebunului. Teo, probabil speriat, se făcu nevăzut. Bala, cu orice preţ, ţinea să meargă după el, să-l ucidă. Se luptară, gâfâind. Xilliphant îl dezarma eu mare greutate; acum, transpiraţi, gata să-şi dea sufletul, se priveau cu vrăjmăşie. Era a doua ciocnire dintre ei pe ziua aceea, a doua oară Ceclan se dovedea mai puternic, dar...

...Xilliphant se detaşă brusc din încordare îl pierdu din ochi pe Balamela, a cărui faţă, evitată de lumină, părea înconjurată de o limbă subţire şi neagră. Pierdu prezentul, reluă pe neaşteptate acel gând: chiar NIMIC? De ce NIMIC? Chiar şi acum... Da, hm, chiar şi acum, ca şi de atâtea ori, de câteva ori în viaţă, în orice caz, eu am fost cel care „a

salvat situaţia”. În clipe când, cum se spune, totul părea pierdut – şi vezi, aşa mi s-a creat faima de om care poate orice.

Cu ciudă, cu uimire, cu un început de spaimă, Bala îl auzi pe Ceclan murmurând:

Despre ce este vorba? De ce miroase a pulbere? De ce tropoteşte în mintea mea căluţul Tropotează? De ce văd acum în mintea lui Bala dorinţa limpede de a mă ucide?

Îi adresă o întrebare, aparent fără sens;

— Eşti chiar sigur?

Mohorât, negru, încă tremurând, Bala nu se osteni să răspundă.

— Era chiar inima EI?

— Dar tu – tu n-ai văzut?

— Nu-s convins de ce am văzut – am avut când? A trebuit să mă bat cu tine... dobitocule!

— Trebuie ucis!

— Mai ţine-ţi fleanca! Apoi Xill încercă să se culce, încercă să prindă o muzică. Încercă să iasă afară, să se plimbe prin zăpadă. Dar, în loc să facă toate acestea, îşi înfundă privirea în craniul mic şi tot mai hidos al lui Bala, mirându-se cum lumina îl evită; de altfel lumina, dacă putea fi numită astfel pulberea rară şi sumbră ce pornea din lampa cu ulei, evita absolut toate corpurile şi suprafeţele.

— A iu-bi-t-o!! rosti sacadat Sergiu.

— Ce? Ce spui?

— A iubit-o pe Cecilia... Teo... săracul!

— Ei şi?

— Asta explică totul – şi nu te mai uita aşa de urât la mine.

— Nici nu te bag în seamă, privesc drept în faţă, replică Bala cu un fel de scârbă. *Mi-l dai înapoi?*

— Trebuie judecat, ce a făcut Teo, oricât ar părea de groaznic... de dezgustător... ca un gest de mare dragoste...

şi de gelozie, bineînţeles. El o iubea pe suedeză aşa cum ea... aşa cum femeile în general, poate nici nu merită să fie... adorate. A decăzut din cauza ei – dacă vrei să mă crezi.

— Foarte bine! *Mi-l dai înapoi?*

— Tu – Ceclan încercă să alunge aureola neagră dimprejurul capului lui Bala, dar nu izbuti – tu n-ai fi capabil de un astfel de sentiment absolut!

— Posibil, răspunse celălalt, surprinzător de calm. Mi-l dai înapoi, *sau nu*?

— Ce tot întinzi către mine laba aia sfrijită de maimuţă bătrână?

— Revolverul, Xilliphant. Îl vreau!

— Desigur... Ia-l!

— Dar dacă *fac tir* pe tine?

— Oh! Oricând... nu te abţine. Dar pe Teo lasă-l. A iubit-o...

CAPITOLUL OPTSPREZECE

I

Se porni să ningă. Temperatura urcă brusc câteva grade, zăpada se înmuie. O crăpătură profundă în stratul de zăpadă de deasupra Terasei Lupului se lărgi imperceptibil, se adânci...

Zăpada acoperise mormintele răscolite de Teofil. Noaptea, la un ceas incert, acesta se strecurase pe nesimţite în adăpost şi se culcase, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Trezindu-se, Silviu Balamela privi iute şi cu o cumplită oroare împrejurul său, peste tot, Căuta... ei bine, ştim ce. Dar nu se afla acolo. Inima nu se afla nicăieri la vedere. Poate că nebunul o aşezase la locul ei?

— Xilliphant!

— Ce este? Sergiu nici nu mişcă, nici nu deschise ochii.

— *El* e aici. Doarme. Lângă tine.

— A, bun.. Cât e ceasul?

— Nouă şi un sfert. Afară ninge. Aveai dreptate când... Cum dracu de mai suntem vii?

— Nu e cu nimic mai rău decât pe front – nu vorbesc despre noi, aviatorii, noi trăim ca nişte zei... şi tot aşa şi murim, dar voi ceilalţi, veşnic îngropaţi în gloduri, înţelegi.

— Ţâfnoşenie, aşa se numeşte asta.. Îngâmfarea voastră! Ştii – nu mai simt foamea – cred că nici n-aş fi în stare să înghit ceva. Pauză. Bala îl privi pe Xill cu atenţie. De ce nu

deschizi ochii? De ce nu clinteşţi?

Sergiu meditã o clipã.

— N-are importanţã, mã! Vorbesc, semn sigur cã mã aflu pe lumea asta – deşi mai ştii?! Cât despre ochi, nici nu meritã sã vorbim despre ei! Poţi ghici cam ce mã frãmântã? Pariez pe solda viitorilor doi ani cã nu. Amice, mã perpelesc la gândul cã poate ar fi şi rândul tãu sã faci niţel foc...

Teo, care dormise strâns lipit de Ceclan, începu o lentã deplasare, tot în patru labe, pânã ce ieşi de sub şubã. În aceeaşi poziţie, se strecurã din adãpost.

— Dacã se duce din nou la...?

— Lasã. A şi uitat. Ce zici de propunerea mea – aia cu fãcutul focului?

— Cum sã fac focul când ninge?

— Fie, cum doreşti!

Ceclan se ghemui şi mai mult, se încovrigã animalic, mereu cu spatele spre Balamela. Şi gândea: probabil e, într-adevãr, sfârşitul. Chiar şi acum, totul se revoltã în mine, dar întâmplarea de azi-noapte m-a întors pe dos, chiar mai mult decât pe Silviu – parcã mie mi-ar fi smuls-o din piept. Aceastã bruscã ridicare de temperaturã ne prelungeşte agonia – dacã gerul se înteţea, n-am mai fi fost nevoiţi sã trãim!! Bala! Cât e ora?

— Abia au trecut patru minute de când m-ai întrebat. Tot n-ai de gând sã te mişti?

— Încearcã sã prinzi Bucureştiul.

— Nu mai are emisiune la ora asta.

— Cautã şi tu altceva... orice... cautã LUMEA.

Balamela depuse un mare efort pentru a ajunge la aparat. Curios, singura parte a trupului care nu era înţepenitã, şi prin care nu fulgerau junghiuri şi felurite dureri, era tocmai piciorul bolnav. Cu degete scheletice, rãsuci butoanele, Destul de slab, însã deplin perceptibil, câteva posturi îşi mai trimiteau glasurile şi muzicile. Silviu lãsã un concert de Mozart, compozitor pe care, din motive obscure

(avea totuşi să afle foarte curând motivul), Ceclan nu-l înghiţea. Probabil o făcuse dinadins. Se târî – şi el în patru labe – înapoi spre culcuş, simţind cum îi atârnă greu, la spate, revolverul, din care apucase să tragă aseară două gloanţe, în gol. Văzuse, în treacăt, cum pe la colţurile ochilor lui Ceclan se formaseră picături urâte de puroi. De-acum şi Xilliphant este învins, gândi. E cea dintâi dimineaţă când nu iese din bârlog să constate „care e atmosfera". Doamne! Nu m-am spălat pe dinţi – de când? Unghiile mi-au crescut, sunt negre. Sunt înfiorător de murdar, descompus, şi îmi dau perfect seama că acum n-aş mai avea curajul (sau puterea?) să folosesc arma, să termin. Şi nu aş fi avut bărbăţie destulă ca să termin nici ieri – sau alaltăieri – sau când a fost asta, am făcut doar circ, eu mizam, mă bizuiam pe interdicţie, pe mardeala ce mi-a aplicat-o Xill. N-aş fi avut curajul să mă sinucid. Nu am acest curaj. Dovadă: de ce n-o fac acum, imediat. El nu mă mai poate împiedeca. De la o zi la alta a devenit mai neputincios decât mine.

Xilliphant:

Ştiu la ce se gândeşte afurisitul de Bala. Ştiu fiindcă sunt hărăzit de la natură cu aceste semi-simţuri, – mai bine m-aş lipsi de ele! – de a prezice vremea, de a ghici cam ce se petrece în mintea cuiva, şi altele, acum Bala doreşte iarăşi să mă lichideze. Iată ce poate genera o mare prietenie! De două ori l-am lovit, de două ori l-am pus cu botul pe labe. Un duşman mai uită una ca asta, ca să nu zic iartă, un prieten – niciodată, sentimentul său de jignire este incomparabil mai adânc. Iar pe de altă parte, căluţul Tropoteală, urneşte din loc şareta cu o zvâcnire a picioarelor sale dinapoi... Încotro? Un ocol, şi iarăşi un ocol, şi, ce încerc să zic, de ce sunt mereu întrerupt? O astfel de decizie, de a mă ucide, l-ar redresa în propriii săi ochi, faptul e important în orice moment, chiar şi în ultimul moment al vieţii, sau mai ales atunci: conştiinţa propriei

tale valori. Dar, privind invers, nu ştiu de unde mi-a picat acest cuvânt, probabil din aceeaşi plasă cu lucruri de prisos în care a stat ascuns şi Tropotealã până acum, privind invers deci, el continuă să-mi fie prieten, cu toată ura ultimelor zile, şi înţelege perfect că sunt sfârşit, şi ar dori să-mi facă acest serviciu. Mă urăşte, dar îi e şi milă. S-a obişnuit să mă vadă puternic. Starea mea de dezastru îi atrage atenţia asupra condiţiei proprii, neagră şi ea. Să încerc o... experienţă... Ce să-i sugerez – şi cum – când neîncetat Tropotealã tropoteşte prin capul meu...

— Xill! Cred – îmi amintesc parcă – tatăl tău, doctorul Ceclan, a avut doi cai cu acelaşi nume, Tropotealã. Când a murit primul, celălalt a moştenit şi...

— Ia stai puţin, Bala! Focul! Ai făcut focul?

— Ştii bine că nu.

— Ei bine, băieţaş, urneşte-ţi din loc dosul scobit şi aprinde un foculeţ pe cinste! Şi nu te mai gândi atât! La nimic! Fierbe nişte apă, aruncă în ea cele trei bomboane ale lui Fritz, va ieşi un excelent ceai. Repede! Am robotit în fiecare zi numai eu pentru voi toţi, trântorilor! *Schnell*! Da, am pronunţat o vorbă în limba „aliatului”, în cinstea măreţei noastre încăpăţinări de a nu trăncăni unul în limba celuilalt! Catâri! – ne-a calificat Ceci. Şi când te gândeşti că el era chiar o pasăre rară – neamţ din Germania care ştie româneşte, pe ăştia-i poţi număra pe degete, pe când românaşi care latră onorabil teutona sunt câteva sute de duzini, iar printre aceştia mă număr şi eu.

— Eşti incoherent, zise Bala.

— Nu mă întrerupe! Numărul celor care vorbesc nemţeasca va scădea cu unul, am să îngheţ, dacă nu-ţi urneşti imediat hoitul şi nu ridici un foc cât un incendiu – cât un incendiu la prăbuşirea reuşită a unui avion. Rabla asta de *Honduras-Fokker* n-a avut nici măcar decenţa de a lua foc, ce fripturi straşnice am fi devenit. Am fi avut ce mânca acum... Înclnge focul, puturosule! Pregăteşte ceaiul,

lepădătură!

— Nu mă insulta, Xill!

— Cum naiba să procedez altfel cu tine?

— Mă îngrijorezi – ştii ce ai spus înainte? Că dacă avionul lua foc, ne transformam în fripturi şi acum aveam ce mânca. Divaghezi... Tot ce spui e lipsit de sens. Supraveghează-te.

— Ceea ce zic cu privire la foc şi la ceai nu e lipsit de sens.

— Te-ai gândit că în tot cursul vieţii noastre...

— ...n-am făcut nimic – cunosc placa, eu, pe a mea, placa, am făcut-o ţăndări. Treaba te priveşte numai pe tine. Ai în sfârşit ocazia să devii folositor. Fă focul!

— Ai o idee fixă!

— Silviu – glasul lui Xill devenise îngrijorător printr-o a doua nuanţă – în amintirea celor patru mii de lei pe care ţi i-am împrumutat acum doi ani, cheltuiţi de tine ştiu în ce chip jenant, bani de care te-ai făcut că uiţi, dar de fapt nu ai uitat, îţi afirm că singurul subiect logic şi... coherent, este focul şi ceaiul... Deodată urlă: Nu înţelegi? *Trebuie* să te rog?

De câtva timp, postul de radio nu mai transmitea muzică, nici măcar vreun discurs, ci lungi semnale sonore, egale, sâcâitoare.

Cu mişcări încetinite – fiindcă nu avea chef să lase impresia că tonul lui Xill îl pusese în viteză – Bala răsuci butoanele şi, notând cum în interior îi scârţâie încheieturile (evident, totul este neuns în mine...), o luă spre ieşire, ocolind picioarele amicului său. Pe carlingă se depusese un strat de zăpadă, iar în avion era întuneric.

Cu mâna pe pătura de la „intrare”, Balamela descoperi în el o mică resursă de umor macabru. Întoarse capul. Xill se uita lung după el, prin semiobscuritate.

— Şi, dacă reuşesc să fac un foc, ce meniu porunciţi? Ceai cu...?

— Dacă reuşeşti să faci focul, pune la fript oscioarele câinelui! Caută-le prin zăpadă, va fi o hrană la fel de bună ca oricare alta.

— Prea bine – făcu Bala. Să-l poftesc la dejun şi pe *master* Teo?

— Evident, dar fără să insişti. Călăuzeşte-te după împrejurări. Şi mai lasă dracului limbile streine.

— Cum poruncești, sir.

Silviu se topi. Îl auzi trudind lângă trunchiul bradului prăbuşit, trosneau crengile – mai are un strop de energie, gândi, puţin mirat... apoi, deodată:

— Xill!! Ieşi! Ieşi îndată!

Sergiu se zmuci din bârlog.

— Ce dracu ai...

— Glasuri, mă! Glasuri!

— Aiurea!

— Taci! Ascultă!

Da... Dintr-o direcţie nedefinită, răzbăteau silabe răzleţe.

— Să strigăm după ajutor!

Xilliphant îşi freca încetişor cu zăpadă ochii betegi. Se ridică lăcrimând.

— Şi dacă-s nişte tipi porniţi în căutarea a niscaiva dezertori şi tâlhari de avioane?

— Dar poate că nu! Mi-e totuna, oricum! Să strigăm! implora Bala.

— Mă, Bala!... Ceclan îi puse palma pe umăr. Vreau să-ţi spun că, dacă vreuna dintre femei s-ar mai afla în viaţă, mi-ar fi indiferent dacă ajung în faţa plutonului. Însă acum, după ce suntem aproape morţi, să ne mai ucidă încă o dată, şi cu ruşine încă?!

Dar Balamela se bâlbâia:

— Gândeşte-te, Xill! Până la pluton, întâi spitalizarea, Curtea marţială nu-şi poate pune mintea cu nişte muribunzi! Spitalizare – timp, timp! – câteva săptămâni de viaţă! Câte se mai pot întâmplă!

— Câte săptămâni de viaţă şi dezonoare veşnică!
— Asta e acum!...
— Prea bine. Să urlăm! Unu, doi... şi!!!

— Stop! Linişte! Ce am auzit?
Cei trei bătrâni actori-vânători rătăceau prin ninsoare. Dinuleţ-Ari îi făcu atenţi:
— Urlete, domnilor. Fiare! Lupi! Ne-am dus pe copcă!
— Vânat! scânteiară ochii „contelui”. Din ce direcţie se aude?
— Ai căpiat? Înapoi!
— Du-te tu înapoi, dacă ai chef, îl repezi Pierre le Fou, noul lor camarad de expediţie, incapabil să realizeze primejdia.
— Nu vă certaţi! şopti Mîşkin. Şi lupul e un vânat!
— Dar ce poţi să faci cu două cartuşe numai?
— Unsprezece, prietene! John mi-a mai făcut rost...
— Dar dacă pică o haită compusă din doisprezece lupi?
— *Mon cher*, fii pe pace, în toate cărţile scrie că haitele sunt alcătuite din cinci până la şapte exemplare... Atenţie! Sub noi e o prăpastie!
— Uite-l! exclamă Dinuleţ-Ari, mijind ochii. Acolo! Jos!
— Ce, mă frate?
— Iepurele!... Lupul!... Ursul!... Ştiu eu ce e? Vânatul!!
— Unde? agită Mîşkin arma sa englezească.
— Chiorule! Are să dispară dacă...
In sfârşit, Mîşkin remarcă mogâldeaţa ce se agita prin ninsoarea deasă, sub ei, jos în prăpastie. Duse arma la ochi, goli ambele ţevi ale „mândriei arsenalului britanic”... şi, poate pentru prima dată în viaţa lui, nimeri la fix.
Detunăturile însă avură şi alt efect, nescontat de către vânători, ele declanşară acum ceea ce zadarnic încercase Xilliphant cu ajutorul revolverelor. Tocmai când „contele” se întreba cum are să coboare în prăpastia aia unde „vânatul” abia se putea distinge ca o pată, încremenită

acum, Pierre le Fou, zis şi favoritul damelor, răcni:

— Domnilor, muntele se prăbuşeşte!!!

Avalanşa, cu mugetul ei surd şi prelung, asemănător cu bubuiturile subterane ale cutremurelor, pornise undeva pe buza din faţă a văgăunei şi, lărgindu-şi neîncetat, simfonic aria, cobora huruind spre fundul craterului.

Îngroziţi de ceea ce vedeau, dar mai ales de ceea ce nu vedeau, fiindcă, din cauza ninsorii, totul părea confuz şi cu atât mai monstruos, bătrânii dădură înapoi. O luară la goană cât îi ţineau puterile. Aceasta fusese cea de-a patra campanie vânătorească a „contelui”. Însă, măcar de data asta, vânase şi el ceva!!

II

Într-un consens unanim, ultimii supravieţuitori, mai mult sau mai puţin lucizi, al MARELUI ZBOR, începuseră să urle, însă a califica drept urlet ceea ce emiteau gâtlejele lor bolnave însemna un compliment nemeritat. Rezultatul fu mai curând un şir de horcăituri gâlgâite, ce ar fi fost în stare iute să pună pe goană nişte eventuali salvatori, nicidecum să-i apropie. Aproape în aceeaşi clipă, înţelegându-se din priviri, Bala şi Xill scoaseră şi armară revolverele.

Deodată două bubuituri mişcară în valuri ample spaţiul craterului.

Bala şi Sergiu se holbară unul la celălalt, cu degetele crispate pe patul pistoletelor. Nu ei trăseseră. Altcineva... Ecoul se roti, se duse, reveni, se revărsă, stratul de zăpadă, acolo sus deasupra Terasei Lupului, înmuiat, îngreunat de ninsoare, suferi un şoc, pârâi, scrâşni pe stâncă, mai ezită numai o clipă, şi porni... porni!

Balamela nici nu pricepu de ce Xilliphant îl prinde brusc de mânecă şi-l târăşte undeva în direcţia opusă dezastrului. Deasupra lor, vuietul se descătuşa într-o măreaţă explozie. Se împiedicară, căzură unul peste celălalt.

Dezlănţuirea stihiei ai fi zis că durase infinit, dar în realitate, într-un minut totul se şi isprăvise. Cam o treime din văgăună era acoperită de zăpadă. Muntele acesta nou, crescut într-o clipită, îşi avea baza la vreo câţiva metri de. epava avionului, neatinsă, acoperită doar cu pulbere fină ca o ceaţă.

Xill porunci

— Nu te mişca! Rostogolindu-se încetişor pe spate scrută cu ochii săi inflamaţi şi plini de puroaie buzele „craterului”. Era greu să distingi ceva.

— Două focuri de armă. Cine o fi fost?

— Să-i chemăm!

— Nu, mă!

— De ce nu? Parcă stabilisem că...

— Mai taci... Nu vezi? Poate scăpăm singuri.. Avem „scara”!

— Scara?...

— Avalanşa ne-a creat scara dorită... Poate scăpăm! E o şansă. Nu te mişca! Taci!

— Dar cine a tras? În cine?

— Nu ştiu, răspunse Xill. Ai răbdare, drăcia dracului! Privi ceasul, sase şi cinci minute, şase-cinci, fugi cu „una” din casa duşmanului. Succesiunea bruscă a evenimentelor turnase în el energii, energii spirituale, desigur... Îşi propuse: treizeci de minute. Vor aştepta o jumătate de oră, neclintiţi, poate ceilalţi, cei „de sus”, renunţă şi o şterg. Exista şansa să-i trădeze Teo, dar cobora iute bezna, ninsoarea continua, iar, în zona avalanşei, norul de pulbere fină descrescând încet, crea monştri cu aripi străvezii.

Ridicându-se în linişte deplină (se auzea parcă „foşnetul” fulgilor, lipindu-se de pământ), îl descoperiră, aproape se

împiedicară de el, de Teofil. Avea gâtul ciuruit. Curioasă lovitură. De fapt, încărcătura de alice aproape îi retezase capul.

— L-au ucis şi au plecat, constată Xilliphant. Îşi asculta vocea. Nimic de remarcat. Neutră. Au plecat – cum trebuie să luăm asta? Sau nu au plecat? Ne pândesc de undeva?

Pesemne nu – pe o astfel de noapte... Îl duseră pe Teofil lângă ceilalţi, scheletul lui cântărea neînchipuit de greu.

— Şi uite, mârâi Xilliphant, cum s-a tot micşorat echipa noastră, unul câte unul – zicând aşa – şi aruncau zăpadă peste Teo. Pentru MARELE ZBOR am mai rămas numai doi. Şi acesta a fost discursul funebru pentru Teofil, care nu i-a supravieţuit Ceciliei decât foarte puţin. Mai aşteptară, aşteptau glasuri, sau alte focuri de armă, sau în fine, orice – dar numai liniştea duruia în crater, şi atunci, într-adevăr, Bala făcu focul (cel mai sigur mijloc de a fi descoperiţi – ei şi ce!) şi se ocupă de ceaiul pe care Xill i-l comandase încă de dimineaţă.

Xill:

Poate că raporturile dintre mine şi natură sunt ceva mal subtile decât mi-am închipuit... Eu, acum, n-am presimţit doar schimbarea timpului, ci evenimentul în ansamblu. De fapt, logica asta a mea nu excelează prin claritate. Ce vreau să zic – asta e, sunt un tip straşnic. Câtă vreme pot să-l ţin bine în hăţuri pe căluţul Tropoteală e bine.

După ce sorbi din apa călduţă în care dizolvaseră bomboanele lui Fritz Hellermann, Bala se simţi mizerabil. Se învineţi, începu să vomite urât. Ceclan îl sprijini cât putu, iar când nu mai putu, îl lăsă să cadă pur şi simplu în ninsoare. Acum mor şi eu, gândi. Nu mai sunt în stare să invent o poveste mincinoasă. Să ascut un creion. Am să revin peste o mie, dar ce spun eu, fix peste o mie două sute patruzeci de ani, ca un condor, şi am să privesc de la înălţime planeta asta neînsemnată...

Şuierul trenului-fantomă, despicând spaţiul, îl azvârli în picioare. Îl apucă pe Bala de guler şi-l târî în epavă. Îl înveli, cuprins iar de un acces de slăbiciune, transpirând „ceaiul”, cu mâini ce bâţâiau. Bala dădea ochii peste cap. Părea că-şi dă duhul. Ceclan zbieră ca un descreierat:

— Să te ia dracul dacă tocmai acum ai să crăpi! Să nu cumva să-ţi permiţi să mori! Auzi, mă? Înţelegi, mă? Nu că mi-ar fi milă de tine, nici pomeneală, dar nu vreau să rămân singur. *Mi-e groază să rămân singur!*

Aşteptă un răspuns care nu veni. Prinse o muzică, la radio. Culmea, tot Mozart. Privi faţa lui Bala, ocolită cu grijă de lumina chioară a lămpii. Muribunzii fac declaraţii înduioşătoare – gândi Xill, dar deodată observă că gândeşte cu voce tare (semn al viitoarei sale singurătăţi? – dar numai în cărţi, iar alţii, în alte cărţi, în cele „nerecomandabile”, pleacă în braţele Satanei cu o înjurătură înfiorătoare... Asta, nenorocitul ăsta al meu, nu scoate pe gură nimic, nici măcar un scârţâit – poate nici nu moare, se preface – ia mai dă-l la... şi se strecură din epavă.

Nesigur pe picioarele sale, clătinându-se, veni spre baza avalanşei. Ninsoarea contenise, dar întunericul adânc era plin de scăpărări orbitoare, propriile sale dureri îndărătul pleoapelor. Tot îndărătul pleoapelor, mai adânc, între căluţul Tropotează şi faţa aceleia pe care el o numea Planeta Trandafir Negru, rămăsese imaginea avalanşei, sau, mai exact, a rezultatului. Probabil acum peretele devenise accesibil unor oameni acceptabil hrăniţi, şi având oarecare antrenament. Accesibil unor bărbaţi. Căţărându-te pe muntele de zăpadă (nu ar fi fost dificil, era tasată, iar muntele, mai curând un morman imens cu pantă suficient de lină), câştigai treizeci, poate patruzeci de metri, iar mai sus, după câte îşi amintea, stâncă avea şi ea o înclinare destul de lină, şi, dezgolită cum era, prezenta muchii felurite, „prize”, hornuri uşoare. Strivindu-şi pipa între dinţi, Xill împinse mai departe gândurile. Acum era obligatoriu să

treacă acea „frontieră” de care îi era groază – acum ori niciodată. Resursele omeneşti sunt inepuizabile – aproape că nu prezintă limite – cine a spus asta? – desigur unul din acei iluştri înţelepţi, care n-a avut nevoie vreodată în viaţă să facă apel la toate resursele sale.

Simplu să filozofezi!

Ocolea şi tot ocolea gândul „acela”, îl împingea undeva alături, sau mai bine zis undeva în faţă, dar nu prea departe, maximum la un minut distanţă, ca să-l aibă la îndemână, să-l poată apuca în orice clipă. Ştia că până la urmă o va face, câtă vreme nu era prea târziu. La drept vorbind, îl cântărise tot timpul – cu partea umbrită a minţii – i se învârtise în cap, ca un zgârci nedigerabil în stomac.

Sergiu Ceclan Xilliphant se ridică, privi ceasul. Pentru el era de maximă importanţă să ştie cât e ora!

III

Aspectul moral? Aici te poţi învârti la infinit... Orice argument pro îşi reclamă contraargumentul. La tot pasul, te sfidează câte un bot de maimuţă!

— Bala! Sus! Cina e servită!

Pe acelaşi ton îi vorbise Silviu, încă în dimineaţa aceea. Îl imita, fără să-şi dea seama.

...Nu mă aude. Pare total nemişcat. Oare mai respiră? Undeva departe, în adâncul sufletului meu, am, te pomeneşti!, speranţa că nu mai trăieşte. Ca să nu dau socoteală, înţelegeţi? Şi e posibil ca să nici nu fie vorba măcar de „undeva departe”! Iată o foarte confuză înşiruire de cuvinte... Dar cine ar fi în stare să se exprime limpede în seara asta? Dintre visele mele din copilărie (mă gândesc

numai la *visele din timpul somnului*), mă urmăreşte şi acum unul singur: un ins hidos, hidos numai prin aceea că avea doar un corn, în loc de două, cum e normal, mă hipnotiza cu un singur ochi, pe partea opusă cornului. Celălalt ochi, existent, privea în altă parte! Pe la diferite vârste am avut coşmaruri diferite, interesante sau nu. Noaptea trecută, după ce cât va timp m-am zbătut în ghearele unui somn-bestie, lucrurile s-au limpezit şi, pentru prima dată de când ne aflăm în „tabără", visele, în număr de două, au fost extrem de limpezi –dimineaţa aş fi putut reproduce culorile, nuanţele vocilor, fiecare cuvânt. Numai dimineaţa însă, la trezire, fiindcă „memoria" viselor se estompează foarte repede.

Stăteam de vorbă cu Cronin, un scriitor, la modă azi, deşi poate că nu e dintre cei mai mari. Nu e prea mare. Defel mare, hai să zicem mărunt, dar siropoasa lui carte G*ran Canaria* o iubesc, aşa cum iubesc de pildă *Traviatta*. Poţi iubi şi cărţile unui autor neimportant, pentru asta nu e necesară permisiunea nimănui! Ce ne-am face, mă întreb, dacă ne-am da în vânt numai după romanele considerate de toţi mari şi bune – care de altfel sunt doar câteva la număr?! Ce mai – nu sunt un cititor distins. Am frunzărit mult, dar amestecat. De aici a ieşit o ameţeală, o dezordine. Nu ştiu nimic. Dar tot atât de bine pot zice că ştiu totul, iar căluţul Tropoteală îşi urneşte cu un oftat trăsurica lui hiperbolică... de ce hiperbolică? Nu ştiu. Nu mă întrerupeţi! Ah, nu mă întrerupe nimeni... I-am pus o întrebare stupidă, domnule A.J. Cronin, *Gran Canaria* aţi compus-o dintr-o experienţă personală, aţi iubit-o strict personal pe Lady Mary?

Şi ce mi-a răspuns?

Am trecut, pe urmă, la partea a doua a visului, fără vreo legătură vizibilă cu prima. Cum ai trece de la un drum la altul, paralel, însă diferit. Mă încurc. Partea a doua a visului am şi început s-o uit, judecaţi singuri! Pe o şosea care în

acelaşi timp era şi cale ferată, se îngrămădiseră camioane, tancuri şi locomotive. Printre ele, eu, cu Tropoteală al meu, şi Bala, strivit din neatenţie între un tanc şi o locomotivă. La tanc înhămat era Tropotely. Şi aşa mai departe...

Bala:

Deodată am observat că încă sunt viu, că încă raţionez, şi asta datorită mâncărimii crunte, ca o arsură, care-mi sfârteca trupul. M-am ridicat, ascultând cum pârâie încheieturile. Fiecare celulă a mea exala duhori. Xilliphant mă privea – nu ştiu de cât timp. O căldură, sau poate mai bine zis un abur, pătrundea în bârlog de afară.

— Hei! Avem o şansă uriaşă, mă anunţă Sergiu.

Mi-am smuls căciula din cap şi mi-am trecut degetele prin păr, scuturându-le apoi de firele ce se agăţaseră printre ele.

— Care e şansa, Xill?

— Câte o porţie bună de mâncare!

— Ce?

— Este haleală. Ca să prindem puteri. Am vânat.

— TU ai vânat!?

— Urmele misterioase presărate în preajma taberei... erau ale unui iepure. A făcut imprudenţa să ţâşnească exact în faţa mea – n-ai auzit împuşcătura?

— Poate da – poate nu... Dar nu-s în stare să înghit ceva – ai văzut şi cu ceaiul...

— Mă băiete, trebuie, mă convingea Xilliphant, domol, şi era tot atât de netulburat ca o hienă în amurg strecurându-se pe propriile-i urme din seara trecută, trebuie să prindem puteri. Vom ieşi de aici.

Deodată luă de undeva din spatele său faimosul nostru „castron” şi mi-l împinse în faţă. Mi-am dat seama atunci de unde aburul acela. De afară se auzea focul, mângâind cu limbile lui poalele nopţii, şi scurte iluminări răzbăteau prin crăpăturile lăsate de pătură.

— Niţică supă – explică Sergiu. O fărâmitură de carne, pentru început mănânci puţin, cunoşti regula, apoi ne dublăm raţia... Eu am şi mâncat. Până mâine seară trebuie să adunăm energii, şi aşa, pe înserate, la ceasul când se vede şi nu se vede, facem MAREA ÎNCERCARE.

— Acum cât e ora?

— Unsprezece şi un sfert.

— Am dormit mult –, tot acest timp ai... vânat, ai gătit iepurele?

— Vezi bine. Hrăneşte-te cât e caldă.

Am supt o lingură de „supă” şi m-am strâmbat, pătruns de un mare dezgust. Apa aia tulbure în care pluteau câteva bucăţele mărunte de „ceva” era absolut infectă. Sergiu mă fixa încordat. Cred că de aici a şi pornit bănuiala mea. Am ezitat să iau a doua lingură, iar privirile noastre se izbiră. Simţeam cum, încet, mă scufund... Câtă vreme dormisem, Ceclan se „dichisise”. Ochii mari, injectaţi, cu pleoapele sângerânde, erau pentru moment curăţaţi de picăturile respingătoare de puroi.

— Înghite! ridică Xill vocea. Se răceşte. De câte ori s-o tot încălzesc?

Am mai luat o lingură. Gingiile mele, în care aveam impresia că simt dinţii mişcându-se, se răneau în bucăţica de carne aţoasă şi amară.

— Niciodată n-am pus în gură ceva atât de dezgustător!

— Regret – dar dacă n-am avut piper...

— Carnea de iepure altfel se prepară.

El mă străpunse cu nişte ochi sălbatici. Simţeam cum ligamentele întregului trup i se zgârcesc. Răcni fără să-şi menajeze glasul:

— Ascultă, găgăuţă mic, n-am fost bucătar la Hanul lui Manuc, nici bucătarul tău personal. Să nu îndrăzneşti să te mai strâmbi, că strâmbat rămâi pe veci! Mâine seară ieşim din gaura asta şi nu te pot căra în spate. Trebuie să mă ajuţi şi mai ales să te ajuţi! Trebuie să capeţi puteri! Soarbe

supa, roade carnea şi să te ia dracul dacă, dai afară ce am pregătit cu atâta chin!

— Vorbeşti prea mult, te explici prea mult, eşti incoherent!

— Mănâncă, altfel te omor!

Am înghiţit, nu ştiu dacă de frica lui sau din dorinţa de a ieşi din crater, aproape toată supa şi găluşcuţele respingătoare de carne rozătoare, iar el, tot supraveghindu-mă, zicea să mestec bine, ca să poată asimila mai uşor stomacul meu slăbit. În viaţă fiind, sunt convins că Fritz Hellermann ar fi dat aceleaşi sfaturi... Mă gândeam neîncetat, însă mintea îmi lucra greu, săream de la una la alta – şi nu ştiu exact momentul când am reuşit să mă fixez pe o traiectorie anumită.

— Mă băiete... Xill, ocupat cu ceva în carlingă, întoarse spre mine o jumătate de obraz negru. Cum naiba ai vânat iepurele? Cu pistoletul?

— Dar ce? Pentru un ţintaş bun ca mine...

— Şi în ce parte l-ai lovit?

Îşi pierdea vizibil răbdarea, se enerva. Scăpă din mâini ceva, un obiect, nu ştiu exact ce.

— Exact în şira spinării – să caut o muzică?

— Mă! Vreau să văd şi eu pielea acelui iepure – presupun că a rămas o piele?

— Ia mai du-te dracului! Ieşi afară şi caut-o singur! Nu mă mai pisălogi, ce te-a apucat?!

— Deci, asta e!

Cred că în adâncul sufletului fusesem tot timpul conştient de ceea ce mâncasem, fiindcă emoţia mea n-a fost nici bruscă, nici imensă. Da data asta n-am mai vomitat. Desigur, din spirit de conservare. Şi eu doream să ies din crater, speranţa asta era suficient de luminoasă, ori mai bine zis destul de întunecată, pentru a masca ce nu doream să ştiu. Am tăcut, iar după ce am tăcut, mi-am căutat pila pentru unghii, periuţa de dinţi, pasta, şi m-am strecurat din

adăpost. Ochiul galben al focului mă luă în primire, şi am rămas lângă el, chincit, lăsându-mă invadat de căldură. Am mai pus pe jar câteva lemne. Flacăra izbucni.

— Acum, că lucrurile s-au limpezit, vorbi ceva mai târziu Xilliphant, vrei să ne mai explicăm?

— De acord, dar te rog un lucru.

— Dă-i drumul!

— Să nu-mi spui niciodată cine a fost.

— E normal să mă rogi aşa ceva, mai ales că voi pretinde reversul.

— Ce spui?

— E simplu. Mâine tu vei fi bucătarul. Rece ca lama, glasul lui Ceclan îl sfârtecă pe Balamela. Da, e aşa cum auzi, m-am săturat să fac numai eu tot ce e greu şi abject, sub pretext că sunt un om tare! Şi mai există un foarte important motiv, pentru ca mâine tu să fii cel „de serviciu”. Nu ghiceşti care?

— Cuvintele tale se scaldă în răutate... ca nişte INSULE. Ce e cu tine?

— Hm! Cum ar putea fi altfel, după ceea ce am făcut? Ghiceşti motivul de-al doilea?

— Ţi-am spus că nu!

— Am să ţi-l dezvălui îndată – dar mai întâi doresc să ştiu cum te simţi?

— Cum vrei să mă simt?

— Nu-mi tot repeta întrebările! Cum te simţi după cină?

— Mulţumitor. Fără gânduri.

— Asta e bine, deşi nu e adevărat – bun! – nu mă întrerupe! Iată şi motivul celălalt: în cazul că voi supravieţui, nu doresc să fiu acuzat vreodată de canibalism!

— Eşti nebun! Cine să te acuze?

— Tu, *bunul meu prieten*, – cine altul? *Ei?* Trebuie să devii complicele meu activ, vreau să împărţim responsabilitatea, să cărăm pe umeri, sau în inimă dacă vrei,

aceeaşi povară – câte zile ne mai rămân.

Privindu-şi vârful bocancilor, Silviu medita.

— Bine, acceptă el, dar îţi dai seama, cred, că ceea ce spui şterge dintr-o mişcare vechea noastră prietenie.

— Sunt perfect conştient de tot ce spun, replică Sergiu, la fel de rece. Nu-mi pasă, nu mă tem. Nu mă mai tem de nimic.

Bala crezu că poate să se agate de acest fir, simţea şi el nevoia de a fi rău:

— Din nou eşti incoherent o secundă mai înainte încă te temeai să nu fii acuzat de canibalism!

Sergiu Ceclan părăsi adăpostul. Pentru prima dată, în noaptea aceea, luna trimitea o împunsătură palidă direct în fundul craterului. Acum un ceas încă mai ningea. Seninul era absolut, şi Ceclan dădu ocol zăpezilor aduse de avalanşă. Vor izbuti? Terasa Lupului, acum stâncă ascuţită, un fel de raft natural, era pustie. Simţi că îi lipseşte fiara de acolo. Dar o altă fiară, călcând pe urmele lui, se apropia pe nesimţite. Tresări şi fu gata să scoată un răcnet, când Bala îi aşeză o mână pe umăr.

— Vrei să uităm chestia dinainte? Evident, îţi sunt complice. Dacă vom ieşi de aici, se va întâmplă numai datorită ţie.

— Ia mai taci! Te salvez şi te iau cu mine, fiindcă mi-e groază să rămân, ori să merg mai departe singur!

CAPITOLUL NOUĂSPREZECE

I

Apăsat de o misterioasă vinovăţie, Bala trudi – inutil de altfel – la cutia colorată purpuriu a lămpii cu ulei, curăţă fitilul înjghebat dintr-o centură de siguranţă, din căptuşeala ei de bumbac, şi flacăra se mai înălţă cu cel puţin o jumătate de milimetru. Dacă cineva ar fi încercat să te strângă de gât, aveai acum şanse să-l observi, cu condiţia să nu fie mai departe de un metru şi jumătate.

Continuând să se simtă strivit de aceeaşi vinovăţie, Bala încercă să mai fie folositor cu ceva, dar nu găsi cu ce, încercă să spună o vorbă, nu află nici una, toate subiectele păreau tăiate. Se tolăni în culcuş, căutând vag să întâlnească privirea lui Xill. Care ascuţea într-adevăr un creion. Bala scrută cu înfiorare orizontul zilei de mâine. Acum era limpede că o vor apuca. Devenise limpede şi faptul că Sergiu îşi înfipsese adânc în minte ideea de a ieşi din crater. Bala acordă un gând celor de acasă, surorilor lui, Mimi, Stela, Liana, gospodine excelente, dar fete fără noroc... O operaţie estetică, mai ales reaşezarea nasurilor uşor prea coroiate, ar stimula desigur şi norocul. Se gândise să încerce după război – însă acum... Are să apuce să le mai revadă pe fete?

Îl va urma pe Sergiu, asta e sigur, va face tot ce-i va cere el, erau legaţi. Iar ultima împrejurare îi legase definitiv, infernal.

După ce-i dădură multă vreme ocol, gândurile se opriră asupra „împrejurării” şi se decise s-o judece la rece, dar nici un gând mai acătării nu-i gâdilă circumvoluţiunile, în afară de arhibanalul şi plicticosul dicton cu scopul care scuză mijloacele. Au fost semnalate şi înscrise în istoria de spaimă a omenirii nenumărate cazuri când oamenii s-au ucis între ei, pentru a se devora. Chiar acum, în acest război, naufragiaţii unui cuter atins în treacăt din greşeală de un *Kamicadze* atinseseră, în număr de şapte – afurisit număr! – un atol şi, împărţindu-se în două grupe, patru contra trei, porniseră războiul lor mic şi local şi macabru. Grupa de trei ieşise mai tare, dar apoi şi aceştia se dezbinară, doi îl uciseră pe unu, veni la rând, firesc, o luptă de unu contra unu, iar învingătorul mai trăi foarte puţin timp, pentru a fi răpus la repezeală de o maladie, una dintre sutele de mii printre care ne strecurăm zilnic, incredibil, şi în cele din urmă şalupa unui distrugător german ajunse din întâmplare pe acel atol, descoperind tragedia. Foarte bine, dar dacă n-a existat un supravieţuitor, cum de au ştiut ce se petrecuse şi evoluţia „scorului”? Se va fi aflat printre ei şi un detectiv deştept, unul tăcut şi enigmatic ca Fritz Hellermann, sau pescarii aceia nenorociţi ţinuseră şi ei un jurnal?

Apoi Bala trecu în revistă altă întâmplare ce stârnise vâlvă, puţină vreme înainte de război, un avion, da, tot un avion, se prăbuşise, ba nu, aterizase forţat, zdruncinându-se bine, pe un podiş înalt de patru mii de metri, în plină pustietate, şi tot iarna, şi aparatul acela transporta o echipă sportivă, fotbal sau rugby, în orice caz nişte haidamaci care nu puteau supravieţui fără să mănânce neîncetat, şi cum tocmai erau aşteptaţi undeva cu un important banchet oferit în onoarea lor, nu le foşnea prin buzunare decât ceva ciocolată, cât să nu-i doboare inaniţia pe drum, şi cum două dintre logodnicele sau surorile acelor flăcăi comiseseră imprudenţa de a urca scara aceluiaşi avion infernal, echipa, la al doilea sughiţ de foame, decise sacrificiul tinerelor

femei, iar cum logodnicii sau fraţii lor protestaseră, fură masacraţi şi ei. Dacă n-ar fi fost descoperiţi întâmplător, dacă nu li s-ar fi paraşutat hrană, s-ar fi devorat până la ultimul.

După salvare, n-au fost judecaţi. Aşa îşi amintea Bala. Deşi clar culpabili de crimă. Ceea ce nu e cazul nostru, oftă artileristul, si-l prinse iarăşi pe Xill în unghiul ochilor. Am să-l ajut din răsputeri. Am să execut tot ce-mi cere.

Sergiu văzu deodată ceva, foarte aproape de ochii săi, ceva uimitor, o mână scorojită, monstruoasă, cu o crustă gălbuie vânătă în care se impregnase murdăria, mai ales în crăpături – mâna unui om foarte bătrân. Fantoma unei mâini. Era palma sa. Cea dreaptă, cea bolnavă. Dar şi stânga era în aceeaşi stare. Le răsuci mirat, cu un început de spaimă cutremurătoare. Cum de nu observase nimic până atunci?

Luă carnetul de bord, cu intenţia de a scrie foarte exact cele întâmplate în ziua aceea. Ezită. Se codi mult. Renunţă, ascunse carnetul. Întregul adevăr? Cui i-ar folosi? Dar curând avea să-şi schimbe această părere.

Se întoarse încetişor către Bala. De ce tot tace, cretinul, ce coace în mintea lui anchilozată? Tace, şi nu se gândeşte că-l ţin în viaţă exact ca *să nu tacă*.

II

Doctorul Ceclan înhăma la şaretă pe simpaticul căluţ Tropoteală. Şareta era vopsită în galben, ca aproape toate şaretele din lume şi era prevăzută cu o pereche de arcuri

de oţel, moi. Roţile înalte de lemn aveau şine metalice de culoarea fainului speriat.

Şi zise: „Fiule, vii cu mine?” Iar mai târziu, când Tropotely tropotea pe drumul pietruit; „Deci ai înfipt definitiv bisturiul în vişin”.

Simplă constatare.

Ar fi trebuit să urmeze o întrebare firească: „Şi acum, cam ce ai de gând mai departe?”, însă doctorul nu prea se făcea remarcat cu astfel de întrebări, fie din diplomaţie, fie că într-adevăr nu-l interesa. Iar dacă i-ar fi răspuns unei eventuale întrebări în felul acesta: „Intenţionez să nu fac nimic, tată, mă las întreţinut de tine”, doctorul probabil s-ar fi declarat de acord, ar fi mormăit un „Foarte bine, băiete!” şi ar fi desenat poate un semn de întrebare cu biciuşca deasupra grumazului lui Tropotealã.

În ziua aceea au vizitat un om straniu, fost coleg de liceu al doctorului, matematicianul Şorban. E posibil că Tropoteală n-a existat niciodată, vizita însă a avut loc cu adevărat, iar când l-au părăsit pe omul de ştiinţă, Sergiu, la cei vreo nouăsprezece ani ai săi, era crunt intimidat, sau speriat. Şorban ăsta cunoştea înspăimântător de multe lucruri, şi o dovedise în cuvinte puţine. În domeniul său şi, de fapt, în toate domeniile. Faptul că un cap de om poate cuprinde atâta ştiinţă era descurajator pentru alţii, mai mici. Doctorul Ceclan se întâmpla să pomenească uneori despre el, acasă. Şorban, deja cunoscut, elaborase principii care dădeau peste cap altele, mai vechi şi considerate indubitabile, dar în acelaşi timp gândise formule ce se dovedeau adevărate, putând convieţui şi merge mai departe alături de altele, însă cu rezultate diferite. Cam asta reţinuse Sergiu, împreună cu figura matematicianului, glasul său uscat ca o descărcare electrică. În memoria sa rămăseseră de asemenea nişte cuvinte aruncate neglijent, către capătul convorbirii. „Toate acestea, dragă Paul, (Paul Ceclan, doctorul) nu duc la nimic. Ştii de ce? Fiindcă X nu se

întâlneşte niciodată cu Y” – şi savantul avusese un râs care tăia pofta de a mai pune şi alte întrebări.

Anii ce urmaseră puseseră negură mare peste destinul lui Şorban. El dispăruse. Şi se vorbea – era însă oare posibil?! – că se îngropase într-o pivniţă, sau subterană, singurul loc unde, în linişte deplină şi izolare, putea să ducă la capăt cercetările sale. Poate durând spre noi adevăruri fundamentale. Poate aberante. În orice caz, dispăruse.

Odată, doctorul Ceclan scăpase o vorbă – oare în glumă? –: „Şorban parcă ar dori să demonstreze că nimic nu există!”

Xilliphant privi ceasul – târziu! – şi nu-i venea somnul care să-l scape, şi intervalul din faţa sa, noaptea, ziua următoare, până în clipa acţiunii, îl apăsau drept în creştet. Timpul trece repede *numai când nu-l zoreşti*! Nici Bala nu reuşea să plece în somn. Scotoci pe diferite frecvenţe, în căutarea unei muzici. Zise:

— E ceva tutun aici.

— Hei...?

— Da, cineva a pitit un pachet în buzunarul scaunului rabatabil.

Xill luă tutunul, de cea mai proastă calitate. Pentru el, aur.

— Cine să-l fi ascuns?

— Vreun amărât de nemţişor.

Sergiu îndesa tutunul grosolan tăiat în pipă.

— Aşi! „Aliaţii” nu se compromit cu aşa ceva!

Iată despre ce discutau ei în noaptea aceea... În realitate, pachetul zăcuse prin buzunarele lui Bala, iar apoi fusese ascuns în dosul scaunului pentru vreun „moment mai critic”. Uitase de tutun, ori sperase că momentul critic nu va pica peste ei?

Radio România, Radio Bucureşti, postul Dacia Română se dezlănţuiră toate laolaltă. Ştiri! Bătălia din spaţiul Cerkasi-

Cremengiuc, într-o nouă fază. Wolfgang von Greutz, ofiţerul politic al regimentului Special DOD spune că bombardamentele sălbatice asupra Berlinului nu vor clinti moralul german. Val de greve în America. Opoziţia poporului din USA faţă de războiul dus de Roosvelt împotriva Reichului, încă o dată dovedită...

— Cretini, mârâi Ceclan.

— Ce?

— Cum ce! Suntem la un pas de a pierde războiul ăsta nefericit, la un pas de cea mai mare prăbuşire, iar pe ei îi interesează – auzi! – grevele din America. Dacă peste un sfert de veac românii vor afla ce transmiteau posturile lor de radio, îşi vor smulge părul de râs... Privi ceasul. Astupă gura crainicului de la radio. Schimbă subiectul. Zise: Mă gândesc la infirmiera aia blondă şi micuţă care păzea morţii din subsolul spitalului.

— Bravo. Funia în casa sp...

— Ba să vorbim, şi chiar despre orice! Să dovedim generalissimului cât de tari putem fi... Surprins, Bala voi să caşte gura, dar Xill ridică palma lui gălbejită. Nu mă întrerupe. Păzea cadavrele, avea nişte gropiţe simpatice pe figură, puţea acolo de te ridica, iar eu am cerut-o de nevastă, iar ea mi-a mărturisit că o fată normală nu ar avea curajul să rămână acolo noaptea, şi a întins o lăbuţă gingaşă şi caldă şi m-a pipăit încetişor aici împrejurul gâtului, împrejurul cicatricii. Merită să trăieşti pentru asemenea fleacuri, Bala. Închipuieşte-ţi lăbuţa aia moale, care probabil mânuia şi cadavre, plimbându-se pe gâtul meu. Oare cum o chema? Sau nici nu mi-a spus numele? Iar mai târziu, am ajuns în salonul o sută, unde tu m-ai înjurat fiindcă duhneam. Pe fată n-o deranjase! Frumoase vremuri. Xilliphant se uită iarăşi la ceas. Despre ce să mai trăncănească? Cum tăcea, începea să tropotească în capul său căluţul, nebunia. Mă Bala, în noaptea aceea, tu ai spus singurul, lucru deştept al vieţii tale: că nu se poate

supravieţui la nesfârşit.

— Mă flatezi.

— Da. În aceeaşi noapte, te-ai declarat de acord să participi la MARELE ZBOR...

— Nici vorbă. Despre plecare am stat de vorbă abia peste câteva zile.

— N-are importanţă. Ştii, odată, în timpul tratativelor cu „aliatul", Teo se îmbătase şi nu mai era bun de nimic, iar noi, eu şi Fritz, refuzam să comunicăm verbal, aşa că am apelat la hârtie şi creion... Mă nedumirea natura amiciţiei dintre Teo şi Hellermann, aşa că am tras o săgeată în direcţia beţivanului, şi am pus alături un semn de întrebare. Pariez pe o INSULĂ, pe un ARHIPELAG chiar, că nu bănuieşti care a fost replica lui Hellermann.

Faţa urâtă a lui Bala se boţi şi mai mult. El răspunse, privind în gol:

— Haide să nu vorbim cu voce tare despre nişte oameni care zac alături şi pe care... renunţă la ultimele cuvinte.

— Ce, tu preferi să vorbim în şoaptă?

— Aşa e că nu te simţi în apele tale, întrebă deodată Balamela, apăsat, şi încerci să scapi de ceva tot trăncănind?

— Prostii!! scuipă Ceclan, atins însă de observaţia prietenului.

Mâncară. Şi mai mâncară încă o dată, timpul trecea, cerul devenise deasupra lor o cascadă albastră, şi la un moment dat Bala prinse pe frecvenţă o convorbire în nemţeşte. Culmea! Părea să fie chiar aeroportul Tx-X! Un feldwebel se distra conversând cu alt coleg, a cărui voce n-o prindeau însă – şi pe ce temă? Furtul aparatului „*Honduras-Fokker T-LL*! După părerea sa, avionul decolase singur, ha, ha, ha!

— Un inconştient, se miră Xilliphant. Aşa păstrează el secretul? Ăsta ajunge direct în faţa plutonului!!

— Poate chiar înaintea noastră...

— Nu mă întrerupe! Ştii pe ce se întemeiază prieteniile? Pe blestematele astea de complexe!

Bala, hidos ca un japonez ronţăit de furnici, întrebă:

— Care este complexul meu faţă de tine?

— Care e întrebarea importantă, ce vrei să mi-o pui, evită Xilliphant.

Balamela se cuibări în culcuş, trase până la bărbie şuba, potrivi cu mare atenţie pânza de cort peste şubă – ai fi zis că se găseşte la un campament ocazional, de plăcere. Ascultară amândoi cum, undeva sus, vântul se despică de stânci. În crater era linişte. Şi moarte. Şi viaţă. Ceasul arăta scurgerea minutelor. Spaţiul de timp rămas până în clipa în care vor încerca se umpluse de sclipiri demenţiale.

— Întrebarea importantă – iată – ce şanse reale de reuşită dădeai tu MARELUI ZBOR?

— Nici una, răspunse fără să ezite Xilliphant. Ba da, se retrase îndată. Exista una. Faptul că marile nebunii reuşesc din pricină că îi iau pe toţi prin surprindere. Dacă însă zăboveai la cântăritul fiecărui amănunt, zidurile castelului de nisip se prăbuşeau.

— Şi totuşi ai pornit! De ce, mă, de ce?

— Doar ştii că m-am împotrivit din răsputeri – până la un moment dat!

— Ca să devii la urmă cârpă şi să cedezi!

Drace! clocoti ceva în Ceclan. Drace! Tu ce ştii, mă găgăuţă? S-a întâmplat ceva care m-a întors pe dos. (Nimeni nu ştie nimic despre, asta, şi nici nu e de spus. Dar tu, care acum îmi faci un fel de rechizitoriu, tu, mă, deşteptule, câte şanse dădeai ZBORULUI?

— Foarte multe – păi ce, eu sunt pilot? Sunt om de suprafaţă, mă târâi prin noroi şi praf, nu mi-o spui chiar tu mereu?? Pentru mine, totul părea simplu, avionul zboară, şi gata.

— Tu, inginer, printre altele, intelectual sau măcar semi-

intelectual, ofiţer cu trei ani de front în căciulă, ţi-ai permis luxul de a gândi ca un cioban care nu ştie decât de bâta sa?

— Ne certăm iar? N-are rost, Xill... Ştiam, ştiam că există riscuri.

Ceclan vorbi rar şi grav, modelând fiecare vorbă, cu ochii în flăcăruia lămpii de ulei.

— Eu, ăsta care mă vezi, am descoperit ceva, am avut o revelaţie, sau o revelaţie dublă, eu mi-am zis: n-are rost să rămâi şi să mori în acest dezastru care nu e al tău, dracu ştie al cui e şi cine-l merită. N-are sens – mi-am zis. Şi-n acelaşi timp – îmi ziceam, nici să pleci nu este permis. Nu de frica plutonului de execuţie, deşi nici ăla nu mi-e indiferent, ci fiindcă nu e voie să fugi. Omul n-are voie să fugă. Crezi că sunt un tip straşnic, excepţional? Pe naiba! Sunt un banal oarecare, dotat cu o mândrie banală, care nu-mi dă voie să fug din nici o situaţie. Plecând spre iluzoria INSULA, am procedat ca nişte netrebnici. Fugeam! N-am să mi-o iert! Uite, mă Bala, ce s-a întâmplat. Am organizat nebunia MARELUI ZBOR, o spun pentru prima dată cuiva, datorită unei întâmplări. Ai să crezi? Datorită unui vis. Vis visat în somn. De la care mi s-a tras o tâmpită de înduioşare. Destinele voastre personale m-au înduioşat. Micile voastre destine personale. Blestematele voastre destine personale!

— Nu răcni, mă!... Au să vină morţii să ceară linişte... Ce tot vorbeşti? Ce vis? Care a fost momentul când ai acceptat ideea MARELUI ZBOR?

— Nu asta îţi explic, mic cretin? Visul. Blestematul de vis. Sau ca să fiu exact, leşinul. Am leşinat o singură dată în viaţă.

— Grozavule!

— Sarcasmul te prinde pe tine exact ca funda roşie pe maimuţe. Am leşinat o singură dată, şi nu cu ocazia unui eveniment mare, rană, prăbuşire, ci dintr-un fleac într-o zi, în toiul tratativelor pentru marea evadare. Totul se

împotrivea în mine, ce MARE PLAN, ce MARE ZBOR? Nu voiam nici să plec, dar nici să rămân... Nici eu nu ştiam ce doresc!

— Ai mai spus-o, te repeţi, căscă Bala.

— Gura, păcătosule! Şi, în vreme ce mă frământam astfel ca un câine în două lanţuri, spre mirarea lui Teo şi a lui Fritz, mi s-au mulat picioarele. Am leşinat. Parcă aş fi vrut să-i păcălesc, nu ştiu ce şi-au închipuit... De la leşin, am trecut la vis. Treptat. Mi-l amintesc... Datorită visului ăsta păgubos am ales alternativa MARELUI ZBOR. Ia ascultă şi tu...

CAPITOLUL DOUĂZECI

I

Sub ochii Olimpiei, obrajii lui Sergiu Ceclan Xilliphant se împurpurară. Harpista îşi aranja pe nas ochelarii şi emise câteva ţipete scurte în direcţia bucătăriei. Bătrâna servitoare se ivi, mai mult rostogolindu-se decât mergând. „Telefonează-i imediat doctorului Pop! Unchiul pare să-şi revină! Ce trebuie să fac? Ba nu, rămâi aici! Telefonez eu.”

Olimpia, cu paşi mari de un metru şi ceva, se repezi în hol, avu o scurtă convorbire telefonică. Reveni cu paşi mai calmi. Doctorul Pop zice că foarte bine – ce o fi înţelegând el prin foarte bine? Zice că trebuie să-l ferim de şocuri, ca să-şi revină treptat. Ce o fi înţelegând el prin treptat? Ceva mai târziu, pică şi el aici, ce o fi înţelegând prin ceva mai târziu?”

Muti îşi făcu o cruce mare. „Dumnezeu să ne ajute!” Olimpia întrebă: „În câte suntem azi, Muti?” „E 15 decembrie, domnişoară”. Muziciana făcu un calcul pe degete:

„Aproape că se împlinesc trei ani de când unchiul zace în nesimţire”.

Glasul Olimpiei sunase brusc, aspru ca un cuţit de raşchetat, şi în clipa aceea, Xill deschise ochii, iar primul lucru pe care-l văzu pe noptieră, printre cele câteva odioase aparate cu ajutorul cărora îl hrăniseră artificial în tot acest răstimp, micul său xilliphant. Instrumentul de cântat.

Un bărbier din vecini venea de două ori pe săptămână ca să dea jos perii de pe obrazul său insensibil şi, de fiecare dată, el povestea nevestei că avusese impresia că a ras un cadavru. Din cauza acestei afirmaţii, repetată matematic de două ori pe săptămână, nevasta bărbierului, pe numele ei mic Pia, era pe cale de a se nevroza.

Iată deci motivul pentru care obrazul lui Sergiu Ceclan nu arăta dezastruos, fusese dichisit chiar în acea dimineaţă. Cât despre rest, ce să zicem? Cum poate să arate un ins ce zace în nesimţire de trei ani?

— Oli, vorbi el, după trei ani de tăcere. Şi ce credeţi că întrebă? Cât e ceasul?

— Opt şi două minute seara, unchiule.

— Am dormit atât de mult?

— Mult mai mult decât îţi închipui!

— Ce dracu vrei să spui? şi Ceclan întinse mâna, spre xilliphant, sau spre ceasul său de pe noptieră? greu de ştiut – dar Olimpia îi prinse braţul şi i-l aşeză la loc.

— Liniştit, liniştit, unchiule, nu te mişca. Până nu vine doctorul Pop, nu ştiu ce ai voie şi ce nu ai voie,

— Cine dracu e şi doctorul Pop?!

— Sst! Nu ridica vocea. Cred ca nu-ţi face bine. Doctorul Pop nu e decât un doctor, medic. Îmi face curte, de doi ani.

— Interesant! Şi eu cum de nu ştiu nimic? (îşi asculta vocea. Nu se schimbase!)

— Cum să ştii dacă ai tras un somn de trei ani?!

— Da? Voi să se ridice, dar simţi o ciudată înţepeneală, sau împietrire a întregului corp, care refuza să-l asculte. Îl cuprinse panica.

— Oli! Pentru Dumnezeu, ce se întâmplă? Sunt bolnav? Ce zi e azi?

— Cincisprezece decembrie.

Nu se poate. Era – era douăzeci şi doi decembrie când Teo şi cu....

— Suntem în 15 decembrie 1946, unchiule.

— Dar e o nebunie! Ce-i cu aceşti trei ani *lipsă*?

Deodată în Olimpia se trezi curiozitatea ştiinţifică.

— Ia spune-mi, unchiule, ce îţi aminteşti? Ce îţi mai aminteşti, care e ultimul gând ce l-ai avut?

Sergiu duse mâna la frunte. Mâna şi-o mişca suficient de uşor.

— Dar e foarte limpede, asta s-a întâmplat acum câteva ore, Teo şi neamţul acela, Hellermann, se aflau aici şi-mi propuneau un plan nebunesc, să fugim cu avionul într-un fel de INSULA şi să zburăm chiar deasupra Berlinului. Auzi absurditate, să...

Deodată tăcu. Toate aceste erau foarte secrete, ce naiba-l apucase să vorbească? Harpista sesiză încurcătura unchiului,

— Fii liniştit, sunt la curent, toate acestea s-au petrecut acum trei ani.

— Nu cred!

Olimpia îi arătă un calendar al anului ’46.

— Prevăzusem reacţia ta, unchiule, şi-l pregătisem. Acum e bine. Doctorul Pop zice că, după ce îţi vei reveni din leşin, ai să te restabileşti destul de repede, doar în câteva luni.

— Doar în câteva luni! Chiar, am fost leşinat trei ani?

— Aproape trei ani. Fără câteva zile şi câteva ore. Leşin, sau ceva mai complicat, ştiinţificeşte asta e numită hau-hau, sau hau-hau-hau – nu fi necăjit, boala asta care se zice că nu lasă urme te-a scutit de o mulţime de neplăceri. Frontul, celelalte. Ai rămas în viaţă.

Ceclan închise ochii, îşi adună gândurile. Părea de necrezut!

— Spui că eşti la curent? Cu ce, fetiţo?

— După ce te-ai îmbolnăvit, acei domni, Teofil şi Hellermann, şi domnişoara Olaffson, iar mai târziu un alt domn, Silviu Balamela, ăsta din urmă în cirje, veneau mereu pe aici. Păreau îngrijoraţi şi furioşi. Nu înţelegeam de ce erau furioşi, dar până la urmă, când totul a fost definitiv

compromis, iar domnii au trebuit să se întoarcă pe front, domnişoara Olaffson şi-a dat drumul. Mi-a spus că din cauza îmbolnăvirii tale s-a dus naibii un plan extraordinar de evadare. Planul VOSTRU, spuse Oli cu glas neutru,

— Domnişoara Olaffson? Cecilia vrei să spui! Unde e, ce s-a întâmplat cu ea?

— Ne-am împrietenit, deşi cunoşteam exact cauza pentru care mă tot invită; ştii, fetele astea frumoase preferă din instinct să aibă alături una urâţică, aşa ca mine, totuşi îmi plăcea domnişoara Olaffson, era sclipitoare – deşi în anumite ocazii se dovedea uimitor de primitivă, iar când a murit, am plâns. Am plâns sincer.

— A murit!

—Da, în bombardament. Clădirea unde era ea dactilografă a fost lovită în plin de o bombă americană şi nici măcar adăpostul n-a rezistat. Am văzut-o după aia, nu arăta deloc bine.

Ceclan asimila greu imaginea Vorbi încetişor.

— Spui că l-ai cunoscut şi pe Silviu, pe Bala. Pe unde e, ai idee?

— Să nu-ţi pară curioasă sinceritatea mea, unchiule, ştii că n-am prejudecăţi. Într-o seară era cât p-aci să-i cedez, rămăsese ultimul, după ce plecaseră ceilalţi. Cred că aş fi făcut-o, dar el era cam beat. Era un om tare drăguţ.

— Zău? Ştii unde se află acum?

— A căzut, unchiule. În retragerea din patruzeci şi patru. E tot ce ştiu, poza lui a apărut în ziar, fusese decorat post mortem cu Mihai Viteazu clasa a III-a.

— Ce! Toţi au murit? Dar Teo?

— Domnul Teofil a căzut în prima zi când s-a întors pe front. Ştiu de la domnişoara Olaffson. Dar nu părea peste măsură de amărâtă. Mai curând avea aerul că scăpase de o belea. Am fost mirată, dar adevărul este că nu-l iubea pe bietul domn Teo. Pe dumneata te iubea, unchiule.

— Lasă asta! Pe Hellermann când l-ai văzut ultima dată?

— Câteva zile după ce ai căzut în leşinul ăsta lung... L-au arestat fraţii lui de la Gestapo, sau SS, eu le încurc pe astea.

— Ce?

— A fost executat în Germania. E numai un zvon, dar domnii Teo şi Silviu au tras o spaimă când l-au arestat pe Hellermann! Se temeau că va vorbi despre MARELE PLAN al MARELUI ZBOR...

Sergiu Ceclan Xilliphant îşi apăsă ochii, încercând să-şi amintească încă un amănunt.

— Oli! Dar despre o nemţoaică tânără, pe nume Hildegund, ai aflat ceva?

— Nu, unchiule. Cine e asta?

— Parcă mai ştiu! transpiră Ceclan. Pauză.

— Şi războiul? Cum merge? S-a terminat? Cum s-a terminat?

— Hm! S-a terminat rău pentru unii...

Altă pauză. Olimpia îl privea lung, prin ochelari.

— Ai nevoie de ceva, unchiule?

— Nu. Da. Cum îşi explică doctorul ăsta, cum îi zice, Pop, leşinul meu prelungit, boala mea?

— El poate să explice orice, e foarte savant. Boala dumitale are un nume pe care nu l-am reţinut.

— Nu atât numele, cât explicaţia ei mă interesează.

— Nici explicaţia n-am reţinut-o.

— Drace! O fată deşteaptă ca tine! N-ai reţinut chiar nimic?

— La ce-mi slujea explicaţia doctorului Pop, mai încâlcită decât Labirintul, când am explicaţia mea, mult mai exactă.

Ceclan o privi curios şi cam speriat.

— Ce tot spui? Explicaţia ta personală?! S-o aud!

— Unchiule! Ai să te superi!

— E o explicaţie jignitoare?

— Foarte jignitoare, unchiule!

— A, bun. S-o auzim!

— *Frică*. Ti-a fost frică,

— Mie, frică!?

— Da, te înspăimânta planul acela, MARELE PLAN ai ZBORULUI. Eşti recunoscut ca hipnotizator. De ce nu te-ai fi autohipnotizat? Pur şi simplu ţi-ai *comandat* leşinul, ca să scapi de toate.

— Prostii, dragă Ceci... scuză-mă, dragă Oli. Prostii! Poate că motivul bolii mele e unul psihologic, da, mă chinuiam, nu voiam nici să particip la MARELE ZBOR, care mi se părea stupid, irealizabil – ce naiba, sunt pilot cu experienţă! – dar nici nu aveam poftă să particip la dezastrul care venea peste noi şi nu găseam soluţia, şi a urmat un brusc proces de, cum se zice, de inhibiţie.

Ceclan simţea nevoia să se justifice în faţa urâţelei femeiuşti din faţa lui şi o privea rugător. O ruga din ochi să accepte explicaţia sa.

Ea însă nu păru mişcată. Zise:

— În acest caz, unchiule, există trei explicaţii, a doctorului, a mea şi a dumitale. Aha, mi se pare că sună doctorul. Mă duc să-i deschid.

Frică! murmură Ceclan, rămas singur. Frică! Cine a vorbit de frică? Nu mă întrerupeţi! Xilliphant nu e un fricos. Şi dacă? Dacă e adevărat ce zice Oli? Dar dacă am leşinat de frică? Şi din cauza mea au murit toţi, Bala, Ceci, Teo, „aliatul” şi... Hildegunde, admiţând că există... că a existat. Din cauza laşităţii mele. Acum sunt cu toţii morţi, morţi, morţi... Dacă încercam MARELE ZBOR, poate exista o şansă, poate că unii supravieţuiau. Dar mi-a fost frică, m-am refugiat în leşin ca într-o insulă... Sunt vinovat de moartea tuturor, blestemul să cadă asupra mea!

Acesta a fost visul, încheie Ceclan. Un vis derutant, înfricoşător. Dar acum ştiu că a fost şi mincinos visul meu: de ce eu, de ce aş fi fost vinovat eu de moartea prietenilor? Numai ei, aceşti amici ai mei, există pe lume? Câţi au pierit, şi câţi pier, câţi? Milioane, milioane!... Întrebarea adevărată

este: cine e vinovat de masacru, de MARELE MASACRU? Nu, nu MARELE ZBOR era soluţia. E uşor să fugi! E greu să rămâi când se prăbuşeşte cerul peste tine... Dar trebuie să rămâi, ce s-ar întâmplă dacă toţi ar pleca în... INSULA? Să rămâi, să acţionezi...

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI UNU

I

Xilliphant ridică ochii pe care-i ţinuse tot timpul fixaţi pe mica flacără a lămpii cu ulei şi observă că Bala zace nemişcat, cu gura întredeschisă, bărbia căzută, şi un fir de salivă prelingându-se la colţul gurii. Ticălosul – îndrăznise să moară? Dintr-o zmucitură fu lângă el. Dormea!

Doarme, lua-l-ar dracu! vorbi singur. Ca o mâţă sătulă. De câtă vreme vorbesc singur? Şi pentru cine am vorbit?!

II

Nu-şi găsi întreaga noapte somnul... A doua zi ar fi trebuit să fie „în formă”. Gânduri ciudate, scurte i se perindau prin cap. Dar dacă de fapt realitatea e aia, din presupusul vis, iar adevăratul vis este ceea ce s-ar părea că se întâmplă acum.

Ieşi de vreo sută de ori din epavă.

Luna se agăţase c-o ureche de stânci, mirata. Deasupra văgăunii atârnau capete asimetrice, monstruoase unele, prelungi, palide, feminine altele. Cerul curgea înalt, cu stelele sale, iar aici jos, avionul mort, căzut, de la distanţă

părea ireal, intangibil. La capătul craterului, coada *Honduras*-ului se ridica deasupra zăpezii, ca şi cum un uriaş delfin s-ar fi înfundat în piatră, acolo..., în urmă cu o mie două sute patruzeci de ani. Un colţ al cerului vibra într-o lumină nefirească, poate acolo e cometa, gândi Xilliphant cu un fior. Cometa aceea enigmatică, neanunţată, care lucise în întâmpinarea lor. N-o mai zărise din acea noapte de AN NOU, dar ea negreşit îşi desfăşura şi acum în univers coada argintie, astru inutil şi absurd... Un nou gând îl opri. Cometa poate fi încă un argument. Ceea ce se întâmplă acum e visul. Stricta realitate e cealaltă, leşinul ce durase trei ani, boala sa, boala hau-hau, ori hau-hau-hau, cum îl ironizase harpista (în vis??), boala, doctorul Pop, cei trei ani care trecuseră ca o clipă, războiul pierdut, moartea tuturor: a lui Bala, Teo, Hellermann, Ceci, Hildegunde. La ultimul nume, rămase suspendat. Ceva nu se potrivea. Când o cunoscuse – sau nemţoaica era doar un element nou al visului? Nu era în stare să analizeze – parcă poţi gândi cu adevărat în somn? Din cauză că lui îi fusese teamă să întreprindă MARELE ZBOR, pieriseră cu toţii. Se refugiase în leşin, din laşitate. Sau, la fel de trist: voise să fugă în INSULA, tot din laşitate...

Se clătină, îi clănţăniră dinţii, un ciocan îi zdrobea tâmplele.

În definitiv, cum ai putea să verifici? Muşcându-ţi limba, vârând degetele în foc, urlând atât de tare că să-ţi iasă pe gura intestinele? Toate acestea se pot întâmplă foarte bine, foarte real şi în vis. Ce i-am spus lui Bala – că m-am lăsat prins de măruntele voastre destine personale (dar în acest caz ZBORUL a avut loc!) şi că am visat (vis în vis? îmi pierd minţile!) cum din cauza ezitărilor mele, aţi pierit, şi că, dacă ar fi posibil să dau timpul înapoi, oricum, cu orice risc, aş porni sau aş repeta aventura MARELUI ZBOR... Aventura dezertării? Dar totul poate fi şi invers, şi chiar inversul lui invers, şi cum, în starea în care mă găsesc, nu pot să

verific, nu pot să am o certitudine, se pune, cred, o singură chestiune, cea a opţiunii. Ce aş prefera, dacă ar fi să aleg? Leşinul laşităţii, pieirea tuturor, dar în schimb supravieţuirea mea sigură, sau situaţia prezentă, a doua situaţie, în sfârşit, cea în care mă aflu, sau am impresia că mă aflu? Cu toate rezultatele ştiute, morţii de până acum, prognosticul sumbru pentru Bala şi pentru mine, precum şi mijloacele extreme la care am recurs pentru a supravieţui...

Nu. Altfel trebuie spus, şi mai pe scurt.

Am omis ceva. Am omis demnitatea. Nu vreau să fiu un laş: resping varianta visului, aş respinge-o şi pe cea a fugii şi dezertării. Îmi trebuie o nouă variantă, a treia. Îmi trebuie o SOLUŢIE...

III

Orgoliul îl făcea pe Mîşkin-Vampiru să pretindă că vietatea lovită de el în fundul văgăunii nu poate fi decât un urs. Pierre le Fou, amabil, nu cerca a-l contrazice, în vreme ce alţii prezenţi în sala clubului la ora aceea, şi era în jur de zece seara, nu făceau economie de ironii, iar printre aceştia şi Dinuleţ-Ari, care de altfel fusese şi martor ocular – ceea ce însă, trebuie spus, în condiţiile de vizibilitate din seara „vânătorii” nu valora mare lucru. În memoria lui Dinuleţ nu rămăsese decât imaginea măreaţă şi tragică a avalanşei, care, oricum, acoperise totul, chiar şi pe urs, dacă urs fusese... Dimpotrivă, Petrică Favoritul Damelor strecura părerea că acea parte a groapei, unde forfotise „vânatul”, nu fusese afectată de dezastru. Mîşkin-Vampiru avansa propunerea de a forma o nouă echipă care să cerceteze locurile şi să stabilească adevărul. Nu reuşi să incite

entuziasmul nimănui. Expediţiile vânătoreşti păguboase ale „contelui” ajunseseră deja de pomină. Chiar şi Craiul Ferentarilor, altfel plin de bunăvoinţă, întrebă cum ar reuşi ei, nevolnici solicitanţi (!) în anticamera eternităţii, să coboare în fundul acelei văgăuni; Vampiru însă replică pe loc: prin „partea cealaltă”, fiindcă trebuie să existe o cale de acces, mai ocolind, mai căutând, şi la urma urmelor era în joc onoarea sa!

— Iarăşi au bombardat Parisul! strigă Corado Bagdazar, plantat lângă aparatul de radio. Dintre toate ştirile, o reţinea doar pe aceasta. Ioniţă Gasparoglu îl chemă la table, râse, aranjând piesele făcu remarca nu tocmai greşită că „vânatul” contelui desigur a fost sfâşiat şi îngurgitat chiar în aceeaşi oră de o altă fiară profitoare, apoi dădu patru-patru şi-şi înfipse două porţi în casă.

Vampiru cântări vreme de un minut spusele sale, îşi netezi pletele fumurii din care ningea neîncetat mătreaţă măruntă ca talcul şi spuse că, oricum, „nişte urme trebuie să fi rămas” şi că el, chiar cu riscul de a face singur deplasarea, va porni într-o nouă expediţie... De când umblă la vânătoare, se simte întinerit, guturaiul se fereşte de el – în vreme ce, până acum, el trebuia să se ferească de guturai – apetitul e în creştere, digestia şi celelalte merg excelent; aceste argumente sensibilizară câteva bătrâne urechi, aşa că, în cele din urmă, o nouă echipă se înjghebă...

Există o inexplicabilă şi misterioasă legătură între evenimente. (Ca între expediţiile de vânătoare ale „contelui” şi dezastrul echipajului „*Honduras*”...)

Descoperirea o făcuse Xill încă din prima tinereţe, cu totul întâmplător, dar se pare că revelaţiile importante sunt într-adevăr întâmplătoare. Totuşi, Ceclan, absorbit de gândurile sale, n-avea cum să ştie că exact în clipa când, efectuând poate a mia tură a craterului, ajunsese şi la întrebarea; „Ce vânător dement frânsese gâtul lui Teo eu

un pumn de alice?” – „dincolo” se punea la cale expediţia de recuperarea „ursului”.

Soarele înfipse o lamă de aur sub Terasa Lupului – ziua decisivă. Într-un colţ al epavei, se afla un morman de haine ce aparţinuseră celor morţi. Le aleseră pe cele mai bune. Obicei de front, sinistru, dar practic. Nu fură uitaţi banii – aveau mărci, dolari, lei, şi chiar coroane suedeze – şi bijuteriile. Aceste pregătiri decurseră în tăcere. Vorbiseră prea mult în ziua şi-n noaptea trecută. Xill voi să ştie până la ce punct ascultase Bala relatarea visului său, dar când să-l întrebe, renunţă. În fond, visul era justificarea şi totodată autoacuzarea sa personală şi nu-l privea pe nimeni, nici pe Bala, dovadă că acesta adormise chiar de la primele cuvinte.

Lumina zilei era puternică şi crudă Formele precise şi tăioase. Aceasta era realitatea, MARELE ZBOR avusese loc

Bala gândea: L-am păcălit pe Xill. Curios, nu-mi face reproşuri. În orice caz, a construit o stranie şi complicată ţesătură. El nu credea în reuşita MARELUI ZBOR şi, totuşi, a organizat totul. Visul acesta este doar una din „poveştile sale mincinoase”...

Soarele trecu de partea cealaltă a munţilor. O zdreanţă de nor se opri peste crater. În mijlocul zdrenţei se căsca un ochi de senin. Universul îi contempla cu nepăsare – însă cine ştie! – pe cei doi şi bietele lor preparative.

Se odihniră. Acum, Xill dormi, sforăi zgomotos, cu gura căscată, dezagreabil la vedere. Silviu Balamela îşi verifică ultima dată pistoletul.

Cu înserarea, începu şi infernul. MARELE INFERN. Ceclan îşi întipărise în minte traseul cel mai potrivit, memorând fiecare colţ, fiecare „priză”. De jos, totul părea mai uşor, mai simplu. Nu aveau putere. Balamela îşi pierdu curajul încă ’nainte de a aborda stâncă, pe când înaintau pe troianul adus de avalanşă. Piatra goală era ostilă şi

lunecoasă, din crăpături izvorau valuri de noapte, Xill nu avea suficient echilibru nici pentru sine, şi mai trebuia să-l sprijine şi pe celălalt. Transpirând, blestemau. Trecură vreo două ceasuri şi abia atinseră Terasa Lupului, aici, Balamela se prăbuşi cu obrazul la pământ, scuturat de istericale.

Negru, sleit, Sergiu se aşează cât mai departe de el, chiar pe marginea Terasei. Acum, cerul se deschidea suficient de larg. Nu se vedea cometa. Mai aveau de suit un perete, mai dificil decât toată Golgota de pân-aici, probabil imposibil, probabil mortal. Are să-i soarbă înapoi craterul! Dar cum, să-şi lase prada sigură, în voia altui sfârşit? Acum, Xilliphant, cu impresia că suflul i-a mai revenit, pregăti „corzile”, nişte hamuri de cânepă care zăceau în epavă. Se vor înhăma unul la celălalt, vor crăpa amândoi. sau amândoi vor ajunge sus, dar iată că Silviu Balamela, tremurând, cere:

— Xill, puţină bunăvoinţă te rog... Nu mă pocni! Imposibil să mă urnesc de-aici!

— Taci! Ridică blestematele alea de coate! Trebuie să te leg!

— Nu înţelegi că eu...?

Xill: Trebuia să mă aştept. Marea scenă a generozităţii. Dacă nu-i astup gura cu pumnii, va plânge: du-te singur, salvează-te tu, eu rămân să mor aici, numai te încurc...

— Da, mă încurci! răcni Sergiu, în răspuns propriului gând. Dar mi-e frică să rămân singur. Ti-am mai spus...

— Împuşcă-mă! Fii prietenul meu... Vocea îi suna al dracului de fals!

— Fă-o singur, spuse Ceclan, decis să nu-l împiedice dacă Bala va scotoci prin buzunare după pistol, şi pe semne artileristul simţi, el era sinucigaşul care mereu se bizuie că va fi salvat, iar acum fu nevoit să se salveze singur.

Cu puţin înainte de miezul nopţii se aflau pe buza craterului. SUS! Miracolul acestei ascensiuni imposibile

scapă oricărei explicaţii. Zăcând stors cu fruntea căzută în zăpadă, cu partea dreaptă a toracelui într-un cleşte îngheţat, fiindcă durerea nu mai era durere ci o senzaţie de dincolo de, Xilliphant se alarmă deodată de liniştea nefirească dimprejur. Fu convins că Balamela, pe care-l târâse ca pe un sac, murise în clipa aia, de explozia inimii.

Fără să se clintească, fără să deschidă ochii, dădu drumul unui „hei” subţire, cu un glas pe care nu şi-l mai recunoscu.

— Ce-i, mă, Xill?

Ia te uită, trăieşte! se miră Sergiu şi nu simţi nici tristeţe, nici bucurie; acum, lui îi venea să-şi aplice un glonte binefăcător, drept în inima sufletului.

Respiraţia se mai linişti, după un timp. Transpiraţia îngheţa la colţul gurii.. Bătea un vânt rece, dinspre stele. Se ridică, surprins că poate să mai mişte. De jur împrejur, în vârtej încremenit, munţii ameninţau cu taine incredibile, şi totuşi, totuşi, – acum gândul veni prima dată şi îl surprinse – un pilot destoinic ar fi trebuit să treacă dintr-o suflare peste ei, chiar şi călărind un archeopterix! De ce capotaseră? De ce evitase să atace tema de faţă cu Hellermann, şi el pilot, şi încă probabil nu unul oarecare?

Vocea plângăreaţă a lui Balamela stârni o mânie în Xilliphant. Nu putea să-i ierte momentele şi „scenele” de pe parcursul căţărării...

— Sergiu...

Nu-i răspunse. Ia mai dă-l dracului. Ia mai dă-l dracului!

— Sergiu... ştii la ce m-am gândit?

— Aha – te-ai gândit – n-a fost prea obositor?

— E de râs, dar ar trebui să coborâm înapoi în văgăună, acolo cel puţin avem adăpost şi nu ne caută nimeni.

— Şi, odată jos, să construim un nou MARE PLAN de a ajunge sus?!

— Poate că nici nu glumesc.

Artileristul îşi mângâie ochii. Nici acum infecţia nu-l

contaminase.

— Încotro o apucăm?

— Dacă aş şti, ţi-aş spune, zise Ceclan, plictisit. Nu avea nici un plan, măcar unul mic. Într-atât de incredibilă i se părea posibilitatea evadării din crater, că nu gândise nici măcar un centimetru mai departe, iar acum era descoperit. Se ridică, scuturându-se de junghiuri ca de pene. Porni într-o direcţie oarecare, fără să spună o vorbă, iar Bala îl urmă. O foarte tristă „salvare” era gândul său. Se temea să i-l comunice lui Sergiu. Dacă-l pocnea iarăşi, nebunul?

Limpede, în imensitatea spaţiului, răsună o împuşcătură. Miezul nopţii. O creastă de munte, subţire ca stiletul, asasina bolta cerului, în dreapta. Se auziră glasuri care strigau – şi ce strigau? După ajutor. Cuvântul, se transmitea limpede. Nu erau glasurile lui Bala şi Xilliphant. Alţii! La o sută de paşi, sau la kilometri, gândi Xill. Cum să te descurci în vârtelniţa asta de ecouri? Cine poate să ceară ajutor unor prăpădiţi ca noi, care înşine am avea mare nevoie de ajutor – adică stai, nimeni nu poate bănui prezenţa noastră, ăia cer ajutor în principiu – şi grăbi pasul, cât îl mai ţineau puterile.

— Xilliphant, gâfâia Bala, dacă e o capcană?

Fie şi capcană, dar să fie caldă şi cu abur de ciorbă deasupra...

Liziera pădurii tăia coasta muntelui ca o linie neagră şi, pe un unghi al liniei, avu loc MAREA ÎNTÂLNIRE. Mîşkin-Vampiru, Petrică Favoritul Damelor şi un altul care nu participase până atunci la „vânători”, o faţă lungă şi tristă, Ivan Grosbouchon, mult mai puţin disperaţi decât ai fi dedus din urletele lor, îşi treceau din mână în mână o sticlă, aşteptând să le pice de undeva salvarea.

— Domnilor! Domnilor! se repezea Craiul Sinăii când la Sergiu, când la Bala, să le strângă mâna, cu atâta vehemenţă că primul fu nevoit să-şi ascundă braţul beteag.

Domnilor, curată minune că ne-aţi auzit, am degerat rău, conduceţi-ne repede la casa dumneavoastră!

Adică jos în crater, la epavă...

Ceclan apucă să-i smulgă sticla şi împărţi ce mai rămăsese acolo cu Balamela. Şnapsul tare din pivniţele lui Salamandră îi arse gâtlejul. Aruncă sticla goală şi constată că încă nu scosese o vorbă. Şi nici artileristul. Situaţia devenise caraghioasă. Xill se decise să caşte gura, supraveghindu-şi cu mare atenţie glasul. La ce bun ca nătărăii ăştia bătrâni şă deducă halul în care se aflau ei doi?

— Aşa... Îl privi pe Baia şi, pentru prima dată după nu mai ştia câtă vreme, avu pentru el un mic gând amical. Alcoolul îl şi torpilase. Ce spuneaţi, domnii mei? Unde aţi dori să ajungeţi?

— La cabană, la refugiu, la vilă, vorbiră dintr-o dată actorii, oriunde în sfârşit, dacă e cald şi e ceva de mâncat...

Exact ceea ce doreau şi ei – veteranii MARELUI ZBOR...

— Dar ce, v-aţi rătăcit cumva?

— Nu tocmai, dar întâmpinăm dificultăţi în a găsi drumul înapoi, râgâi „contele”. Veniţi de departe? Nu cred, răspunse tot el, încercând să descopere dacă Bala şi Xill cară în spate rucsac şi echipament,

— Cu arma aia ce faceţi? întrebă Xill, încercând să se concentreze.

Trebuia manipulat cu mare abilitate! Cum? Cum să le insufle în continuare credinţa că ei doi sunt salvatorii, iar nu cei salvaţi? Se priveau, şi Sergiu Ceclan deveni conştient, din instinct mai mult, că ăialalţi erau departe de a înţelege că au în faţă doi supravieţuitori. Sau, doi muribunzi. Sau, doi dezertori...

Mîşkin-Vampiru povesti, întrerupt şi completat de ceilalţi, că împuşcase acum vreo două zile un urs „sau, în fine, ceva”, într-o prăpastie, dar, din cauza viscolului, nu izbutise să pună mâna pe vânat... Pornise în căutarea lui... cu trei

sticle, între merinde... nu e de mirare că se rătăciseră...

— Detunătura armei, în seara cu „ursul” a provocat o cădere de zăpadă, ceva de groază... ne-am speriat! preciză Pierre le Fou.

— Ce a provocat?

— O avalanşă, explică Vampiru.

— Acum două zile, într-o seară?

— Da... Exact!

Xilliphant îl iscodi din ochi pe Bala. Oare pricepuse?

— Toţi trei sunteţi vânători?

— Numai eu, ieşi „contele” în faţă, cu arma lui englezească.

Ucigaşul lui Teo, îşi spuse Ceclan. O simplă constatare, dezbrăcată de orice sentiment.

— Să nu pierdem timpul, sper că ne puteţi găzdui, făcu unul din actori, zgribulit în mantaua veche, îmblănită, cu miros de „început de veac”.

Ceclan ocoli şi acum problema. Ameţeala îi trecuse, tremura de slăbiciune, îi fu greu, nespus de greu să dea vocii sale o inflexiune sigură. Reuşi, încordat, să pună întrebări la care se cereau răspunsuri precise. Nu auzise de „Casa de Retragere”, dar pe Grigore Stamatiu-Salamandră îl văzuse pe scenă în *Şcoala cerşetorilor*... nu erau nici trei săptămâni de atunci. De necrezut! Era pilot. Din răspunsurile încurcate ale actorilor, începu să fixeze o direcţie, şi totul porni de la întrebarea cheie: în clipa când trăseseră în „urs” se aflau deasupra avalanşei, sau vizavi? Busola de argint, cu acul ei fosforescent, luci enigmatic în palma lui, enigmatic şi dătător de speranţă, încercând să meargă la sigur, începu un ocol al craterului, bizuindu-se pe şansă, şi pe o stranie urare făcută de femeia care îi dăruise busola de argint. Văgăuna lor era gardată de muchii înalte, ce o ascundeau. „Vânătorii” trecuseră pe lângă crater, toată ziua se vânzoliseră în preajma lui. Ceclan îşi zise: subţire e firul – dacă, dacă nenorociţii aceştia dădeau de

groapa lor pe-o zi atât de senină, ar fi fost imposibil să nu vadă epava – ce s-ar fi întâmplat mai departe?

Pierre le Fou, la prima vedere cel mai vioi dintre bătrâni, îl luă de braţ pe Xill.

— Amicul e bolnav?

Bala rămânea în urmă, nu ţinea pasul nici cu octogenarii.

— A avut o criză de... Ciudat, nici un nume de boleşniţă nu-i pica pe limbă. Aşa că zise:... de xilliphantită.

— Aşa? se miră Favoritul Damelor. E grav, se ia?

Sergiu mormăi. Îşi continuară drumul – cu dese şi scurte opriri „de regrupare”. Luna atârna între doi munţi şi părea că depune eforturi pentru a se menţine în aer. Xilliphant îşi pierdea simţul de orientare, şi-l regăsea iar, ca pe un căţel neastâmpărat ce tot aleargă înainte şi înapoi. Fără acest căţel şi fără busola de argint, greu de spus ce s-ar fi întâmplat până la urmă în acea noapte în care gerul pusese în mişcare câteva haite principale de lupi. La ora trei şi treizeci şi trei dimineaţa, zăriră o luminiţă slabă ce mijea probabil la una din ferestrele „Casei de Retragere”. Faptul că au ajuns acolo se datoreşte în mare măsură hazardului. Ceclan ştie asta. Între timp, îi zburase din minte un şir de planuri mai mici, subordonate desigur planului principal, cel de a ajunge undeva, fie şi la o jandarmerie, înainte ca sângele din ei să se prefacă în ramuri fine de gheaţă. Intenţionase iniţial să atingă acel punct al buzei craterului de unde se trăsese în „urs”, pentru o „confruntare”. Dumnezeu ştie de ce dădea acum importanţă împrejurărilor în care murise Teo – poate voia să-i aibă la mână pe vânători?

Trebuia, totuşi, să facă pe salvatorul, să-şi asigure recunoştinţa celor trei, acum eliberaţi de duhul alcoolului, înspăimântaţi şi abia stăpâni pe picioarele lor. Distanţa nu era mare, însă muntele se ramifica haotic, complicat şi ostil. Dincolo de o coamă, pe o vale alăturată, urlau lupii, de-a adevăratelea. Sfâşiau un cerb, şi cerbul acesta a fost

norocul micului grup de oameni. Altfel, acei lupi...

IV

Somnul de beţie se termină cu un scurt somn-bestie, din care Sergiu ieşi ca dintr-o baie de lavă. Privi ceasul. Abia se lumina de zi. Bala zăcea în patul celălalt, cu ochii deschişi, goi, ca lovit de moarte într-un moment de plăcere, fiindcă zâmbea. Zâmbea şi respira, era viu.

— Mă Bala, tu îţi aminteşti ce poveste le-am turnat aseară în legătură cu noi? Ce explicaţie am dat – de unde venim – cine suntem?

În camera spaţioasă cu pereţii ca mierea – îţi venea să-i lingi – zorii se insinuau printr-o fereastră largă, în dreptul căreia brazi leneşi abia-şi legănau ramurile. Xill se ridică în capul oaselor, îşi lipi tălpile goale de covor şi încercă să stăpânească vârtejul dement al obiectelor împrejurul său. Strânse pleoapele tare – durerea îl dezmetici. După câteva minute, reuşi să se târască până la fereastră, până dreptul oglinzii. Evită oglinda ca pe un monstru. Se examinase aseară, era singurul lucru de care-şi mai amintea. La sosire, în mijlocul agitaţiei stârnite, căpătaseră mâncare şi băutură. Bucătarul Ion Duşa, om inimos, mai ales că-n noaptea aceea n-avea conversaţie cu Gerti, adusese un platou în camera lor. Ceclan abia ciugulise, ştia că lăcomia, în starea lor, înseamnă moarte, l-ar fi împiedecat şi pe Bala să înfulece, dar acesta se afla într-o stare de semileşin. După ce se ocupase de cei trei vânători, în camera lor se ivise nasul lung şi subţire al doctorului Bercovici, adeptul gimnasticii yoga. Acesta îl împunse în venă pe Balamela, care se cufundă imediat în somn, picură nitrat de argint în

ochii lui Xill, ca la sugari, şi încă vreo două soluţii, şi spuse, deşi îi cârmea nasul, că baia rămâne pentru a doua zi. Pipăi doar cu degetele sale elastice ca nişte râme umărul drept, scheletic acum, al lui Sergiu, examina clavicula, păru mirat, apoi zise bine şi ieşi.

Sergiu nu se mai stăpâni, deşertă două pahare de şnaps – sau trei – şi se ameţi crunt. De bună seamă, avusese o conversaţie, cu unul sau cu altul, dar nu-şi amintea nimic. Ce le spusese – poate adevărul? Poate că telefonul şi zbârnâise (la venire îl remarcase jos în hol) şi poliţaii echipaţi în vânători de munte urcau să-i ia. Începea să-i fie indiferent – oricum, n-ar fi fost în stare să fugă o sută de metri, chiar dacă la capătul pistei ar sta atârnată în cuier „fericirea veşnică" – şi aici, îşi mai aminti ceva. Doctorul acela spusese ceva: clavicula are să-i rămână veşnic puţin strâmbă. Ce enormitate, veşnic! Când pe el îl aştepta plutonul.

Între timp, Bala evadase şi el din pat. Peste stratul de jeg, pe trupul scheletic, fâlfâia o pijama nu nouă, dar curată, întreg echipamentul lor alcătuia o movilă neagră şi rău mirositoare într-un colţ al camerei. Silviu Balamela începu să scotocească. Găsi banii. Găsi bijuteriile. Armele nu mai erau. Îi comunică descoperirea lui Xill, în coate, la fereastră.

— Suntem dezarmaţi – probabil şi închişi. Proastă situaţia, nu? Ce stai aşa?

— Ce ar trebui să fac?

— Bănuiesc că arzi de nerăbdare să încerci uşa. Dar joci rolul omului tare!

Iată că mortul de-aseară se mai înviorase... Avea destulă energie ca să fie chiar ostil! Şi când te gândeşti că-l purtase pe sus! Dar nu era momentul să pretindă dovezi de recunoştinţă – îl salvase – ei da! – îl salvase pentru ca să poată ajunge în faţa Curţii marţiale – merçi! Merçi de aşa salvare... Ceclan se mulţumi să atingă în treacăt uşa cu ochii, cu indiferenţă, ca un obiect care nu-l privea. Ca

trezită la viaţă de ochii săi bolnavi, uşa se deschise într-un fâlfâit imperceptibil. Doctorul Marian Bercovici rămase o clipă în prag, nasul i se răsuci în toate direcţiile ca un organ mobil semidetaşat de faţă, păru foarte nemulţumit de ceva, şi nu era de fel greu de ghicit ce anume îl indispunea. Îşi azvârli spre fereastră trupul lung, păru să-şi facă loc cu mâinile prin aerul greţos de dens, îi cuprinse pe după umăr pe Ceclan şi-l conduse înapoi la pat, iar aceia se lăsă dirijat, ascultător ca un pisoi în preajma farfuriei cu lapte, apoi doctorul Bercovici deschise cu un gest greu stăpânit fereastra, cât se putea de larg.

— Aerul, aerul, domnilor! Aerul este cel care vă va vindeca.

— Nu de aer am dus noi lipsă, domnule!

— Ia acoperiţi-vă bine!

Pleşuv, cu gâtul uimitor de subţire, şi nu încercând să facă pe autoritarul, ci într-adevăr autoritar, cu toată vocea sa moale, de ai fi putut modela din ea aripioare de porumbel; din uşă – aerul pestilenţial îl proiecta afară – anunţă că, după micul dejun, urmează baia, obligatoriu. Şi, adăugă, mâncare puţină şi uşoară!

Xilliphant nu se putu abţine:

— Nu e nici urmă de mâncare pe-aici, doctore!

— Vineee! răspunse actorul-medic, şi o zbughi.

De data asta se ciocăni la uşă – abia trecuseră vreo zece secunde de la dispariţia lui Bercovici. Bucătarul John le ură bună-dimineaţa..

Bala strigă:

— Închide fereastra, Xill, aerul curat îmi face scârbă.

Sergiu gustă lichidul din ceşcuţă. Era, bineînţeles, un ceai combinat, reţetă personală a lui Bercovici, probabil păpădie, mentă, ochiul boului, urechea ţigăncii şi alte plante ce asigură o viaţă lungă. Ceclan sorbi de două ori, sparse între dinţi o coajă de pâine şi se prăbuşi, căluţul

Tropoteală începuse iar să tropotească în creierul său, cu hărnicie, şi începură să muşte din el o mie de gânduri, printre care: foarte bine, ne-au dezarmat, ca să aibe cu ce se lăuda, dar de ce mi-au luat şi busola de argint, cadou din partea Planetei Trandafir Negru?

Balamela:

Sunt pierdut! Nu mă pot gândi la nimic! Tot ce se întâmplă alunecă undeva deasupra, sau alături, nimic nu se opreşte, nu mă pot opri la nimic. Abis imens într-o fiinţă jalnică şi mică. Ar trebui să analizez acum, să lămuresc totul. Ce rol jalnic, nebărbătesc am jucat în toată afacerea! N-am fost bun de nimic, n-am făcut, n-am ajutat. Am avut nevoie tot timpul de sprijin. Un nenorocit de avorton, asta sunt. Îl urăsc pe Ceclan, nu ştiu exact de cât timp şi cât de tare. E mai puternic decât mine. Toată aşa-zisa prietenie dintre noi s-a întemeiat de la început pe un teren şubred – o premiză falsă. Pe inferioritatea mea. Şi eu am acceptat inferioritatea mea, superioritatea lui, sprijinul său... ne-pre-cu-pe-ţit. Mai bine aş fi crăpat de o mie de ori. Ca întotdeauna, şi-n această ultimă împrejurare m-a întovărăşit NIMICUL. Eu, de asemenea, l-am întovărăşit pe omul NIMIC, Acum, sau peste câteva zile, am s-o iau din loc spre iad în modul cel mai umilitor, cu perdeluţa neagră la ochi, şi de pe acum dârdâi de spaimă şi ştiu că am să mă comport şi atunci ca ultimul dintre nemernici, mă voi târî, voi cerşi iertare, da, chiar în clipa supremă a vieţii, moartea, voi dovedi încă o dată că sunt NIMIC, ba chiar poate voi încerca să fug, ca şi cum se poate fugi din faţa a două duzini de carabine – iar Ceclan iarăşi va fi la înălţime, şi, ca în cele mai tâmpite dintre cărţi, îşi va comanda el plutonul de execuţie, fiindcă tânărul sublocotenent, aflat la cea dinţii „probă”, are să se clatine palid, încercând să nu vomeze... Îl urăsc pe Ceclan – şi ce aş putea să fac pentru a-l umili, măcar de două parale??

— Domnilor!

Xill:

În cameră se află cineva, cum de n-am auzit uşa? După voce, s-ar zice că e un om tânăr şi s-ar zice că vocea nu-mi e total necunoscută. Să descos mai departe vocea asta – tot n-am ce face – între timp, mai scap de căluţ... A unui ofiţer? Posibil... Poate chiar îl ştiu de undeva. Au venit să ne ridice. He, s-au grăbit! Escorta e afară, iar el ne tratează politicos, doar suntem ofiţeri, nu niscaiva răcani nespălaţi – nespălaţi suntem, şi încă cum! Cum rămâne cu baia obligatorie? Nu mai e timp? Totuşi, întâi, la spital. Toate îngrijirile, pentru a te aduce în forma necesară înfruntării plutonului de execuţie. Să aibă şi ăia pe cine împuşca! Înalt umanism, după care alergăm de douăzeci, plus douăzeci, plus X secole. Nu te omoară când eşti aproape mort, nu-s chiar atât de răi, ci mai întâi te aduc la viaţă sută la sută, ca să fie o moarte mai completă, mai totală.

Să revin la tip. Trebuie să fie ofiţer de carieră, bun cunoscător al protocolului, energic, căruia misiunea de a aresta doi dezertori, doi ofiţeri dezertori e departe de a-i face plăcere într-un fel îl umileşte. E cât se poate de omenesc să intri, chiar fără voia ta, în pielea celuilalt. Ştie că doar jocul întâmplător al destinului face ca el să nu fie în locul meu. Poate e chiar aviator. Poate am ciocnit cândva un pahar la Clubul Piloţilor Vânători. Îşi face cu scârbă datoria. Iar eu să-mi mai acord un răgaz, deşi aproape că simt un fel de simpatie faţă de ins. N-aş vrea să-l fac să aştepte. Totuşi, am dreptul să mă reculeg, acum nu mă aflu decât sub jurisdicţia morţii. E un ascendent în faţa oricui, a Majestăţii Sale chiar. Un ascendent, şi un avantaj: nu îţi mai pasă de mărunţişuri. Să-mi acord deci un răgaz cât să ascut două creioane colorate, pe care mai e desenată o INSULA, şi... de nu m-ar deranja Tropotealã Ăsta!

— Domnilor!

Bala:

N-am să deschid ochii, n-are decât să răspundă Xill De ce eu, cel slab? Ca totdeauna, să-şi pună el pieptul la bătaie, doar aşa m-a dresat, nu e vina mea.

Au venit să ne umfle. Au venit armăşeii, în graba mare, să nu le scape prada. Oareceva jindari de la ţară cu câtă bucurie vor sălta către Curtea marţială ditamai domni ofiţeri! Şi cât se vor lăuda după aia, şi cum vor umfla evenimentul! A venit escorta şi se va forma un convoi. Un cuvânt care sună plăcut – convoi. Beduini, cămile, deşert, tam-tam, să mă ia dracul, să mă ia dracul dacă deschid ochii, câtă vreme ţin pleoapele trase, mă bucur de o pavăză, de o izolare. Tot din acelaşi motiv îi leagă la ochi pe condamnaţii la moarte. Îi izolează – asta e. Se tem şi cei care trag, se tem de teama lor. Mi-e frică! De m-ar lua dracul mai repede. Mi-e frică. Laş! MARELE ZBOR şi laşul. Mi-e frică să deschid ochii!

— Domnilor, spuse pentru a treia oară cineva.

În mijlocul camerei, între cei doi bărbaţi ce refuzau să mişte în paturile lor, se afla Pierre le Fou, puţin nedumerit. Duhoarea din cameră nu-i provoca o deosebită delectare olfactivă. De-ar fi fost numai unul, s-ar fi dus la el şi l-ar fi scuturat, să-l trezească, dar aici fiind doi, era între ei o înţelegere. Se decise să vorbească în gol.

— Domnii mei, ştiu că trebuie să vă odihniţi, dar, ce odihnă mai e aia, când în suflet domneşte neliniştea?!

Pierre le Fou trase cu ochiul, aşteptând o dezmorţire, adică mai exact spus, încercă ceva absolut imposibil, încercă să tragă cu ambele cozi ale ochilor în două direcţii diametral opuse. Fireşte, nu-i reuşi. Privi paturile, pe rând.

Ai fi zis că-se află într-o sală de morgă amenajată comod anume pentru două suflete. Se decise să acţioneze mai specific: Domnii mei, eu sunt un fost actor şi negustor, prietenii – şi sper să vă număraţi printre ei! – îmi spun Pierre le Fou, sau Petrică Favoritul Damelor, sau Craiul Sinăii, sau Fantele Ferentarilor, şi azi noapte m-am numărat printre cei pe care i-aţi.. salvat... Am venit să vă aduc... prinosul nostru de recunoştinţă. (Vagă mişcare în patul din dreapta). Şi vă mai plictisesc numai o clipă, vă rog, am venit să vă spun că ştim totul, cunoaştem cazul dumneavoastră, ne simţim foarte vinovaţi... ştiţi în ce privinţă... Esenţialul e, domnilor, că vă aflaţi în siguranţă. Ştim, cu excepţia a doi sau trei care nu prezintă absolută încredere, că aţi... asta e, aţi furat un avion. Să nu vă jignească acest cuvânt, dar putem zice „aţi sustras un avion?” Parcă nu merge. Un avion german – şi acest act nemaipomenit ne-a umplut de admiraţie şi de mândrie. patriotică. (Asta e bună! avu Xill un gând mormăit) Ştim – Pierre le Fou se replia către uşă: cu toată bunăvoinţa sa, începea să se sufoce – că purtăm cu toţii o mare vinovăţie pe umeri... Da, hm, ce mai e? Cei trei dintre noi care nu cunosc adevărul sunt senilii, pentru ei sunteţi doar nişte excursionişti rătăciţi. Da... Odihniţi-vă, domnii mei, vindecaţi-vă, O să ne distrăm bine împreună. Am fost cu toţii actori, societate grozavă, eu acum voi lua un şnaps... veţi căpăta şi dumneavoastră.

Fantele Ferentarilor se topi. Pe un colţ de măsuţă, apăruseră cele patru revolvere (căraseră cu ei şi armele lui Teo şi Fritz), un carneţel minuscul, cu copertă liliachie – al lui Bala, – precum şi busola de argint. Revolverele erau încărcate, nimeni nu umblase la ele. Sergiu le ascunse sub saltea, luă în mână busola ce veşnic indica nordul, ca şi... INSULA inexistentă a Ceciliei, se întinse în pat, lăsându-se cu totul în prada gândurilor.

Luneca lent către o stare anormală, perfect conştient, dar

în imposibilitate de a opune rezistenţă.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI DOI

I

Ca în orice comunitate, şi la „Casa de Retragere” existau doi sau trei (sau patru?) indivizi al căror cuvânt cântărea în general mai greu decât al celorlalţi. Ar fi de adăugat că această „autoritate” adesea este inexplicabilă şi nu se bizuie pe merite vizibile, evidente. Dinuleţ-Ari, Marcel Fliegermann (alt pensionar) sau Pierre le Fou nu fuseseră, pe cât se pare, cei mai mari dintre „marii” de pe-a-colo (în carieră), totuşi ei erau de obicei purtătorii de cuvânt, iar deciziile importante nu se luau fără ştiinţa lor.

După ce fură puse în cumpănă toate argumentele şi contra-argumentele, arhonţii „Casei” deciseră să-i ia sub aripa lor ocrotitoare pe „hoţii de avioane nemţeşti”. Era, considerară ei, un caz special, „amuzant”. Nu se putea vorbi despre ei ca despre nişte simpli dezertori, laşi de duzină. Călătoreau spre o ţintă stranie, denumită, conspirativ probabil, INSULA COROANEI, aveau de gând să zboare în semn de sfidare şi de *grand sictir* chiar deasupra Berlinului! (Toate acestea le aflaseră din carneţelul imprudentului Bala!) Iar meritul lor principal rămânea totuşi readucerea la bază a celor trei vânători rătăciţi, care altfel... Dăduseră dovadă de curaj, de rezistenţă supraomenească! Când se vor înzdrăveni, îşi vor relata, desigur, aventura, pe larg. Va fi plăcut...

Problema păstrării secretului părea facilă. Cei cu totul

senili, vreo trei, nu vor cunoaşte adevărul, personalul, adică John, d-na Haller şi fiica ei Gerti, îşi vor ţine gura. Nu aveau nici un interes să se pună rău cu areopagul bătrânilor, o duceau bine la „Casă”, beneficiile, de toate soiurile, erau mai grase ca în orice alt loc, acum la vreme grea de război, şi, la urma urmelor, pe ei nu-i priveau musafirii bătrânilor domni. Cât îl priveşte pe marele patron Salamandră, e limpede, îl vor pune la curent cu ocazia celei dintâi vizite ce o va face, nu printr-o scrisoare, doamne fereşte, acum când poşta e cenzurată, iar el, cu toate marile sale defecte, printre care „totala lipsă de talent”, va aproba tacit aventura, chiar de ar fi s-o facă numai pentru a nu-şi dezminţi faima de tip generos...

Acestea fiind hotărâte, şi stabilindu-se că a doua zi, odată cu înapoierea revolverelor, ca semn de încredere, Petrică Favoritul Damelor le va ţine un „spici” de îmbărbătare, aşa cum ştie el, „octogenarii” se retraseră în bârlogurile lor să mai prindă un capăt de somn.

A doua zi după „salvare”, starea lui Sergiu Ceclan Xilliphant se înrăutăţi. Dezagregarea progresivă îi înceţoşa mintea din ce în ce. Gândurile, amestecate, ciuntite, uneori monstruoase, năvăleau peste el în stoluri. Pliscuri de oţel îl muşcau: erau păsări, erau condori, dar ochii lor mari, întorşi către el ameninţător, de sus, otrăveau posibilitatea zborului... aici e ceva neclar! Aproape tot timpul, rămânea culcat, iar şuvoaie subţiri de transpiraţie îl învăluiau ca o reţea rău mirositoare De unde atâta apă într-un biet trup?

Pe urmă, de undeva din neantul atât de bine organizat al subconştientului său, coborâră cei doi omuleţi... Asta era o amintire foarte veche!

— Un bărbat atât de solid, care a ştiut să înfrunte totul, ar trebui să-şi revină urgent, declara Bercovici. Şi despre Balamela: D-sa, care este construit mult mai economic, se şi simte mai bine, nu e aşa? Respiră, respiră adânc,

domnule Bala, uite aşa ca mine – *Pranayama* combinată cu *Kapalabati* şi *Pufkalo*, în interpretare proprie... E foarte important!

Xilliphant însă dădea impresia că nu are nici un chef să-şi revină urgent, iar cei doi omuleţi, care acum tropoteau pe urmele căluţului Tropotealã, puteau fi întâlniţi odinioară, în orice moment al zilei, la cârciuma Capra Verde, din colţ... Primul dintre aceştia măsura maximum o sută treizeci şi cinci de centimetri; era înfipt, indiferent de anotimp, în nişte uriaşe cizme negre ce se contopiseră definitiv în personalitatea sa. Desigur, era mândru de ele. Această pereche de cizme circula fără încetare de la o masă la alta, printre obişnuiţii localului, iar proprietarul ei era invariabil foarte bine dispus, fără a fi vreodată vizibil beat. Celălalt omuleţ, şi mai scund, avea toracele deformat, o figură mai curând melancolică, pe care şi ei o plimba mereu printre mese, dar cu mai puţină vioiciune. Se evitau vizibil. Totdeauna se aflau în colţuri diferite ale localului. Nu-şi adresau cu vântul. Nu se salutau. Poate chiar îşi nutreau sentimente ostile.

De ce? asta-l preocupa acum pe Ceclan – cu o atât de mare întârziere. În acea pricăjită cârciumă Capra Verde, încă elev de liceu, intrase de câteva ori. Doctorul Ceclan, informat de fiecare dată, îl aducea acasă şi, conform obiceiului său, a doua zi nu spunea nimic, nu-i făcea morală, ci doar îl scotea din grajd pe Tropotealã. Îl înhăma, Pleca. Plecau împreună. Unde?

Aici ajuns, iarăşi se încurcau iţele, drumurile, cărările... Unde se duceau în şareta lor galbenă? Să-l viziteze pe matematicianul Şorban, cel care promulgase fatala lege a eternei imposibilităţi de întâlnire dintre X şi Y? Ho! Ho, Tropotealã! Nu la asta mă gândeam. Dar la ce? La cine?

La nemţişorul acela cu bot de vulpe şi ochelari în care părea deghizat, a doua mărime de pe aerodromul Tx-X,

care ne-a facilitat furtul avionului. Prea uşoară victorie, în care am bănuit la început o capcană. Prea mulţi nemţi dispuşi prea uşor să renunţe la nemţism – trebuie să mai răsucesc în cap ideea asta, să nu uit, dar mai ales, subţirelul cu bot de vulpe ce folos avea să obţină? Ah, da, pot întinde tentacula bănuielii pe orice direcţie şi distanţă. Iată, de pildă, următoarea combinaţie strălucită: o înţelegere între Fritz Hellermann, Cecilia şi botul de vulpe. Scopul: un transport de preţ în Germania. Întâmplător credeţi că „aliatul" ţinea morţiş să plimbăm botul *Honduras*-ului chiar peste Berlin? Dar vă închipuiţi că, în situaţia că ne-am fi descurcat cu bine deasupra Carpaţilor, Sergiu Ceclan Xilliphant ar fi acceptat această „nebunie curajoasă"? Cred că eu şi cu Hellermann ne-am fi încăierat, eu aş fi pus-o pe hăis, el pe cea, juma de avion pornea spre Berlin, cealaltă jumătate spre Copenhaga sau Oslo... Totuşi n-am găsit, nici în epavă, nici asupra lui Fritz urmă de aur, bijuterii, pietre preţioase. Atunci, ce? Spionaj, microfilme, *Căcilia* mare agentă secretă a Biroului doi sau doisprezece, rahat cu mac. Totuşi, ceva, un scop, trebuie să fi existat, în locul INSULEI...!

În aceeaşi măsură însă, mă pot bănui şi pe mine. Dacă sunt, fără să ştiu (sau ştiu, însă mă prefac că nu ştiu, chiar faţă de mine), purtătorul unui mesaj atât de secret, încât nici măcar cel care l-a emis nu-l mai poate descifra?! Dar dacă e un mesaj de fericire? Către Şorban: X s-a întâlnit cu Y... Planeta Trandafir Negru a venit la întâlnire... Nu, nu te gândi la asta! Numai la asta nu. Îţi dau voie, vezi, orice. Aici nu. NU. Ştiu, nu mai eşti stăpân pe gânduri, ele te domină, eşti o carapace goală dar plină de rezonanţe, plină de sunete dezorganizate care circulă şi se întretaie, tropotesc, tropotesc, şi nu te mai poţi împotrivi. Dar Planeta Trandafir Negru e zona interzisă. Întoarce-te la piticii de la *Capra Verde* – ghiceşte de ce se evitau întotdeauna?

Şi să ghiceşti încă ceva. De ce, din catastrofa MARELUI

ZBOR, ai ştiut să-l tragi afară de la înec numai pe Balamela? Pe mine n-am ştiut să mă salvez, iată cum mă rostogolesc, iar pe el da. Dintre toţi, numai pe el. Nu e o simplă întâmplare. Asupra lui mi-am concentrat atenţia. Dacă, de pildă, îmi concentram atenţia asupra Ceciliei, ea era acum aici. Însă eu l-am preferat pe Bala, iar faptul că suntem vechi prieteni nu justifică suficient alegerea mea. Altceva e la mijloc, ceva mult mai grav. E un gând care mă va tortura.

II

Ninge maiestuos.

Deasupra ligheanului, Silviu Balamela face îndelung gargară cu un lichid în care doctorul Marian Bercovici a dizolvat probabil nitroglicerină. În pat, plutind pe gânduri, Xilliphant ascultă gargariseala amicului şi i se pare că tânjeşte după „zilele fericite din crater”... Din nou un strat de zăpadă pe Terasa Lupului. Natura se mişcă, vârtejuri largi aduc mirosuri sălbatice. Defileul Tunetului e pustiu, zăpada a acoperit totul, nici profilul avionului nu se mai poate ghici, nici mormintele. Animalul, elastic, cenuşiu, cu pete roşietice pe ceafă, adulmecă, pândeşte.

Continuă să ningă. În satul Miriştea-Mică se pare că sunt câţiva care au şi aflat. Dar cum să nu afle... Tot ce se întâmplă în casa bătrânilor domni e comentat şi interpretat, dar vecinătatea acelei vile îi onorează cumva şi, deocamdată, o înţelegere tacită îi ocroteşte pe Bala şi Ceclan. Ei sunt musafirii de onoare ai bătrânilor domni. Care, desigur, ştiu ce fac Noi nu ştim nimic. Eu nu ştiu nimic. De s-ar termina războiul. Ninge.

— Bala! Nu exagera... are să înceapă să-ţi clocotească gâtul...

— Mă, mie nu prea-mi place de mutra ta, îi ripostă Balamela Au să se supere şi gazdele, vom căpăta câte un picior în fund. Aici e cald şi bine. Nimeni nu ştie că suntem aici.

— Nimeni, da. În afară de douăzeci, treizeci sau patruzeci de oameni Bala vrea să-l întrebe de unde a scos cifra asta. Xill face un gest de lehamite. E curat. Acum mirosul de curăţenie, de săpun i se pare puturos. Imposibil animal e omul.

— Mai taci, mă, zise Xill. Nu mă întrerupe. Vreau şi eu să-ţi spun ceva, ca să te mai descurajez... Ştii că noi pornisem cu avionul către un ţel inexistent? INSULA nu există. Nu există Insula Coroanei. Şi, de fapt, nu există nici un fel de insule în care să te poţi refugia!

Şi, în timp ce artileristul, nedumerit, cască gura şi înghite aer, pe care apoi îl va transforma în râgâieli, Xilliphant îi povesteşte, destul de confuz, despre „jocul degetelor suedezei”. Inginerul Silviu Balamela nu poate lua în serios astfel de scorneli... Totuşi, el pune o întrebare de control:

— În momentul când porneai blestematele alea de elici ştiai?

— Cum? Ce să ştiu?

— Cum şi ce, de ce nu asculţi ce-ţi spun? Ştiai că INSULA e o... himeră?

— O, nu, constatarea mea e rezultatul unei acumulări.

Iată că mă pot exprima logic, mormăie în sine Xill. Rezultatul unei acumulări – ce poate fi mai limpede? Pentru Balamela însă nu e limpede defel. Are chef să converseze contradictoriu. Are chef să-l strivească niţel pe Ceclan. Îl simte fără apărare.

— Mai clar? Ce fel de acumulări?

— Mişcările degetelor în clipa când... adormea. Ultimele

mişcări, când a murit. Reuşeam să deduc de fiecare dată o literă, două.

Bala gândeşte: Bravo! Şi de câte ori o fi adormit lângă el? Că de murit, n-a murit decât o singură dată. Se mulţumeşte însă doar să observe:

— Mă, eu nu cred ce zici tu! E fantezie pură, e împotriva logicii elementare, nici măcar o dactilografă de profesie nu ar fi în stare să deducă litere şi cuvinte din mişcarea întâmplătoare a degetelor altcuiva.

Xilliphant ar prefera să ascută un creion, decât să continue discuţia. Ar prefera să moară, Dar ceva îl irită în comportarea amicului. Simte în el un aer de învingător, nu numai acum, ci în toate ocaziile mărunte...

— Îţi reamintesc că doamna Vidraru era profesionistă... dactilografă profesionistă, şi că eu bat la maşină de mic copil, şi subliniez că mişcările degetelor ei nu erau întâmplătoare, ci reflexe al unor gânduri ascunse. Tu eşti jucător de biliard... că boxer n-ai putut ajunge. (Bala ar riposta, dar n-are pe loc o replică. Sergiu continuă.) Nu ţi se întâmplă, dacă te gândeşti la joc, mergând pe stradă sau în orice altă ocazie, să faci mici gesturi incontrolabile, ca şi cum ai avea tacul în mână.

— Nu. Nu mi se întâmplă.

— Înseamnă că nu eşti nici măcar jucător de biliard!

— Ia mai du-te dracului!

Ceclan se duse dracului, dar Balamela îi tulbură iar voiajul.

— Bun! Să zicem! Să admitem că ai dreptate. Dacă nu exista INSULA, încotro avea de gând să ne ducă Ceci?

— La cârma avionului eram eu, încotro aveam eu de gând – se pune întrebarea.

— Divaghezi. Eşti incoherent. Bine, tu încotro aveai de gând să ne porţi?

— Dar e simplu. Către Insula Coroanei.

— Despre care ştiai că nu există! răcni Bala.

— Ei si?

— Adică nu ştiai... aflaseşi doar mai târziu din acumulări... Noi despre ce discutăm de fapt?

— Aceasta este întrebarea: *încotro*? Încotro zburam? răspunse Ceclan, derutându-l definitiv pe Balamela care se duse, crăcănat, la oglinda de lângă *lavoire* să-şi admire obrazul scofâlcit. Lipsa de vitamine – de *forţă Nijama*, precizase doctorul Bercovici, yoginul – se tradusese la el printr-o eczemă afurisită ce se instalase mai ales între picioare, provocându-i arsuri şi mâncărime la mers. Bercovici pretindea că are să i-o vindece în cinci zile cu ajutorul unei alifii şi mai ales al exerciţiilor. Căpătaseră haine, un trusou complet. Bala avea un costum cadrilat ce-i dădea aerul unui Sherlock Holmes, uşor înrudit prin naştere cu dihorul... Zilele petrecute în frig au făcut prăpăd: pielea obrazului, crăpată, ca şi marginile urechilor se desprind, curg. Alte alifii ale doctorului. Dar, până se primeneşte pielea, vor arăta ca nişte leproşi. Atâta pagubă, a încercat să-i consoleze yoginul, cu accentul său specific, pe aici domnişoare şi aşa nu aducem... costă prea mult!

Lui Xilliphant, fumător de pipă, i-au făcut rost de tutun. În noaptea „salvării”, alături de arme şi de celelalte, confiscaseră şi pipa, considerând-o pesemne pistol mascat. I-au înapoiat-o, împreună cu un cufăraş metalic, suficient de mare ca în el să se îmbăieze mâţa „Casei” şi cei doi mâţoi ai ei, dacă blândele şi înghieratele feline ar fi avut chef s-o facă. Capacul cutiei reprezenta un bazin albastru în care se scăldau vro cinci sute de femei, aşa cum le făcuse mama lor, stropindu-se şi zâmbindu-şi dulce. Un harem. De altfel, şi tutunul din interior era turcesc. Xill însă nu-şi aprinsese încă mei o pipă.

Bala încercă iar să-l zgândăre:

— Cum crezi că va fi privită povestea noastră după încheierea păcii?

— Mai întâi să apucăm ziua aia! şi Sergiu se întoarse cu faţa la perete. Am ajuns acolo: că dintre toţi, am preferat să-l trag de la înec pe Silviu. L-am ocrotit tot timpul. Ştiam că nu mă pot ocupa de toţi, ar fi fost peste puterile mele. L-am ales pe Bala. În numele prieteniei? Sau la mijloc e ceva mai perfid, ceva ce aş prefera să nu mărturisesc? Nu mă întrerupeţi! Lăsaţi-mă să termin... Stai, ia-o uşurel, unde vrei să ajungi? Nu ştiu. Oare într-adevăr ai mişcat pentru Bala măcar un deget mai mult decât pentru ceilalţi? N-ai tras ca un câine, n-ai oblojit rănile tuturor, aşa schilav cum erai, nu săreai primul din culcuş şi nu-ţi ieşea sufletul în fiecare zi ca să ridici focul, să nu piară de frig nenorociţii ăia? N-ai acceptat să fii în continuare şef peste o bandă în care pătrundea turbarea de la ceas la ceas şi n-ai alinat ultimele clipe ale celor ce s-au cărat? N-nu tocmai... Poate ale Ceciliei... acceptând că are o mie două sute patruzeci de ani. Ceilalţi au preferat să rămână independenţi, au murit fără să ceară permisiunea nimănui, numai Bala făcea caz de „dreptul de a muri”, dar i-ai interzis. I-ai interzis să moară. L-ai snopit, numai ca să-şi mai vină în fire, lucru pe care nu i-ai făcut cu alţii, iar apoi, l-ai obligat să mănânce – şi încă ce! Apoi, după avalanşă, l-ai scos din crater... Dacă rămâneau în viaţă şi ceilalţi, şi erau la fel de neputincioşi, pe care din ei l-ai fi ales – că doar nu puteai să urci şi apoi să cobori, după fiecare! Tot pe Bala. Evident că pe Bala. Fiindcă este vechiul, şi bunul tău prieten. Dar nu acesta e motivul principal... Pentru Dumnezeu, dar aşa nu ajungem nicăieri! Nu eşti decât un amărât de cal Tropoteală care se învârteşte în cerc.

Balamela meditează la o evadare Cât timp vor putea să profite de bunăvoinţa bătrânilor domni? Şi câtă vreme prezenţa lor n-are să transpire şi nu va atrage atenţia vreunui „binevoitor”? Au bani! Cu cine s-ar putea vorbi pentru nişte acte false, de pildă? Ei, dar afacerea aceasta trebuie s-o aranjeze Xill. Nu este el omul care poate orice?

— Hei, *Serge*!

— Nu-mi spune *Serge*!

— De ce, mă? Celălalt, tot cu faţa la perete. Xill, când presupui că ne luăm tălpăşiţa de aici?

— Încotro? Doar ti-am spus că nu există nici o INSULA.

— Acolo jos, în crater, erai optimist, făceai planuri, cu asta m-ai şi ţinut în picioare...

— Da? Poate.. Eram mult mai tânăr.

Un răspuns pe dungă, care-l lasă mut deocamdată pe Bala. Nu se mai poate vorbi cu Xilliphant, nu se poate comunica defel cu un ins ce zace mereu cu fruntea sprijinită în perete. Bala câştigă în importanţă din ce în ce. Acum, când doctorul urcă în odaia lor, cea mai izolată din vilă, sau când se ivesc mici „delegaţii" să constate cum le merge, cu toţii i se adresează lui, fiindcă Sergiu refuză să vorbească. El, Bala, decide când e vorba să se ia o hotărâre importantă, ora cinei sau ce vor mânca, supă de zarzavat, sau ceva mai greu, ciorbă de fasole cu costiţă. Poate că tot el va trebui să pună piciorul în prag şi în legătură cu plecarea – când va fi cazul.

El personal, deocamdată, n-ar fi în stare să jongleze nici cu o halteră de cinci kilograme sau să târâie de coadă o pisică ce s-ar încăpăţâna să se prindă cu ghearele de covor, dar mintea o are limpede ca un lac de munte pe-o dimineaţă senină, iar în adâncul acelui lac, gândurile-peşti urmează un traseu sigur. Acum, Bala e decis să scape, să rămână în viaţă, să supravieţuiască. Pe când Ceclan, se chinuieşte, umblă prin ceaţă, bâjbâie dracul ştie după ce. Îl apasă greu eşecul MARELUI ZBOR, crede Silviu. Va trebui să discut. Să lămurim „şi asta".

— Sergiu, îţi aminteşti, povesteai pe când încă ne aflam jos, că te-ai lăsat convins să porneşti spre INSULA influenţat de micile noastre destine. De un vis. Ce fel de vis? Ştii, eu atunci adormisem,

A spus minciuna cu destulă convingere.

— Vorbim despre asta mâine. Ori, şi mai bine, niciodată.

Bala se simte singur cu un astfel de coleg de aventură...

III

Nimeni nu i-a făcut contelui Mîşkin-Vampiru, până acum, nici o observaţie. Mereu la pândă să agaţe vreo aluzie, n-a prins nici una. Dar se simte stigmatizat. Dispariţia armei nu e decât începutul... Nu vor întârzia alte şicane, au să-i pună şobolan mort în pat cum făceau cu Joe Felecan, care de doi ani odihneşte sus în poiană, sau rime şi praf de cremene în buzunarul de la jiletcă în care-şi ţinea ceasul „Longinnes”, cum glumeau cu bătrânul Colorado-Scarface, care numai de un an e acolo, sus... Şi îl vor pârî lui Salamandră că a ucis un om (pe Teo!), iar în puterea acestuia e sa-l şi scoată din „Casă”, ca nedemn, cum a mai fost un caz. Dar nu-i nimic, nu-i nimic, şi el îi are la mână!

Mîşkin-Vampiru străbate în diagonală clubul, cu urechea pâlnie, să intercepteze vreun comentariu ostil, dar nimic. Tăcerea, cea mai cruntă formă a ostilităţii. Renunţă să iasă, se opreşte în dreptul celor doi neostoiţi aruncători de zaruri. Pur şi simplu atârnă deasupra lor. Dacă vreunul dintre jucători i-ar acorda o privire, şi i-ar zvârli în treacăt o vorbă, nu neapărat amabilă, ci pur şi simplu o vorbă, şi el s-ar simţi altfel. Dar e ignorat cu premeditare.

Şi acesta e un semn.

Ia te uită la mumiile astea îmbălsămate, cabotinii aceştia de serie, acum au motiv să-şi dea aere faţă de el, în loc să meargă la oglindă, iar apoi să se arunce în prima fântână ce le va ieşi în cale, de spaimă să nu se mai vadă şi a doua oară!

— Merge, merge...? Care bate?

Nu i se răspunde. Alt semn. Dracul să-i ia! Furios, Vampiru trece la atac.

— Ce mai fac ăia doi – dezertorii? Bine merçi?

Gasparoglu, adeptul marelui Savarin, joacă table şi visează o complicată tartă cu jeleu trandafiriu, felii de şuncă, ceva pervers şi uşor – el cu adevărat nu aude ce zice „contele”. Corado Bagdazar, în schimb, ridică un chip încreţit, împodobit cu o frumoasă strâmbătură.

— Despre cine naiba vorbeşti, Vampirule?

— Inconştienţilor, nu vă gândiţi la ce ne expunem, şi la ce-l expunem pe patron? Să adăposteşti dezertori pe timp de război!...

— Ia mai lasă agitaţia, „conte”! Lasă-ne dracului să ne vedem de zaruri, ce, noi ţi-am deranjat lectura? Nu ştim cine-s dezertorii, n-am auzit de aşa ceva, nimeni n-a auzit, iar dacă faci aluzie fină la flăcăii de sus, nu uita că datorită lor îţi mai târăşti ciolanele tale păcătoase pe-aici. Sunt prietenii noştri!

În clipa următoare, tablagii îl şi uită pe Mîşkin-Vampiru care, ieşit din club, străbate holul şi se învârteşte în jurul telefonului. E o soluţie! Este ultima soluţie. Urcă în cameră, aruncă pe umeri şuba lui străveche, iese fără să fi schimbat o vorbă cu Strehaia, care încă nu doarme. Pe coridor se izbeşte pe rând de trei camarazi care se duc la culcare. Şi ăştia privesc drept înainte, de parcă, el ar fi omul invizibil. Insuportabilă situaţie. Mîşkin iese pe terasă, în ger, şi peste cine dă acolo? Un alt bătrân actor, Marius Lupşa, stă nemişcat, tace, priveşte cerul. Asta e ţicnit pe tema astronomiei şi a infinitului, ăsta chiar nu contează, şi de data asta „contele” e cel care evită discuţia. Deasupra munţilor, în două coarne, luna se plimbă în voia ei, tânără. Ce trist lucru să fii bătrân. Ce jalnic s-au încheiat expediţiile vânătoreşti, pornite sub auspicii bune, glumeţe! E şi vina lui că a transformat gluma în ambiţie, Cum a fost – cum a fost

în seara aceea? Ningea des... Jos, sub ei, o fiinţa sălta în patru labe. Cine s-ar fi gândit că poate fi altceva decât vânat?! Înşişi soţii săi de vânătoare, Pierre le Fou şi Ivan Grosbouchon, i-au atras atenţie, ei observaseră primii. Vina, dacă este vreo vină, trebuie deci împărţită cu ei, şi în general această imaginară culpă trebuie s-o ducă pe umeri toţi cei optsprezece nebuni bătrâni care încurajaseră pornirile sale ginecolo... adică nu, cinegetice...

Mîşkin însă descoperă acum un aspect şi mai grav. Cu toţii ştiu lucruri exacte despre dezertori, ca şi despre ceilalţi care au pierit la prăbuşirea avionului – sau când? – numai el a fost dat la o parte, trebuind să se mulţumească aşa, cu o şoaptă de aici şi de dincolo, deşi e poate cel mai amestecat în această afacere.

În frigul nopţii, creierul „contelui” analizează situaţia din toate unghiurile: trebuie să mă lămuresc cu colegii, sau să plec de aici. Pot avea oricând un rost la Bucureşti, nu-s atât de ramolit ca toţi ceilalţi, n-am venit aici împins de *ultima posibilitate*, ci doar cedând insistenţelor lui Salamandră, care dorea şi o floare printre ciulini, şi un actor adevărat printre cabotini şi farsori. Fiul meu, care e atât de bine situat, mă va primi oricând. Da. Am să plec de aici. Am să le arăt eu lor!...

În vreme ce Mîşkin-Vampiru întorcea situaţia pe faţă şi pe dos, chinuindu-se singur sub ochiul demonic al lunii, exagerând „gravitatea” situaţiei sale, fiindcă, în realitate, nimeni nu avea aproape nimic împotriva lui, dar fiind tragedian, sau fost tragedian, se bucura din plin de cel mai răspândit dintre talente, cel de a-ţi bate cu propria mână cuie în cap, la club se petrecea o scenă curioasă.

Acolo apăruse, însoţit de o veselă escortă de bătrâni, unii cherchelţi, George Strehaia, învăluit în straie minereşti. De mulţi ani nu-l mai văzuseră pe post de femeie, iar acum, regăsindu-şi iscusinţa şi vocea, întruchipa o perfectă şi

înfiorătoare baborniţă, una din acelea în stare să terorizeze un oraş şi să-i ducă pe oameni la sinucidere.

Nu se ştie în ce clipă şi unde se născuse iniţiativa de a-i distra niţel pe cei doi simpatici tineri bolnavi din odaia „de sus”, găzduiţi ilegal (în sfârşit o aventură!) în „Casa de Retragere”. Posibil că iniţiativa pornise din mintea labirintică a doctorului Marian Bercovici sau îşi avusese izvorul în monotonia existenţei lor. Sosirea hilară a lui George Strehaia în fustă, cu pălărie „à la Marléne Dietrich” pe cap, stârni haz; începură să iasă pensionarii din găurile lor ca şobolanii, veni şi personalul casei d-na Haller, Gerti, John. După ce Strehaia se fâţâi prin club debitând caraghioslâcuri şi absurdităţi, deciseră să meargă în camera de sus unde cei doi băieţi tânjeau în singurătate şi boală. Bala, ocupat să studieze regresul eczemei sale, o văzu cu mirare pe odioasa baborniţă pătrunzând în odaia lor, urmată de sumedenie de mutre, strâmbate de atâta veselie.

Xilliphant se dezlipi şi el de perete, urmărind la început foarte absent evoluţia lui Strehaia, care „compuse” la repezeală câteva personaje. Făcu pe infirmiera, pe domnişoara cuminte ofensată de insistenţele libidinoase ale unui domn (Dinuleţ-Ari) pe bulevard, pe regina-mamă vizitând un spital militar, cu daruri; împărţind sfaturi unuia care tocmai murise. Ostenit, actorul se înclină, îşi dădu jos fusta improvizată, rămase în pantaloni şi încasă un şir de aplauze. Dar cu asta, reprezentaţia nu se termină: Marcel Fliegermann oferi celor prezenţi, torenţial şi inspirat, marele monolog al prinţului Danemarcei. Asistenţa fu prinsă şi mişcată, i se spuse că „a fost mai bine ca-n tinereţe!”

Cu picioarele muiate de emoţie şi oboseală, actorii se retraseră, fericiţi. Iată ceva la care nu se gândiseră, să improvizeze când şi când mici spectacole, aşa, pentru „păstrarea formei”. Ei, dar nu avuseseră spectatori, dar acum soarta se îngrijise şi de asta.

Bala întrebă:

— Ei, ce zici mă, ce zici?

Sergiu ascuţea în gând nişte creioane. Din nou lumina îi făcea figuri, ferindu-se de obiecte, înconjurându-le; Acum tocmai urmărea cum lumina reflectată din lampa cu petrol ricoşa de oglindă, la o palmă distanţă, fără s-o lovească. I se părea că vede asta. Cu tot confortul ei, vila, evident, nu beneficia de instalaţie electrică. Chiar şi firul telefonic fusese adus cu mare cheltuială şi era considerat un lux special.

— Sergiu! Nu se poate vorbi cu tine?

Xill întoarse încetişor nişte ochi mari, decoloraţi... stinşi.

— Uite ce este amice. Nu sunt Sergiu,

— Nu zău?! Dar atunci cine?

— Prinţul Daniei. Hamlet. A fi sau a nu fi....

Şi se întoarse cu faţa la perete.

Balamela se duse la W.C, apoi, pe culoar, se opri să admire noaptea senină de-afară. Undeva, sub pinii negri din faţa vilei, i se păru că distinge silueta lui Mîşkin-Vampiru. Acesta nu participase la spectacol. Ciudat. Piscurile strălucind sub stele îi aduseră în faţă noaptea MARELUI ZBOR. Se cutremura de o nostalgie adâncă şi tristă. Atât de puţine zile trecuseră de atunci! Poate ar trebui să se intereseze dacă fusese zărită şi aici cometa... Nu. Cometa era numai a lor. Sunt prinţul Daniei, Hamlet... Probabil şi Sergiu se distrase bine. Poate dispoziţia lui se va mai îmbunătăţi. Trebuie să avem o discuţie serioasă! decise Bala. Cât mai rămânem aici? Nu se poate trăi aşa... fără un plan exact!

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI TREI

I

Balamela descoperi o însemnare pe măsuţa de noapte a lui Sergiu. *Există o soluţie totală excelentă care rezolvă într-adevăr totul. Cu acest gând se mai poate trăi.* Montaigne.

Ei, Montaigne! se enervă Bala, mototolind hârtia.

Silviu Balamela se plictisea! În crater suferise ca un câine, voise să moară, voise să trăiască? – nici el nu mai ştia – plictisul n-avea când să-l muşte. Acum, de vreo zi şi jumătate, se şi temea, încă mai rău decât în văgăuna morţii, unde, oricum, totul părea pierdut. Revenit la viaţă, inexplicabil de repede, cu atât mai sumbră apărea posibilitatea arestării. Starea lui Ceclan însă îl dezarma, în orice prilej, pe el se bizuise. Inactivitatea, apatia prietenului mai puternic, îl scoteau din minţi. Acum beneficiau de condiţii excelente pentru o dispariţie misterioasă şi sigură. Într-un miez de noapte, când e ora mai neagră, încărcaţi cu provizii de toate felurile, către un loc de taină! Care nu putea fi departe! Locul acesta de taină i se înfăţişa fie sub gura bine mascată a unei peşteri din creierul munţilor, pe care ar fi amenajat-o robinsoneşte, fie ca o căsuţă izolată, cu acoperiş înalt, între două păduri, unde o femeie singuratică (o văduvă tânără?), s-ar fi îngrijit de ei, iar ei de ea.

Mai exista şi posibilitatea de a trece frontiera. Câţi nu o

făcuseră! Documente false. Xilliphant, cu multiplele sale relaţii... Undeva, o insulă. Totuşi o INSULA!

— Mă Sergiu!

Nu răspunde, nu doarme, nu mişcă măcar. Stă cu faţa la perete. Ce vede el în peretele acela?

— Mă Sergiu, mă! Nu auzi?

— Nici un Sergiu! Sunt Hamlet!

— Bine, mă. Hamlet. Pot discuta cu tine?

— Da, dar mai bine nu.

Totuşi se răsuceşte, pune picioarele desculţe, cu vârfurile degetelor degerate, pe covoraş. Şi le priveşte. Dar, le şi vede?

— La ce te gândeai?

— La Teo. Noaptea când a înnebunit. Acum o mie două sute patruzeci de ani.

Pe tema asta, Silviu Balamela ar avea mult de spus. Teo trebuia împuşcat pe loc, dar Xill se opusese, şi ce e cu asta? Nu hotărâse în cele din urmă destinul, singur?

Dar nu e un subiect potrivit, acum. Bala ar fi dorit o conversaţie pe tema plecării. Mai încercase.

Două bătăi discrete la uşa lor. Nu erau jandarmii, ci straniul personaj numit Ivan Grosbouchon, înarmat cu ghitara sa. O manta verde, cam zdrenţuită, atârna pe scheletul său, încercând poate să sugereze Granada medievală. Pe cap purta un fel de capişon ţuguiat cu moţ roşu. Pe faţa uscată, numai piele şi os, trăiau doi ochi încă limpezi, de un albastru violent, puţin agresiv. Cu foarte mulţi ani în urmă, acest om răsărise pe ţărmul Constanţei, debarcat de pe o navă răsculată. Aşa spunea legenda –el nici n-o cultiva, nici n-o dezicea. Fusese pe vremuri vedetă europeană a *varieté*-ului. Îi vizita adesea pe „cei doi de sus”.

— Domnilor, permiteţi? O pavană de Don Evdochim el Maestro, „anonim” spaniol din secolul cinsprezece. (Acesta era umorul lui Grosbouchon!)

Instrumentul vibra blând, aproape în şoaptă, şi, tot în şoaptă, uneori strecura, alături de glasul corzilor, ciudate mârâituri într-o limbă a nimănui probabil. După ce obosea, îşi continua programul aşezat Executa, invariabil, bucăţi numai ale aceluiaşi Don Evdochim el Maestro, „anonim” spaniol....

E atât de absurd, încât trebuie să fie real, gândea despre el Xill.

Ghitara lui Ivan Grosbouchon nu mai fusese văzută de câţiva ani. Se glumea că o dăduse pe ţuică, la cârciuma din Miriştea-Mică. Cine ştie unde o redescoperise... poate în pod, lângă arma „Purdy-Lame”?

— Ei bine, Xilliphant, voi Bala să reia discuţia, după ce „baladin”-ul se retrase.

— Nici un Xilliphant!

— Scuză-mă, îngădui Bala, hotărât să-i facă jocul, numai de l-ar asculta cu atenţie. Uitasem Hamlet!

— Nu. Nici Hamlet, N-ai auzit? Don Evdochim el Maestro. Îmi place. Eu sunt Don Evdochim El Maestro, „anonim” spaniol din secolul cinsprezece...

— De-ai fi tot atât de vesel, pe cât eşti de glumeţ, rosti Baia, mirându-se şi el de paradoxul subtil ce-l se născuse involuntar pe limbă. Nu primi răspuns, Xill îşi reluă ocupaţia de a studia peretele. Bala fierbea de enervare, când primiră o nouă vizită: Pierre le Fou.

— Domnule Sergiu! Sunteţi căutat la telefon! Având impresia că nu se exprimase clar, fiindcă Ceclan nu clintea, ridică vocea La telefon, amice! O femeie!

Balamela îngheţă la auzul noutăţii aduse de Favoritul Damelor. Dacă cineva îl caută la telefon, înseamnă că *ştie* de prezenţa lui... de prezenţa lor... acolo! Craiul Sinăii, strigă şi mai tare; Ceclan, în fine, se urni.

— Nu se poate, răspunse moale, surd, ca prin vată umedă. *Eu nu sunt aici.*

— Prea bine, acelaşi lucru i-am spus şi eu doamnei,

adăugă liniştit şi sigur actorul-negustor. I-am spus că aici nu cunoaştem pe nimeni cu acest nume. Apoi, în loc să iasă, bătrânul i se adresă lui Bala, ignorându-l definitiv pe Ceclan.

— Doamna de la capătul firului insistă. A precizat că nu trebuie să ne speriem... Să ne speriem de ce? Dar nici eu...

Nu termină fraza, înghiţi un ghemotoc de salivă, făcu un pas spre Balamela.

— Sunteţi oaspeţii noştri. Şi, ca un amănunt oarecare: La telefon fac de gardă cei mai de încredere dintre noi.

Sergiu tresări.

— Pentru ce fac de gardă?

— Oh! Pentru orice eventualitate. Pierre le Fou ieşi.

— Xill! Oare cine te caută?

— Poate vrei să zici Don Evdochim El Maestro.

— Don Evdochim, cine te caută?

— Nimeni, mă Bala, nimeni... Ramoliţii ăştia se ţin de şotii, vor să ne distreze... Artileristul traversă un moment de speranţă, vocea lui Ceclan avusese timbrul familiar şi prietenos dintotdeauna.

Pâlcuri de brazi negri înaintau în înserare către „Casa de Retragere”. Îmbătrâniseră? Intenţionau aceşti brazi să părăsească „scena”? Bala îşi zgândări cu vârful unghiilor eczema de pe coapse (ar fi dat oricât să se poată scărpina în voie măcar vreun ceas două, însă Bercovici îl prevenise asupra nenumăratelor pericole ce-l pândeau dacă zgândărea infecţia, printre altele o formă de cancer raritate, din care, din anul una mie opt sute şi până azi au fost semnalate numai unsprezece cazuri –!! –), apoi căscă, apoi, încercând să ajungă la subiectul mereu evitat de Ceclan, porni un ocol pe care, în sinea sa, îl considera diabolic de subtil.

— Don Evdochim (îţi spun cum doreşti, măgar încălţat!), te-ai gândit că dintre colegii noştri, suntem departe de a fi cei mai interesanţi?

(Să vedem – plănuia Bala – dacă e Hamlet, sau Evdochim, cine dracu îi sunt colegii?!) Xilliphant replică aproape bine dispus:

— Da, suntem cenuşii! Chiar şi amanţii de zei ne ignoră. Noi suntem oamenii care nu se mai tem de nimic...

Bala, în ai cărui ochi mici şi îndepărtaţi strălucea acum o crâmpeie din amurgul montan, îl privi cu îndoială. El personal, continua să se teamă de o mie de lucruri. Îşi trecu degetele prin păr şi mai multe fire cărămizii, moi şi obosite îi rămaseră în mână. Poftim! Se temea şi de chelie. Fusese la un pas de a-l întreba pe Bercovici dacă ştiinţa-yoga nu a creat remedii şi în acest domeniu. Craniul gol şi alb al medicului îi dăduse singur răspuns.

— Îţi aminteşti de Dorin Căpăţână-Căposu, care construia poduri, şi s-a mutat în Argentina, şi sugea ace?

— Nu, ace sugea Dimitrie-poetul, îl corectă Ceclan, uşor însufleţit. Se întorcea iarăşi spre vârsta neguroasă şi incertă...

— Pe marele şeik Rahman îl mai ţii minte?

— Dar tu pe Vasile Regele Spionilor?

Tăcură, scormonind după alte nume. Îl dezgropară în aceeaşi clipă pe Doctorul Bucur O, geniul rău al clasei lor, a cărui moarte obscură n-a explicat-o nimeni, mal ales poliţia...

— Mă, zise Bala, apoi tăcu, surprins de un lapsus, ca de un cârcel. Mă Don... cum naiba te cheamă? Don Evdochim El Maestro! Tu cunoşti ciudata poveste de dragoste a lui Dimitrie poetul, ăl de sugea ace? Nu? Ai chef s-o asculţi? Voi doi aţi pierdut contactul, nu e aşa, în vreme ce eu îl mai întâlneam... Ştii că a ajuns într-adevăr poet?

— Are şi cărţi? întrebă Sergiu.

— Asta nu mai ştiu, ce importanţă are? Ştiu doar că iscăleşte cu pseudonim, dar n-a vrut să mi-l dezvăluie, şi că vreo şase sau şapte ani după ce am terminat liceul, a suferit un accident, l-a călcat un automobil.

— Un automobil. Accident de automobil. Accidentul, banal, rrrapp! şi eşti aproape senvici, numai că poetul a avut şansa unei aventuri nemaipomenite, cum mi-aş dori şi eu.

— Şi tu ai avut parte de o aventură formidabilă, cretinule mic, şi încă te mai afli în centrul ei! preciza Ceclan.

— A lui Dimitrie poetul a fost o aventură de dragoste.

— Nici un Xill.

— O poveste de-amor, Don Evdochim. Nu ştiu de ce numai nasolii de poeţi au parte de aşa ceva! Automobilul era condus de o damă, singură, faptul s-a petrecut dimineaţa, la marginea oraşului... sau tu cunoşti amănuntele?

— Nu cunosc nimic din toată tâmpenia asta. Mă obligi să ascult?

— Maşina îl sfârticase rău de tot pe poet, însă dama sau cucoana aia era şmecheră, pricepută şi iute. Şi puternică, nu o stafidită dintr-aia, altfel cum ar fi putut să urce coşcogeamite poet leşinat în automobil? L-a aruncat înăuntru, poate credea că e mort. şi a dat viteză. N-avea chef s-aibă de-a face cu poliţia, şi ce a urmat e de necrezut!

Bala voi să constate dacă povestea de dragoste a lui Dimitrie poetul, (personaj real al tinereţii lor) îl distrează pe Ceclan măcar cât pasărea colibri când scarpină hipopotamul pe spinare, însă obrazul ars de ger al amicului, pe care pielea se surpa încetişor în fâşii neregulate, era doar trist şi absent. Silviu Balamela, cu excepţia momentelor de îngâmfare hazlie când se considera cel mai frumos, cel mai puternic, cel mai deştept, ştia să se preţuiască la valoare aproximativ justă. Se ştia inconstant, capabil de acte de curaj, dar şi de laşitate. Se descuraja repede, ceda uşor, îi lipsea încăpăţânarea virilă a lui Xill. În prezent, îl înfricoşa nu atât pericolul iminent, situaţia lor precară, cât indecizia, demenţa stranie a lui Ceclan, incapacitatea totală de a se fixa. De la descurajare, trecea la furie. Acum răcni:

— Mă, tu asculţi ce spun eu, sau de pomană îmi răcesc

gura?

Xilliphant întoarse ochii (aproape vindecaţi, Bercovici făcuse minuni) şi privi lung, trist şi serios gura lui Bala, ca şi cum într-adevăr ar fi dorit să constate dacă e pe cale de a se răci. Nu păru convins, totuşi zise cu glas uşor hârâit şi strident (în clipele de apatie nu şi-l mai supraveghea):

— O poveste de dragoste e oricând bine venită. Zi-i!

— Ei bine, Dimitrie poetul, sângerând, rămase strivit în automobilul acela puternic, condus cu mare pricepere de tânără asasină – deşi, n-ar fi de prisos să mârâim că accidentul se datora mai ales lui care umbla brambura cherchelit în zori de zi, pe şoseaua îngheţată, vânătă, sub o ninsoare care nu se decidea să înceapă. Când poetul făcu iarăşi ochi, constată că traversează, independent de voinţa sa, o pădure sălbatecă şi mare. Fata de la volan, calmă, zise: imediat ajungem, găgăuţă, şi-ţi dau să bei un litru de iod. Şi chiar ajunseră. Sprijinindu-se, Dimitrie poetul pătrunse în minuscula cabană pustie şi se lăsă dezbrăcat şi oblojit de nişte mâini experte. Una dintre aceste mâini îi vârâ între dinţi un hap pe care-l făcu să lunece în jos cu ajutorul unei cantităţi de apă şi, următoarele ore, accidentatul le petrecu dormind pe o saltea de paie ce mirosea a pelin, motiv pentru care purecii n-o habitau. Când deschise ochii – fiindcă iarăşi îi deschise –, dintr-un colţ cufundat în penumbră izvora nişte muzică,

Xilliphant zise:

— Cunoşti totul în amănunt. Poate-mi spui şi ce fel de muzică era?!

— Asta nu mai ştiu, răspunse Bala.

— Poate Mozart?

— Ha! Poate. Însă habar n-am.

— Dar tipa cine era?

— Era proprietara micii cabane, sau poate o închiriase... Era o schioare, dimineaţa dispărea cu lemnele pe umăr, după ce-i lăsa rănitului hrană, ca unui pisoi, în farfurioară,

iar lui Dimitrie nu-i rămânea decât să aştepte şi să asculte cum îi clănţăne de spaimă propria dantură, fiindcă individa aceea crudă şi lucidă ar fi putut să nu mai revină. Însă revenea, deşi (Bala o spuse cu răutate) eu pe unul ca Dimitrie l-aş fi lăsat în codru ospăţ pentru dihori, revenea cu o raniţă mare pe umeri, din care scotea lucruri gustoase şi-l îngrijea pe nenorocitul acela ca pe propriul ei frate sau amant, cu deosebirea că îl ţinea la distanţă. Când i se mai întremară membrele şi reuşi să coboare din pat, în absenţa ei, Dimitrie scotocea prin cabană, să descopere unde se află şi cine e fata. Afară, la ferestre, se răsuceau bătrâni stejari, iar vântul orânduia nămeţii după regulile sale.

— Cine era amazoana? voi să ştie Xill.

— Poetul, de cretin ce era, n-a descoperit mare lucru. Putea deduce numai că ar fi doctoriţă, sau studentă în medicină, nimic altceva. Pe măsură ce se înzdrăvenea, creştea în el revolta şi furia împotriva temnicerei sale. Desigur sentimentele ar fi luat alt curs dacă ea ar fi împărţit cu el patul, salteaua de paie mirosind a pelin, dar schioarea dormea alături, o singură încăpere avea cabana aia mică, pe altă saltea, alături, numai să întinzi degetul, însă Dimitrie nu l-a întins fiindcă fata îl complexa.

— Îl ce?

— Îi dădea complexe... Îi era superioară, dar nu se ştie prin ce, poetul în orice caz n-a ştiut. Când se dezbrăca, seara, nici gând să-l roage să-şi întoarcă ochii în altă parte. Îl ignora ca pe o cratiţă în care supa de linte s-a acrit. El nu descoperise alt mijloc de a o sfida decât studiind-o direct şi fără fereală în timpul toaletei ei de seară, migăloasă, înceată, presărată cu mici rafinamente. Doamna, sau domnişoara (pe deget îi lucea doar un diamant, albastru ca ochiul unui suedez pe care moartea l-a surprins gândindu-se la ceva plăcut), purta peste zi îmbrăcămintea ei sportivă ce-i scotea în evidenţă trupul modelat de un Dumnezeu-sculptor bun meseriaş. Dacă mă gândesc acum, fata aia

trebuie să fi semănat cu Cecilia... în zilele ei bune.

O perdea căzu peste ultimele cuvinte ale lui Bala. Xill o sfâşie:

— Mai departe?

— Era o mică perversă asasina lui Dimitrie poetul – seara se descălţa de bocancii grei de schi şi îşi spăla picioarele cu o indiferenţă cazonă, ca infanteristul obosit după un marş dificil. În vreme ce rănitul privea acele picioare, ea curăţa cu grijă spaţiile dintre degete, iar apoi continua dezechiparea până la limită. Acesta era şi momentul ei muzical: patefonul făcea parte din utilajul cabanei, o rablă care încă mai emitea sunete, iar compozitorul preferat al fetei era doar unul.

Oprea instrumentul şi sufla în lampă şi, câtăva vreme, pe tavanul cu grinzi galbene mai dănţuiau reflexele de lumină scăpate din sobiţa de tuci încinsă.

Îi dădea sfaturi:

— Câtva timp, poate un an, poate viaţa întreagă, vei simţi pe ici-colo dureri neaşteptate, parcă s-ar plimba prin tine un peşte fierăstrău sau o baionetă beată, evită deci mişcările bruşte, mlădiază-ţi gesturile, fii suplu şi felin ca şi cei dintâi oameni, şi lumea se va mira de schimbarea bruscă, de eleganţa subţire a ţinutei tale şi fără voia ta, din drug necioplit, vei deveni lord şi, luând pilda trupului, vocea ta needucată, nestăpânită, hârâitoare, enervantă se va cizela, vei începe s-o stăpâneşti, dacă vei pricepe în cele din urmă că glasul omenesc este creat ca să delecteze urechea omenească, iar nu s-o vatăme, s-o sperie. O voce poate cuceri o cetate...

— Consideri – o interoga Dimitrie poetul – că ar trebui să-ţi fiu chiar recunoscător?!

— Îmi vei fi când vei pricepe că întâlnirea cu mine este evenimentul vieţii tale – surâdea de la mare distanţă femeia.

— Deocamdată te detest din ce în ce mai mult.

— Ce vorbeşti?!

— Şi chiar voi începe să te urăsc – se înverşuna poetul.

— Normal, se mulţumise să comenteze necunoscuta. Când vei începe să mă iubeşti, va fi prea târziu,

— Ce tot spui – ia repetă!

— Repet: când te vei îndrăgosti de mine, va fi prea târziu – n-am văzut om care să se încadreze atât de perfect în propriul său destin.

Dimitrie poetul se sprijini în coate, jignit şi cam alarmat. Ceva nu-i sunase bine.

— Nu înţeleg de loc ce vrei să spui.

— Am exprimat un lucru foarte grav, dragul meu, spuse „temnicera”, iar cuvintele „dragul meu” sunaseră mai mult ca o ameninţare decât o mângâiere. Ar trebui să înţelegi. Ce am spus, e limpede.

Poetul zbieră:

— Nu e adevărat, nu mă încadrez în nimic! Cum mă încadrez, în ce mă încadrez? Viaţa mea este ieşită din comun, sunt cel mai afurisit dintre tembeli!

Se opri, speriat şi el de stupiditatea argumentelor. Afară ningea greu, era către sfârşit de iarnă.

— Exact asta şi spun, destinul tău a fost să faci pe tembelul, iar tu n-ai opus rezistenţă, te-ai conformat perfect.

— Dar mă cunoşti? Mă ştii dinainte de a mă fi luat în botul automobilului?

— Nu era necesar – am aflat totul despre tine aici.

Obosit de ceartă, speriat ca de o revelaţie nefastă, Dimitrie îngăimă:

— Îmi reproşezi... ba nu, azvârli cu ironiile în mine! (râs reţinut al necunoscutei) Te voi iubi când va fi prea târziu? Am încercat şi acum, aici.

— Ai încercat să mă seduci, amice. E altceva!

Era adevărat.

Dimitrie îşi zgândări mintea să işte ceva deştept şi crezu

că găseşte.

— Vreau să-ţi pun o întrebare foarte importantă. „Accidentul” acesta al meu face şi el parte din „încadrarea perfectă în destin”?

— Accidentul nu are o deosebită importanţă. Nu are decât importanţa pe care i-o vei conferi tu. Nenorocitule, vei ajunge să te făleşti cu întâmplarea asta! După ce te voi expedia, ai să mă tot cauţi înnebunit şi vei cânta oricui va fi dispus să te asculte, că sunt marea ta dragoste, dar că ai trecut pe lângă ea orb. Te vei purta absolut dezagreabil, dragul meu, dar ce să faci, asta ţi-e soarta.

— Am auzit bine? Ziceai: te voi expedia?

— Exact aşa, poetule.

— Nu e cam dur spus – după ce m-ai schilodit?

— Eşti mai teafăr ca oricând! Dar tu – femeia deschise fereastra şi aerul rece năvăli aproape vizibil, fulgii de zăpadă, pădurea şi dangătul limbii unui câine în clopotul botului său, îndepărtat – tu nu mă ameninţi tot timpul cu glasul ăsta nesuferit, necultivat, cu ura ta eternă? – Oh, dacă aş şti că eşti capabil de un sentiment etern, fie şi ură, te-aş iubi ca pe un zeu.

Dimitrie asculta, avea impresia că înţelege, dar îi scăpa totul.

— Când te pregăteşti să scapi de mine?

— Curând. Eşti sănătos.

— Şi dacă voi reveni?

— Nici o grijă, amice. Voi lua toate măsurile necesare.

— Nu mai am nici un chef să mă încadrez în destinul meu, scrâşni poetul.

Schioarea se ţinu de cuvânt. Câteva zile mai târziu, Dimitrie se trezi la marginea oraşului, rezemat de un stâlp. Venise primăvara. Îi administrase un narcotic – nebuna! Ca să nu ţină minte drumul. Şi cu toate încercările sale, cu toate că s-a amorezat de ea – prea târziu, aşa cum îi şi promisese schioarea – n-a mai întâlnit-o.

Balamela isprăvi de povestit cu senzaţia că vorbise în gol, şi se pregătea să înjure, când Ceclan îi făcu dovada că ascultase cu mare atenţie.

— Numele acelei femei?

— Ţi-am explicat, n-a mai întâlnit-o, nu l-a aflat niciodată, totuşi, vorbind despre ea, folosea un fel de poreclă stranie, fistichie, absurdă.

— Ce vorbeşti? O ţii minte cumva?

— Sigur. Planeta Trandafir Negru, aşa-i zicea poetul schioarei sale.

Şi astfel, Xilliphant auzi propria sa poveste cu inerentele adăugiri şi falsificări ale lui Dimitrie, fostul lor coleg, poetul, care-şi însuşise fără remuşcări întâmplarea, e adevărat, cu consimţământul parţial al lui Sergiu, dar într-un sens limitat. Îl întâlnise pe poet – câţi ani de atunci! – şi literatul se afla în mare penurie de subiecte, iar o revistă îi comandase ceva urgent. Sergiu îi povesti accidentul, dar ca pe o întâmplare auzită undeva, fără a şi-o atribui Era tânăr – după aia regretase uşurinţa sa, urmărise cu îngrijorare publicaţiile, convins că Dimitrie va scoate ceva penibil şi libidinos. Dar se pare că literatul nu ştiuse să exploateze subiectul în mod rezonabil, şi nici nerezonabil. Preferase să-l exploateze doar verbal, când voia să dea gata pe cineva, indiferent dacă bărbat sau femeie. Şi, în felul acesta, preluase el acel destin pronosticat de schioare, iar Sergiu, dimpotrivă, izbutise în mare măsură să i se sustragă. Iar primul semn că i s-a sustras a fost faptul că totuşi, până la urmă. a întâlnit-o pe Planeta Trandafir Negru.

— Bucur O. a fost mai ales amicul tău, zise Balamela, cu tristeţea zădărniciei în glas. Care e adevărul adevărat despre viaţa şi moartea sa? Ascult.

— Altădată, se eschivă Xilliphant, şi se întoarse cu faţa la perete. Da, fusese bunul său prieten, iar prescurtarea

numelui se datora chiar inspiraţiei sale: văzându-l cu o fată, îi strigase: „Bucur-o!” Nu precizase şi în ce fel, dar era probabil de prisos. La drept vorbind în clasa lor existaseră, crescuseră şi căpătaseră înţelepciune, doi Bucur O., cel care avea să devină tânărul geniu al medicinei, şi al doilea, care făcuse o carieră mare de actor, ambii străluciţi printr-o stranie coincidenţă. Medicul, stimat de academiile europene, iniţiase acea spectrală experienţă care urma să dezvăluie tainele vieţii şi ale morţii, sau în orice caz o bună parte dintre ele. Cu tot efortul, taina nu s-a putut păstra, nişte gazete răcniseră împotriva, asociaţii reale sau înfiinţate pe loc protestaseră împotriva marii experienţe. Acest Bucur O. izbutise imposibilul, legase organic doi oameni pe moarte, viscerele tefere ale unuia suplineau funcţionarea defectuoasă a organelor similare ale celuilalt şi viceversa – dar ce trece limitele diabolicului e faptul că reuşise să pună cerebelele celor doi „cobai” în acelaşi plan de funcţionare. Legături subtile, nebun de complicate, permiteau fiecăruia din ei să cugete independent, cunoscând însă şi ce se petrece în mintea celuilalt. Condamnaţi iremediabil – supravieţuirea era provizorie şi condiţionată, cei doi aveau să treacă în eternitate pe rând, iar cel norocos, cel care avea să trăiască un ceas sau două mai mult decât geamănul său, avea să-i cunoască ultimele gânduri sau reprezentări, sau ce va fi fost, cele cu care omul trece dincolo, în neant, şi avea să afle dacă dincolo mai e şi altceva decât indiferenţă...

Marea experienţă, cu toate piedicile, avu loc şi se încheie, iar Sergiu, amic cu doctorul, fu curios să afle printre cei dintâi rezultatul, atât doar că în acele zile era foarte greu să dai de tânărul savant. Reuşi să-l agaţe la telefon.

— Care-i situaţia – ce ai aflat?

— Tu eşti, Xill? Ce doreşti de la mine?

— Cum o duc bolnavii tăi...

— Cel din stânga aplecat...
— Iar cel din dreapta?
— I se pregăteşte acum paşaportul, vorbi doctorul, cinic, clar, definitiv.
— De ce nu te afli lângă el?
— De vreme ce m-ai chemat la telefon!
— Aşa e. Ai aflat ceva deosebit?
— Despre ce?
— Cum despre ce? Despre neant...
Răspuns scurt ca o împuşcătură:
— Da!!
— Îmi spui şi mie ce?
— Am stabilit legătura dintre moarte şi curiozitate.
— Ceee? „Mort de curiozitate”? E o figură de stil...
— Eu, Xilliphant, despre altceva vorbesc. Despre curiozitatea fundamentală.
— Ce înseamnă asta?
— Ceva destul de neaşteptat, în orice caz!
— Îmi vei explica şi mie?
— Nu. Niciodată. Nimănui.
— Ce e mă... dar...
— Iartă-mă. Plec.

II

Al doilea Bucur O., actorul, cunoscuse şi el o fulgerătoare ascensiune, asemănătoare cu a medicului. Bucur O. magnificul turnase în Elveţia un filmuleţ mediocru, care, datorită şansei, căzuse sub ochii lui John Ford. Marele regizor pusese ochii pe el. A jucat sub bagheta acestuia într-o peliculă de anvergură, *Rio Jim împotriva lui Doc*

Holliday, a luat Oscar-ul pentru rolul titular, Rio Jim, şi şi-a pierdut viaţa într-un bizar accident, în timp ce se turna continuarea primelor două serii.

La o fereastră – ştiţi cum se întâmplă – apăruse, subţire ca un desen în peniţă, o mână în mănuşă neagră, înarmată cu un revolver negru, iar cele două împuşcături, seci ca asasinarea unui muscoi cu ziarul, trecuseră, în vacarmul acela, aproape neobservate.

— Ce e cu teatrul acesta de prost gust?! strigase John Ford, observând că Rio Jim nu se mai ridică din spatele diligenţei Hei!... Sus, Rio Jim, *în scena aceasta nu se moare*! Mai târziu...

Însă Bucur O. – Rio Jim nu mai sufla.

Da, gândea halucinat Sergiu, aşa a fost, iar acum îi voi da telefon Planetei Trandafir Negru şi-i voi spune că mi-e frică, şi-s singur. Deasupra noastră se vor destrăma arborii altor ierni.. Prin spaţii vor duela comete provizorii şi vom fi vizitaţi de fiinţe mici, cenuşii, „androtanci” „reliefani”, apoi „căţărători” viguroşi vor despica ţărâna şi, apropiindu-se, îşi vor scutura cu neglijenţă umerii.

Moartea actorului Bucur O.: Poate ar fi de spus că moartea lui Rio Jim din scena ultimă a filmului anticipase moartea reală a lui Bucur O. Zăcea lungit pe covorul de iută din mijlocul odăiţei sale şi părea că adormise târându-se după diligenţa cuprinsă de vâlvătăi – exact în clipa când s-ar fi cuvenit să deschidă focul împotriva celui mai bun fost amic al său, Doc Holliday. Părea un „căţărător” care vine din adâncimi în care a înfruntat coşmarul întâlnirilor cu reptile epileptice, iar acum îşi permite un scurt răgaz.

Cămaşa despicată la spate – nimeni nu a priceput vreodată din ce cauză – lăsa dezgolit umărul vânjos.

Da – rememora Xilliphant, întors cu faţa către trecutul său inexplicabil – am fost printre cei dintâi care descopereau moartea actorului şi mi-am dat seama cu intuiţie sigură cât de greu murise! Se ridicase în mai multe

rânduri, pentru a cădea iar şi iar. Reuşise să lase un mesaj. Sergiu Ceclan reuşise să-l ascundă – până să vină poliţia – era un mesaj strict confidenţial.

Telefonul.

— Bala, eşti acasă?

— Dar tu ce crezi? Ce număr ai format?

— A murit Bucur O.

— Cum? Cine?

— Bucur O. A fost împuşcat... exact ca în film!

— Cine a fost împuşcat? N-aud, ce e cu telefonul ăsta... Care Bucur O.? Medicul sau actorul?

— O, doamne! Cred că actorul.

— Jură că nu faci bancuri!

— O, doamne.

— Pari foarte calm!

— O, doamne, şi sunt calm. Eu mă agit doar când nu este cazul.

Mesajul lui Bucur O.

Băieţi, moartea este egoistă, geloasă, te acaparează. Nu e tragică, cine a spus? ţi se cască ochii de curiozitate! Importanţa propriului sfârşit anulează totul şi orice. Te concentrezi în jurul tău, faci un efort pentru a înainta, fiindcă vine o clipă lungă, atât de lungă încât ai impresia că te opreşti definitiv între viaţă şi moarte, exact în *punctul unde nu se rezolvă nimic*. Şi regreţi!! Vrei să ştii!! Ar fi păcat ca moartea să fie chiar punctul în care nu se rezolvă nimic! Ce hrană mai poţi oferi în acest caz curiozităţii fundamentale?

— A fost împuşcat desigur cu un Colt, l-a informat Sergiu pe procuror.

Acesta, colţos, plictisit de o jenă de ficat, îl împinse la o parte cu un deget de pe care, de-ai fi ras stratul de nicotină, ai fi putut otrăvi un crocodil tânăr.

— Urmează s-o stabilim noi, tinere.

Dar eu ştiu de pe acum. Şi în film, Rio Jim e împuşcat pe la spate, cu un Colt.

— Rio Jim? Ai căpiat? Şi de fapt cine eşti, ce cauţi aici?

Xilliphant:

Zece ani după terminarea liceului, ne-am adunat. Conform unui îndoielnic obicei, profesorul Raţă, fostul diriginte făcu catalogul. După Balamela se mai înşirau doi cu „B”, iar apoi venea la rând Bucur O. Pronunţându-i numele, profesorul Raţă îşi compuse un glas adecvat, atât de palid că îmbolnăvi de icter muştele ce mărşăluiau pe catedră în faţa sa. Careva dintre deştepţi voi să anunţe mort, în loc de prezent. Ceremonia stupidă a fost însă dată peste cap. Silviu Balamela, într-un moment de inspiraţie se ridică şi cu un aer vesel răcni:

— Domnii mei, Bucur O. lipseşte pentru moment. E la Hollywood, turnează *câteva* filme cu John Ford.

Uite, şi pentru asta l-am iubit pe netrebnicul de Bala.

Câţiva am trecut şi pe la cimitir. Pe o placă scria: „Bucur O., actor şi medic. Premiul Oscar pentru *Rio Jim împotriva lui Doc Holliday*. Premiul Ambroise Paré al Academiei de medicină din Paris.”

— Mă, Xilliphant!

— Care Xilliphant? Cine-i ăsta?

— Pardon, pardon. Don Evdochim el Maestro. A sosit dejunul.

— Bă-mi pace! Nu mi-e foame!

— Dar trebuie să mănânci! Trebuie să prinzi puteri! Trebuie să mă ajuţi!

Se opri, puţin speriat, încercând să înghită înapoi cuvintele în care recunoscuse sonorităţi şi accente din altă ocazie. Asta e! Repeta cuvintele cuiva! Repeta cuvintele lui Ceclan. Ziua dinaintea salvării. Ziua când mâncaseră...

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI PATRU

I

O întâmplare de mică importanţă agravă starea de spirit a lui Mîşkin-Vampiru, declanşând succesiunea de evenimente care aveau să culmineze cu ceea ce a rămas apoi în istoria neagră – dar nu ostentativ neagră! – a „Casei de Retragere” sub denumirea de „A doua noapte a Sfântului Bartolomeu”.

Iată ce s-a întâmplat. Celebra armă de vânătoare *Purdy-Lame* nu dispăruse chiar fără urmă, ci fusese confiscată, cu aprobarea „areopagului”, de către bucătarul John, care, într-o zi, ce-şi zise? Ia să-mi încerc şi eu norocul, şi numai un sfert de oră mai târziu Mîşkin, care scruta cu silă orizontul îngălbenit peste munţi, îl văzu pe bucătar topindu-se pe cărarea pădurii cu arma „sa” la umăr. Vampiru fu străbătut de un clocot de mânie.

John nu era un braconier cu merite deosebite, dar se pare că pentru a doborî o pereche de iepuri nu se cer mari calităţi. El răpuse două perechi – sau poate i-a căpătat de la vreun alt bandit, asta cine s-o mai verifice?! – fapt e că, înainte ca înserarea să întristeze definitiv contururile crestelor, toată lumea îl zări mărşăluind triumfător cu vânatul, şi deosebit de ironice vorbe se încrucişară prin aer la adresa „celuilalt” vânător, dar numai când se afla de faţă, ca să audă.

Gurmanzii „Casei” dădură un maldăr de sfaturi şi, peste

două zile, după ce-şi făcuse stagiul în oţet, condimentat cum se cere, vânatul fu servit în largi farfurii, în sos picant, cu sfeclă caldă, sote de morcov şi cu glumele respective. Gluma fu însă întrecută în clipa când Ioniţă Gasparoglu se apucă să debiteze un toast-monolog la adresa lui Mîşkin-Vampiru-Tartarin-Münchausen, datorită „iscusinţei" căruia beneficiau de un suculent prânz...

Lumea aplaudă. Mohorât, „contele" părăsi încăperea. În aceeaşi seară, el compuse o scrisoare, o lipi cu mare grijă, iar seara o strecură în cutia „Casei de Retragere". Nici un poştaş nu se deplasa până acolo, cu excepţia cazurilor ieşite din comun (dar nu-şi amintea nimeni de un astfel de caz). Ziarele şi bruma de corespondenţă se opreau la oficiul din Miriştea, de unde le aducea John şi tot el transporta la oficiu scrisorile expediate de actori. De altfel, cheia cutiei o avea doar el.

Ziua următoare, dimineaţa, extrase din cutie un singur plic, cel adresat de Vampiru, fiului său, la Bucureşti. De când se instalase în „Casa de Retragere", „contele" dacă îi expediase una sau două epistole fiului său. Osia relaţiilor dintre ei era neunsă. Ion Duşa nu se sfii să strecoare plicul în buzunar, iar apoi, în singurătatea odăiţei sale să-l deschidă cu pricepere, aşa ca să nu se observe, şi să ia ştire de conţinut. Mai făptuise şi cu alte ocazii acest păcat, aşa, de amorul artei. Mîşkin îl anunţa pe feciorul său, sec şi exact că la vilă se aciuiseră de curând doi indivizi mai mult decât suspecţi, spioni sau dezertori şi cerea ca el, fiul, să anunţe treaba asta acolo unde trebuie.

Bucătarul John ascunse plicul, îşi învârti o ţigară, o aprinse cu chibritul şi reflectă. Cuvântul „dezertor" provoca o sonoritate neplăcută în mintea sa, dar el era om de munte, iar nu vreun fricos. Se decise să cumpănească liniştit până a doua zi. În acest interval, i se cristaliză limpede în minte gândul elementar că „ăia doi din odaia de sus" erau prietenii şi mosafirii bătrânilor. El ce amestec are,

el, simplu bucătar? Prin semne tainice, îi convocă pe Dinuleţ-Ari, Pierre le Fou, Marcel Fliegermann, care nu întârziară să afle noutatea. Ce decid ei?

Areopagul hotărî să fie ars plicul. Prima idee. A doua idee, îmbunătăţită, îl convocară pe alt „coleg”, Simion Ceapă-Focşani, care ştia să imite glasuri şi caligrafii. Avea nişte degete mai hoaţe decât nişte coţofene. L-ar fi păcălit şi pe secretarul lui Rockefeller.

Focşani se asocie cu mare plăcere complotului – tot ce ieşea din cotidian producea multă înviorare – şi rezultatul fu că o altă scrisoare luă drumul Bucureştiului, una scrisă tot de mâna lui Vampiru, dar în care pulsau doar anemice ştiri neutre...

Ar fi de adăugat ceva: toată această şiretenie a fost de fapt inutilă căci fiul lui Mîşkin, un ins şters şi funcţionar mărunt, decedase cu vreo câteva zile înainte, foarte puţin eroic, de blocaj renal, în timp ce curta o dansatoare proaspăt dată afară din „Compania Mişu Banu”.

Vampiru număra zilele. Visa o patrulă înarmată până-n dinţi care, în sfârşit, avea să-l scape de obsesia „degetului acuzator”. Se mira că evenimentul întârzie, uitând până şi faptul că, pe vreme de război, melcul întrece poşta în viteză.

O singură posibilitate nu-i trecuse prin cap „contelui”; să aibă o explicaţie completă cu dezertorii – şi în ultimă instanţă, oricum ai învârti-o, salvatorii săi, în noaptea ultimei expediţii.

Nu. El decisese să nu se compromită tratând cu inşi de asemenea soi.

Şi în acest timp, cu toate piedicele ce i se puneau viaţa continua.

Dimineaţa, Silviu Balamela cobora în sala de gimnastică, de departe cea mai arătoasă încăpere a vilei, prevăzută cu foarte largi ferestre pe două direcţii, coloane aparente pe

rotile (!), putând fi aranjate după dorinţă, pereţii zmângăliţi într-un albastru odihnitor, culoarea cerului de munte, tavanul stropit în verde, verdele pinului negru (...). Haltere uşoare şi alte aparate se înşiruiau de-a lungul peretelui. Stamatiu Salamandră, mare adept al educaţiei fizice, în care vedea începutul oricărei izbânzi, cu acest loc îşi pornea controlul când pica în vizite.

Cinci, şase sau, uneori, şapte bătrâni răspundeau clopoţelului zdrăngănit de laba lui Marian Bercovici – spre marele său regret nici una dintre doamne, „deşi ele resimt cea mai acută nevoie”.

Acum, şirului chelbos de yogini i se adăuga şi Bala. Executau Pranayama – respiraţie, apoi câteva poziţii mai comode, cea a palmierului, a soarelui, „cobra” şi evident vataianasana – poziţia pentru gaze.

Balamela se întrema din zi în zi. Spre deosebire de Bucur O., superbul ratat, Balamela nu avea în el nimic magnific. Pe Sergiu îl preocupase cazul. Aceştia doi au fost cei mai buni prieteni ai săi, şi singura asemănare dintre ei, doar aceea că ambii erau – probabil – oameni.

Bala simţea din ce în ce mai acut primejdia, nu cu tentacola instinctului. Generaţiile de intelectuali din familia sa tociseră legăturile cu natura. El deducea pericolul. Era convins, că, o lume întreagă de-ar fi de partea lor, tot se va produce undeva o fisură, va izbucni un sunet fals, un contact are să funcţioneze cu întârziere – şi mecanismul inevitabil care-i va catapulta în faţa Curţii marţiale şi a plutonului se va pune în mişcare. Silviu Balamela nu se înşela, primejdia şi plana peste capetele lor.

Inteligenţa lui nu era sclipitoare ci solidă. A înţeles cu întârziere, dar cu tot frontul de consecinţe, că apariţia sa şi a lui Xill e unul din marile evenimente ale „Casei”, unde nu se întâmplă nimic de obicei. Bătrânii actori, cu excepţia adversarilor (Bala îl şi dibuise pe Mîşkin-Vampiru), vor face tot posibilul pentru a-i păstra, ca pe nişte jucării, Distrându-i

pe cei doi bolnavi, aveau şi ei ocazia Bă se amuze.

În scrisoarea sa – prima variantă – „contele” nu exagera cine ştie cât. Reprezentaţiile se succedau de la zi la zi, şi, evident, conţineau un sâmbure de ridicol şi de tristeţe... După ce-şi închipui că e Hamlet, apoi Evdochim El Maestro, Sergiu Ceclan deveni Robin Hood, împăratul Codrilor, pe urmă Le Cid şi, în, sfârşit, spre marea spaimă a lui Bala, Napoleon Bonaparte în persoană. Ori, aşa-şi închipuia şi era convins Silviu, când un nebun ajunge la „faza Napoleon” înseamnă că e nebun definitiv şi iremediabil. Blestemaţii de actori improvizaseră în sala de gimnastică o scenă. O încadraseră frumos în ramuri de brad. Napoleon victorios, Napoleon îndrăgostit, Bonaparte în retragere, Bonaparte exilat în insula Sfânta Elena. În INSULA! Rolul marelui cuceritor îl purtase pe umăr, cu gravitate, Dinuleţ-Ari.

Liniştit, maiestos, calm, Xilliphant urcă scările către odaia lor, iar când Balamela, sub impresia spectacolului, încercă să provoace o discuţie, îi reteză limba, se proclamă Bonaparte şi se întoarse cu faţa la perete. Silviu nu cunoscu somnul în noaptea aceea. Se decise să părăsească singur „Casa de Retragere”. Sergiu e nebun, şi nebunia îl va salva, nebunii nu sunt dezertori. Încercă să construiască planuri. Cel mai simplu ar fi fost să şi-l facă aliat pe bucătarul John, om evident descurcăreţ, să-l cumpere, avea cu ce, pentru ca bucătarul să-i pregătească unde va şti el o ascunzătoare. Planul era bun, însă nu prea. Câtă vreme ai şi un singur complice, nu te poţi bizui pe nimic – regula numărul unu.

Mai bine dacă reuşea s-o şteargă singur, neştiut, pe neaşteptate, să ajungă în vreun orăşel anodin (sau în Capitală? Te pierzi mai uşor...), să ia contact cu lumea interlopă în vederea procurării documentelor false. Contact cu lumea interlopă – sună straşnic – însă concret – cum? Şi, de fapt, asta înseamnă iarăşi complici – şi încă ce fel de complici!

Contact cu lumea interlopă – asta ar fi specialitatea lui

Ceclan – nu se spunea că el ajutase la evadarea lui Lică Wolf? – însă Ceclan nu e Ceclan, ci Napoleon. Nu precizase care, cel victorios, cel înfrânt, sau cel exilat în INSULA Elena..

Curioasă atitudinea lui Bercovici în privinţa lui Xilliphant. Simplă oboseală, va trece, decretase el. Şi Bala renunţase să se mai sprijine pe sfaturile medicului yogin.

Deci, să-i părăsească pe Xill. Să iniţieze singur marea aventură a dispariţiei sale. Singur! Se simţea neajutorat ca un căţel uitat pe acoperişul unui zgârie-nor. Cu ce ar trebui să înceapă pregătirile? Când să plece – în ce direcţie? Ce măsuri să ia, ce trucuri să folosească (din păcate n-avea coadă ca vulpea) pentru a scăpa de urmăritori?

II

Cu atât mai fericit fu zâmbetul-strâmbătură al lui Silviu Balamela când, întorcându-se de la exerciţiile yoga (care acţionează eficient şi în cazul eczemelor scorbutice – îl asigurase Bercovici), îl găsi pe Xilliphant îmbrăcat şi pradă unei agitaţii active, mobilizatoare. Purta un costum de catifea neagră, care nu-i venea rău. Un fular roşu fâlfâia împrejurul grumazului său; se bărbierise; îşi trăsese ceasul, şi-i potrivise după ora exactă dată la radio şi, în aşteptarea lui Silviu, fuma prima pipă după multe zile.

— Oh! Bine c-ai venit. Mergem.

Arăta ca un om sănătos. Chiar ca un om sănătos.

— Mergem? se scutură de uimire Bala. Unde?

Ar fi fost gata s-o tulească si-n clipa aia, chiar la Polul Sud.

— Chiar mergem, Xill?

— Ce, crezi că glumesc?

— Bine, dar pregătirile...

— Vom lua cu noi târnăcoape şi lopeţi.

Picioarele lui Bala se topiră sub el, căzu pe canapea.

— N-am înţeles... Târnăcoape şi lo...?

— Da, cred că în două zile terminăm!

Cu un glas care se deosebea neesenţial de scârţâitul unei violine dezacordate la care trage o capră cu arcuşul, Bala se interesă unde vor merge şi ce vor termina.

— Săpăm nişte morminte ca lumea camarazilor noştri de INSULA. Nu-i vom lăsa la discreţia fiarelor.

Curios cum, considerându-se Napoleon, vrea în acelaşi timp să sape gropi pentru camarazii de INSULA, dar, această aparentă lipsă de logică abia-l zgândări pe Balamela. Îşi compuse un glas care ar fi îndoit şi o piatră.

— O, Xill! Putem sta niţel de vorbă?

— Sigur, dar de ce să mai pierdem timpul?

— Mă tem că n-avem încă destulă putere să coborâm în crater, să muncim acolo în pământul îngheţat şi apoi să ieşim. Vom rămâne definitiv în groapă, Xill.

— Nici un Xill!

— Să cumpănim niţel, Bonaparte.

— Nu sunt Bonaparte.

— Prea des te schimbi – nu pot ţine pasul... Îmi spui şi mie cine eşti?

Vocea lui Ceclan avu o vibraţie de adâncă melancolie,:

— Uite ce m-am gândit. M-am gândit că sunt Teo...

Balamela porni o pledoarie stranie şi romantică, dar, spre mirarea propriilor urechi, destul de convingătoare, conjurându-l pe Ceclan (cu oroare îi spunea Teo, dar cât mai rar...) să renunţe la planul său neraţional. Morţii nu mai trebuiau tulburaţi... Îi tulburaseră ei doi îndestul – şi-l privi drept în ochi. Oare Ceclan prinsese aluzia? Să le sape morminte? Deşertăciune! Cel mai frumos mormânt pentru camarazii lor, pentru naufragiaţii MARELUI ZBOR, e craterul,

muntele, natura, în care, cu încetul, se vor dizolva.

La sfârşitul alocuţiunii sale, Bala avu impresia că Sergiu nici nu-şi mai aminteşte de la ce porniseră. El se lungi în costumul său de catifea neagră şi începu să cerceteze peretele.

În noaptea ce urmă, avu loc primul incident grav.

Pe nesimţite – cine ar fi crezut? – Mîşkin-Vampiru îşi recrutase partizani, aceştia erau în primul rând cei trei ţinuţi în afara „convenţiei”, oamenii pe care nu se mai conta din pricina senilităţii avansate.

„Contele” le spuse adevărul: cei doi din „camera de sus” nu erau excursionişti nevinovaţi, ci dezertori! În absenţa lui Strehaia, plecat la plimbare, i-a convocat în camera sa pe Ramolitul numărul unu, numărul doi şi numărul trei. I-a aşezat pe una din canapele, în şir, examinându-i cu tristeţe. În comparaţie cu ei, se simţea tânăr şi vioi. Aşa cum şedeau, lipiţi unul de celălalt, tremurând ca nişte gelatine cu trupurile ascunse în vestimentaţii mai stranii decât orice deghizament, îi amintiră „contelui” de un tablou celebru – Goya să fi fost oare?

Ramoliţii aşteptau cuminţi şi lipsiţi de iniţiativă, fuseseră convocaţi pentru ceva important, iar acum, fără a da cel mai mic semn de nerăbdare, oricum nu se grăbeau nicăieri, aşteptau şi nu aşteptau, şi indiferenţa, sau mai bine zis absenţa lor, clătină pentru o clipă hotărârea „contelui” de a continua lupta. Cu asemenea aliaţi n-ai fi cucerit nici un coteţ lăsat în părăsire. Şi oare vor pricepe despre ce e vorba?

Dar căpăţânoşenia era una din principalele trăsături ale lui Mîşkin-Vampiru, datorită ei ajunsese actor, chiar mare actor aceeaşi calitate, transformată în defect, făcuse din el un sărăntoc. (Îşi pierduse avutul la ruletă).

Nu va abandona campania, fie şi din principiu. Alegându-şi cuvintele, efectuând dese plimbări la uşă şi înapoi, pentru a constata dacă vreo ureche indiscretă nu se

insinuase cumva pe-acolo, explică ramoliţilor întreaga chestiune şi, spre marea sa mirare, reuşi să iste în ei flacăra indignării. Căută în vreun colţişor al minţii vreun dicton, preferabil latinesc, cu privire la vanitate, ca să şi-l mormăie pentru sine, dar îşi aduse aminte că avusese totdeauna faimă de incult şi nu ţinuse între degete tratate de limbi moarte. În orice caz, ceea ce stârnise sentimentul Ramoliţilor – aici nu greşea Vampiru – era vanitatea: fuseseră lăsaţi deoparte, ca nişte nimeni...

Nesigur încă de viitoarea lor comportare, dar încurajat oarecum de acest prim succes, Mîşkin reuşi să-şi facă un nou adept în persoana lui Ceapă-Focşani, folosind aceleaşi argumente, patriotismul, ruşinea de a păta bătrâneţile lor cinstite ocrotind nişte trădători... Focşani-„plastograful” (trecând sub tăcere incidentul cu scrisoarea, ce era prost să spună?!) se lăsă convins neaşteptat de repede, atât de repede că Vampiru îl suspicionă. Ceapă-Focşani, care nici nu era ramolit foarte, nici prost din cale afară, se lăsase sedus nu de adevărul suprem la care se referise „contele” – nu credea în el încă din tinereţe – ci de posibilitatea de a asista la noi evenimente.

Sergiu Ceclan veni seara la Club. Purta hainele sale negre şi fularul roşu gros, de care nu se mai despărţea. Deasupra fularului, capul răsărea halucinat şi rebel, iar ochii ardeau ca două flori carnivore. Îl ducea de braţ Bala, ca pe un om foarte bolnav. Şi era foarte bolnav. În întâmpinarea lor veni Pierre le Fou, subţire, elegant, bine dispus.

Balamela era palid, descurajat şi decis să părăsească „azilul”, cu Ceclan sau fără, în maximum două, trei zile. Se aşezară la o măsuţă de şah, fără a juca însă. Fiind lăsaţi în pace de către Favoritul Damelor, Bala îşi propuse o ultimă discuţie, o ultimă încercare.

Cu Ceclan se putea vorbi despre orice, dar de fapt despre nimic, pierdea subiectul, şi nu putea fi dirijat înapoi. Ca din

întâmplare, bucătarul John trecu pe lângă ei – iar Bala îl fixă atât de stăruitor, că se opri.

— Aţi dorit ceva, domnule?

— N-nu... Ba da, o cafea neagră, amară, şi nu prea veche... făcută măcar anul trecut. Bala încerca să fie dur. Şi vreau să am o conversaţie, cu dumneata, mai târziu.

Ion Duşa mişcă vertical bărbia sa virilă şi se duse după cafea.

— Sergiu, hai, mă, să discutăm liniştiţi, despre ceva liniştit!

— Ţi-am spus că sunt Teo. Cine e Sergiu? Şi îşi privi ceasul, gest reflex de altădată, fiindcă *ceasul din nou îi stătea*...

— Vrei să jucăm şah?

— Nu. *De ce* să jucăm şah?

— Totuşi, ce ai dori?

— Să mă întorc în. cameră, să mă gândesc la cei doi pitici, la savantul Şorban, la căluţul Tropotealã... De ce m-ai târât aici?

— Mă băiete, tu îţi cam baţi joc de mine!

Ceclan îi aruncă una din acele priviri opace. Ochi care nu văd.

— Nu. De ce? Nu eşti tu prietenul meu?

— Ba da, mă! Şi, tocmai din această cauză, te conjur! Adună-ţi gândurile! Ieşi la suprafaţă! Spune-ţi că eşti Sergiu Ceclan Xilliphant.

— Sunt Teo.

— Dar eu? Eu cine sunt?

— Eşti Bala. Dar tot atât de bine ai putea fi Fritz Hellermann. Chiar, DE CE nu ai fi Fritz Hellermann? Nu văd nici un impediment, Fritz vorbea româneşte cam tot atât de bine ca şi tine. Am decis, eşti Hellermann.

La acest punct ai discuţiei, în mintea lui Bala se fundamentă definitiv hotărârea de a o şterge singur, şi încă neîntârziat. Până ce Xilliphant rămâne un dement paşnic.

Dacă va începe să aibe furii, vor fi nevoiţi să-l transporte undeva, la cel mai apropiat ospiciu – şi atunci marele secret al existenţei lor va ieşi la iveală. Nebun, Xill va trăi încă o sută, o mie, sau chiar o mie două sute patruzeci de ani. Iar Bala va gusta rigoarea aspră a legii. Urmară două evenimente, primul, bucătarul John aduse cafeaua, ai doilea, telefonul.

Până în sala clubului, din hol, sună lung, alarmant, puţin isteric, telefonul. Telefonul, dracul să-l pieptăne, ştie când e cazul să împrumute un ton special. Aparatele acestea fură ceva din sufletul omului, iar când omul îşi dă seama, e prea târziu.

Acelaşi Ion Duşa, sobru, voinic politicos:

— Domnule Sergiu, o voce de femeie!

Xilliphant nici nu ridică ochii la bucătar, Balamela se ridică brusc.

— Mă duc eu!

Fugi cu paşi mici şi iuţi; reveni cu aceiaşi paşi, mai puţin iuţi. De pe faţa lui ai îi putut culege cu lingura o pastă alcătuită din curiozitate şi disperare.

— Însă vrea să discute numai cu tine.

— Cine?

— Insa. Tipa. Doamna. Du-te naibii!

— Nu îi este indiferent cu cine conversează?

— Îl vrea la aparat pe Xilliphant.

— Înţeleg dragă Fritz... Fritz Hellermann, însă numitul Xilliphant nu se află aici de faţă.

— M-mă! Nu e alarmantă situaţia? Cineva, o femeie, ştie de prezenţa noastră aici? De unde ştie?

Vocea ridicată a lui Bala atrase un cerc împrejurul lor. Se pare că nimeni nu era conştient de starea reală a lui Ceclan, iar doctorul Bercovici, cel mai puţin dintre toţi. Actorii, glumind, provocându-se, înjghebară un nou spectacol...

Când merseră în camera lor, la culcare, Bala avu o cu-

riozitate, pe jumătate pură, pe jumătate perversă: voi să ştie cine e acum Xill, îşi schimbase iarăşi identitatea? Împinse uşa cu umărul, ridică fitilul lămpii. Lampa îi privi cu singurul ei ochi, şi, plictisită, scoase un rotocol de fum negru. Fereastra, izbită de vânt, trase o înjurătură.

— Bun! Cine dracu eşti acum?

Sergiu traversă o ezitare; poate şi el se întreba. Dădu, în sfârşit, bizarul răspuns:

— Tot Teo.

Acest răspuns, acest tot, îi dădu lui Baia un junghi şi-i inoculă alte îndoieli, Xilliphant nu e nebun, ci face pe nebunul. Cum? Face pe nebunul... În ce fel s-ar putea verifica?

— Iar eu cine sunt?

Ceclan tăcu, Bala repetă întrebarea, iritat, cu vocea ca un fierăstrău, şi atunci Sergiu se fixă în faţa lui, îl examină ca pe o dihanie necunoscută, înclinând puţin capul într-o parte – Bala îşi aminti că aceeaşi expresie o remarcase la câini, la unii inteligenţi. Ceclan aruncă de pe umeri haina sa neagră, începu o nesfârşită plimbare de-a latul camerei, dizlocând neîncetat propria sa tăcere. Parcă tot era mai bine să-l vadă mişcându-se, decât vârât cu nasul în perete, dar aici, tot întorcându-şi automat capul după Teo… pfui! după Xill, Bala auzi cum scârţâie vertebrele gâtului.

Ceclan se opri, trupul său cunoscu o frânare bruscă de mecanism exact în dreptul lui Bala, care şedea înfundat în canapeaua sa; cu aceeaşi înclinare a capului, privind ţinta în ochii lui Silviu, fără ca totuşi să existe vreo comunicativitate între ei, între ochii lor, răspunse:

— Şi tu eşti tot Fritz Hellermann.

— De ce, mă – îşi stăpâni cu greu un răcnet Balamela – de ce sunt eu Hellermann? Chiar ai luat-o razna?!

— Dar n-am stabilit că e *tot una* cine suntem?

— Nici pomeneală de aşa ceva. Teo, „aliatul” sunt morţi, fie iertaţi, iar noi, tu Sergiu, şi cu mine, Silviu, mai trăim... Dar ne aşteaptă plutonul de execuţie!

— De ce zbieri? Ia vezi! Ce importanţă au plutoanele de execuţie?

Silviu Balamela scrâşni o înjurătură care aproape deschise fereastra, că nu încăpea, şi o zbughi pe coridor. Porni să-l caute pe John. „Vocea” de la telefon îl neliniştise la culme. Ion Duşa însă nu era nicăieri. În alte ocazii te împiedici de el la tot pasul, gândi Silviu, tot blestemând. Intenţiona să-i ceară o raniţă încăpătoare, conserve, pâine. Avea de gând s-o întindă, chiar dacă bucătarul nu-i va indica vreun adăpost. Va lua toţi banii, bijuteriile şi chiar ceasul lui Ceclan. Şi busola de argint. Nebunii trăiesc în afara timpului, a spaţiului. Nu-i ameninţă nimic. Cu condiţia să fie nebuni veritabili.

III

Bucătarul era de negăsit şi Bala, înfierbântat, ieşi pe terasă. Acolo era însă frig. Luă dintr-un cuier cojocul cuiva şi, din nou ajuns pe terasă, respiră adânc, modelând în suflet ura ce o nutrea faţă de Xilliphant. Privi furios cerul, piscurile, linia pădurii – în ce direcţie o va apuca? Busola, bun, dar faptul de a porni către nord-vest încă nu înseamnă nimic. Nebunia lui Ceclan echivala cu o trădare! El trebuia să se ocupe de toate aceste amănunte. Hm. Uşa sorţii în spate, cineva se apropia cu paşi rari, de parcă ar fi mers printre bălţoace. Bala îşi stăpâni cu teroare, dorinţa de a privi înapoi. Dacă era unul ce visa să-i înfigă pumnalul în ceafă? Asta e, în tovărăşia unui dement şi tu îţi pierzi echilibrul. Ce mecanism! Eu sunt Teo, tu eşti Fritz. S-a ascuns în pielea unui mort. Îşi închipuie că în felul acesta e invulnerabil. Şi culmea e, că e!

— Admiraţi cerul, domnule?

Nici vorbă de aşa ceva, nici nu ridicase ochii, privise doar munţii aceştia ostili şi necunoscuţi, străbătuţi de cărări ce duc oriunde, dar mai cu seamă nicăieri. Lângă Bala se oprise unul din pensionarii „Casei”, unul dintre cei mai. şterşi, nici nu-i reţinuse numele. Asta nu scotea nici două cuvinte pe săptămână, nu juca table, nu participa la „reprezentaţii”, nu avea amici. În seara asta părea însă vorbăreţ.

— Cerul este superb, domnule Balamela!

Acum Silviu îşi aminti numele său, Marius Lupşa. Asta-i nume de fost mare actor? Şi cât de artificial vorbea:

— Este unica privelişte în faţa căreia merită să ne ploconim neîncetat.

— Sunteţi credincios? mârâi Bala, plictisit.

— Poate da, poate nu, ce importanţă are?

— Cum ce importanţă, păi...!

Nimeni nu mai e normal pe lumea asta?

— Când vorbesc despre cer, nu fac aluzie la Dumnezeu, ci la spaţiul nesfârşit care îşi joacă şi îşi plimbă pe căile sale enigmatice aştrii vizibili şi cei invizibili.

Oare vorbise „de la sine” sau citase cine ştie ce autor? Balamela născoci o întrebare neghioabă:

— Ce înţelegeţi prin aştri invizibili?

Bătrânul răspunse între două suspine:

— E dificil să porţi o discuţie pe această temă cu un neprofesionist.

Bala îi aruncă o privire piezişă. Moşneagul era mai scund cu un cap decât el, care de asemenea era scund. Felul în care-şi îndrepta nasul către cer n-avea nimic măreţ. Nimic cosmic.

— Nu prea vă înţeleg, domnule.

— Am fost astronom, domnule!

— Credeam că pe-aici s-au... oploşit numai foşti actori.

— Mi-am încheiat cariera de astronom devenind actor.

— O întorsătură neaşteptată. E mare diferenţa între una şi alta?

— Pot zice că am dus o viaţă dublă...

Tocmai asta îi mai lipsea lui Bala! Alt tip cu viaţă dublă...

Făcu tentativa de a pleca, dar îl opri gândul trist că bătrânul va continua să vorbească şi în cazul că va rămâne singur. Decât viaţa dublă a lui Xill, de care se săturase, mai bine să asculte aiurelile acestuia.

— Şi... domnule, hm, zici că te ocupai cu scormonitul constelaţiilor?

— Am descoperit o cometă, domnule.

— Ce anume ai descoperit, domnule?

— O cometă, una superbă şi unică. Mă aflam la observatorul din Berlin, tânăr bursier, speranţă a ştiinţei, iar cometa a primit numele meu. Cometa Marinescu.

— Numele dv. e Marinescu? Parcă ştiam că...

— Marinescu e numele adevărat. Cel de actor e Marius Lupşa.

Balamela nu găsi nimic de comentat. Şi chiar, ce ar fi fost de comentat, cel mult faptul că poate va ninge, poate nu.

— Aşa e că nu mă crezi, domnule?

— Vai de mine, dar de ce, domnule?

— Cometa Marinescu, stimate domnule, despre care desigur n-ai auzit, fiindcă pe vremea aceea nu existai.

— Ce? Cum?

— Dar nu vreau să te jignesc, domnule. Ziceam doar că nu te născuseşi încă la ora când am dat de cometa rătăcitoare...

— A, da? Bine...

— A fost supranumită cometa secolului, iar eu am ajuns celebru peste zi, mai exact, peste noapte.

— Felicitări... era chiar o cometă importantă?

— Excepţional de importantă. Senzaţională.

— Bănuiesc că ne-am izbit de ea...

— Nu chiar, însă trebuia să treacă la foarte mică distanţă

de Pământ, aproape să ne mângâie pe chelie cu coada... Coada aia a ei trebuia să acopere o treime de cer.

— Înfiorător, nu?

— Dimpotrivă, domnule, măreţ. De altfel, se presupune că stelele astea cu coadă nu sunt prea periculoase... Cometa mea, înţelegi, pornise ferm pe direcţia calculată, şi numai un cataclism universal, de pildă o prăbuşire în interior a materiei, i-ar fi putut modifica orbita... Ajuns celebru, abia mai pridideam să înghit micul dejun, de atâtea interviuri şi conferinţe.

— Şi atunci, de ce n-ai fugit?

— Să fugi de glorie? Cine a mai văzut una ca asta? Păi domnule, toţi astronomii din lume urmăreau drumul cometei, cel indicat de mine, şi, fii atent, datorită condiţiunilor favorabile de observaţie, cometa Marinescu ne-ar fi permis să dezlegăm unele taine fundamentale.

— Dar – interveni Bala – presupun din tonul dumitale că s-a întâmplat ceva neplăcut?

— Un dezastru, domnule!

— Ha??

— Cometa a dispărut pe neaşteptate.

— Imposibil.

— Imposibil, însă a dispărut.

— Bănuiesc că, spre marea uşurare a celor care, totuşi, se cam temeau de acest randevu...

— Ce importanţă au profanii, domnule? Ei n-au decât să se teamă. Dezastrul însă s-a reflectat asupra persoanei mele, ca şi cum eu aş fi fost de vină că vagaboanda aia dementă s-a răzgândit. Cariera mi-era compromisă, m-am pomenit în centrul atenţiei batjocoritoare a întregii lumi savante, nu apărea gazetă fără caricatura mea călare pe cometa inexistentă. Mă tachinau, şi în primul rând cei care o zăriseră şi confirmaseră calculele mele. Rea lume! N-am suportat lovitura, domnule! Cu lipsa de înţelepciune a tinereţii, mi-am zis că nu numai lumea ştiinţei îşi bate joc

de mine, ci întreg Universul, ca şi cum Universul n-ar fi avut altă ocupaţie atunci decât să-şi deregleze mecanismele pentru a sfida un gândac. Am renunţat la cariera ştiinţifică, la numele meu, m-am făcut actor.

Balamela îşi supse buza de jos, cu melancolie. Era sărată şi acoperită de o crustă crăpată.

— Aşa simplu, cum ai schimba o haină?

— MMM! Când priveşti în urmă cu peste cincizeci de ani, totul pare simplu, inutil şi stupid, dar cu schimbatul „hainei" nu mi-a venit chiar aşa de uşor. Am ucis un om. A trebuit să ucid un om. Ce te uiţi aşa la mine, ce contează o crimă comisă acum peste o jumătate de veac?!

— Sigur – nu contează... Cum s-a întâmplat?

— De ce nu ţi-aş spune? De ce nu i s-ar confesa un asasin unui dezertor?

— Domnule Lupşa, sau cum te cheamă...!

— Tinere, nu-mi juca rolul jignitului, mi-e silă de roluri, şi eu nici nu te condamn. Să nu mă condamni nici d-ta, în schimb... Diavolul mi-a scos în cale un june actor din provincie care pleca în Capitală să caute o pâine, pricepi? Nu avea pe nimeni, nici în oraşul de baştină şi nici în Bucureşti. L-am înlăturat, m-am vârât în pielea sa, i-am furat actele şi numele, şi am făcut carieră mare... Cred că el n-ar fi făcut nici o scofală. Eu am reuşit – întreabă pe oricine ce fel de actor a fost Lupşa!

— Şi cariera asta, a doua, v-a adus o droaie de satisfacţii şi de bani!

— Da. Banii i-am păpat de mult! Satisfacţiile, mm, au rămas... Dar tot nu i-am iertat cometei farsa aia mare! Dacă vii la mine în cameră, într-o vizită amicală, am să-ţi arăt. Am atâtea caiete pline de calcule, că pot face din ele un piedestal pentru propriul meu bust. Şi acum caut eroarea, trec în revistă posibilităţile... Cometa Marinescu n-a dispărut, ci a fost abătută din drum...

— S-a ciocnit de o rândunică?...

— Nu e de glumit. Dacă m-ar lua cineva în serios, aş putea să indic un punct pe cer unde există o forţă, una dintre acele înfricoşătoare forţe despre care nu ştim nimic. Iată cauza dispariţiei cometei Marinescu.

— Deh, posibil...

— Nu e posibil, e sigur. Dovadă că, în cele din urmă, cometa tot a venit!

— A venit! Cometa Marinescu a venit la întâlnire, dar cu o întârziere atât de mare, încât pentru mine a fost inutilă, de prisos. De unde se poate deduce că un astru care apare prea târziu nu e bun la nimic, poate ca şi gloria târzie.

— Domnule Ma... Lupşa, divaghezi, ai revăzut totuşi cometa?

Mititelul bătrân tropăi să-şi dezmorţească picioarele, ca un cal... ca un căluţ... ca Tropoteală, miji prin craniul lui Balamela.

— N-ai decât să mă consideri nebun, nu ai fi primul, dar în noaptea de An Nou, acest ultim An Nou, pe cerul nostru a trecut cometa Marinescu, iute ca un fulger, şi cred că sunt unicul pământean care a zărit-o. A strălucit numai o noapte, ce evantai superb, şi a întins-o grăbită, mânată de forţa oarbă ce o dirijează... În noaptea aia, astronomii erau beţi, şi nici nu ştiau, nenorociţii, că va veni. Doar eu ştiam!

Bala surâse, absent, îndepărtat. I se făcuse frig, prin vinele sale sângele curgea cu sfială. La ce bun să-i spună că şi ei, din avion, parcă zăriseră ceva ce ar fi putut fi o cometă?

— Domnule, cometa mea încalcă legile astronomiei clasice. Calculez neîncetat, am ajuns la nişte rezultate surprinzătoare. Dacă un om deştept va scormoni prin hârtiile mele după ce mor, vor fi mari surprize!

— Cu cine stai în cameră, domnule?

— Singur. Sunt singurul care stă singur. Noaptea la mine pătrund constelaţiile, aşa că nu sunt chiar singur. E nemaipomenit să te joci cu formulele, până dimineaţa. Cal-

culul abstract oferă posibilităţi nelimitate!

— Te cred, zise Bala, iute. Noapte bună! O şterse, îngheţat.

Se ciocni de Ion Duşa.

— Pariez că domnul Marius v-a plictisit cu cometa lui.

— Eu am văzut-o, spuse Bala, mirat şi el că vorbeşte. Bucătarul rânji. În club, Gerti făcea ordine, el o ajuta. Bala oscilă: să pună acum „problema”? Tot oscilând, porni pe scară în sus. Oare ce făcea Xill?

Xill ascuţea un creion, foarte concentrat asupra muncii sale.

IV

Ceasul lui Sergiu zăcea pe măsuţă, ne tras. Pipa, nefolosită, zăcea pe duşumea, şi numai că nu mârâia de ciudă. Xill zăcea şi el într-o rină. Nichelul cuţitului de vânătoare oglindea când şi când o rază săracă. Bala se aşeză şi-l privi, fără a fi băgat în seamă. Să înceapă a-i povesti despre cometa Marinescu ar fi însemnat să dea dovadă de tâmpenie; cui să-i povestească... lui Teo?!

N-avea chef să doarmă. Să meargă la club, iar? Ca niciodată, bătrânii se retrăseseră în văgăunile lor, fără spectacol, ca pentru a prinde puteri, ca şi când fiecare ar fi ştiut că spectacolul cel mare abia urmează. Se pregătea o noapte afurisită... Jos în hol, lângă telefon, sub cercul de lumină ai unei lămpi anemice, unul dintre bătrânii viezuri, cu ţeasta acoperită de un fel de babeţică ce trebuie să-i fi servit şi în copilărie, făcea de gardă, răsfoind o carte, la care acum îi venise rândul. Făcea de gardă! Jocul continua! Clădiseră precauţiuni peste precauţiuni, dar undeva în lu-

mea asta strimtă, o femeiuşcă ce aflase de existenţa lor îi putea trimite la moarte cu un singur suspin! De mirare că până acum se abţinuse să suspine!

Sunt un idiot mic şi preocupat, se catalogă Bala. Sunt ultimul supravieţuitor al MARELUI ZBOR – pe Sergiu nu-l mai pun la socoteală, un nebun nu e un supravieţuitor. Sunt un idiot mic şi mărginit şi mereu mă plasez chiar în centrul universului ăsta prin care circulă haotic comete, şi nu numai comete. Tot felul de obiecte şi de oameni. Fritz Hellermann a apărut – când a ieşit din pântecul mă-sii lui, a dispărut când şi-a tras glontele în tâmplă, iar acum s-a ivit iar, în clipa când l-a reinventat nebunul. Puţin lipseşte să zic că Fritz Hellermann e o cometă... şi încă poate cometa Marinescu! Puţin lipseşte să accept că eu sunt Fritz, şi deci cometă. Mă mir că Lupşa n-a băgat de seamă. Primul pas către nebunie. Următorii, mult mai repede şi mai uşor...

E o soluţie...

E o soluţie straşnică să fii nebun; Xilliphant s-a dăruit nebuniei cu pasiune, ca unei femei, nebunia este de-acum înainte ocrotitoarea sa. Are să pice poliţia, îl vor duce la ospiciu, se va termina războiul, iar ei nu va avea decât de ales, să se vindece sau să rămână nebun. Poate va opta pentru a doua variantă – scapi de griji, de toate grijile, scapi de ele, pur şi simplu scapi.

Oare să fac la fel?

Trebuie să fii actor, mare cât toţi aceştia de aici la un loc, în zilele lor bune, ca să treci prin lanţul de capcane şi să-i păcăleşti pe toţi că nu simulezi. Oare prietenul meu simulează? Ar fi putut să-mi spună şi mie, ne-am fi sfătuit împreună, poate îmi pierdeam şi eu minţile, din timp. Nu... Nu merge, Xill ştie că nu merge. Doi dezertori, ambii nebuni, sună la fel de fals ca lătratul unei pisici. O fi fost acesta şi calculul lui Xill, eu această posibilitate o aleg, iar tu găseşte-ţi propria cale. Egoism... Cum egoism, când el m-a scos din crater, m-a târât până aici?... dar poate

consideră că datoria sa e îndeplinită. Şi-o fi zis, ia mai dă-l dracului pe neputinciosul ăsta, ia mai dă-l dracului, cât timp voi fi eu responsabil cu mizerabilul său destin?!

Sunt un idiot mic şi chinuit de eczemă şi nu merit altă soartă decât să fiu strivit ca un păduche, tra-la-la, şi cu acest tra-la-la, Balamela coborî înapoi la club cu speranţa că va da acolo măcar peste un aiurit, măcar peste tipul cu cometele. Dar în încăpere se zbenguia un întuneric orb şi, încercând să ajungă în colţul unde bănuia că trebuie să fie lampă şi chibrite, călcă pe coada pisicii, care dădu un răcnet şi o zbughi printre scaune. Bala o înjură. Reuşi să aprindă una dintre lămpi, după ce se fripse – şi acum ce să facă? – ziarele erau vechi, pline cu ştiri despre război (tocmai subiectul preferat...), de pe masa de biliard, bilele îl priviră supărate că le trezise, iar de prin alt colţ sclipeau către el ochii ofensaţi ai pisicii. Stinse lampa. O aprinse iar. Îi era silă să meargă „acasă”, silă de Ceclan, silă de sine. Poate că şi la nebunie se ajunge aşa, trecând mai întâi şi-ntâi printr-o mare silă de sine. Iată că-mi surâde din ce în ce mai mult soluţia. Ce pereche veselă vom alcătui, şi cum are să se mai înfurie Xill văzând că fac pe nebunul, admiţând că nu e! Poate l-aş obliga în felul acesta să se vindece?!

Nu, n-am destulă fantezie. Nu ascut creioane, n-am un căluţ Tropoteală, n-am un ceas la care să mă uit clipă de clipă, iar apoi să nu mă uit deloc... N-am urmă de talent la „făcut mutre”..

Deci, am să fug. Dar nici măcar pentru aşa ceva n-am destulă fantezie. Cum „se fuge”? Cum să negociez cu bucătarul, cât să-i ofer, ce să-i pretind? Sunt doar un mic imbecil, curat în clipa asta, cu dinţii spălaţi, în haine onorabile, şi relativ sătul. Mănânc bine. Ceea ce s-a întâmplat în crater n-a lăsat o rană morală adâncă în cugetul meu. Xilliphant a fost generos şi puternic, el a iniţiat, el a executat totul. Ce folos? Acum eu sunt teafăr, mintea mi-e

întreagă – deşi e o minte de idiot – pe când Ceclan a plecat de pe lumea asta – dacă nu cumva se preface.

Balamela mai făcu doi-trei paşi, rari.

Se opri la o fereastră şi văzu cum, în lumina lunii, păsări mari, negre se îndreaptă spre munţi, în şiruri curbe. Păreau că decolează chiar de pe acoperişul „Casei”. Bala se înfioră – ce fel de păsări pot fi acestea care în puterea nopţii pornesc spre munţi – nu cumva visez?

Deodată auzi de undeva corzile chitarei. Perfect, ne vom oferi o mică distracţie! Orbecăi pe coridoare, greşi câteva uşi până să nimerească. Ivan Grosbouchon împărţea camera cu Ceapă-Focşani, „plastograful”, şi, în acel moment, Focşani stătea cu picioarele goale într-un lighean cu apă, trăgea dintr-o ţigaretă acră, şi asculta, dar poate că nici nu asculta, pavanele lui Don Evdochim El Maestro, „anonim” spaniol din secolul cincisprezece. Balamela fu întâmpinat cu amabilitate (deşi Focşani, aţâţat de Vampiru, îl privi cu oarecare rezervă) şi invitat să ia loc. O cameră plăcută, îşi zise el, camera a doi oameni paşnici care se înţeleg excelent, doi prieteni, – fără să-i treacă prin minte – cui i-ar fi trecut? – că aceşti excelenţi prieteni, aveau să-şi care pumni peste falcă doar puţin timp mai târziu...

— Totdeauna vă distraţi până aşa de târziu?

— N-aveam reguli, hospodariule, răspunse Grosbouchon, de la zi la zi, iar acum tot o pavană, de acelaşi autor...

Bala se înfundă în scundul fotoliu şi închise ochii...

Deodată, ghitara tăcu.

— Domnilor, auziţi? Jos se petrece ceva!

Ceapă-Focşani se ridică în lighean. Bala sări în picioare şi-i veni să se azvârle pe fereastră, fiindcă primul său gând fusese: „Poliţia!” De jos urca un huruit amestecat, voci şi zgomote, că o avalanşă inversă.

CAPITOLUL DOUĂZECI ŞI CINCI

I

În noaptea aceea, la „Casa de Retragere” s-au prăbuşit amiciţii, de-o viaţă, s-au şters duşmănii, tot de-o viaţă, s-au spus de la obraz adevăruri ce-au aşteptat câte o jumătate de veac spre a fi exprimate, amicii au lovit şi au scuipat în amici, inamicii s-au aliat între ei împotriva foştilor prieteni. S-au petrecut de toate. Posibil că impulsul iniţial va fi fost dat de gestul necugetat al lui Bala. Cert este însă că haosul şi violenţa sălăşluiesc în om, alături de sufletul său nemuritor.

Planul lui Mîşkin-Vampiru era simplu. Ştia că omul care face *de gardă* la telefon se înfundă în fotoliu, se acoperă cu un pled şi sforăie până îi vine schimbul, care uneori nici nu mai vine. Era un joc de bătrâni căzuţi în mintea copilăriei, misterios şi naiv...

De gardă la telefon, se nimerise să fie Pierre le Fou, Craiul Sinăii, care tocmai prinsese un somn gros. Vampiru puse mâna pe telefon, învârti manivela – nimic – o învârti şi mai energic şi, de undeva, o operatoare nevrozată, răspunse: „Alo?” „Contele” voi să ceară postul de jandarmi din Miriştea şi probabil chiar pronunţă primele cuvinte, când, în spatele său, pe scară, se înălţă răcnetul lui Strehaia, care într-adevăr ridică în picioare vila. Unii crezură că arde.

Petrică Favoritul. Damelor sări şi el în picioare şi se repezi la Vampiru. Acesta, ager şi el, depuse un pumn în nasul lui Pierre, scăpând însă receptorul telefonului.

Venit din urmă, George Strehaia ridică receptorul, în care răsuna, acum, ceva mai energic, glasul operatoarei: ALO! ALO? CE AŢI DORIT? Strehaia strigă, prea tare: NIMIC, şi închise. Apoi se repezi în centrul „acţiunii”.

Evenimentele se precipitau... Pierre le Fou, alături de George Strehaia se înghionteau cu Mîşkin-Vampiru, căruia i se alăturase Ceapă-Focşani. Împrejurul lor se şi formase un cerc de privitori, oricum scena era dintre cele mai rare, nimeni nu voia s-o piardă. Veniseră toţi, chiar şi babele, şi chicoteau, şi nimeni nu se grăbea să intervină, ci numai dădea sfaturi, iar doctorul Bercovici, bine dispus de vitalitatea de care dădea dovadă yoghinii săi, urmărea cu un ochi pe luptători, iar cu celălalt cronometrul din palma sa. Silviu Balamela apăru şi el, ca paraşutat din tavan, schiţă un gest, dar medicul îl prinse de mânecă:

— Se bat de trei minute, domnule! Straşnic! Şi încă nu par obosiţi! Iată ce înseamnă exerciţiul...

Bala se înfurie brusc şi nemotivat şi săltând braţul, făcu să zboare cronometrul din palma medicului. A fost un gest din cale afară de necugetat. Se consideră că de aici a pornit scandalul şi încăierarea generală. Mulţi îşi pierdură brusc simpatia faţă de „cei doi din camera de sus”, iar „contele” câştigă noi adepţi, în primul rând pe medic, care urla ca din gură de şarpe: îndrăzneşti să dai în mine, măscărici nenorocit, îndrăzneşti, ia mai îndrăzneşte!

În furia sa, Bercovici încurcase lucrurile, calificativul de măscărici i se potrivea cel mai puţin lui Bala, dintre toţi care se aflau de faţă – în orice caz, Bala, bineînţeles, nu îndrăzni să lovească şi nici măcar nu avusese intenţia, el dăduse în cronometru, ca şi cum bietul instrument, acum sfărâmat, ar fi fost de vină pentru „modul sportiv” în care

medicul trata evenimentele, dar pas de te mai explică, el. Bala, se pomeni înconjurat, înjurat, pocnit cu pumnii şi cu ce se mai găsea la îndemână. Încerca să se apere, retrăgându-se pas cu pas, fără a riposta la vreuna din lovituri. Atitudinea sa pasivă îi făcu aliaţi, nu-l ucideţi pe băiat, e slăbit încă, urlă careva, probabil Ivan Grosbuchon, fiindcă altă voce ripostă: gura, măi *Dop-mare*! Încăierarea se extinse!...

Silviu Balamela urcă în odaia de sus, aducând cu el, faţă de ce avusese înainte, câteva zgârieturi şi vânătăi. Un firicel de sânge îi prelungea coada ochiului stâng. Starea hainelor sale nici nu merită a fi descrisă.

Xill stătea în faţa lămpii aprinse, părând că examinează cu mare atenţie compoziţia chimică a flăcării. Ţinea între degete xilliphantul, dar nu cânta la el. Trimise lui Bala o întrebare moale:

— Ce s-a întâmplat acolo jos..., Fritz?

Balamela îl privi crunt.

— Ia mai repetă întrebarea, băiete!

Sergiu căscă încetişor şi lung, suficient ca să i se vadă toate plombele de la măsele.

— Te rugam să-mi spui ce s-a întâmplat jos...

— Ce s-a întâmplat, da, însă mai departe! Cum mi-al zis? Cine-s eu?

— Ţi-am zis Fritz. Eşti Fritz.

— Care Fritz, mă? Care?

— Fritz Hellermann.

— Mai repetă o dată, te rog, cine sunt eu?

— Ce să tot repet? Eşti Fritz Hellermann, „aliatul”.

— Uite ce este, mă! Tu, dacă ai poftă, poţi fi cine doreşti, dar pe mine nu mă... falsifica! Mă numesc Silviu Balamela. Pauză. Cine sunt eu?

Ceclan îl măsură o clipă cu ochii opaci.

— Eşti Fritz Hellermann.

— Vino puţin mai aproape de mine... Hei, auzi?!

Ca hipnotizat, Ceclan. se ridică.

— Eu sunt Silviu Balamela. Repetă! Cine sunt?

Şoapta lui Ceclan abia ar fi îndoit firul de păr al unei blonde.

— Eşti Fritz Hellermann...

Înfierbântat de cele petrecute jos, unde nu-şi permisese luxul de a lovi şi el, Bala se descărcă aici, îi arse lui Ceclan un pumn peste falcă, şi abia după ce comise acest gest – ca şi cu cronometru! lui Bercovici – îşi dădu seama ce făcuse şi aşteptă cu spaimă, mic, riposta lui Xilliphant, care nu era omul ce se iasă bătut – însă figura acestuia făcea milă, şi frica lui Bala dispăru. Ceclan se clătinase, Bala n-avea destulă forţă ca să-l dea jos dintr-o lovitură, se clătinase şi acum îl privea cu ochi mari, miraţi, infantili. Bala se umplu de curaj.

— Haide, fii băiat bun şi spune-mi cine sunt!

— Eşti Fritz.

— Nu, mă, nu, sunt Balamela, cine sunt?

— Fritz Hellermann.

Îl pocni, cu dreapta, cu stânga, de data aceasta Sergiu căzu, rămase jos, prăbuşit, cu bărbia înfiptă în covor.

— Ridică-te imediat!

Ceclan se supuse. Sângera la gură.

— Haide, spune-mi acum cine sunt eu!

Pupilele lui Sergiu devoraseră restul ochilor care erau două găuri înspăimântate.

— Te rog, nu mai da! Te rog!... Eşti cine vrei...

— Nu! Nu! Nu! zbieră Bala. Şi cu totul în afara oricărei stăpâniri, lovi şi lovi. Sergiu zbură într-o parte.

— Ridică-te, spune-mi cine sunt, că te omor!

— Spune-mi tu cine eşti, bolborosi jalnic Ceclan.

— Mă numesc Silviu Balamela, amicul tău... cum?

Ţinea pumnul ridicat. Şi pumnul lui sângera.

— Eşti Silviu Balamela, amicul meu.

Bala simţi în gură ceva atât de rău, de amar, că se temu că va pica otrăvit cu propria sa fiere. Gust de cruzime, gândi. Era prea încălzit ca să se mai poată opri, şi un instinct primar, regăsit pentru moment, iar nu vreun raţionament cât de cât logic, cum avea să pretindă el mai târziu, îl împingea înainte – cine ştie! cine ştie! – poate e o cale de urmat, poate vom ajunge undeva, poate reuşesc... dar totul era confuz în creierul său, ca universul în faza exploziei iniţiale când stăpână e dezorganizarea. Mai limpezi erau alte sentimente, mânia, disperarea, vag gândul la urmările incidentului de jos, aşa că, fără să mai zică nimica, ci numai preventiv, îl ameninţă cu pumnul pe Ceclan, îl ajută să se ridice, îşi sprijini pumnul de bărbia sa şi-l privi în ochi, de jos; Ceclan, chiar gârbovit cum era atunci, era mult mai înalt, îl privi în ochi şi răcni, deşi avea impresia că deabia şopteşte.

— Bun! Bun! Acum, că am stabilit cine-s eu, şi te rog să nu uiţi ce am stabilit, că vezi ce păţeşti – îşi legănă pumnul său însângerat – mic, odios, şi însângerat – acum să vedem cine eşti tu, cine eşti? CINE EŞTI?

Poate că şi animalele biciuite în timpul dresajului, când suferă fără să înţeleagă pentru ce, au ochi înspăimântători, asemeni ochilor lui Ceclan, dar Bala trecuse de faza sentimentală a evenimentului, acum nu mai vedea decât propriul său gând. Era gata să facă şi moarte de om.

— Te rog... Spune-mi tu cine sunt!

— Te prefaci, câine! (în al şaptelea subconştient: măi, ce frază de film!) Sunt sigur că ştii cine eşti, dar te prefaci, ca să-mi dai nervi. Te bat! Te bat, mă! CINE EŞTI?

— Nu ştiu, nu ştiu! se zbătu Ceclan. Nu ştiu *cine vrei tu să fiu eu*!

— Nu cine vreau eu, dobitocule, păgânule, ci cine eşti într-adevăr!

— Spune-mi te rog tu...

— Bine... Bala obosise îngrozitor. Eşti Sergiu Ceclan –

cine eşti?
— Sergiu Ceclan, dacă doreşti tu.
— Nu fiindcă doresc eu, ci fiindcă ăsta eşti, cine eşti?
— Sergiu Ceclan.
— Nu-ţi spune nimic acest nume?
— Ba da, l-am cunoscut pe Ceclan.
— Nu l-ai cunoscut, ci tu eşti Ceclan. Sergiu Ceclan, prietenul meu cel mai bun. Repetă!
— Sergiu Ceclan, prietenul tău cel mai bun.
— Sergiu Ceclan Xilliphant. De ce ţi se spune Xilliphant? Spune!
— Nu ştiu.
Bala sări, se mai întremase, Sergiu se feri din calea sa.
— Cum nu ştii, cum? Te pocnesc. Uite acolo xilliphantul! Ţi se spune Xilliphant fiindcă ştii să cânţi la xilliphant. Repetă!
— Ştiu să cânt la xilliphant.
— Nu! Nu asta. Repetă cine eşti!
— Sergiu Ceclan Xilliphant.
— Aşa e! Stai drept în faţa mea! Repetă, cine eşti?
— Sunt Sergiu Ceclan.
— Bun. Eşti cumva Teo?
— Nu, nu, nu, nu! Nu mă mai lovi...
— Cine eşti?
— Sergiu Ceclan, cânt la xilliphant.
— Eşti cumva Don Evdochim El Maestro?
— Nu mai da!
— Cine eşti?
— Sergiu Ceclan.
— Nu eşti Bonaparte?
— Nu! Nu!
— Dar cine?
— Sergiu Ceclan Xilliphant.
— Să nu mai greşeşti cumva, că moartea te paşte. Eşti cumva... Ruy Blas?

— Nu, doamne fereşte! Sunt Sergiu Ceclan.

— Eşti poate, să zicem, Viviane Romance?

— Sunt Sergiu Ceclan, nu mă mai chinui.

— Trebuie să fii foarte convins că eşti Ceclan. Încearcă să fii foarte convins. Începi să-mi placi... Nu mai vrei nişte pumni? Eşti cumva Churchill?

— Nu! mugi ca o fiară Sergiu,

— Sau poate Ion Dacian, că rimează cu Ceclan, şi cântă şi el? CINE EŞTI?

— Sergiu Ceclan Xilliphant.

— Sunt mulţumit. Profesorul e mulţumit de elev. Culcă-te!... Ba nu! Trage-ţi ceasul!... Fumează o pipă... acum, imediat... Apoi culca-te, dar *nu cu faţa la perete*! Şi repetă neîncetat în gând cine eşti, şi recompune-ţi înfăţişarea de cretin viril care poate orice, mâine dimineaţă vreau să discutăm ca doi. oameni normali...

Bala fugi la toaletă, şi-i fu foarte rău! În viaţa lui nu bătuse încă pe nimeni Fusese bătut, dar nu bătuse. Se întoarse în cameră. Supunându-se, Ceclan fuma.... Bala îl atinse cu privirea numai în treacăt, se temea să-i vadă faţa. În schimb, el se duse la oglindă şi văzu capul unui mic demon ai cărui obraji zvâcneau, când dreptul, când stângul.

II

Abia dacă dormi trei ceasuri, când se trezi era mea întuneric. Pipăi după un chibrit, aprinse lampa. Observă că nici nu se dezbrăcase. Cămaşa sa era plină de sânge. Îi plesnea capul, Degetele abia reuşea să le mişte, o crustă de sânge acoperise încheieturile, ici şi colo rănile mai musteau. Se rănise de faţa lui Xilliphant...

Mamă, ce l-am bătut! gândi cu deznădăjduită satisfacţie.

Ceclan dormea pe spate, cu braţele întinse deasupra capului, în poziţia unuia care se predă, şi pe faţa lui parcă trecuse o şenilă de tanc. Râuleţe de sânge se imprimaseră şi pe pernă. Oare, se întrebă Silviu, îşi va aminti?

Ieşi din cameră şi încercă să distingă ce se mai petrece prin clădire. Liniştea era grea ca ura duşmanului necunoscut. Nicăieri nu ardea vreo lumină. Se întoarse după o luminare şi coborî în hol. S-ar fi zis că hunii tocmai trecuseră pe acolo, cu cai cu tot. Telefonul căzuse în fotoliu şi zăcea acolo, iar lângă telefon dormea pisica. Acum pisica făcea de gardă.

Care va fi urmarea, vor fi expulzaţi imediat, sau bătaia de azi noapte va fi trecută la capitolul „spectacole”? Sau, încă înainte de venirea dimineţii mâinile lor vor cunoaşte îmbrăţişarea unor splendide cătuşe? Ultima alternativă abia-l mai deranja pe Bala. El bătu la uşa lui John (ideea de a părăsi „Casa”, chiar în momentul acela, umbla totuşi prin el), dar nu i se răspunse. Încercă uşa, dar uşa protestă. Se întoarse sus, luă o pastilă pentru dureri de cap – primită, vai, de la Bercovici – şi reuşi să mai prindă un somn de vreo două ceasuri, când fu trezit chiar de bucătarul John.

Acesta trase un taburet foarte aproape de patul său, cu un aer atât de confidenţial, de parcă ar fi vrut să-i comunice că în odaia sa se află amanta Regelui.

— A fost ceva război, nu glumă. Din ton nu se putea deduce dacă întreabă sau constată. Bala sări din pat şi trase perdelele. Lumina încă nesigură a zilei coloră cu cenuşă odaia. Bala plutea acum într-o pijama imensă, cu cracii sufulcaţi şi de bună seamă arăta foarte caraghios, fiindcă John, privindu-l, râse încetişor. Dar poate nu râdea pe seama înfăţişării lui Bala, ci amintindu-şi cine ştie ce amănunt din încăierarea de noapte, aşa cum i-o descrisese doamna Haller. Trebuie amintit în treacăt că la „Casa de Retragere” mai fuseseră semnalate câteva păruieli, dar

limitate, cu caracter personal. Tabelul „bătăliilor generale” fusese inaugurat în noaptea trecută.

Cu voce plăcută, bună de uns pe-o felie de pune albă, şi tocmai datorită ei superior, bucătarul explică motivul vizitei.

— Iarăşi a sunat doamna... cuconiţa aia.

— Ce... cine a sunat?

— Doamna care-l caută la telefon pe domnul Sergiu.

Pijamaua lui Bala parcă se făcu şi mai largă. Un frig îl luă. Ca şi cum ştirea adusă nu prezenta cine ştie câtă importanţă, Ion Duşa îşi permise un ocol: – Domnul doctor tocmai acordă... asistenţă victimelor de azi noapte, eu aş zice să-i cereţi nişte alifie pentru zgârieturi, nici nu ştiţi ce al dracului de iute se infectează muşcătura şi zgârietura de om! Luaţi-l şi, pe domnul Ceclan la infirmerie... el n-a fost jos... ce-a păţit de arată în halu’ ăsta? (Blestemat să fii, gândi Bala, înainte de a mă trezi, l-ai examinat pe Ceclan – şi încercă să-şi compună un obraz dur.)

— Eu l-am bătut!

— Foarte bine, dumnealui de ce să scape mai ieftin? constată cu satisfacţie şi înţelepciune fon Duşa.

— Nu pot merge la infirmerie, doctorul e supărat pe mine.

— Nu vă faceţi griji, aici toată lumea se împacă uşor... Trecu la celălalt subiect, cu nepăsare: Telefonul a dat de veste înainte de şapte, dar eram prea ocupat să fac ordine jos, pe urmă ştiam că domnul Sergiu tot n-are să vină, şi nici nu v-aş fi deranjat, dacă doamna de la telefon nu mi-ar fi transmis ceva ce mi se pare important. Ascultaţi cuvintele ei: „În maximum patruzeci şi opt de ore, pericolul devine iminent.”.

Bucătarul John tăcu, îşi coborî privirile ca un sol vinovat de a fi adus veşti nu tocmai bune – în realitate îşi cerceta starea cizmelor, nişte cizme uriaşe, solide, negre, aşa cum poartă căpcăunii în visele copiilor speriaţi.

III

Balamela iscodea, cu o privire pe care şi-ar fi dorit-o pătrunzătoare, figura bucătarului. Prin urmare, ne-aţi copt-o, medita, strângând maxilarele, dar nu în ciudă, ci brusc înseninat, fiindcă lucrurile se clarificaseră în sensul dorit de el. El voia să plece, şi acum era chiar obligat să plece. Dar câtă operativitate! La ce oră se va fi întrunit areopagul? Partidul lui Mîşkin-Vampiru ieşise învingător, era şi de aşteptat, dar procedaseră cu fineţe, în loc să cheme jandarmii, le clădeau un picior, prin intermediul basmului cu telefonul. Fin lucrat. Bravo! E bine aşa. Acum poate să trateze cu John amănuntele practice, însă nu chiar în clipa aceasta, ci peste vreo oră, demnitatea îl obliga la acest mic răgaz, să nu cumva să-şi închipuie ţăranul de bucătar că l-a cuprins panica.

Bucătarul nu clintise de pe taburet. În mâna lui apăruse o tabacheră metalică. Răsucea cu pricepere o ţigară, care-i reuşi potrivit de groasă. Trase lung, expediind fumul într-o parte, din politeţe. Fumul însă descrise un ocol, învârtit de cine ştie ce curent interior foarte discret, şi-l izbi pe Bala în nasul său sensibil. John părea a fi în aşteptarea unui răspuns Areopagul vrea să cunoască reacţia celor doi, normal. Poate că, animaţi de o răutăcioasă curiozitate şi împăcaţi cu toţii, aşteaptă să-i vadă pe cei doi dezertori coborând spăşiţi pentru a cere iertare... pentru a obţine îngăduinţa de a rămâne.

Hm, nu se vor bucura de acest spectacol, mârâia Bala, deşi, în schimbul şirului de reprezentaţii oferite de ei, ar trebui să dăm şi noi ceva. Perfect, perfect, am să le ofer

spectacolul demnităţii... pe care nu-l vor înţelege. Treaba lor.

— John!

— Da, domnule Silviu, tresări bucătarul într-un nor de fum. Părea într-adevăr cufundat într-o obosită reverie, iar nicidecum încordat în aşteptarea unui răspuns, fapt care-l descumpăni puţin pe Bala.

— Peste un ceas facem o discuţie confidenţială. Bine? Acum vreau să-ţi mulţumesc pentru noutatea adusă.

— Nu e o noutate prea bună – de ce să-mi mulţumiţi?

— Cine ştie – încercă Bala să facă pe misteriosul, şi-i reuşi tot atât de bine ca unui elefant care vrea să treacă nevăzut prin deşert.

— Peste un ceas voi fi aici. Duşa se sprijini într-un picior, gata să iasă, cizma scoase un suspin de copită melancolică. Bala privi chiorâş în direcţia lui Ceclan, al cărui somn părea lin şi adânc.

— Nu aici. În orice alt loc unde vom fi singuri.

— Atunci vă poftesc la mine. Din uşă, John întrebă sfios: – Domnule Silviu, dumneavoastră cel puţin cunoaşteţi persoana din Bucureşti care-l tot sună pe domnul Sergiu?

— Dar de ce crezi că e din Bucureşti?

— Nu ştiu. Mi s-a părut că vorbeşte ca una din Bucureşti.

— Straşnic argument!

— Nu vă supăraţi... Prin urmare nu ştiţi cine e?

Bala se mira că John lungeşte discuţia, când totul era limpede. Ar fi avut chef să-l repeadă, dar mai avea nevoie de el. Un răspuns în doi peri era preferabil.

— Şi da, şi nu.

— Ştiţi de ce insist? – John lăsă clanţa şi făcu un pas înapoi – pentru că mă gândeam la ceva. Poate e numai un fel de... glumă, şi nu vă ameninţă nici un pericol, şi nici nu va fi nevoie să plecaţi de la noi.

Bala holbă ochii, toate raţionamentele sale cădeau.

— Iarăşi vă rog să nu vă supăraţi, reluă John, eu cea mai

delicată dintre vocile sale, dar îmi trecuse prin cap că e poate sărită de pe fix cuconiţa de la telefon.

— Omule, pe ce te bizui când arunci o asemenea enormitate?

— Iarăşi vă cer scuze, mă gândeam la ultimele ei cuvinte.

— Care au fost: „...pericolul devine iminent”.

— Ultimele cuvinte ale mesajului, dar de data asta a fost şi o iscălitură.

— Nu înţeleg...

— De data aista doamna a zis cine e, adică vorba vine. A zis: „Spune-i domnului Sergiu că ai vorbit cu „Planeta Trandafir Negru.” Ce fel de nume poate fi ăsta?!

Bala, transpirând, se repezi la fereastră şi o deschise cu gestul patetic al doctorului Bercovici în dimineaţa sosirii lor.

— Ai auzit chiar cuvintele astea, John?

— Vai de mine, credeţi că mintea mea de om prost (dar se vedea limpede că nu se consideră deloc un prost...) poate scorni asemenea trăznăi?

Închise neauzit uşa în urma sa.

Bala scrută cu ochi dureroşi distanţele. Se afla în labirint Sus, departe, într-o poiană ce se vedea albă şi rotundă, se mişca în diagonală un punct întunecat care putea să fie orice, lup, urs, iepure, sau o iluzie. Mai ales o iluzie. Nu numai acolo în poiană se mişca nu se ştie ce, dar şi în spatele său, în cameră. Xilliphant pluti cu paşi moi către oglindă. Îşi examină sistematic vânătăile, părând că le numără şi le clasifică, după gravitatea lor. Îşi numără şi dinţii. Păru să nu găsească vreo lipsă. Gânditor, se întoarse la pat, se aşează, apucă pipa. Şi-o aprinse. Semn bun! Bala torăi pe neaşteptate:

— Mă, tu o cunoşti pe Planeta Trandafir Negru? Ea te cunoaşte pe tine?

— Sigur, răspunse Xilliphant. Acolo, în cabana din mijlocul pădurii, pe lângă patefon, mai existau numai patru

discuri, toate Mozart. De atunci, nu-l pot suferi pe acest *compositeur*...

Balamela îşi frecă fruntea, aiurit, şi zise:

— Înseamnă că eu sunt un mare idiot!

— Mda. Numai acum ai aflat.?

— Şi atunci, Dimitrie poetul... Să nu-mi spui că tu eşti Dimitrie poetul!...

Glasul căpătase accent inchizitorial, ca în noaptea trecută.

— Dimitrie cunoaşte de la mine povestea, numai că acest cretin confundă întâmplările altora cu propriile sale păţanii.

Ca şi la tine, voi să ricaneze Bala, dar o evidentă schimbare în atitudinea lui Ceclan îl opri. Bala începu să fiarbă, Ceclan se plimba prin cameră, până se opri la un pas de el, exact distanţa bună ca să-i radă un pumn, sau viceversa...

— Mă! Cu cine dracu m-am bătut? Sau cu cine ne-am bătut, că nici tu nu arăţi mai bine! Ce s-a întâmplat?

— Am să-ţi povestesc, dar nu acum. Vrei?

— Ce dracu te-a apucat? Să ştii că nu-mi pasă, tot voi afla – cât priveşte remuşcările – n-am remuşcări după ce fac prostii.

— Ar trebui să ai...

— Mă, tu vrei să mă sperii!

— Taci puţin! spuse Bala. Vreau să te rog ceva! Povesteşte-mi ceva despre tine!

Ceclan se strâmbă către el, privi ceasul.

— Te-ai scrântit, sau ce?

— Posibil. Dacă-mi povesteşti ceva despre tine, mă vindec.

Xilliphant scutură pipa.

— Mă, tu ştii de ce am părăsit eu casa tatălui meu?

— Casa cui adică?

— A tatălui meu, nebunule.

— Mai exact, casa cui, cine era tatăl tău?

— Casa doctorului Ceclan, na! Nu mă mai recunoşti?

Trupul lui Silviu Balamela se destinse. Şi, brusc, se gârbovi. Se simţi mai obosit decât o mie de hamali ce au descărcat o mie de vapoare într-o singură zi. Ceea ce spunea mai departe Ceclan nu-l interesa prea mult, iar Ceclan spunea:

— Adevărul e că am părăsit casa aia, frumoasă şi încurcată ca un labirint, fiindcă am iubit-o prea mult. Ridicol şi jenant să iubeşti o casă, în loc să iubeşti neprevăzutul şi aventura. În realitate, cred că eu sunt un tip casnic, poate chiar un şobolan casnic. Mi-am părăsit casa, bun! Dar de ce am vrut să-mi părăsesc ţara?

Bala ridică o mână obosită şi însângerată.

— Opreşte-te! A telefonat Planeta Trandafir Negru.

Ceclan reteză această posibilitate.

— Nu. N-are de unde să ştie unde mă aflu!

— Şi totuşi, ştie... Tu, care cunoşti totul despre femei, cred că nu cunoşti nimic...

Silviu Balamela avu strania viziune a unui şir de uşi, un şir infinit de uşi, aşa cum s-ar vedea fâlfâind într-un şir infinit de oglinzi, închizându-se şi deschizându-se, închizându-se şi deschizându-se, şi, cu totul independent de voinţa sa, pe obraji începură să-i curgă lacrimi – era aproape nouă dimineaţa omenirea continua să existe – lacrimile usturau pe obrajii zgâriaţi, şi, dacă n-ar fi fost slăbiciunea aceea în care se scălda ca în propriul său sânge şi deznădejdea ce urca în el ca sevele, poate că ar fi căscat gura şi ar fi început să urle:

— Sunt Fritz Hellermann! Sunt Bonaparte! Sunt Don Evdochim El Maestro! Sunt un avion care se prăbuşeşte! Sunt o INSULĂ!

*

* *

Avea ochii roşii sfredelitori, privirea dură şi dispre-

ţuitoare, iar vârfurile aripilor larg întinse păreau construite dintr-un oţel albastru străveziu. Ceclan o recunoscu pe dată, era pasărea lui. Şoimul carpatin plutea paralel cu pământul, mişcând cu mândrie din planurile aripilor, ca un. avion de vânătoare ce avertizează alt avion, inamic, să renunţe, să aterizeze. Fu o clipă când, de la foarte mică distanţă, Ceclan şi pasărea lui se sfidară ochi în ochi.

Mulţumesc..., murmură Ceclan. Iar apoi, urlă spre cer:

— Renunţ la convenţie! Rămân om! Aşa, dintr-o ambiţie... Iar de va fi să revin, aici am să revin, nu în altă parte, şi tot ca om. Aşa vreau eu!! Cu orice risc!

Pasărea îşi purtă mai departe pliscul vânăt şi ochii de rubin, umbra ei tăia în treacăt arborii. Dispăru pasărea...

Balamela îl ajunse din urmă spulberând nămeţii.

— Ce e cu tine, Xill? De ce naiba te-ai apucat să strigi?

— E ceva personal, mă Bala! Am abrogat o convenţie dintre mine şi marele generalissim... de va fi existând!

Piscurile ieşeau din ceaţă împrejur, iar în întâmpinarea lor venea vântul aspru ce pregătea o ninsoare.

— Cât avans crezi că avem?

— Suficient! De-acu ’nainte nu mai fugim?

— Nu mai fugim, Xill?

— Nu mai fugim, Bala... Ceclan trase o linie în zăpadă: Nu poţi supravieţui la nesfârşit, tu ai spus-o. Nu poţi fugi toată viaţa, o spun eu... Nu te retragi, nu te mai retragi, când ajungi la o limită.

— Ştii ce? Nu vrei să laşi filozofiile pentru când vom fi undeva la adăpost, într-o insulă, sau mai ştiu eu unde?!

Ceclan zâmbi, trist şi aspru. Se lumina, însă era greu de ghicit deasupra cărui pisc, din ceaţă, are să se ivească soarele.

— Mă Bala! Uneori, ca să înţelegi, să cuprinzi, să găseşti soluţia, poate e necesar să înnebuneşti un pic... aşa ca mine. Ce spuneai? Adăpost? Insulă?

Din adâncul pădurii ţipa un animal sfâşiat de alt animal.

— Adăpost, insulă, da, Xill.

— Amice Bala, spuse cu melancolie Sergiu Ceclan Xilliphant, hai să-ţi spun acum o chestie serioasă!

— Că, pentru a înţelege, trebuie mai întâi să înnebuneşti?

— Lasă tu asta! Vreau să-ţi spun ceva despre doi indivizi care au traversat o tinereţe cam aprinsă, ce i-a făcut nepăsători faţă de toate... Iar apoi când a dat greul, aceşti doi indivizi nepăsători au fost decepţionaţi, atât de decepţionaţi că e greu şi nu e uşor, că s-au suit într-un prăpădit de avion şi au vrut să fugă dracul ştie unde... Numai că laba destinului i-a ajuns din urmă şi avionul a picat.

— Noi suntem aceştia?

— Eşti un băiat deştept, Bala! Noi! Doi tineri români, nu proşti, nu analfabeţi... Doar blazaţi, care şi-au spus: ia să părăsim ţara asta, care acum se cam prăbuşeşte! Alţii să aibă grijă! Alţii s-o salveze! Noi, undeva prin lume, fără grijă... Xilliphant îl prinse de guler pe amic: *De ce alţii*, Bala, te întreb? De ce, mereu, alţii? Care alţii? Oare de ce nu noi, de ce nu *chiar noi*? Ce drept avem să fugim, în INSULA sau aiurea? Nici un drept, aici crăpăm, sau aici supravieţuim. Eu rămân, Bala, cu orice risc. Rămâi şi tu cu mine?

Silviu Balamela îi răspunse cu o întrebare:

— Dar tu crezi că vom supravieţui?

Xill răspunse:

— Eu aş zice că suntem *obligaţi* să supravieţuim.. Altfel cum are să se ştie despre noi adevărul întreg?

Şi privi lung către stânga, unde un pisc albastru răsărea din ceaţă, întocmai ca o insulă singuratică.

16 XI 73, 26 III 74

colecția aventura

Leonida Neamțu

«Trebuie, trebuie să fac un salt în adîncime, să pătrund în mințile acestor oameni care m-au dus și pe care i-am dus la DEZASTRU.

Ce am urmărit, acceptînd, în cele din urmă (fiindcă m-am opus!), acest salt în gol, drum în neant, în imposibil, în dizolvare? Eu, un om mîndru, am acceptat fuga. Ba nu:

SPERANȚĂ PENTRU MARELE VIS

. . . . . .

FUGA. Ba nu: MAREA FUGĂ!!! Nu frontul l-am părăsit (războiul acesta nu e al meu), ci am vrut să las în urmă, să întorc spatele pămîntului ăsta chinuit, căruia îi datorez existența, viața... Adevărata dezertare e asta. MAREA DEZERTARE.

În fața mea e moartea și, vag de tot, speranța și visul...»

Lei 8,75